

การศึกษาศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเมือง

นายสวัสดิ์ ยงศรีสวัสดิ์

การวิจัยโครงการเฉพาะเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารโครงการ
บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

พ.ศ. 2554

การศึกษาศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเมือง

นายสวัสดิ์ ขงศรีสวัสดิ์ วท.บ. (วิทยาการคอมพิวเตอร์)

การวิจัยโครงการเฉพาะเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารโครงการ
บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
พ.ศ. 2554

คณะกรรมการสอบการวิจัย

..... ประธานกรรมการการวิจัย
(ดร.ชรรมนูญ เสงษ์ฎีกุล)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย
(ผศ. ดร.พาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์)

..... กรรมการ
(ดร.ทวีศักดิ์ กฤษเจริญ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

หัวข้อการวิจัยโครงการเฉพาะเรื่อง	การศึกษาศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเมือง
หน่วยกิต	6
ผู้เขียน	นายสวัสดิ์ ยงศรีสวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ. ดร.พาสีทิพย์ หล่อธีรพงศ์
หลักสูตร	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารโครงการ
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

พื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นส่วนหนึ่งของกรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตอยู่บริเวณพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่จะพบว่าพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีพื้นที่น้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครอยู่อัตราส่วน 1 ต่อ 3 และมีจำนวนประชากรน้อยกว่าคิดเป็นร้อยละ 31 ต่อ 69 ของจำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร และเมื่อพิจารณาด้านการจัดสรรงบประมาณให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรีพบว่า ที่ผ่านมามีพื้นที่ฝั่งธนบุรีได้รับการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนคร โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของงบประมาณต่อรายหัวของประชากรในพื้นที่ ซึ่งหากพิจารณาในด้านจุดแข็งและโอกาสของพื้นที่ฝั่งธนบุรีแล้วนั้นจะพบว่า พื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพที่พร้อมและเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการจะดำเนินการพัฒนาให้เป็นเมืองต้นแบบ ด้วยปัจจัยทางด้านการคมนาคมกับพื้นที่รอบข้าง พื้นที่สีเขียว และศิลปวัฒนธรรม รวมถึงสถาปัตยกรรม ทางด้านประวัติศาสตร์มากมาย นอกจากนี้ยังอุดมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทางผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเมือง โดยได้กระทำการสืบค้นหาข้อมูลความเหลื่อมล้ำทางด้านการพัฒนา เปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ฝั่งธนบุรีและพื้นที่ฝั่งพระนคร มุ่งเน้นที่งบประมาณทางด้านการพัฒนา และได้ดำเนินการสัมภาษณ์ประชาชนสภากรุงเทพมหานคร เพื่อสอบถามถึงสาเหตุที่พบ จากนั้นจึงดำเนินการตั้งเป็นกรณีศึกษาให้นักษาปริญญาโท 85 คน ร่วมคิดวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ฝั่งธนบุรีในอีก 25 ปี ข้างหน้า ซึ่งข้อสรุปที่ได้นี้ พื้นที่ฝั่งธนบุรีเหมาะสมที่จะดำเนินการพัฒนาเป็น ศูนย์กลางทางด้านการรักษาพยาบาลในระดับโลก และเป็นเมืองต้นแบบทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งผลสรุปที่ได้นี้ นับว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นแนวทางอันจะนำพื้นที่ฝั่งธนบุรีมุ่งไปสู่การเป็นเมืองต้นแบบในระดับโลก

คำสำคัญ : กรุงเทพมหานคร / ธนบุรี / การพัฒนาเมือง / วิสัยทัศน์เมือง

Special Research Study Title	The potential research of Thonburi, which will lead to the city development.
Special Research Study Credits	6
Candidate	Mr. Sawat Yongsrisawat
Special Research Study Advisor	Asst. Prof. Dr. Pasit Lorterapong
Program	Master of Science
Field of Study	Project Mangement
Department	Project Management
Faculty	Graduate School of Management and Innovation
B.E.	2554

Abstract

Thonburi is the part of the Bangkok. The area is located in the west side of Chaophya river. When comparing the size of the area, Thonburi has an area less than the Metropolitan in the ratio of 1 to 3, and has a population less than 31 to 69 percent of the Bangkok population, and the ratio of development budget expenditure per head of population in Thonburi is also less than the metropolitan area. In fact, after we considered the strengths and opportunities of Thonburi, we found that Thonburi is a great potential area and a great fit with the city to develop a prototype, by the mass transportation with the surrounding area, Green area, Art and culture, many Ancient architecturally, eco-tourism. The researcher has conducted a study on the potential of Thonburi which support to development of the city. The research starts from analyst the inequalities development compared between Thonburi and the Metropolitan area by focus on the development budget allocated. After that, the researcher has conducted an interview with Bangkok Council president to inquire into the cause of the inequalities development. Then, the researcher give a case study to 85 master degree student about Conduct a vision of Thonburi in the next 25 years. The conclude result from case study is Thonburi is appropriate to develop the world class Medical hub and the ideal eco-tourism. This vision is the appropriate development procedure for Thonburi, which will lead towards a unique city in the world.

Keywords : Bangkok / Thonburi / City Development / City Vision

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลหลายท่าน ซึ่งผู้มีพระคุณท่านแรกคือผู้ศึกษาโครงร่างพระคุณคือ ผศ.ดร. พาสีทิพย์ หล่อธีรพงษ์ คณบดี บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้การเขียนผลงานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุด นอกจากนี้ ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณ ดร.ธรรมนุญ เสงษ์ฎีกุล และดร.ทวิศักดิ์ กฤษเจริญ ที่ให้คำแนะนำตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ นอกจากนี้ผู้ศึกษาใคร่ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในสาขาบริหาร โครงการ ที่ปรึกษารายงานจากการศึกษาวิจัยที่ให้คำแนะนำในการค้นคว้าข้อมูล ความรู้ในด้านต่างๆ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรมในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้แก่ผู้ศึกษาตลอดระยะเวลาการศึกษา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะ บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรมที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และเพื่อนนักศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรมทุกท่านที่ช่วยในการสืบค้นข้อมูล แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าตลอดมา ขอขอบคุณประธานสภากรุงเทพมหานคร คุณสุทธิชัย วีระกุลสุนทร ผู้มีวิสัยทัศน์ก้าวไกลและมุ่งเน้นการพัฒนากรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเข้าทำการสัมภาษณ์และสอบถามความคิดเห็นจากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและบริหารจัดการกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมารดาที่เป็นกำลังใจ และให้โอกาสทางการศึกษาตลอดมา สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ท้ายสุดนี้ผู้ศึกษาหวังว่างานศึกษาเฉพาะเรื่องฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนผู้อาศัยในพื้นที่ฝั่งธนบุรีทุกคนและผู้ที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศหรือชุมชนในอันดับต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
รายการตาราง	ช
รายการรูปประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย	1
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	2
2. ทฤษฎี/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ฝั่งธนบุรี	3
2.2 แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร	28
2.3 การสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (Developing a Vision and Strategy)	41
2.4 สรุปทฤษฎี/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
3. วิธีการดำเนินการศึกษา	47
3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ	47
3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ	48
4. ผลการศึกษา	50
4.1 วิเคราะห์งบประมาณทางการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรี	50
4.2 สัมภาษณ์ประธานสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	73

4.3	เก็บข้อมูลจากการทำ Workshop “วิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี” ของนักศึกษา ระดับปริญญาโท	80
4.4	การกำหนดวิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี	117
5.	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	166
5.1	สรุปผลการศึกษา	166
5.2	ข้อเสนอแนะ	167
	เอกสารอ้างอิง	169
	ประวัติผู้วิจัย	171

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือนธันวาคม 2554	7
2.2 จำนวน สส.ของฝั่งธนบุรีแบ่งตามพรรคการเมือง	15
2.3 ผลสัมฤทธิ์ของการเพิ่มสัดส่วนไปโอดีเซลซึ่งมีเชื้อเพลิงชีวมวล 50% ต่อการลด การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปี พ.ศ. 2555	20
2.4 แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร	23
2.5 ข้อมูลพื้นที่สวนสาธารณะ (สำนักสิ่งแวดล้อม) เปรียบเทียบกับเป้าหมาย	25
2.6 Bangkok 3G	30
2.7 การจัดอันดับเครือข่ายการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution	31
2.8 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน	32
2.9 การจัดอันดับรัฐบาลดิจิทัล (Digital Governance) ในกรุงเทพฯ และเมืองต่างๆ ในเอเชีย	34
2.10 การจัดอันดับคุณภาพชีวิตในภาพรวม	35
2.11 การจัดอันดับความมั่นคงปลอดภัย – การปลอดภัยจากอาชญากรรม ความขัดแย้ง ภัยจาก การก่อการร้าย	36
2.12 การจัดอันดับการดูแลสุขภาพ	38
2.13 การจัดอันดับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม	39
2.14 การจัดอันดับด้านการศึกษา	40
4.1 จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร	53
4.2 งบประมาณการพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม	55
4.3 งบประมาณการพัฒนาทางการจราจร การขนส่ง และสาธารณสุข	57
4.4 งบประมาณการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	59
4.5 งบประมาณการพัฒนาทางการบริหารและการปกครอง	61
4.6 งบประมาณการพัฒนาทางการคลัง	63
4.7 งบประมาณการพัฒนาทางด้านผังเมืองและการใช้ที่ดิน	65
4.8 งบประมาณการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	67
4.9 สรุปผลงบประมาณด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร	69
4.10 งบประมาณด้านการพัฒนา ต่อหัวประชากรในพื้นที่	71
4.11 ความถี่ของจุดแข็งของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จำแนกตามหมวดหมู่ต่างๆ (รายบุคคล)	105

ตารางที่	หน้า
4.12 ความถี่ของโอกาสของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จำแนกตามหมวดหมู่ต่างๆ (รายบุคคล)	106
4.13 ความถี่ของวิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จำแนกตามหมวดหมู่ต่างๆ (รายบุคคล)	107
4.14 แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร	111
4.15 โครงข่ายระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง	114
4.16 นโยบายจัดสรรสถานพยาบาลทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน	122
4.17 บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุข (1)	127
4.18 บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุข (2)	127
4.19 ตารางแสดงมาตรฐานเนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากรในประเทศต่างๆ	145
4.20 มาตรฐานเนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากรในประเทศไทย	146

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
2.1 การแบ่งพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร	4
2.2 โครงข่ายรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน	5
2.3 การแบ่งพื้นที่ สส.ของกรุงเทพมหานครแยกตามพรรคการเมือง	18
2.4 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ล้านตัน/ปี)	21
2.5 แสดงปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเทียบเท่ากับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งลดลงจากการจัดการขยะ ณ แหล่งกำเนิด	22
2.6 แบบแสดงการยอมรับของผู้คนในองค์กรกับวิธีการเปลี่ยนแปลงแบบต่าง ๆ	42
3.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการทำ Work shop	48
4.1 งบประมาณการพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม	56
4.2 งบประมาณการพัฒนาทางการจราจร การขนส่ง และสาธารณสุขโลก	58
4.3 งบประมาณการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	60
4.4 งบประมาณการพัฒนาทางการบริหารและการปกครอง	62
4.5 งบประมาณการพัฒนาทางการคลัง	64
4.6 งบประมาณการพัฒนาทางด้านผังเมืองและการใช้ที่ดิน	66
4.7 งบประมาณการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	68
4.8 สรุปผลงานประมาณด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร	70
4.9 งบประมาณด้านการพัฒนา ต่อหัวประชากรในพื้นที่	72
4.10 นาย สุทธิชัย วีรกุลสุนทร ประธานสมาชิกรัฐสภากรุงเทพมหานคร	73
4.11 ศูนย์คมนาคมขนส่งตากสิน	74
4.12 ตัวอย่างถนนของโครงการ ช.2	75
4.13 แผนที่โครงข่าย ง3	76
4.14 ตัวอย่าง เว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์โครงข่าย ง3 ที่เปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน	79
4.15 บรรยากาศการทำ Work Shop ของนักศึกษาปริญญาโท 85 คน	80
4.16 เว็บไซต์ TeamLab.com	81
4.17 เว็บไซต์ AnyMeeting.com	82
4.18 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการทำ Work shop	83
4.19 คลองภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	112
4.20 ระบบรถไฟฟ้ามหานครในเขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง	113

รูปที่	หน้า	
4.21	โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายของคลองฝั่งธน	115
4.22	แผนภาพแสดงการดำเนินการทำ Work shop ของนักศึกษาปริญญาโท	118
4.23	โรงพยาบาลศิริราชปิยะมหาราชากรณีย์	121
4.24	ห้องพักรักษาผู้ป่วยของ Boutique Hospital	123
4.25	พื้นที่โดยรอบของ Boutique Hospital	123
4.26	การให้บริการของ Boutique Hospital	124
4.27	เครื่องมือทางการแพทย์ของ Boutique Hospital	125
4.28	ที่ตั้งและรัศมีบริการเฉลี่ยของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร	128
4.29	ผังภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, กรมโยธาธิการและผังเมือง พ.ศ. 2549	129
4.30	แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549, สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร	131
4.31	แผนผังแสดงที่โล่งของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549, สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร	138
4.32	พื้นที่ก่อสร้างโครงการ Medical Hub บางขุนเทียน	141
4.33	อุทยานวิถี (Greenways)	144
4.34	สวนสาธารณะภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	147
4.35	การจัดพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	148
4.36	สวนแนวตั้ง (Vertical Garden)	148
4.37	สวนแนวตั้งสเกลใหญ่ผลงานของ Patrick Blanc	148
4.38	สวนลอยฟ้า	149
4.39	เส้นทางการคมนาคมที่จะได้รับการพัฒนาในอนาคต	150
4.40	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	151
4.41	พระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	152
4.42	Super Sky Walk	153
4.43	Merry King วงเวียนใหญ่	154
4.44	ภาพบรรยากาศ วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร	154
4.45	ภาพบรรยากาศ พระราชวังเดิม หรือพระราชวังกรุงธนบุรี	155
4.46	การร่วมทุนของกลุ่มบริษัท สยามพิวรรธน์ และเครือ ซี.พี.	156
4.47	คอมมิวนิตีมอลล์“เสนาเฟสต์” ของกลุ่มบริษัท เสนาดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	156
4.48	แผนที่เส้นทางเชื่อมต่อระหว่าง โรงพยาบาลศิริราชและ Medical Hub	157

รูปที่	หน้า	
4.49	โรงพยาบาลศิริราช และสถานีรถไฟธนบุรีในอดีต	158
4.50	พื้นที่ของเขตบางกอกน้อย	159
4.51	แผนที่ตั้ง Medical Hub	160
4.52	Medical Hub	161
4.53	พื้นที่ทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา	163
4.54	ตลาดน้ำวัดไทร	164

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในอดีตพื้นที่ฝั่งธนบุรี เคยได้รับการสถาปนาให้เป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมาก่อนในสมัยกรุงธนบุรี และยังคงเคยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย ก่อนที่จะถูกควมรวมเข้ากับจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองในปัจจุบัน แต่เนื่องจากในปัจจุบัน พื้นที่ฝั่งธนบุรีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกรุงเทพมหานครนั้น ขาดการพัฒนาทั้งในด้านความเจริญทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคมความเป็นอยู่เมื่อเทียบกับพื้นที่ฝั่งพระนครซึ่งอุดมไปด้วยพื้นที่เศรษฐกิจและศูนย์กลางความเจริญทางด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลให้คุณภาพชีวิตและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ที่อยู่อาศัยมีความเหลื่อมล้ำเกิดขึ้นอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันแม้การพัฒนาทางด้านต่างๆ ได้เริ่มมีการขยายมายังพื้นที่ฝั่งธนบุรีแล้วก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นการพัฒนาที่มีความล่าช้าอย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่นการพัฒนาทางด้านการคมนาคม ของรถไฟฟ้ามหานคร ซึ่งมีการพัฒนาล่าช้าอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วยังพบอีกว่า พื้นที่ฝั่งธนบุรีขาดแหล่งเศรษฐกิจสำคัญๆขนาดใหญ่ ดังเช่นพื้นที่ฝั่งพระนครที่จะทำให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับประชาชนที่อยู่อาศัยภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี เป็นผลให้เกิดความสงสัยขึ้นในความคิดของประชาชนที่อาศัยยังพื้นที่ฝั่งธนบุรี ถึงสาเหตุของความล่าช้าของการพัฒนาดังกล่าว โดยเฉพาะเมื่อทำการสำรวจงบประมาณทางด้านการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรีแล้วยังพบว่างบประมาณทางด้านการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้น ได้รับการจัดสรรเป็นสัดส่วนต่อจำนวนประชากรน้อยกว่าฝั่งพระนครถึงกว่าครึ่งหนึ่ง จึงอาจเป็นหนึ่งในสาเหตุที่ทำให้การพัฒนาต่างๆเกิดความล่าช้า ซึ่งหากพื้นที่ฝั่งธนบุรีได้รับการพัฒนาทางด้านปัจจัยสำคัญที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกสภาภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี และจากกรุงเทพมหานครแล้วนั้น พื้นที่ฝั่งธนบุรีย่อมเกิดการพัฒนาเมืองอย่างเหมาะสมและได้รับการยอมรับในฐานะเมืองต้นแบบในระดับโลก

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

- 1) สืบค้นและวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรี
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการพัฒนาเมือง

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

- 1) ทราบศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีอันจะเป็นข้อมูลทีประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป
- 2) วิสัยทัศน์สำหรับวางแผนพัฒนากรุงเทพมหานครต่อไปในอนาคต

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

1) ศึกษาพื้นที่ฝั่งธนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา อันประกอบไปด้วย เขตการปกครอง 15 เขต ได้แก่ เขตธนบุรี, เขตบางกอกใหญ่, เขตคลองสาน, เขตตลิ่งชัน, เขตบางกอกน้อย, เขตบางขุนเทียน, เขตภาษีเจริญ, เขตหนองแขม, เขตราษฎร์บูรณะ, เขตบางพลัด, เขตจอมทอง, เขตบางแค, เขตทวีวัฒนา, เขตทุ่งครุ, และ เขตบางบอน

2) ครอบคลุมการพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่ทางด้านสิ่งแวดล้อม, การคมนาคม ขนส่ง, การให้บริการสาธารณสุข, ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, ศิลปวัฒนธรรม, สถาปัตยกรรม, การผังเมืองและการใช้ที่ดิน

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1) สืบค้นหางบประมาณด้านการพัฒนากรุงเทพมหานครย้อนหลัง 6 ปี
- 2) ประมวลผลการจัดสรรงบประมาณของกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นงบประมาณของฝั่งพระนคร ฝั่งธนบุรี และงบกลางของกรุงเทพมหานคร
- 3) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เพื่อบ่งชี้ว่า กรุงเทพมหานคร ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ให้ฝั่งพระนครมากกว่าฝั่งธนบุรี โดยเปรียบเทียบเชิงสัดส่วนต่อจำนวนประชากร
- 4) สัมภาษณ์ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ถึงสาเหตุและความคิดเห็นต่อการพัฒนาของฝั่งธนบุรี
- 5) ทำ Workshop การคิดวิสัยทัศน์ของฝั่งธนบุรี ร่วมกับนักศึกษาปริญญาโทของบัณฑิตวิทยาลัย การจัดการและนวัตกรรม พ.ศ. 2555 จำนวน 85 คน
- 6) ประมวลผลการทำ Workshop ของนักศึกษา
- 7) สรุปผลการศึกษา เป็นวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรี

บทที่ 2 ทฤษฎี/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเริ่มต้นศึกษาข้อมูลของพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้น ได้เริ่มต้นจาก ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ฝั่งธนบุรีก่อน จากนั้นจึงเป็นข้อมูลทางด้านแผนการพัฒนาของกรุงเทพมหานครและขีดความสามารถของพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดทางด้านการพัฒนาเมืองของงานวิจัย

2.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

เขตการปกครองในกรุงเทพมหานคร แบ่งการปกครองเป็น พื้นที่ฝั่งธนบุรี และ พื้นที่ฝั่งพระนคร ซึ่งพื้นที่ฝั่งธนบุรี หมายถึงพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแต่เดิมมีฐานะเป็นจังหวัดธนบุรี แต่ในภายหลังได้ควบรวมเข้ากับจังหวัดพระนครเป็นนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และกรุงเทพมหานครในเวลาต่อมา

พื้นที่ฝั่งธนบุรี ประกอบด้วยเขตต่าง ๆ 15 เขต ดังนี้

- 1) เขตธนบุรี
- 2) เขตบางกอกใหญ่
- 3) เขตคลองสาน
- 4) เขตตลิ่งชัน
- 5) เขตบางกอกน้อย
- 6) เขตบางขุนเทียน
- 7) เขตภาษีเจริญ
- 8) เขตหนองแขม
- 9) เขตราษฎร์บูรณะ
- 10) เขตบางพลัด แยกจากเขตบางกอกน้อย ในปี พ.ศ. 2532
- 11) เขตจอมทอง แยกจากเขตบางขุนเทียน ในปี พ.ศ. 2532
- 12) เขตบางแค แยกจากเขตภาษีเจริญและเขตหนองแขม ในปี พ.ศ. 2540
- 13) เขตทวีวัฒนา แยกจากเขตตลิ่งชัน ในปี พ.ศ. 2540
- 14) เขตทุ่งครุ แยกจากเขตราษฎร์บูรณะ ในปี พ.ศ. 2540
- 15) เขตบางบอน แยกจากเขตบางขุนเทียน ในปี พ.ศ. 2540

รูปที่ 2.1 การแบ่งพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร
ที่มา : มูลนิธิวิกิพีเดีย (2555)

2.1.1 การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

พื้นที่บริเวณวงเวียนใหญ่เป็นย่านเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี เป็นจุดศูนย์กลางการค้าของชุมชนเก่าแก่ของคนที่นี่มาช้านาน ร้านค้าส่วนใหญ่เป็นร้านจำหน่ายของเบ็ดเตล็ดและร้านทอง ฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร เพราะมีชุมชนเก่าแก่และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตามทางกรุงเทพมหานครได้พิจารณาเห็นแล้วว่าปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของฝั่งธนบุรีที่ขยับตัวช้านี้มีสาเหตุมาจากการคมนาคมของฝั่งธนบุรีขาดการพัฒนา ดังข้อสรุปต่อไปนี้

2.1.1.1 รถไฟฟ้ากับเศรษฐกิจของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

เป็นระยะเวลาอันแล้วที่ทางกรุงเทพมหานครได้เริ่มดำเนินการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ด้วยรถไฟฟ้า ซึ่งกินเวลากว่า 8 ปีหลังจากเปิดให้บริการกว่ารถไฟฟ้าจะขยายเส้นทางรถมายังพื้นที่ฝั่งธนบุรี

โดยในปัจจุบันทางกรุงเทพมหานครอยู่ระหว่างก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีแดง (บางซื่อ-ตลิ่งชัน) สายสีน้ำเงิน (บางซื่อ-ท่าพระ และหัวลำโพง-บางแค) และช่วงตากสิน-บางหว้า ในร่างผังเมืองรวม กทม.ฉบับใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของกทม.หรือพื้นที่ฝั่งธนบุรี เนื่องจากมีพื้นที่ค้าบอดจำนวนมาก โดยเฉพาะทำเลหลักๆ เช่น ย่านหนองแขม ตลิ่งชัน เพชรเกษม ภาษีเจริญ บางแค จอมทอง บางบอน ราษฎร์บูรณะ ทุ่งครุ พุทธมณฑลสาย 1 ราษฎร์นิตยวงศ์ ถนนบรมราชชนนี เป็นต้น

รูปที่ 2.2 โครงข่ายรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

(2554)

โดยแผนการก่อสร้างจะแบ่งเป็น 2 เฟส คือเฟสแรก นำร่อง 5 ปี จากปี พ.ศ. 2555-2560 ส่วนใหญ่เป็นแผนงานก่อสร้างของสำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้งบประมาณ พ.ศ. 2554 สำหรับศึกษาและออกแบบรายละเอียดแล้ว ส่วนเฟสที่ 2 เป็นแผนระยะยาวตั้งแต่ปีที่ 6-20 จะดำเนินการลำดับต่อไป การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่เห็นได้ชัดนั้นคือ เมื่อ BTS ส่วนต่อขยายเปิดให้บริการบริเวณถนนเจริญนคร พื้นที่วงเวียนใหญ่แล้ว ภาคเอกชนจะมีการก่อสร้างคอนโดมิเนียมขึ้นกันมาก ซึ่งถ้าหากการขนส่งมวลชน หรือ Mass Transit มีมากขึ้น ห้างสรรพสินค้าและตึกสูงก็จะมีการก่อสร้างมากขึ้นตามแน่นอน

“การเปิดใช้รถไฟฟ้าส่วนต่อขยายช่วงตากสิน - วงเวียนใหญ่ส่งผลดีต่อการเดินทางของประชาชนฝั่งธนบุรีให้สามารถเดินทางเข้า กรุงเทพมหานคร ขึ้นในได้เร็วขึ้น นอกจากนั้น ยังเป็นการเพิ่มศักยภาพพื้นที่ฝั่งธนบุรีต่อการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัย รวมทั้งเป็นผลดีต่อคอนโดมิเนียมตามแนวรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายที่จะถูกใช้เป็นจุดขาย รถไฟฟ้าส่วนต่อขยายนอกจากจะทำให้คอนโดมิเนียมทั้งที่เปิดขายและอยู่ระหว่างการก่อสร้างขายดีแล้วยังสามารถปรับราคาขายเพิ่มขึ้นและทำให้ที่ดินตามแนวรถไฟฟ้าที่ขายไม่ออกขายได้ง่ายขึ้นท่ามกลางปัญหาเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม แม้ราคาที่ดินจะขยับขึ้น แต่ไม่มากนักเนื่องจากที่ผ่านมา ราคาที่ดินมีการปรับเพิ่มขึ้นแล้วหลายครั้ง” (ธีระชน มโนมัยพิบูลย์, 2552)

2.1.1.2 ถนน ง.3 (6 เลน 30 กม.)

ถนนตามแนวผังเมือง ง.3 นั้นเป็นการพัฒนาโดยเชื่อมถนนสุขสวัสดิ์ - พระรามที่ 2 – ถนนสามแยกตากสิน – ถนนเพชรเกษม – ถนนวงแหวนรอบนอกเข้าด้วยกัน เพื่อแก้ปัญหาการจราจรในฝั่งตะวันตก โดยเฉพาะย่านถนนสุขสวัสดิ์ ถนนพระรามที่ 2 และถนนเพชรเกษม ที่มีการจราจรหนาแน่นในปัจจุบัน ซึ่งได้ปรับแผนการศึกษาออกแบบโครงการตัดแบ่งถนนเป็นช่วง ๆ ทั้งหมด 7 ตอนระยะทางรวมประมาณ 30 กิโลเมตร โดยเบื้องต้นออกแบบเป็นถนนขนาด 6 ช่องจราจรไปกลับ ส่วนช่วงถนน ค.6 จะมีความกว้าง 4 ช่องจราจรไป - กลับ และมีทางเท้าขนาด 3.1 เมตร และทางจักรยานขนาด 1.5 เมตร จากการประมาณราคาค่าลงทุนเบื้องต้น กรณีก่อสร้างเต็มโครงการทั้ง 7 ตอน จะใช้เงินลงทุนรวม 18,900 ล้านบาท เป็นค่าออกแบบสำรวจก่อสร้างหริมาตรพ์ 100 ล้านบาท ค่าเวนคืน 9,100 ล้านบาท และค่าก่อสร้างและควบคุมงาน 9,700 ล้านบาท

2.1.1.3 สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมพื้นที่ฝั่งกรุงเทพฯ และพื้นที่ฝั่งธนบุรี

กรุงเทพมหานคร มีโครงการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาคลุมทุกพื้นที่ตั้งแต่โซนเหนือ โซนใต้ โซนกลาง และโซนล่าง รวม 20 แห่ง ภายในปีพ.ศ. 2570 ทุกระยะทาง 1 กิโลเมตร เพื่อแก้ปัญหาจราจรระยะยาว เนื่องจากในปัจจุบันพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีปัญหาจราจรติดขัด โดยเฉพาะช่วงโมงเร่งด่วน เพราะปัจจุบันมีสะพานเพียง 22 แห่ง ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนที่มีปริมาณรถยนต์จำนวนมากถึงวันละ 2.7 ล้านเที่ยวและคาดว่าในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีปริมาณรถยนต์เพิ่มขึ้นสูงถึง 3.6 ล้านเที่ยว โดยสะพานช่วงลาดหญ้า-มหาพฤฒารามและเกียกกาย มีแนวโน้มจะดำเนินการก่อนพื้นที่อื่น

“สำหรับการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณถนนลาดหญ้า-ถนนมหาพฤฒารามจะช่วยบรรเทาความหนาแน่นของการจราจรบนสะพานสาทร สะพานพระปกเกล้า และสะพานพระพุทธยอดฟ้าได้เป็นอย่างดี” (ทวิศักดิ์ เลิศประพันธ์, 2554)

ส่วนสะพานราชวงศ์-ท่าดินแดงจะผลักดันให้เป็นโลคัลบริดจ์ในรูปแบบสะพานเชื่อมชุมชนเพื่อเชื่อมวิถีชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ให้สามารถขยายเศรษฐกิจไปสู่ย่านท่าดินแดงและโซนใกล้เคียงมากขึ้น โดยสะพานช่วงถนนลาดหญ้า-ถนนมหาพฤฒารามมี 3 แนวทางให้เลือก คือ แนวทางที่ 1 เริ่มต้นจากถนนลาดหญ้าไปเชื่อมต่อกับถนนมหาพฤฒารามบริเวณแยกถนนข้าวหลาม ระยะทาง 1.67 กิโลเมตร แนวทางที่ 2 เริ่มต้นจากถนนลาดหญ้า ข้ามถนนเจริญนคร เชื่อมฝั่งพระนครบริเวณใกล้ท่าเรือสี่พระยาไปเชื่อมต่อกับถนนมหาพฤฒารามบริเวณแยกถนนข้าวหลาม ระยะทาง 1.73 กิโลเมตร และแนวทางเลือกที่ 3 เริ่มต้นจากถนนลาดหญ้าไปเชื่อมต่อกับถนนมหาพฤฒาราม บริเวณแยกถนนข้าวหลาม ระยะทาง 2.21 กิโลเมตร

2.1.2 ประชากรศาสตร์

ข้อมูลประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครทั้ง 2 พื้นที่

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือนธันวาคม 2554

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]		[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	
กรุงเทพมหานคร	1,568.74	3,617.45	2,692,953	2,981,889	5,674,842	2,459,679
เขตพระนคร	5.536	10,616.15	28,223	30,548	58,771	18,468
แขวงพระบรมมหาราชวัง	1.647	2,917.43	2,792	2,013	4,805	1,303
แขวงวังบูรพาภิรมย์	0.72	17,255.56	6,367	6,057	12,424	4,570
แขวงวัดราชบพิธ	0.22	17,122.73	1,688	2,079	3,767	980
แขวงสำราญราษฎร์	0.23	16,191.30	1,866	1,858	3,724	1,135
แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ	0.144	25,076.39	1,569	2,042	3,611	989
แขวงเสาชิงช้า	0.153	17,516.34	1,258	1,422	2,680	709
แขวงบวรนิเวศ	0.496	12,118.95	2,598	3,413	6,011	1,640
แขวงตลาดยอด	0.193	15,455.96	1,321	1,662	2,983	1,225
แขวงชนะสงคราม	0.339	6,587.02	1,070	1,163	2,233	822
แขวงบ้านพานถม	0.414	19,002.42	3,435	4,432	7,867	2,025
แขวงบางขุนพรหม	0.458	2,486.48	2,749	2,680	5,429	2,101
แขวงวัดสามพระยา	0.522	6,201.15	1,510	1,727	3,237	969
เขตดุสิต	10.665	10,203	57,513	51,302	108,815	31,751
แขวงดุสิต	2.233	7,311.24	9,334	6,992	16,326	3,595
แขวงวชิรพยาบาล	1.074	11,893.85	5,596	7,178	12,774	3,050
แขวงสวนจิตรลดา	1.737	6,018.10	5,062	5,393	10,455	2,473
แขวงสี่แยกมหานาค	0.339	25,014.75	4,249	4,231	8,480	2,412
แขวงถนนนครไชยศรี	5.282	11,507	33,272	27,508	60,780	20,221
เขตหนองจอก	236.261	653.39	75,401	78,970	154,371	52,026
แขวงกระทุ่มราย	38.132	890.07	16,543	17,397	33,940	13,139
แขวงหนองจอก	29.992	583.36	8,489	9,007	17,496	5,413
แขวงคลองสิบ	30.849	272.26	4,172	4,227	8,399	1,874
แขวงคลองสิบสอง	38.867	253.3	4,832	5,013	9,845	2,987

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]	[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	รวม	
แขวงโคกแฝด	22.524	1,423.99	15,772	16,302	32,074	9,995
แขวงคูฝิ่งเหนือ	17.75	887.27	7,685	8,064	15,749	5,346
แขวงลำผักชี	33.358	848.34	13,606	14,623	28,229	10,916
แขวงลำต้อยตั้ง	24.789	348.5	4,302	4,337	8,639	2,356
เขตบางรัก	5.536	8,324.96	21,739	24,348	46,087	26,398
แขวงมหาพฤฒาราม	0.889	14,605.17	6,069	6,915	12,984	4,788
แขวงสีลม	2.074	6,035.20	5,919	6,598	12,517	10,830
แขวงสุริยวงศ์	0.82	6,540.24	2,572	2,791	5,363	4,310
แขวงบางรัก	0.689	4,828.74	1,674	1,653	3,327	1,243
แขวงสี่พระยา	1.064	11,180.45	5,505	6,391	11,896	5,227
เขตบางเขน	42.123	4,469.10	90,000	98,252	188,252	92,627
แขวงอนุสาวรีย์	18.406	5,336.19	47,999	50,219	98,218	48,911
แขวงท่าแร้ง	23.717	3,796.18	42,001	48,033	90,034	43,716
เขตบางกะปิ	28.523	5,211.41	67,820	80,825	148,645	90,754
แขวงคลองจั่น	12.062	6,842.48	37,627	44,907	82,534	44,212
แขวงหัวหมาก	16.461	4,016.22	30,193	35,918	66,111	46,542
เขตปทุมวัน	8.369	6,571.39	25,437	29,559	54,996	26,513
แขวงรองเมือง	1.3	14,864.62	9,265	10,059	19,324	6,903
แขวงวังใหม่	1.403	6,803.99	4,740	4,806	9,546	5,019
แขวงปทุมวัน	2.181	2,889.04	2,160	4,141	6,301	973
แขวงลุมพินี	3.485	5,688.67	9,272	10,553	19,825	13,618
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	1,931	26.98	25,312	26,781	52,093	19,334
แขวงป้อมปราบ	0.535	32,321.50	8,408	8,884	17,292	6,489
แขวงวัดเทพศิรินทร์	0.347	23,155.62	3,981	4,054	8,035	2,741
แขวงคลองมหานาค	0.448	24,053.57	5,074	5,702	10,776	5,277
แขวงบ้านบาตร	0.251	32,270.92	3,998	4,102	8,100	2,611
แขวงวัดโสมนัส	0.35	22,542.86	3,851	4,039	7,890	2,216
เขตพระโขนง	13.986	6,755.47	43,685	50,796	94,481	40,854
แขวงบางจาก	13.986	6,755.47	43,685	50,796	94,481	40,854

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]	[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	รวม	
เขตมีนบุรี	63.645	2,140.56	64,680	71,556	136,236	50,737
แขวงมีนบุรี	28.459	3,299.73	44,093	49,814	93,907	38,465
แขวงแสนแสบ	35.186	1,203.01	20,587	21,742	42,329	12,272
เขตลาดกระบัง	123.859	1,298.65	77,034	83,816	160,850	72,041
แขวงลาดกระบัง	10.823	2,679.20	13,889	15,108	28,997	13,139
แขวงคลองสองต้นนุ่น	14.297	4,501.29	30,697	33,658	64,355	28,144
แขวงคลองสามประเวศ	17.458	866.82	7,186	7,947	15,133	7,290
แขวงลำปลาทิว	33.752	586.42	9,563	10,230	19,793	8,870
แขวงทับยาว	25.834	975.46	12,105	13,095	25,200	12,482
แขวงชุมทอง	21.695	339.8	3,594	3,778	7,372	2,116
เขตยานนาวา	16.662	4,950.25	39,515	42,966	82,481	42,847
แขวงช่องนนทรี	6.678	7,501.50	23,854	26,241	50,095	27,513
แขวงบางโพงพาง	9.984	3,243.79	15,661	16,725	32,386	15,334
เขตสัมพันธวงศ์	1.416	19,774.72	13,587	14,414	28,001	13,267
แขวงจักรวรรดิ	0.484	17,650.83	4,224	4,319	8,543	5,018
แขวงสัมพันธวงศ์	0.483	22,548.65	5,280	5,611	10,891	4,493
แขวงตลาดน้อย	0.449	19,080.18	4,083	4,484	8,567	3,756
เขตพญาไท	9.595	7,663.68	36,639	36,894	73,533	36,033
แขวงสามเสนใน	9.595	7,663.68	36,639	36,894	73,533	36,033
เขตธนบุรี	8.551	14,213.43	57,651	63,888	121,539	46,447
แขวงวัดกัลยาณ์	0.785	13,400	4,964	5,555	10,519	2,683
แขวงหิรัญบุรี	0.691	19,619.39	6,392	7,165	13,557	3,947
แขวงบางยี่เรือ	1.523	15,998.69	11,754	12,612	24,366	7,537
แขวงนุศโล	1.219	14,994.26	8,541	9,737	18,278	9,074
แขวงตลาดพลู	1.823	10,215.03	8,858	9,764	18,622	7,107
แขวงดาวคะนอง	1.28	14,769.53	8,991	9,914	18,905	8,795
แขวงสำเหร่	1.23	14,053.54	8,151	9,141	17,292	7,304
เขตบางกอกใหญ่	6.18	11,952.10	35,019	38,845	73,864	26,484
แขวงวัดอรุณ	0.834	18,206.24	7,458	7,726	15,184	3,973

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]	[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	รวม	
แขวงวัดท่าพระ	5.346	10,976.43	27,561	31,119	58,680	22,511
เขตห้วยขวาง	15.033	5,169.96	35,694	42,026	77,720	52,164
แขวงบางกะปิ	5.408	3,091.90	7,915	8,806	16,721	13,253
แขวงสามเสนนอก	4.283	9,038.52	17,627	21,085	38,721	21,659
เขตคลองสาน	6.051	12,803	36,333	41,138	77,471	35,127
แขวงสมเด็จพระเจ้าพระยา	1.317	11,779.04	7,363	8,150	15,513	5,055
แขวงคลองสาน	0.727	21,206.33	7,341	8,076	15,417	5,679
แขวงบางลำภูล่าง	2.234	12,081.92	12,601	14,390	26,991	11,953
แขวงคลองตันไทร	1.773	11,026.51	9,028	10,522	19,550	12,440
เขตคลองชั้น	29.479	3,622.44	50,414	56,372	106,786	37,445
แขวงคลองชักพระ	1.251	8,630.70	5,113	5,684	10,797	4,458
แขวงตลิ่งชัน	5.183	5,189.47	12,693	14,204	26,897	9,883
แขวงจิมพลี	7.338	3,379.80	11,615	13,186	24,801	8,609
แขวงบางพรหม	4.253	3,363.04	6,823	7,480	14,303	4,338
แขวงบางระมาด	8.539	2,198.50	8,881	9,892	18,773	6,656
แขวงบางเข็กหนึ่ง	2.915	3,847.34	5,289	5,926	11,215	3,501
เขตบางกอกน้อย	11.944	10,049.56	57,144	62,888	120,032	45,949
แขวงศิริราช	1.258	13,652.62	8,959	8,216	17,175	4,275
แขวงบ้านช่างหล่อ	2.076	17,237.48	17,388	18,397	35,785	11,313
แขวงบางขุนนนท์	1.492	6,569.03	4,518	5,283	9,801	3,912
แขวงบางขุนศรี	4.36	8,190.37	16,355	19,355	35,710	12,997
แขวงอรุณอมรินทร์	2.758	7,817.62	9,924	11,637	21,561	13,452
เขตบางขุนเทียน	120.687	1,339.35	76,974	84,668	161,642	72,434
แขวงท่าข้าม	84.712	592.29	23,916	26,258	50,174	23,967
แขวงแสมดำ	35.975	3,098.49	53,058	58,410	111,468	48,467
เขตภาษีเจริญ	17.834	7,317.09	61,556	68,937	130,493	46,917
แขวงบางหว้า	5.105	7,508.33	18,260	20,070	38,330	16,885
แขวงบางด้วน	2.514	12,008.35	14,335	15,854	30,189	8,526
แขวงบางจาก	1.394	5,836.44	3,791	4,345	8,136	3,245

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือนธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]	[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	รวม	
แขวงบางแกว	3.022	6,313.37	8,851	10,228	19,079	7,186
แขวงคลองขวาง	2.992	3,667.78	5,167	5,807	10,974	3,349
แขวงปากคลองภาษีเจริญ	1.898	8,826.66	7,856	8,897	16,753	5,841
แขวงคูหาสวรรค์	0.909	7,735.97	3,296	3,736	7,032	1,885
เขตบางคอแหลม	10.921	8,829.04	46,272	50,150	96,422	36,312
แขวงบางคอแหลม	2.749	9,591.12	12,670	13,696	26,366	9,851
แขวงวัดพระยาไกร	2.3	12,845.22	14,146	15,398	29,544	9,959
แขวงบางโคล่	5.872	6,899.18	19,456	21,056	40,512	16,502
เขตประเวศ	52.49	3,018.80	75,108	83,349	158,457	70,069
แขวงประเวศ	22.805	3,269.50	35,502	39,059	74,561	27,955
แขวงหนองบอน	14.513	2,954.66	20,145	22,736	42,881	20,966
แขวงดอกไม้	15.172	2,703.34	19,461	21,554	41,015	21,148
เขตคลองเตย	12.994	8,502.46	53,240	57,241	110,481	57,872
แขวงคลองเตย	7.249	10,262.38	36,249	38,143	74,392	31,586
แขวงคลองตัน	1.895	6,275.46	5,555	6,337	11,892	10,242
แขวงพระโขนง	3.85	6,284.94	11,436	12,761	24,197	16,044
เขตสวนหลวง	23.678	4,874.52	53,689	61,730	115,419	53,992
แขวงสวนหลวง	23.678	4,874.52	53,689	61,730	115,419	53,992
เขตจอมทอง	26.265	6,040.21	76,115	82,531	158,646	59,350
แขวงบางขุนเทียน	5.789	6,878.39	19,150	20,669	39,819	13,523
แขวงบางคอ	3.375	10,922.96	17,708	19,157	36,865	12,502
แขวงบางมด	11.918	3,692.82	20,928	23,083	44,011	18,931
แขวงจอมทอง	5.183	7,322.21	18,329	19,622	37,951	14,394
เขตดอนเมือง	36.803	4,516.21	82,691	83,519	166,210	65,000
แขวงสีกัน	11.534	5,360.85	31,176	30,656	61,832	23,186
แขวงดอนเมือง	10.605	7,626.50	38,132	42,747	80,879	33,335
แขวงสนามบิน	14.664	1,602.50	13,383	10,116	23,499	8,479
เขตราชเทวี	7.126	10,230.14	34,886	38,014	72,900	39,183

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]		[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	
แขวงทุ่งพญาไท	2.559	11,496.68	14,247	15,173	29,420	9,873
แขวงถนนพญาไท	1.136	8,321.30	4,294	5,159	9,453	8,672
แขวงถนนเพชรบุรี	1.148	13,678.09	7,383	8,316	15,699	9,185
แขวงมักกะสัน	2.283	8,028.03	8,963	9,366	18,328	11,453
เขตลาดพร้าว	21.857	5,589.97	55,826	66,354	122,180	50,265
แขวงลาดพร้าว	14.502	6,547.92	43,554	51,404	94,958	39,591
แขวงจรัญเขี้ยว	7.055	3,858.54	12,272	14,950	27,222	10,674
เขตวัฒนา	12.565	6,434.30	38,153	42,694	80,847	56,530
แขวงคลองเตยเหนือ	2.109	3,972.50	3,902	4,476	8,378	11,102
แขวงคลองตันเหนือ	7.031	7,063.72	23,771	25,894	49,665	30,840
แขวงพระโขนงเหนือ	3.425	6,658.10	10,480	12,324	22,804	14,588
เขตบางแค	44.456	4,325.09	90,298	101,978	192,276	77,410
แขวงบางแค	10.963	3,635.14	18,844	21,008	39,852	20,893
แขวงบางแคเหนือ	11	5,545	28,506	32,489	60,995	22,540
แขวงบางไผ่	14.15	2,874.35	19,216	21,456	40,672	13,662
แขวงหลักสอง	8.343	6,083.78	23,732	27,025	50,757	20,315
เขตหลักสี่	22.841	4,864.94	53,107	58,013	111,120	46,263
แขวงทุ่งสองห้อง	16.886	4,853.19	39,429	42,522	81,951	33,570
แขวงตลาดบางเขน	5.955	4,898.24	13,678	15,491	29,169	12,693
เขตสายไหม	44.615	4,168.71	87,801	98,186	185,987	86,311
แขวงสายไหม	18.659	3.92	34,097	39,031	73,128	28,821
แขวงออเงิน	13.516	2,240.23	14,451	15,828	30,279	18,388
แขวงคลองถนน	12.44	6,638.10	39,253	43,327	82,580	39,102
เขตคันนายาว	25.98	3,355.23	40,719	46,450	87,169	35,211
แขวงคันนายาว	12.92	2,990.87	18,338	20,304	38,642	13,225
แขวงรามอินทรา	13.06	3,715.70	22,381	26,146	48,527	21,986
เขตสะพานสูง	28.124	3,161.64	41,224	47,694	88,918	31,324
แขวงสะพานสูง	28.124	3,161.64	41,224	47,694	88,918	31,324
เขตวังทองหลาง	19.565	5,882.08	52,925	62,158	115,083	55,520

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]		[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	
แขวงวังทองหลาง	5.644	4,621.19	11,966	14,116	26,082	11,952
แขวงสะพานสอง	1.964	6,727.09	6,079	7,133	13,212	6,092
แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์	4.129	7,290.14	13,894	16,207	30,101	12,471
แขวงพลับพลา	7.828	5,836.48	20,986	24,702	45,688	25,005
เขตคลองสามวา	110.686	1.49	78,804	86,548	165,352	64,594
แขวงสามวาตะวันตก	24.249	2,023	23,363	25,911	49,274	19,544
แขวงสามวาตะวันออก	40.574	0.59	11,494	12,297	23,791	8,068
แขวงบางชัน	18.644	3,591.40	31,531	35,427	66,958	29,821
แขวงทรายกองดิน	11.396	878.99	4,825	5,192	10,017	3,438
แขวงทรายกองดินใต้	15.823	967.71	7,591	7,721	15,312	3,723
เขตบางนา	18.789	5,164.67	45,814	51,225	97,039	51,726
แขวงบางนา	18.789	5,164.67	45,814	51,225	97,039	51,726
เขตทวีวัฒนา	50.219	1,502.62	35,196	40,264	75,460	30,040
แขวงทวีวัฒนา	21.521	1,021.75	10,413	11,576	21,989	7,610
แขวงศาลาธรรมสพน์	28.698	1,863.23	24,783	28,688	53,471	22,430
เขตทุ่งครุ	30.741	3,767.70	54,574	61,249	115,823	46,212
แขวงบางมด	12.765	4,080.38	24,501	27,586	52,087	23,674
แขวงทุ่งครุ	17.976	3,545.62	30,073	33,663	63,736	22,538
เขตบางบอน	34.745	3,015.34	50,376	54,392	104,768	45,758
แขวงบางบอน	34.745	3,015.34	50,376	54,392	104,768	45,758
เขตหนองแขม	35.825	4,139.51	69,491	78,807	148,298	54,485
แขวงหนองแขม	18.789	3,892.01	34,020	39,107	73,127	25,851
แขวงหนองค้างพลู	17.036	4,412.48	35,471	39,700	75,171	28,634
เขตราษฎร์บูรณะ	15.782	5,565.90	42,289	45,552	87,841	35,460
แขวงราษฎร์บูรณะ	6.716	5,288.71	16,885	18,634	35,519	13,063
แขวงบางปะกอก	9.066	5,771.23	25,404	26,918	52,322	22,397
เขตบางพลัด	11.36	8,830.90	46,569	53,750	100,319	45,327
แขวงบางพลัด	3.296	7,991.20	12,249	14,090	26,339	9,001
แขวงบางอ้อ	2.846	9,412.86	12,467	14,322	26,789	11,634

ตารางที่ 2.1 สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2554 (ต่อ)

เขตปกครอง	พื้นที่	ความหนาแน่น	ประชากร			จำนวนบ้าน
	[กม.2]		[คน/กม.2]	ชาย	หญิง	
แขวงบางบำหรุ	2.332	8,370.07	8,760	10,759	19,519	12,827
แขวงบางซื่อ	2.886	9,588.36	13,093	14,579	27,672	11,865
เขตบึงกุ่ม	24.311	6,013.62	67,308	78,889	146,197	64,281
แขวงคลองกุ่ม	10.811	6,510.13	32,742	37,639	70,381	28,352
แขวงนวมินทร์	4.885	5,972.57	13,193	15,983	29,176	11,325
แขวงนวลจันทร์	8.615	5,413.81	21,373	25,267	46,640	24,604
เขตจตุจักร	32.908	4,904.86	76,186	85,223	161,409	90,411
แขวงลาดยาว	10.69	4,377.64	22,202	24,595	46,797	21,943
แขวงเสนานิคม	2.826	7,268.93	9,861	10,681	20,542	11,455
แขวงจันทระเกษม	6.026	6,383.17	18,056	20,409	38,465	22,449
แขวงจอมพล	5.488	5,436.59	13,431	16,405	29,836	21,554
แขวงจตุจักร	7.878	3,271.00	12,636	13,133	25,769	13,010
เขตดินแดง	8.354	15,782.50	61,684	70,163	131,847	52,426
แขวงดินแดง	8.354	15,782.50	61,684	70,163	131,847	52,426
เขตบางซื่อ	11.545	11,693.46	64,121	70,880	135,001	46,019
แขวงบางซื่อ	5.762	15,378.51	42,600	46,011	88,611	29,105
แขวงวงศ์สว่าง	5.783	8,021.79	21,521	24,869	46,390	16,914
เขตสาทร	9.326	9,244.48	41,117	45,097	86,214	35,711
แขวงวัดทุ่งดอน	3.195	13,406.26	20,167	22,666	42,833	15,129
แขวงยานนาวา	2.09	11,026.79	10,918	12,128	23,046	8,514
แขวงทุ่งมหาเมฆ	4.041	5,032.17	10,032	10,303	20,335	12,068

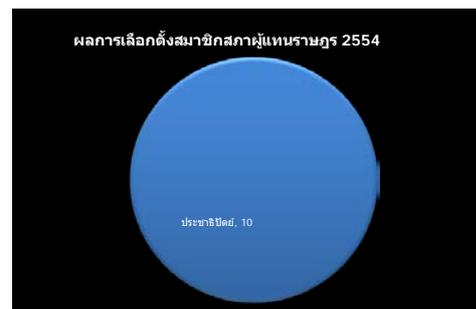
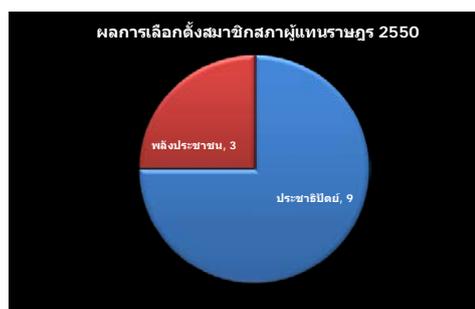
2.1.3 การเมือง

2.1.3.1 การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

แบบแบ่งเขตเลือกตั้งของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2554

ตารางที่ 2.2 จำนวน สส.ของฝั่งธนบุรีแบ่งตามพรรคการเมือง

สรุปเฉพาะฝั่งธนบุรี ปี 2550		สรุปเฉพาะฝั่งธนบุรี ปี 2554	
พรรคการเมือง	จำนวน สส.	พรรคการเมือง	จำนวน สส.
ประชาธิปัตย์	9	ประชาธิปัตย์	10
พลังประชาชน	3	เพื่อไทย	0
Grand Total	12	Grand Total	10

รายละเอียดสำหรับปี พ.ศ. 2554

คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติให้แบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของกรุงเทพมหานคร ตามลำดับที่ 2 รูปแบบที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย

1. พื้นที่ฝั่งพระนคร

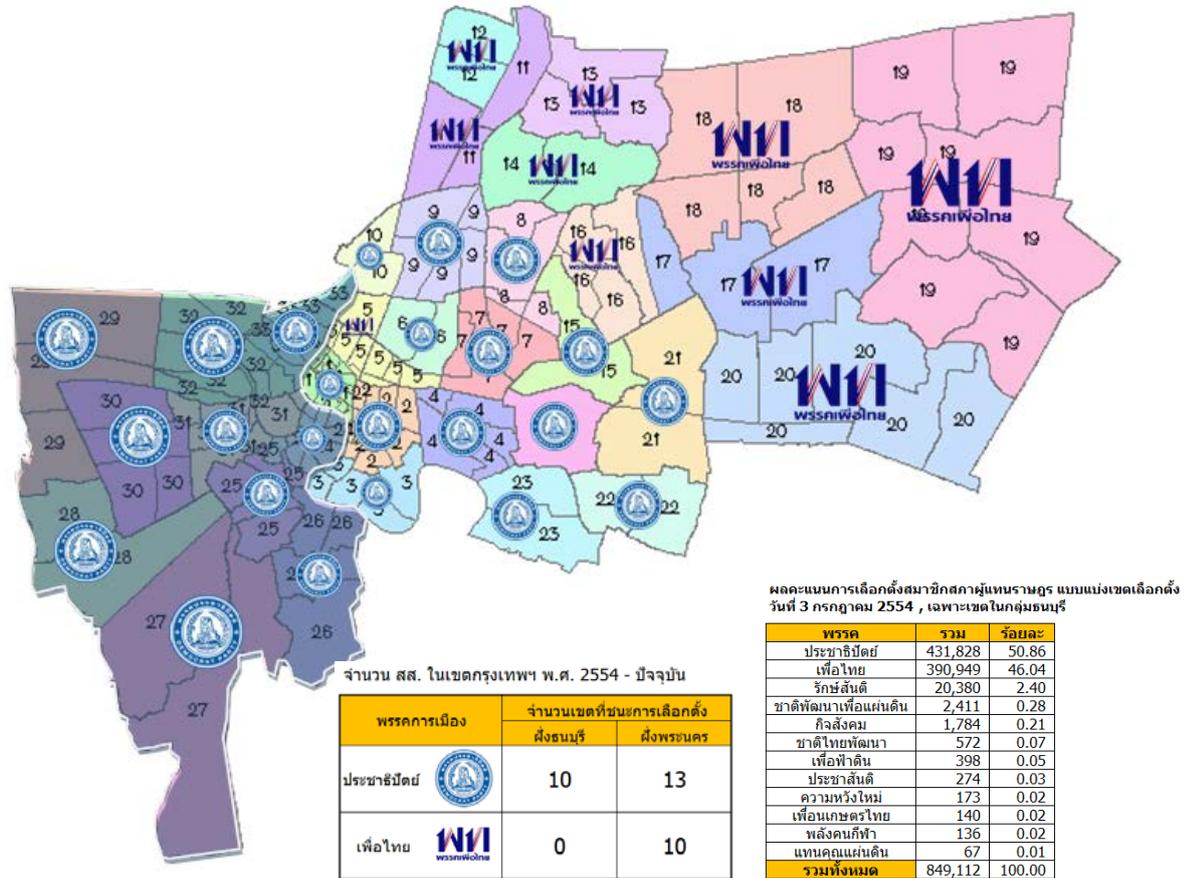
- 1) เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย เขตพระนคร เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย และเขตสัมพันธวงศ์
- 2) เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย เขตปทุมวัน เขตบางรัก และเขตสาทร
- 3) เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย เขตบางคอแหลม และเขตยานนาวา
- 4) เขตเลือกตั้งที่ 4 ประกอบด้วย เขตคลองเตย และเขตวัฒนา
- 5) เขตเลือกตั้งที่ 5 ประกอบด้วย เขตดุสิต และเขตราษฎร์เทวี
- 6) เขตเลือกตั้งที่ 6 ประกอบด้วย เขตดินแดง และเขตพญาไท
- 7) เขตเลือกตั้งที่ 7 ประกอบด้วย เขตห้วยขวาง และเขตวังทองหลาง (เฉพาะแขวงวังทองหลาง และแขวงพลับพลา)

- 8) เขตเลือกตั้งที่ 8 ประกอบด้วย เขตลาดพร้าว และเขตวังทองหลาง (ยกเว้นแขวงวังทองหลาง และแขวงพลับพลา)
- 9) เขตเลือกตั้งที่ 9 ประกอบด้วย เขตจตุจักร
- 10) เขตเลือกตั้งที่ 10 ประกอบด้วย เขตบางซื่อ
- 11) เขตเลือกตั้งที่ 11 ประกอบด้วย เขตหลักสี่ และเขตดอนเมือง (เฉพาะแขวงสนามบิน)
- 12) เขตเลือกตั้งที่ 12 ประกอบด้วย เขตดอนเมือง (ยกเว้นแขวงสนามบิน)
- 13) เขตเลือกตั้งที่ 13 ประกอบด้วย เขตสายไหม
- 14) เขตเลือกตั้งที่ 14 ประกอบด้วย เขตบางเขน
- 15) เขตเลือกตั้งที่ 15 ประกอบด้วย เขตบางกะปิ
- 16) เขตเลือกตั้งที่ 16 ประกอบด้วย เขตบึงกุ่ม และเขตคันนายาว (เฉพาะแขวงรามอินทรา)
- 17) เขตเลือกตั้งที่ 17 ประกอบด้วย เขตมีนบุรี และเขตคันนายาว (ยกเว้นแขวงรามอินทรา)
- 18) เขตเลือกตั้งที่ 18 ประกอบด้วย เขตคลองสามวา
- 19) เขตเลือกตั้งที่ 19 ประกอบด้วย เขตหนองจอก
- 20) เขตเลือกตั้งที่ 20 ประกอบด้วย เขตลาดกระบัง
- 21) เขตเลือกตั้งที่ 21 ประกอบด้วย เขตสะพานสูง และเขตประเวศ (ยกเว้นแขวงหนองบอน และแขวงดอกไม้)
- 22) เขตเลือกตั้งที่ 22 ประกอบด้วย เขตสวนหลวง และเขตประเวศ (เฉพาะแขวงหนองบอน และแขวงดอกไม้)
- 23) เขตเลือกตั้งที่ 23 ประกอบด้วย เขตพระโขนง และเขตบางนา

2. พื้นที่ฝั่งธนบุรี

- 1) เขตเลือกตั้งที่ 24 ประกอบด้วย เขตธนบุรี (ยกเว้นแขวงดาวคะนอง) และเขตคลองสาน → ประชาธิปัตย์
- 2) เขตเลือกตั้งที่ 25 ประกอบด้วย เขตจอมทอง และเขตธนบุรี (เฉพาะแขวงดาวคะนอง) → ประชาธิปัตย์
- 3) เขตเลือกตั้งที่ 26 ประกอบด้วย เขตราษฎร์บูรณะ และเขตทุ่งครุ → ประชาธิปัตย์
- 4) เขตเลือกตั้งที่ 27 ประกอบด้วย เขตบางขุนเทียน → ประชาธิปัตย์
- 5) เขตเลือกตั้งที่ 28 ประกอบด้วย เขตบางบอน และเขตหนองแขม (เฉพาะแขวงหนองแขม) → ประชาธิปัตย์
- 6) เขตเลือกตั้งที่ 29 ประกอบด้วย เขตทวีวัฒนา และเขตหนองแขม (ยกเว้นแขวงหนองแขม) → ประชาธิปัตย์
- 7) เขตเลือกตั้งที่ 30 ประกอบด้วย เขตบางแค → ประชาธิปัตย์
- 8) เขตเลือกตั้งที่ 31 ประกอบด้วย เขตภาษีเจริญ และเขตบางกอกใหญ่ → ประชาธิปัตย์
- 9) เขตเลือกตั้งที่ 32 ประกอบด้วย เขตตลิ่งชัน และเขตบางกอกน้อย (เฉพาะแขวงบ้านช่างหล่อ และแขวงบางขุนศรี) → ประชาธิปัตย์
- 10) เขตเลือกตั้งที่ 33 ประกอบด้วย เขตบางพลัด และเขตบางกอกน้อย (ยกเว้นแขวงบ้านช่างหล่อ และแขวงบางขุนศรี) → ประชาธิปัตย์

แผนภาพแสดงผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง วันที่ 3 กรกฎาคม 2554

รูปที่ 2.3 การแบ่งพื้นที่ สส.ของกรุงเทพมหานครแยกตามพรรคการเมือง
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2555)

2.1.4 สิ่งแวดล้อม

แผนปฏิบัติการว่าด้วยการลดปัญหาภาวะโลกร้อนของกรุงเทพมหานครได้ข้อสรุปที่ว่าปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้น ส่วนมากเกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการคมนาคมเป็นหลัก โดยการใช้พลังงานในภาคการจราจรและขนส่งในเขตกรุงเทพมหานครนั้นเป็นตัวการในการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gasses) ในรูปของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) มากที่สุดเมื่อเทียบกับภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งสูงถึงประมาณ 21.18 ล้านตันต่อปี และจากการคาดการณ์ปริมาณรถยนต์และการใช้เชื้อเพลิงในเขตกรุงเทพมหานครในอนาคตกรณีไม่มีการดำเนินการใดๆ (Business as Usual: BAU) โดยใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ The Extended Bangkok Urban Model (eBUM) ของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) พบว่า การปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคการจราจรและขนส่งในปี พ.ศ. 2555 คาดว่าน่าจะมีการปลดปล่อยอยู่ที่ประมาณระหว่าง 25 - 26 ล้านตันต่อปี ปัญหาหลักที่ทำให้ภาคการจราจรและขนส่งในเขตกรุงเทพมหานครมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณสูงเช่นนี้ เนื่องจากสาเหตุสำคัญ คือ ปริมาณรถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก และสภาพการจราจรที่ติดขัดอันเนื่องมาจากปัญหาหลายประการ จึงได้เกิดโครงการพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้

2.1.4.1 การใช้การจราจรทางเลือก: รถจักรยาน

การเดินทางด้วยรถจักรยานนั้น นอกจากจะช่วยลดการใช้พลังงาน ลดมลพิษทางอากาศ ลดการเผาไหม้จากท่อไอเสียซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของภาวะโลกร้อนแล้ว ยังเป็นผลดีโดยตรงต่อการเสริมสร้างความแข็งแรงให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตของประชาชนตลอดจนสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ขับขี่ไปด้วยในตัว

ในปัจจุบัน กรุงเทพมหานครดำเนินโครงการสร้างเส้นทางจักรยานรวม 22 เส้นทางโดยก่อสร้างขนานกับถนนสายหลักไม่ให้ปะปนกับรถยนต์บนท้องถนน เพื่อความปลอดภัยของประชาชน นอกจากนี้ยังได้สร้างเส้นทางจักรยานไว้ในสวนสาธารณะต่างๆ ให้ประชาชนได้ออกกำลังกายอีกด้วย และอยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจเส้นทางใหม่เพิ่มเติมอีกหลายเส้นทางเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ นอกจากนี้กรุงเทพมหานครยังได้ติดตั้งที่จอดรถจักรยานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ขับขี่ไปแล้ว 21,298 คัน พร้อมกับติดตั้งที่จอดรถจักรยานบริเวณใต้สถานีรถไฟฟ้าทุกสถานี จำนวน 26 จุด อีกทั้งยังได้จัดเตรียมที่จอดรถจักรยานในหน่วยงานกรุงเทพมหานครทุกแห่งไว้รองรับผู้มาติดต่อราชการการประสานกับผู้ให้บริการขนส่งมวลชนระบบรางเพื่อให้ผู้ใช้รถจักรยานนำรถขึ้นไปกับขบวนรถไฟฟ้าได้โดยสะดวกมากขึ้น จะส่งผลให้มาตรการด้านระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนนี้มีผลในการลดปริมาณรถยนต์ส่วนตัวบนท้องถนนลงได้มากขึ้นอีก

2.1.4.2 แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงทางเลือก

ปัญหาของการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากภาคการจราจร และขนส่ง การดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อปัญหานี้ นอกจากจะดำเนินการโดยตรงกับปัญหาการจราจรแล้ว ยังสามารถดำเนินการได้โดยการใช้พลังงานทางเลือกอื่นๆ เพื่อทดแทนการใช้น้ำมันปิโตรเลียม ควรเป็นเชื้อเพลิงทางเลือกที่ผลิตจากพืช เช่น เอทิลแอลกอฮอล์ และไบโอดีเซล โดยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้น เมื่อเชื้อเพลิงเหล่านี้ถูกเผาไหม้จะเป็นส่วนที่ถูกพืชนำกลับไปใช้ใหม่ในการสังเคราะห์แสง ดังนั้นจึงไม่มีผลต่อการเพิ่มสุทธิของคาร์บอนไดออกไซด์ในชั้นบรรยากาศ การนำเชื้อเพลิงชีวมวลเหล่านี้มาใช้ทดแทนน้ำมันปิโตรเลียมจึงเป็นการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากเชื้อเพลิงฟอสซิลโดยตรง นอกจากนี้การหันมาใช้ปิโตรเลียมที่ปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ เช่น ก๊าซธรรมชาติ (CNG/LPG)(14) ยังมีส่วนช่วยในการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงได้บ้างจากข้อมูลช่วงปี พ.ศ. 2547 - 2550 พบว่า สัดส่วนของการใช้เชื้อเพลิงชีวมวลในน้ำมันปิโตรเลียม ได้แก่ น้ำมันแก๊สโซฮอล์และไบโอดีเซลในกรุงเทพมหานครยังอยู่ในระดับต่ำ ดังตัวเลขที่รวบรวมโดย กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน ทั้งนี้การใช้เชื้อเพลิงชีวมวลในน้ำมันปิโตรเลียมนี้ น่าจะมีศักยภาพที่จะขยายสัดส่วนนี้ให้เพิ่มสูงขึ้นได้ในอนาคต

ตารางที่ 2.3 ผลสัมฤทธิ์ของการเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซลซึ่งมีเชื้อเพลิงชีวมวล 50% ต่อการลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปี พ.ศ. 2555

สัดส่วนการบริโภคไบโอดีเซลต่อยอดการใช้ น้ำมันดีเซลทั้งหมด (%)	ปริมาณไบโอดีเซลที่ใช้ทดแทนน้ำมันดีเซล (ปกติ) (ล้านลิตร)	CO ₂ จากน้ำมันดีเซลฟอสซิล (ล้านตัน)	ปริมาณ CO ₂ ที่ลดลงจากการใช้น้ำมันดีเซลฟอสซิลล้วน (ล้านตัน)
30	1,800	11.53	2.04
20	1,200	12.21	1.36
10	600	12.89	0.68
5	300	13.23	0.34

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) (2554)

2.1.4.3 แผนปฏิบัติการด้านการปรับปรุงการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร

การใช้พลังงานในอาคารต่างๆ และบ้านเรือนเป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งในการก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารในกรุงเทพมหานครที่สำคัญ ได้แก่ การใช้พลังงานเพื่อควบคุมอุณหภูมิในอาคาร ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงประมาณ 60 - 70% ของการใช้พลังงานของอาคารโดยเฉลี่ย โดยที่พลังงานแสงสว่างจัดว่าเป็นส่วนที่รองลงไป การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารในกรุงเทพมหานครปัจจุบันนี้สูงถึงประมาณ 29,200 GWh ต่อปี ซึ่งก่อให้เกิดการปลดปล่อยก๊าซเรือน

กระจกสูงถึง 14.86 ล้านตันต่อปีและจากการคาดการณ์ของกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน พบว่า หากไม่มีการดำเนินการใดๆ การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ และก่อให้เกิดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงถึงประมาณ 16 ล้านตันต่อปีภายในปี พ.ศ. 2554 ทั้งนี้มาตรการต่างๆ ในแผนปฏิบัติการด้านการปรับปรุงการใช้ไฟฟ้าในอาคารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับการระมัดระวังที่จะใช้พลังงานในอาคารอย่างประหยัดจะนำไปสู่การลดการใช้พลังงานในอาคารได้ถึง 4,391 GWh ในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้การใช้เชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้าลดลงโดยตรง โดยในที่สุดแล้วจะเป็นการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ถึง 2.25 ล้านตันต่อปี

รูปที่ 2.4 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ล้านตัน/ปี)

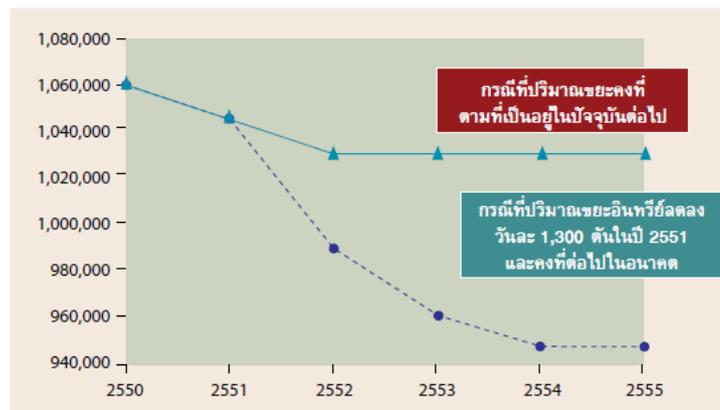
ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) (2554)

2.1.4.4 แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะและบำบัดน้ำเสีย (หนองแขม)

สำหรับพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้นจะมีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยอยู่ที่หนองแขม โดยขยะมูลฝอยและน้ำเสียส่วนใหญ่เป็นสารอินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายโดยกระบวนการทางชีวภาพและเกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกขึ้นนอกจากนี้การหมักหมมของขยะมูลฝอยและน้ำเสียในสภาพไร้ออกซิเจนยังก่อให้เกิดก๊าซมีเทน ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกเช่นกัน การลดปริมาณขยะลงหรือการจัดการกับปัญหาน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจะนำไปสู่การลดโอกาสเกิดหรือลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกลง การดำเนินการในแผนปฏิบัติการด้านนี้จึงเน้นไปที่การจัดการโดยภาคครัวเรือนเป็นหลัก โดยการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือจากภาคประชาชนให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยส่งผลให้ลดปริมาณขยะและน้ำเสียลงจากปัจจุบัน และเอื้อให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าปัจจุบันอย่างไรก็ดี ปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งในรูปของก๊าซมีเทนและก๊าซ

คาร์บอน - ไดออกไซด์ ที่เกิดขึ้นจากภาคส่วนขยะและน้ำเสียคิดเป็นประมาณ 3% ถือได้ว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบกับการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ดังนั้นการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากภาคส่วนขยะและน้ำเสียนี้อาจไม่ส่งผลต่อการลดภาวะโลกร้อนได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่การบริหารจัดการขยะซึ่งมุ่งเป้าหมายไปที่การควบคุมปริมาณขยะและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นนี้จะส่งผลดีในด้านการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเทียบเท่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ตัน/ปี)

รูปที่ 2.5 แสดงปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเทียบเท่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งลดลงจากการจัดการขยะ ณ แหล่งกำเนิด
ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) (2554)

2.1.4.5 แผนปฏิบัติการด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนโดยตรงโดยทั่วไปพืชที่อยู่กลางแจ้งและพืชที่มีขนาดใหญ่จะมีความสามารถในการลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้มากกว่าเนื่องจากพื้นที่ทรงพุ่ม จำนวนใบ พื้นที่เฉลี่ยของใบและดัชนีพื้นที่ใบมากกว่า นอกจากนั้นพื้นที่สีเขียวยังมีผลต่อการลดความร้อนในเมืองเป็นการสร้างสมดุลด้านการใช้พื้นที่ให้เกิดความเหมาะสม เป็นการกรองมลพิษและผลิตออกซิเจนให้กับเมือง และช่วยลดอุณหภูมิของพื้นผิวในพื้นที่นั้นๆ ลงได้อย่างน้อย 2 องศาเซลเซียส การปลูกต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครในยุคนี้อาจได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังตั้งแต่พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา โดยผู้บริหารได้เล็งเห็นความสำคัญของการปลูกต้นไม้ในเมืองด้วยการสนับสนุนให้มีการปลูกต้นไม้ตามถนนหนทางและจัดสร้างสวนสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการปลูกป่าชายเลน (พื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียน) จำนวน 360,000 ต้น เพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 6,480 ตันต่อปีเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 814 ไร่ ภายในปี พ.ศ. 2555 ตามแผนแม่บทพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร หรือปลูกต้นไม้ในสวนสาธารณะเพิ่มเติมจำนวน 81,400 ต้น เพื่อดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 733 ตันต่อปี

ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร

แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร (ณ วันที่ 30/3/2012 15:17:17)									
ลำดับ	ชื่อสำนักงานเขต	จำนวน (แห่ง)	จำนวน ประชากร (คน)	ขนาดพื้นที่รวม			พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อัตราส่วน พื้นที่สีเขียว (คน/ตร.ม.)	กลุ่มเขต
				(ไร่)	(งาน)	(วา)			
1	เขตคลองเตย	99	117,239	342	2	19.88	548,079.52	4.67	พระนคร
2	เขตคลองสาน	99	81,844	126	-	80.28	201,921.12	2.47	ธนบุรี
3	เขตคลองสามวา	65	151,997	238	1	75	381,500.00	2.51	พระนคร
4	เขตคันนายาว	112	85,813	433	2	18.65	693,674.60	8.08	พระนคร
5	เขตจตุจักร	122	164,970	1,075	-	66.15	1,720,264.60	10.43	พระนคร
6	เขตจอมทอง*	86	163,113	136	-	1.25	217,605.00	1.33	ธนบุรี
7	เขตดอนเมือง	75	165,134	408	3	78.69	654,314.76	3.96	พระนคร
8	เขตดินแดง*	98	138,283	113	3	82.4	182,329.60	1.32	พระนคร
9	เขตดุสิต	100	115,465	225	3	98.3	361,593.20	3.13	พระนคร
10	เขตตลิ่งชัน	158	107,399	391	-	46.66	625,786.64	5.83	ธนบุรี
11	เขตทวีวัฒนา	44	72,761	604	1	78	967,112.00	13.29	ธนบุรี
12	เขตทุ่งครุ	128	113,544	237	-	50.13	379,400.52	3.34	ธนบุรี
13	เขตธนบุรี*	105	128,506	104	1	47.25	166,989.00	1.3	ธนบุรี
14	เขตบางกอกน้อย*	141	128,032	140	-	37.85	224,151.40	1.75	ธนบุรี
15	เขตบางกอกใหญ่*	108	77,368	36	2	77.32	58,709.28	0.76	ธนบุรี
16	เขตบางกะปิ	119	150,152	402	2	23.87	644,095.48	4.29	พระนคร
17	เขตบางขุนเทียน	214	146,901	661	3	93.22	1,059,172.88	7.21	ธนบุรี
18	เขตบางเขน	43	184,863	296	2	97.38	474,789.52	2.57	พระนคร
19	เขตบางคอแหลม*	112	101,070	84	-	28.16	134,512.64	1.33	พระนคร
20	เขตบางแค*	86	193,839	139	2	76.05	223,504.20	1.15	ธนบุรี
21	เขตบางซื่อ*	173	144,548	122	3	90.12	196,760.48	1.36	พระนคร
22	เขตบางนา	146	100,207	145	3	35.95	233,343.80	2.33	พระนคร
23	เขตบางบอน	116	103,459	359	-	31.2	574,524.80	5.55	ธนบุรี
24	เขตบางพลัด*	123	103,252	115	3	67.02	185,468.08	1.8	ธนบุรี
25	เขตบางรัก*	148	48,110	54	3	58.51	87,834.04	1.83	พระนคร
26	เขตบึงกุ่ม	102	148,047	530	2	22.3	848,889.20	5.73	พระนคร

ตารางที่ 2.4 แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร (ณ วันที่ 30/3/2012 15:17:17)									
ลำดับ	ชื่อสำนักงานเขต	จำนวน (แห่ง)	จำนวน ประชากร (คน)	ขนาดพื้นที่รวม			พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อัตราส่วน พื้นที่สีเขียว (คน/ตร.ม.)	กลุ่มเขต
				(ไร่)	(งาน)	(วา)			
27	เขตปทุมวัน	96	59,606	437	1	73.03	699,892.12	11.74	พระนคร
28	เขตประเวศ	61	153,932	1,544	3	83.33	2,471,933.32	16.06	พระนคร
29	เขตป้อมปราบ ศัตรูพ่าย	131	55,696	165	3	80.65	265,522.60	4.77	พระนคร
30	เขตพญาไท*	58	76,123	86	1	65	138,260.00	1.82	พระนคร
31	เขตพระโขนง	301	97,423	152	1	53.94	243,815.76	2.5	พระนคร
32	เขตพระนคร	89	62,248	250	3	5.45	401,221.80	6.45	พระนคร
33	เขตภาษีเจริญ	89	133,413	225	-	74.97	360,299.88	2.7	ธนบุรี
34	เขตมีนบุรี	136	132,309	516	-	86.81	825,947.24	6.24	พระนคร
35	เขตยานนาวา	154	86,854	282	3	94.29	452,777.16	5.21	พระนคร
36	เขตราชเทวี	138	77,420	276	2	4.75	442,419.00	5.71	พระนคร
37	เขตราชบุรีบูรณะ	113	91,485	179	3	66.8	287,867.20	3.15	ธนบุรี
38	เขตลาดกระบัง	95	150,283	309	3	87.25	495,949.00	3.3	พระนคร
39	เขตลาดพร้าว	104	122,050	365	2	45.25	584,981.00	4.79	พระนคร
40	เขตวังทองหลาง*	140	115,884	72	-	90.77	115,563.08	1	พระนคร
41	เขตวัฒนา*	106	80,853	48	1	48.5	77,394.00	0.96	พระนคร
42	เขตสวนหลวง	101	116,070	355	2	97.64	569,190.56	4.9	พระนคร
43	เขตสะพานสูง	99	87,618	183	-	55.85	293,023.40	3.34	พระนคร
44	เขตสัมพันธวงศ์*	118	29,798	23	-	24.24	36,896.96	1.24	พระนคร
45	เขตสาทร	88	90,521	207	2	78.75	332,315.00	3.67	พระนคร
46	เขตสายไหม	96	177,538	418	2	79.13	669,916.52	3.77	พระนคร
47	เขตหนองแขม	129	141,539	412	-	99.67	659,598.68	4.66	ธนบุรี
48	เขตหนองจอก	178	145,943	731	3	70.95	1,171,083.80	8.02	พระนคร
49	เขตหลักสี่	141	115,049	1,136	3	82.09	1,819,128.36	15.81	พระนคร
50	เขตห้วยขวาง	70	77,065	132	1	54.33	211,817.32	2.75	พระนคร
รวม		5,753	5,712,636	16,045	3	85	25,673,140.12	4.49	

จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร (จากสำนักทะเบียนราษฎร) = 5,712,636 คน / ขนาดพื้นที่สีเขียว (รวม) = 25,673,140.12 ตร.ม. อัตราส่วน พื้นที่สีเขียวต่อประชากร (ราชเขต) = 4.49 ตร.ม./คน

หมายเหตุ : * แสดงถึง อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร (ราชเขต) น้อยกว่า 2.0

ที่มา : สำนักสิ่งแวดล้อม และสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล (กรุงเทพมหานคร) (2555)

ตารางที่ 2.5 ข้อมูลพื้นที่สวนสาธารณะ (สำนักสิ่งแวดล้อม) เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

ข้อมูลพื้นที่สวนสาธารณะ (สำนักสิ่งแวดล้อม) เปรียบเทียบกับเป้าหมาย								
ลำดับ	ชื่อสำนักงานเขต	ประชากร (คน)*	จำนวนและขนาดพื้นที่ ปี ก่อน		จำนวนและขนาดพื้นที่ ปี 2555		* คิดเป็น% ที่เพิ่มขึ้น	รวมขนาดพื้นที่ (ตร.ม.)**
			(แห่ง)	คิดเป็น ตร.ม.	(แห่ง)	คิดเป็น ตร.ม.		
1	เขตคลองสาน	81,844	99	201,921.12	-	-	-	201,921.12
2	เขตจอมทอง	163,113	82	216,692.00	4	913	0.42	217,605.00
3	เขตดลิ่งชั้น	107,399	158	625,786.64	-	-	-	625,786.64
4	เขตทวีวัฒนา	72,761	44	967,112.00	-	-	-	967,112.00
5	เขตทุ่งครุ	113,544	128	379,400.52	-	-	-	379,400.52
6	เขตธนบุรี	128,506	105	166,989.00	-	-	-	166,989.00
7	เขตบางกอกน้อย	128,032	141	224,151.40	-	-	-	224,151.40
8	เขตบางกอกใหญ่	77,368	108	58,709.28	-	-	-	58,709.28
9	เขตบางขุนเทียน	146,901	214	1,059,172.88	-	-	-	1,059,172.88
10	เขตบางแค	193,839	86	223,504.20	-	-	-	223,504.20
11	เขตบางบอน	103,459	115	572,924.80	1	1,600.00	0.28	574,524.80
12	เขตบางพลัด	103,252	120	183,368.08	3	2,100.00	1.15	185,468.08
13	เขตภาษีเจริญ	133,413	89	360,299.88	-	-	-	360,299.88
14	เขตราชบุรีบูรณะ	91,485	113	287,867.20	-	-	-	287,867.20
15	เขตหนองแขม	141,539	129	659,598.68	-	-	-	659,598.68
รวมทั้งหมด 15 เขต ใน ธนบุรี /(เฉลี่ย)		1,786,455	1,731	6,187,498	8	4,613	0.07%	23,150,190.14

เป้าหมายการเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะระหว่างปี 2552-2555 คิดเป็น 5,000 ไร่ โดยเพิ่มปีละ 1,250 ไร่
 ปีปัจจุบัน ดำเนินการได้ 66 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ 124 ไร่ 2 งาน 10.38 ตร.วา
 คิดเป็นร้อยละ 103.952509 เทียบจากเป้าหมายรายปี (ปีละ 1,250 ไร่)
หมายเหตุ : พื้นที่สวนสาธารณะ หมายถึง (1) พื้นที่สวนสาธารณะซึ่งสำนักงานเขตดำเนินการเอง (2) พื้นที่สวน
 ที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน (3) พื้นที่สวนที่ดำเนินการโดยหน่วยราชการอื่นและ (4) พื้นที่สวนซึ่งอยู่ในความ
 รับผิดชอบของสำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดล้อม
 * สูตรการคิดเป็น % ที่เพิ่มขึ้น = [ขนาดพื้นที่ ปี 2555 / ขนาดพื้นที่ ปี ก่อน] x 100
 ** สูตรการคิด% ที่ทำได้เทียบกับเป้าหมาย = [ผลงานปีปัจจุบัน / เป้าหมายปีปัจจุบัน] x 100

ที่มา : สำนักสิ่งแวดล้อม และ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล (กรุงเทพมหานคร) (2555)

2.1.5 สังคม และวัฒนธรรม

พื้นที่ฝ่งชนบุรีมีประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การส่งเสริมทางด้านสังคมและวัฒนธรรมมากมายเนื่องจากในสมัยของอาณาจักรชนบุรี ซึ่งเป็นอาณาจักรของคนไทยในช่วงเวลาสั้น ๆ ระหว่าง พ.ศ. 2310 - 2325 ระยะเวลา 15 ปี มีพระมหากษัตริย์ปกครองเพียงพระองค์เดียว คือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ภายหลังจากที่อาณาจักรอยุธยาล่มสลายไปพร้อมกับการปล้นกรุงศรีอยุธยาของกองทัพพม่า ทว่า ในเวลาต่อมา สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกได้สถาปนาตนเองขึ้นเป็นกษัตริย์ และทรงย้ายเมืองหลวงไปยังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา คือ กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน

2.1.5.1 สังคมและวัฒนธรรมของชาวสวนพื้นที่ฝ่งชนบุรี

พื้นที่ฝ่งชนบุรีในอดีตนั้นเต็มไปด้วยสวนผลไม้ขนาดนิค “ลาตูแบร์” ราชทูตจากราชสำนักฝรั่งเศสซึ่งเข้ามาเจริญพระราชไมตรีสมัยสมเด็จพระนารายณ์ เดินทางผ่านบริเวณนี้ได้บันทึกไว้ว่ามีสวนผลไม้กินอาณาบริเวณยาวไปตามชายฝั่งแม่น้ำตั้งแต่บางกอกถึงตลาดขวัญ (จังหวัดนนทบุรีปัจจุบัน)

พื้นที่สวนผลไม้ที่อยู่สองฟากแม่น้ำเกิดจากการทับถมของตะกอน โคลนตมซึ่งไหลหลากจากดินแดนตอนในหรือทางเหนือพัดพาปุ๋ยธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ ถัดจากเรือสวนออกไปจะเป็นพื้นที่ทุ่งนา กว้างไกล ผลไม้สวนบางกอกจัดเป็นผลไม้ชั้นดี ไม่ว่าจะเป็นทุเรียน มังคุด หรือละมุด ขึ้นชื่อเช่นเดียวกับบางช้าง (อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม) ซึ่งมีมะพร้าวและมะม่วงขึ้นดีจนมีคำกล่าวขานว่า “สวนในบางกอก สวนนอกบางช้าง”

ชาวสวนภายในพื้นที่ฝ่งชนบุรีเรียนรู้จากธรรมชาติด้วยการสังเกตระบบน้ำขึ้น-ลง ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามการโคจรของดวงจันทร์มาประยุกต์กับการทำกิน ขุดคลอง ขร่องสวน ทำคันกั้นน้ำเค็ม เพื่อควบคุมน้ำจืด น้ำเค็ม น้ำกร่อย ไม่ให้เป็นอันตรายแก่ต้นไม้ และยังใช้ประโยชน์หมุนเวียนจากดินในสวนขร่องโดยมีการลอกท้องร่องประจำปีเพื่อนำเลนขึ้นมาโปะเป็นปุ๋ยบนหน้าดิน เป็นการตั้งใจให้ดินเรียงตัวผิดธรรมชาติเพื่อให้ระบายน้ำได้ดีและมีอินทรีย์วัตถุมากขึ้น

รูปแบบการทำสวนขร่องขุดลำประโดงกั้นน้ำนี้ นับเป็นภูมิปัญญาการจัดการน้ำที่ไม่พบในพื้นที่ภาคอื่นแต่เป็นลักษณะการทำสวนแบบผู้คนในมณฑลกวางตุ้ง กวางสี ทางตอนใต้ของจีน เป็นไปได้ว่าคนที่เป็นชาวสวนในช่วงเวลาพุทธศตวรรษที่ ๒๑ ขึ้นไปหรือก่อนพุทธศักราช ๒๐๐๐ น่าจะมีความสัมพันธ์กับผู้คนทางตอนใต้ของประเทศจีน คนกลุ่มใหม่ที่เคลื่อนย้ายเข้ามานี้อาจนำเอาความรู้เรื่องการทำสวนผลไม้รวมทั้งค้นหาพันธุ์ผลไม้ขนาดนิคจากโพ้นทะเลนำมาปรับใช้เพาะปลูกในพื้นที่ลัดก็ดลัดก็เค็ม

2.1.5.2 ความหลากหลายของชุมชนภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

หลังเสียกรุงศรีอยุธยา “พื้นที่ฝั่งธนบุรี” ได้กลายเป็นปลายทางพักพิงของผู้คนจำนวนมากไม่น้อย ยิ่งในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ “สยาม” เป็นเป้าหมายของชาวจีนโพ้นทะเลเข้ามาแสวงโชค

หลังทำสนธิสัญญาเบาริง หรือเปิดการค้าเสรี ก็มีพ่อค้าจากอินเดีย มลายู อาหรับ เข้ามา ธนบุรีจึงเป็นที่อยู่ของคนหลากหลายกลุ่ม มีชาวจีนอยู่ในย่านตลาดพลู กุฎีจีน และคลองสาน ชาวมุสลิมซึ่งอพยพมาจากกรุงศรีอยุธยาตั้งรกรากอยู่ที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาจากบางอ้อถึงบริเวณสะพานแขวนและริมคลองสายหลักคือบางกอกใหญ่และบางกอกน้อย ชุมชนชาวคริสต์เชื้อสายโปรตุเกสที่อพยพจากกรุงเก่ามีโบสถ์ซางตาครู้สเป็นศูนย์กลางไม่ไกลกันนักเป็นชุมชนชาวจีนอยู่รอบๆ ศาลเจ้าเกียนอันเกงใกล้กับวัดกัลยาณมิตร บนพื้นที่เดียวกันนี้ยังแวดล้อมด้วยชุมชนมุสลิมกุฎีขาว มีศูนย์กลางที่มีมัสยิดบางหลวง และชุมชนมุสลิมบริเวณมัสยิดคันทน์สน

นอกจากนี้ยังมีชุมชนชาวลาว เขมร ญวน และมลายู ที่ถูกกวาดต้อนมาเป็นเชลยเมื่อครั้งต้นกรุงรัตนโกสินทร์ นอกจากความหลากหลายของผู้คนแล้ว พื้นที่ฝั่งธนบุรียังเต็มไปด้วยชุมชนเก่าแก่ที่ยังมีชีวิต บ้านบุญยังคงดีชั้นลงหิน บ้านข้าวเมายังกวนกะละแมโบราณ บ้านช่างหล่อซึ่งทำการหล่อพระพุทธรูป บ้านบาตรยังทำบาตรพระ นอกจากชุมชนที่เป็นย่านเก่ามาแต่เดิมแล้ว พื้นที่ฝั่งธนบุรียังมีชุมชนเกิดใหม่ เช่น ชุมชนวัดกัลยาณ์ ชุมชนสวนพริก ชุมชนคานเรือ ชุมชนโรงเจ สะท้อนให้เห็นภาพแรงงานอพยพที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

แม้จะมีการขยายเมืองของพื้นที่ฝั่งธนบุรีไปยังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาอย่างกว้างขวาง ภายหลังจากการทำสนธิสัญญาเบาริง และแม้ในสมัยรัชกาลที่ ๕ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทำถนนเส้นแรกในพื้นที่ฝั่งธนบุรี จากวัดอรุณราชวรารามไปถึงวัดบางวัว (ถนนอรุณอมรินทร์ในปัจจุบัน) และมีความคิดที่จะเชื่อมพื้นที่ฝั่งพระนครกับพื้นที่ฝั่งธนบุรีไว้ด้วยกันแต่มิได้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงมากนักในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ความเปลี่ยนแปลงอย่างจริงจังที่เกิดกับพื้นที่ฝั่งธนบุรีเดินทางข้ามแม่น้ำมาพร้อมสะพานพระพุทธยอดฟ้าซึ่งสร้างขึ้นในคราวฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๑๕๐ ปี ทุกวันนี้พื้นที่ฝั่งธนบุรียังคงความเรียบง่าย มีการผสมผสานระหว่างชุมชนนานาเชื้อชาติอยู่ร่วมกันอย่างสงบ แม้จะมีความเจริญทางเทคโนโลยีอยู่บ้างแต่วิถีชีวิตเหล่านั้นไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเท่าไรนัก “พื้นที่ฝั่งธนบุรี” เป็นราชธานีเก่าซึ่งอยู่ห่างออกไปเพียงแค่ช่วงลำน้ำเจ้าพระยาแต่ยังคงมีเงงามจากอดีต เมืองที่ยังมีวิถีชีวิตของผู้คนนานาเชื้อชาติที่ผสมผสานและอยู่ร่วมกันมาหลายชั่วอายุคน

2.2 แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร

ในการคิดแผนการพัฒนาเมืองของพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้นก็ควรเป็นแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาของกรุงเทพมหานคร โดยในช่วงระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครได้มีการกำหนดกรอบชี้แนะและควบคุมการพัฒนาโดยจัดทำเป็นแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2520-2524) ถึงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งแต่ละฉบับนั้นมีเป้าหมายของการพัฒนาที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

กรุงเทพมหานครมีความเห็นว่าควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะยาว กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาระยะยาว เพื่อเป็นกรอบแนวทางหลักในการพัฒนาระยะยาว ให้เป็นมหานครนำอย่างยั่งยืนจึงได้จัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563) โดยจะแบ่งช่วงการพัฒนาเป็น 3 ระยะ ระยะละ 4 ปี ตามวาระของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อประโยชน์ของกรุงเทพฯ ในระยะยาวต่อไป

2.2.1 12 ปีบนเส้นทางสู่มหานครนำอย่างยั่งยืน

ในการจัดทำแผนบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 คณะกรรมการกำกับนโยบายการจัดทำแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552-2555 โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ได้มอบนโยบายแก่ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครให้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาระยะยาว 12 ปี โดยใน พ.ศ. 2563 ให้กรุงเทพฯ เป็นมหานครนำอย่างยั่งยืน (Sustainable Metropolis) มุ่งให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เจริญก้าวหน้าทัดเทียมเมืองชั้นนำ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และเป็นมหานครนำอย่างยั่งยืน

2.2.1.1 วิสัยทัศน์การพัฒนาระยะยาว (Vision of Bangkok 2020)

กรุงเทพฯ มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้า การบริการ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยความได้เปรียบเชิงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ที่อยู่ตรงกลางของประเทศในกลุ่มอาเซียน และความได้เปรียบในความหลากหลายและความเชี่ยวชาญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวเนื่องความเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาได้ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แต่ประเด็นด้านความแออัดทางกายภาพ ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมกลับมีปัญหามาอย่างต่อเนื่อง และด้วยกระแสการแข่งขันของเมืองระดับโลกต่างมุ่งเข้าสู่การสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมกัน วิสัยทัศน์ในการพัฒนาระยะยาว ในฐานะเมืองระดับโลกและเมืองศูนย์กลางแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงต้องมีหลักการที่ประสานการพัฒนาอย่างสมดุล

ภายใต้หลักการ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” (Sustainable Metropolis) ซึ่งมุ่งพัฒนาโดยยึดประชาชนชาวกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของกรุงเทพฯ เพื่อให้เป็นมหานครระดับโลก ควบคู่ไปกับการสร้างบริการสาธารณะที่มีคุณภาพดีและสามารถเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของประชาชน

จากวิสัยทัศน์ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ได้แก่ Gateway Green และ Good Life โดยได้แยกวิสัยทัศน์ออกเป็น 3 มิติการพัฒนาซึ่งเชื่อมโยงกับการพัฒนาในระดับพื้นที่ ได้แก่ มหานคร (Gateway) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในระดับมหานคร ยั่งยืน (Green) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในระดับเมือง และน่าอยู่ (Good Life) ที่เป็นแนวทางการพัฒนาในระดับชุมชน โดยมีเป้าหมายที่จะบูรณาการแนวทางการพัฒนาทั้งสามระดับพื้นที่อย่างสมดุลเหมาะสมกับศักยภาพทางที่ตั้งและตำแหน่งทางความเชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ กับพื้นที่สำคัญอื่นๆ ของโลกประสานอย่างกลมกลืนกับความเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครองของประเทศ และการมีบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ความประสานกันอย่างสมดุลดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยและเป็นตัวนำแห่งความเท่าเทียมกันของประชาชนต่อเนื่องไปยังระดับประเทศอีกด้วย

2.2.1.2 แนวคิดหลักของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 12 ปี เพื่อมุ่งสู่ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

- 1) พัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ครบวงจร เชื่อมต่อใจกลางเมืองสู่ชานเมืองและภูมิภาครอบด้าน
- 2) ผลักดันให้เกิดการพัฒนาชุมชนชานเมืองกรุงเทพฯ
- 3) พัฒนาปัจจัยส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษา
- 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- 6) สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม
- 7) ส่งเสริมให้คนกรุงเทพฯ มีสุขภาพดี มีครอบครัวอบอุ่น
- 8) ส่งเสริมสวัสดิการพื้นฐานทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพฯ
- 9) พัฒนาระบบบริหารงานของกรุงเทพมหานคร โดยเน้นให้เกิดธรรมาภิบาล
- 10) การมีส่วนร่วมจากประชาชนและทุกภาคส่วน เพื่อเป็นต้นแบบการบริหารมหานคร

ตารางที่ 2.6 Bangkok 3G

	มิติด้าน โครงสร้าง พื้นฐาน	มิติด้านสังคม วัฒนธรรม	มิติด้าน เศรษฐกิจ	มิติด้านการ บริการ
ศูนย์กลางภูมิภาค (Gateway)	ศูนย์กลางของ ภูมิภาคด้านการ ขนส่งและการ สื่อสาร	ศูนย์กลางของ ภูมิภาคด้าน การศึกษา มหานครแห่งการ เรียนรู้ สุขภาพและ วัฒนธรรม	ศูนย์กลางของ ภูมิภาคด้าน เศรษฐกิจ วิทยาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ	ศูนย์กลางของ บริการมหานคร เพื่อประชาชน และการจัดการ มหานคร
ยั่งยืน เท่าเทียม โปร่งใส (Green)	เมืองแห่ง สิ่งแวดล้อม	เมืองแห่ง เอกลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	วิถีชีวิตพอเพียง	เมืองแห่งการ บริหารจัดการที่ดี
สวยงามปลอดภัย น่าอยู่ เข้มแข็ง มี ความสุข (Good Life)	เมืองสวยงาม มี ชีวิตชีวา สะดวก	ครอบครัวและ ชุมชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัย	ประชาชนมี โอกาสทาง เศรษฐกิจ	การมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

การกำหนดวิสัยทัศน์ได้ก่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาบนพื้นฐานที่จะทำให้วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้เป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ฉะนั้น การที่กรุงเทพฯ จะเป็น “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ได้จริงในทุกๆ มิติภายในระยะเวลาที่กำหนดคือ 12 ปี ยังต้องอาศัยการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมคู่ขนานไปด้วย เพื่อช่วยผลักดันให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.2.2 ปณิธานของกรุงเทพมหานคร

ด้วยวิสัยทัศน์ของการเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนและยุทธศาสตร์การพัฒนานำมาสู่การตั้งเป้าหมายการพัฒนา (Benchmark) สำหรับการพัฒนากรุงเทพฯ ในอีก 12 ปีข้างหน้า โดยใช้ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารและผู้จัดการองค์กรธุรกิจต่างประเทศของ The Economist Intelligence Unit (EIU) ใน ค.ศ. 2006 เกี่ยวกับปัจจัยด้านความน่าอยู่ของเมือง ซึ่งจะเปรียบเทียบกับมหานครและเมืองสำคัญต่างๆ ในทวีปเอเชียอีก 21 เมืองและตั้งเป้าหมายการพัฒนาในประเด็นต่างๆ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีแนวทางการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาดังนี้

2.2.2.1 สภาพแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ

กรุงเทพฯ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจมากกว่าพื้นที่ใดๆ ในประเทศไทย (มูลนิธิเพื่อสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548) เนื่องจากมีความพร้อมอย่างมากในระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการบริการต่างๆ ซึ่งการจัดอันดับเครือข่ายการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ (อันดับที่ 7 ของเอเชีย และอันดับที่ 28 ของโลก) ยังเป็นรองเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองหลักอื่นๆ ในทวีปเอเชีย เช่น ฮองกง โตเกียว สิงคโปร์ ไทเป จาการ์ตา และ กัวลาลัมเปอร์

ตารางที่ 2.7 การจัดอันดับเครือข่ายการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution

อันดับในเอเชีย	เมือง/ประเทศ	อันดับโลก (จากทั้งหมด 315 อันดับ)
1	ฮ่องกง	3
2	โตเกียว	5
3	สิงคโปร์	6
4	ไทเป	20
5	จาการ์ตา	22
6	กัวลาลัมเปอร์	26
7	กรุงเทพฯ	28
8	เซี่ยงไฮ้	31
9	ปักกิ่ง	36
10	โซล	41

ที่มา : Peter J. Taylor and Robert E. Lang, "US Cities in the "World-City Network", "Metropolitan Policy Program Survey Series, Washington, DC: The Brookings Institution, 2005.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

การพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็น “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” มีเป้าหมายเพื่อให้กรุงเทพฯ มีเครือข่ายการให้บริการอยู่ในระดับที่เหนือกว่านครไทเป (ลำดับที่ 4 ของเอเชีย และลำดับที่ 20 ของโลก) และถ้าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศและโลกเอื้ออำนวย ก็อาจพัฒนาให้ไปอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศสิงคโปร์ (ลำดับที่ 3 ของทวีปเอเชีย และลำดับที่ 6 ของโลก)

2.2.2.2 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

การพัฒนากรุงเทพฯ ให้เข้าสู่กระแสการพัฒนาของมหานครระดับโลกจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่จะช่วยให้ประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และสอดคล้องกับระดับรายได้ของประชากรแต่ละกลุ่ม จากการจัดอันดับด้านคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานโดย EIU แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ถูกประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 64 ในขณะที่ค่ากลางของเมืองต่างๆ ในทวีปเอเชียมีระดับคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 75 แสดงว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของกรุงเทพฯ เพื่อให้สามารถสนับสนุนวิสัยทัศน์การเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และใช้เทคโนโลยีอันทันสมัยโดยแบ่งประเภทโครงสร้างพื้นฐานออกเป็น 3 กลุ่มและมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

ตารางที่ 2.8 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน

เมือง	ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	เครือข่ายถนน	ขนส่งมวลชน	คุณภาพระหว่างประเทศ	อาคารบ้านเรือน	พลังงาน	น้ำ	SUU ไตรคมนาคม
สิงคโปร์	100	4	4	4	4	4	4	4
เมลเบิร์น	100	4	4	4	4	4	4	4
ซิดนีย์	100	4	4	4	4	4	4	4
ฮ่องกง	96	3	4	4	4	4	4	4
โอซาก้า	96	4	3	4	4	4	4	4
โตเกียว	96	4	3	4	4	4	4	4
โซล	93	3	3	4	4	4	4	4
เวสลิงตัน	93	4	3	3	4	4	4	4
โอ๊คแลนด์	89	3	3	4	3	4	4	4
เซินเจิ้น	89	2	2	4	4	3	4	3
กวางเจา	82	3	2	4	4	4	3	3
ไทเป	79	3	2	4	3	3	2	4
กัวลาลัมเปอร์	77	3	1	4	4	3	2	3
เซี่ยงไฮ้	77	2	2	3	4	3	4	3
เทียนจิน	77	2	2	3	4	3	4	3
กรุงเทพฯ	64	1	2	3	3	3	4	2
มะนิลา	62	2	1	3	2	3	3	3

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

2.2.2.2.1 โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการเป็นมหานคร คือ ความสามารถในการติดต่อกับเขตพื้นที่อื่นๆ ในหลายระดับ ทั้งในระดับประเทศ ทวีปเอเชีย และทั่วโลกซึ่งกรุงเทพฯ และรัฐบาลได้ร่วมกันผลักดันให้ภาคมหานครมีศักยภาพด้านการคมนาคมขนส่งเทียบเท่ากับมหานครอื่นๆ ของโลก โดยลงทุนกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น การก่อสร้างทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชนการขยายส่วนต่อเชื่อมทางพิเศษให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดใกล้เคียงโดยรอบ และมีแผนพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมขนส่งประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิที่ถูกจัดให้เป็นอันดับ 16 ของโลกในด้านจำนวนผู้โดยสาร (อันดับ 4 ของเอเชีย และเป็นอันดับ 1 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) และเป็นอันดับ 19 ในด้านปริมาณการขนส่งสินค้า (อันดับ 9 ของเอเชีย และเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

จากการจัดอันดับคุณภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งแสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในเรื่องคุณภาพของโครงข่ายถนน และโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่งมวลชน เนื่องจากกรุงเทพฯ มีสัดส่วนพื้นที่ถนนกับพื้นที่เมืองทั้งหมดอยู่ในระดับต่ำ และระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพสูงอย่างระบบขนส่งมวลชนบนรางก็ยังคงอยู่ในช่วงการดำเนินการออกแบบและก่อสร้าง จึงยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดีนักเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองต่างๆ ในทวีปเอเชีย

2.2.2.2.2 บริการสาธารณูปโภค

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนในกิจการสาธารณูปโภคด้านต่างๆ ในกรุงเทพฯ เพื่อให้สามารถเทียบชั้นได้กับมหานครอื่นๆ เช่น โครงการควบคุมและป้องกันน้ำท่วม ระบบระบายน้ำเสีย และสิ่งปฏิกูล โรงบำบัดน้ำเสีย การพลังงาน การเคหะและอาคารสงเคราะห์ และระบบการรวบรวมจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตามผลการจัดอันดับของ EIU แสดงให้เห็นว่า กรุงเทพฯ ยังตามหลังอีก 10 เมืองในภูมิภาคเอเชียในเรื่องคุณภาพการบริการพลังงาน และด้อยกว่าอีก 13 เมืองในเรื่องการเคหะและอาคารสงเคราะห์ อีกทั้งการขอรับบริการสาธารณะต่างๆ ก็ยังต้องใช้เวลาดำเนินการนานมาก เช่น การขอตัดตั้งโทรศัพท์ ไฟฟ้า และระบบประปา

2.2.2.2.3 โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเครือข่ายไฟเบอร์ออปติกในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อสนับสนุนการให้บริการโทรศัพท์ภาคพื้นดินและการติดต่อผ่านระบบสื่อสารดาวเทียม แต่ผลการสำรวจของ EIU พบว่ากรุงเทพฯ อยู่ในอันดับสุดท้ายทางด้านคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการให้บริการบรอดแบนด์ที่เป็นข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศในการใช้ระบบการติดต่อสื่อสารความเร็วสูงเพื่อเข้าถึงตลาดโลก

แม้ว่าประเทศไทยจะเริ่มต้นนำเอาระบบอิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้ในกิจการของรัฐมากขึ้นเป็นอย่างมากแต่กรุงเทพฯ ยังคงถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 14 ของทวีปเอเชียในด้านการใช้ระบบ e-Government ตามหลังโซล เซียงไฮ้ ฮองกง สิงคโปร์ โตเกียว อันเนื่องมาจากความไม่เหมาะสมของโครงสร้างพื้นฐานและการนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ 2.9 การจัดอันดับรัฐบาลดิจิทัล (Digital Governance) ในกรุงเทพฯ และเมืองต่างๆ ในเอเชีย

อันดับในเอเชีย	อันดับโลก	เมือง	คะแนน	ความปลอดภัย	กรรใช้งานดี	เนื้อหา	บริการ	กรณีตัวอย่าง
1	1	โซล	81.70	17.60	17.81	16.04	16.61	13.64
2	3	เซียงไฮ้	63.90	12.00	18.75	13.13	11.69	8.36
3	4	ฮองกง	61.51	15.60	16.25	13.75	13.73	2.18
4	6	สิงคโปร์	60.22	10.40	15.94	11.67	14.58	7.64
5	7	โตเกียว	59.24	12.00	16.25	12.29	10.34	8.36
8	27	โอจิมบ์	40.75	5.60	14.38	8.33	8.98	3.45
10	39	จาการ์ตา	32.77	2.40	11.88	10.83	2.20	5.45
11	47	เกซอนซิตี	27.78	4.80	14.06	3.75	3.90	1.27
12	48	บูไบ	27.69	10.40	10.31	4.38	1.69	0.91
14	51	กรุงเทพฯ	24.88	0.00	8.13	4.17	6.95	5.64
17	61	กัวลาลัมเปอร์	20.35	0.00	11.56	3.96	3.56	1.27

ที่มา : ปรับปรุงขึ้นจาก Marc Holzer and Seang-Tae Kim. "Digital Governance in Municipalities Worldwide (2005)," New York, NJ: Rutgers University National Center for Public Productivity, 2005.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

จากข้อมูลสภาพปัจจุบันและการจัดอันดับด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ยังมีบริการในด้านดังกล่าวด้อยกว่ามหานครอื่นๆ ในทวีปเอเชียค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภค ดังนั้น จึงได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาให้กรุงเทพฯ มีค่าดัชนีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งจะเทียบเคียงได้กับมหานครชั้นนำอย่างโซล เวลลิงตัน โอ๊คแลนด์ และเซินเจิ้น โดยผ่านการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ที่ 1 “พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อการมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค” โดยให้ความสำคัญกับด้านการขนส่งและสื่อสาร ที่จะช่วยเพิ่มค่าดัชนีในด้านโครงข่ายถนน ระบบขนส่งมวลชน และระบบโทรคมนาคม ซึ่งเป็นจุดอ่อนของกรุงเทพฯ เป็นอย่างมากในปัจจุบัน

2.2.2.3 ด้านคุณภาพชีวิต

การจะเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนจะต้องสร้างกรุงเทพฯ ให้มีระดับคุณภาพชีวิตที่พึงปรารถนา เกณฑ์ด้านคุณภาพชีวิตประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ซึ่งรวมถึงเสน่ห์ในทางวัตถุ ความหลากหลายและต้นทุนของเคหสถาน คุณภาพของโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน การมีระบบคุ้มครองดูแลสุขภาพทั้งระดับมูลฐานและระดับก้าวหน้าที่ประชาชนพึงจ่ายได้ การตั้งอยู่ใกล้กับสถานประกอบกิจกรรมการบันเทิงและนันทนาการ ความหลากหลายและคุณภาพด้านศิลปะ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งผลการสำรวจของ EIU พบว่าคุณภาพชีวิตในภาพรวมของกรุงเทพฯ เป็นจุดอ่อนสำคัญ โดยค่ากลางของคะแนนรวมอยู่ที่ร้อยละ 75 ซึ่งกรุงเทพฯ ได้ระดับคะแนนร้อยละ 69 ซึ่งยังตามหลังเมืองในประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และฮ่องกง สิงคโปร์ ไทเป และอีกหลายเมืองในประเทศจีน

ตารางที่ 2.10 การจัดอันดับคุณภาพชีวิตในภาพรวม

อันดับ	เมือง	ร้อยละ
1	เมลเบิร์น	98
2	ซิดนีย์	97
3	โตเกียว	95
4	เวลลิงตัน, โอซาก้า, โอคแลนด์	94
5	ฮ่องกง	91
6	สิงคโปร์, โซล	88
7	ไทเป	81
8	เทียนจิน, เซี่ยงไฮ้	76
9	เซินเจิ้น	74
10	กัวลาลัมเปอร์	72
11	กวางเจา	71
12	กรุงเทพฯ	69
13	มะนิลา	61
14	นิวเดลี	57

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

2.2.2.3.1 ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย

ผลการสำรวจของ EIU แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในด้านอัตราการเกิดอาชญากรรม ความรุนแรงภัยจากการก่อการร้าย ซึ่งค่าคะแนนกลางอยู่ที่ร้อยละ 72.5 ในขณะที่กรุงเทพฯ มีค่าคะแนนร้อยละ 65 ซึ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาในด้านอาชญากรรม การลักเล็กขโมยน้อย ภัยจากการก่อการร้าย คดีที่มีการใช้ความรุนแรง ภัยจากความขัดแย้งทางทหาร และความไม่สงบในบ้านเมือง ซึ่งจะต้องพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ให้เพิ่มระดับค่าคะแนนให้เป็นประมาณร้อยละ 85 ซึ่งเทียบเท่ากับ โซล เซินเจิ้น และเทียนสิน โดยผ่านการสร้างความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับชุมชนและบูรณาการกับองค์ความรู้และบุคลากรสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง เพื่อให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงและปลอดภัยในทุกระดับพื้นที่และกลุ่มบุคคล

ตารางที่ 2.11 การจัดอันดับความมั่นคงปลอดภัย – การปลอดจากอาชญากรรม ความขัดแย้ง ภัยจากการก่อการร้าย

อันดับ	เมือง	ร้อยละ (2549)	สาส์นขโมยน้อย	อาชญากรรมและคดีอาชญากรรม	ความขัดแย้งทางทหาร	ความไม่สงบในบ้านเมือง	ภัยการก่อการร้าย
1	โอคแลนด์	95	3	4	4	4	4
1	เมลเบิร์น	95	3	4	4	4	4
1	โตเกียว	95	3	4	4	4	4
1	เวลลิงตัน	95	3	4	4	4	4
2	ฮ่องกง	91	3	4	4	4	4
3	โอซาก้า	90	3	4	4	4	3
3	ซิดนีย์	90	3	3	4	4	4
4	สิงคโปร์	88	4	4	4	4	3
5	โซล	85	3	4	3	4	3
5	เซินเจิ้น	85	3	3	4	3	4
5	เทียนสิน	85	3	3	4	3	4
6	กวางเจา	80	2	3	4	3	4
6	เซี่ยงไฮ้	80	2	3	4	3	4
6	ไทเป	80	2	3	4	3	4
7	กัวลาลัมเปอร์	72	2	3	4	4	2
8	กรุงเทพฯ	65	2	3	3	3	2
9	มะนิลา	61	1	3	3	2	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

2.2.2.3.2 ด้านการดูแลสุขภาพ

ผลการสำรวจของ EIU ในด้านการดูแลสุขภาพ กรุงเทพฯ ได้รับการประเมินที่ระดับค่าคะแนนร้อยละ 62 ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางที่ร้อยละ 75 เนื่องจากจุดอ่อนสำคัญในด้านคุณภาพของระบบการดูแลสุขภาพของภาครัฐและด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป แต่กรุงเทพฯ กลับมีจุดแข็งในด้านการดูแลสุขภาพของเอกชนและการให้บริการดูแลรักษาสุขภาพของเอกชน เนื่องจากมีโรงพยาบาลเอกชนหลายแห่งที่มีชื่อเสียงในการรักษาและการให้บริการทั้งผู้ป่วยชาวไทยและชาวต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนากรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปีข้างหน้า จะมุ่งพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพที่ให้บริการโดยหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น โดยผ่านการพัฒนาด้วยยุทธศาสตร์ที่ 3 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม” เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ซึ่งจะส่งผลให้กรุงเทพฯ สามารถยกระดับขีดความสามารถในการดูแลสุขภาพให้มีค่าคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ซึ่งจะอยู่ในระดับสูงกว่าเมืองเวลลิงตัน ประเทศออสเตรเลีย และสามารถพัฒนาให้ใกล้เคียงกับเมืองอันดับ 1 อย่างเมลเบิร์น โอซาก้า ซิดนีย์ และโตเกียว

ตารางที่ 2.12 การจัดอันดับการดูแลสุขภาพ

อันดับ	เมือง	ร้อยละ	การมีระบบดูแลสุขภาพของเอกชน	คุณภาพของระบบดูแลสุขภาพของเอกชน	การมีระบบดูแลสุขภาพของรัฐ	คุณภาพของระบบดูแลสุขภาพของรัฐ	ตัวชี้วัดการดูแลสุขภาพทั่วไป
1	เบลเบิร์น	100	4	4	4	4	4
1	โอซาก้า	100	4	4	4	4	4
1	ซิดนีย์	100	4	4	4	4	4
1	โตเกียว	100	4	4	4	4	4
2	เวลลิงตัน	87	4	4	3	3	3
3	ฮ่องกง	83	4	4	2	3	3
3	โซล	83	4	4	3	3	2
3	ไทเป	83	4	4	3	3	3
4	สิงคโปร์	79	4	4	3	2	2
4	เทียนจิน	79	4	4	3	3	2
5	เซี่ยงไฮ้	75	4	4	3	2	2
6	เซินเจิ้น	71	3	4	3	2	2
7	กวางโจว	67	3	3	3	2	2
8	กรุงเทพฯ	62	4	3	2	1	1
8	กัวลาลัมเปอร์	62	4	3	2	2	2
8	โอ๊คแลนด์	62	4	4	4	3	3
8	นิวเดลี	62	4	3	1	2	1
9	ฮานอย	62	3	3	2	1	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

2.2.2.3.3 ด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

กรุงเทพฯ ได้เปรียบเมืองอื่นๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยได้รับการประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 75 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางที่อยู่ร้อยละ 74.5 ซึ่งกรุงเทพฯ มีจุดแข็งในเรื่องเสรีภาพทางสังคมและการนับถือศาสนา และเสรีภาพจากการตรวจตราควบคุม แต่ได้ค่าคะแนนระดับปานกลางในเรื่องกีฬาและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังมีจุดแข็งในเรื่องอาหารการกิน สินค้า และบริการสำหรับผู้บริโภคแต่ก็ยังมีจุดอ่อนในด้านการปลอดภัยและคอร์รัปชัน

ตารางที่ 2.13 การจัดอันดับสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

อันดับ	เมือง	ร้อยละ	การปลอดจากคอร์รัปชัน	เสรีภาพทางสังคมและการนับถือศาสนา	เสรีภาพจากการตรวจตราควบคุม	กีฬา	วัฒนธรรม	อาหารรสเกิน	สินค้าและบริการสำหรับผู้บริโภค
1	โอคแลนด์	98	4	4	4	4	3	4	4
1	เมลเบิร์น	98	4	4	4	4	3	4	4
2	ซิดนีย์	97	4	4	4	4	4	4	4
3	เวลลิงตัน	95	4	4	4	4	3	4	4
4	โอซาก้า	94	3	4	4	4	4	4	4
4	โตเกียว	94	3	4	4	4	4	4	4
5	ฮ่องกง	88	4	4	4	3	3	4	4
6	โซล	84	2	4	3	3	3	4	4
7	สิงคโปร์	81	4	4	2	3	3	4	4
8	กรุงเทพฯ	75	1	4	4	3	2	4	4
8	เซี่ยงไฮ้	75	1	4	2	3	3	4	4
8	ไทเป	75	2	3	4	3	3	4	4
9	กัวลาลัมเปอร์	70	2	2	3	3	3	4	4

ที่มา : EU Urban Livability Survey 2006.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

จุดอ่อนสำคัญของกรุงเทพฯ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านการปลอดจากคอร์รัปชันและด้านวัฒนธรรม ซึ่งถ้าสามารถแก้ไขจุดอ่อนในด้านดังกล่าวได้จะทำให้มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 90 ซึ่งเทียบเคียงได้กับเมืองฮ่องกง และประเด็นที่เป็นจุดอ่อนทั้งสองเป็นภารกิจหลักในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ที่สามารถพัฒนาได้ด้วยการดำเนินยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” เพื่อยกระดับขีดความสามารถทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 5 “พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร” เพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชันโดยผ่านระบบการบริหารจัดการที่มีความประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2.2.2.3.4 ด้านคุณภาพและผลผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์

ผลการสำรวจของ EIU พบว่า แม้กรุงเทพฯ จะมีความพร้อมในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาในเชิงปริมาณและคุณภาพ แต่ก็ยังคงเป็นรองเมืองอื่นๆ ในเอเชียอีก 9 เมือง ซึ่งกรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากมีอัตราการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชีย กว่าครึ่งหนึ่งของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่ำที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การพัฒนาคุณภาพและผลผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์สำหรับกรุงเทพฯ จะต้องให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาของภาครัฐทั่วไป ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยเพิ่มระดับค่าคะแนนให้มีค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 เทียบเคียงได้กับฮ่องกง โอซาก้า และโตเกียว

ตารางที่ 2.14 การจัดอันดับด้านการศึกษา

อันดับ	เมือง	ร้อยละ	การมีสถาบันการศึกษาเอกชน	คุณภาพของสถาบันการศึกษาเอกชน	ตัวชี้วัดการศึกษาภาครัฐทั่วไป
1	โอคลแลนด์	100	4	4	4
1	เมลเบิร์น	100	4	4	4
1	โซล	100	4	4	4
1	ซีdney	100	4	4	4
1	ไทเป	100	4	4	4
1	เวลลิงตัน	100	4	4	4
2	ฮ่องกง	92	4	4	3
2	โอซาก้า	92	4	4	3
2	โตเกียว	92	4	4	3
3	กรุงเทพฯ	83	4	4	2
3	สิงคโปร์	83	4	4	2
4	กัวลาลัมเปอร์	75	3	4	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006.

ที่มา : สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร (2554)

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นที่ฝั่งธนบุรีพบว่า ทางกรุงเทพมหานครเองก็ได้มีการวางแผนการพัฒนาซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้งสองฝั่งอยู่ และในขณะที่เวลานั้นเองพื้นที่ฝั่งธนบุรีเองก็มีศักยภาพที่เหมาะสมที่จะดำเนินการพัฒนาเมืองให้มีความเจริญในด้านต่างๆ

2.3 การสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (Developing a Vision and Strategy)

วิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กร และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน, ทำทาย, มีพลัง, และมีความเป็นไปได้

สมมุติว่า V คือ วิสัยทัศน์ (VISION)

I คือ ภาพฝันในอนาคต (IMAGE) และ

A คือ การกระทำ (ACTION)

สามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า $V = I + A$

ยกตัวอย่างให้เห็นภาพดังต่อไปนี้

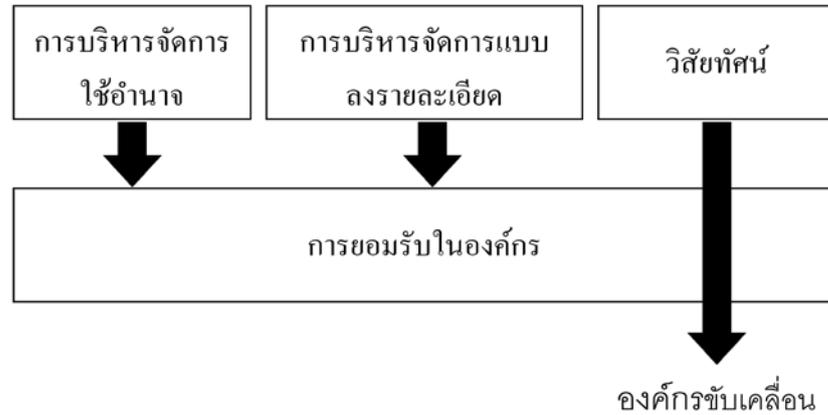
มีกลุ่มคนอยู่ 3 กลุ่มๆ ละ 10 คน อยู่ในสวนช่วงเวลากลางวันขณะที่กำลังจะมีพายุใหญ่

กลุ่มแรก มีเสียงพูดว่า “ลุกขึ้น ตามฉันมา” เมื่อเขาเริ่มเดิน มีเพียงส่วนน้อยที่ลุกตามไป เขาตะโกนมายังที่เหลือ “ลุกขึ้นเดี๋ยวนี้”

กลุ่มที่สอง มีเสียงพูด “เราต้องไปแล้ว นี่คือแผน แต่ละคนยืนขึ้น และเดินไปที่ต้นแอปเปิ้ล อย่ายู่ห่างกันเกิน 2 ฟุต อย่าวิ่ง อย่าวิ่งของไว้ ไปหยุดที่ได้ต้นไม้ เมื่อเราทั้งหมดไปถึง.....”

กลุ่มที่สาม มีเสียงพูดว่า “ฝนกำลังจะตกในอีกไม่กี่นาทีนี้แล้ว ทำไมเราไม่ย้ายไปที่ใต้ต้นแอปเปิ้ลต้นใหญ่ตรงโน้น เราจะไม่โดนฝน และยังสามารถมีแอปเปิ้ลสด ๆ สำหรับเป็นอาหารกลางวันอีกด้วย” จากตัวอย่างข้างต้นจะสามารถเปรียบเทียบได้กับการเปลี่ยนแปลงแบบใช้อำนาจและแบบลงรายละเอียดย ในศตวรรษที่ผ่านมา ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ใช้ 2 วิธีการนี้ แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า เมื่อเป้าหมายจะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม แต่ผู้บริหารไม่ได้รับการศรัทธาเพียงพอ การใช้อำนาจจะประสบความสำเร็จเหมือนกับการฉีกต้นแอปเปิ้ล ในองค์กรขนาดใหญ่ ถ้าผู้ใช้อำนาจไม่มีบารมีเพียงพอ จะไม่สามารถทำให้ผู้คนในองค์กรยอมรับและทำตาม มีการนำการเปลี่ยนแปลงแบบลงรายละเอียดยมาแก้ปัญหา โดยให้ผู้ปฏิบัติมีการลงรายละเอียดยในทุกขั้นตอนภายใต้การกำกับดูแลของผู้บริหาร วิธีการนี้อาจสามารถเปลี่ยนแปลง แต่จะเพิ่มจำนวนผู้ไม่เห็นด้วยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะแผนการทำงานล่าช้า อาจไม่ทันการณ์ ในการที่จะทำให้ผู้คน

ยอมรับและกระตุ้นให้การเปลี่ยนแปลงประสบผลสำเร็จ องค์กรสามารถเกิดการขับเคลื่อน จึงต้องอาศัยพื้นฐานของการมีวิสัยทัศน์เป็นตัวกำหนด

รูปที่ 2.6 แบบแสดงการยอมรับของผู้คนในองค์กรกับวิธีการเปลี่ยนแปลงแบบต่าง ๆ
ที่มา : ชีระชน มโนมัยพิบูลย์ (2551)

2.3.1 วิสัยทัศน์สำคัญอย่างไร

วิสัยทัศน์หมายถึงภาพในอนาคตที่บอกอย่างเป็นนัยหรือชัดเจนว่า จะต้องมุ่งมั่นที่จะนำพาอนาคตอย่างไรในกระบวนการเปลี่ยนแปลง วิสัยทัศน์ที่ดีต้องบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. บอกถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน

ทิศทางที่ชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อผู้คนไม่เห็นด้วย หรือสับสน ถึงหาว่าการเปลี่ยนแปลงจะสำคัญอย่างไร วิสัยทัศน์ที่สนับสนุนด้วยกลยุทธ์ที่ดีจะสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ มีคำพูดว่า โลกกำลังเปลี่ยนแปลง เราจึงจะต้องกำหนดเป้าหมายและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ถ้ามีทิศทางที่ชัดเจน การตัดสินใจที่ผิดพลาดจะไม่เกิดขึ้น จะไม่มีการโต้เถียงที่ไม่สามารถหาบทสรุป จะมีเพียงคำถามเดียว คือ มันอยู่ในวิสัยทัศน์หรือไม่ ทำให้มีจุดมุ่งหมายในการทำงาน ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้โดยตรงประเด็นและรวดเร็ว โครงการหรือการดำเนินการใด ๆ ที่มีใจจดจ่อหมายขององค์กรจะถูกกำจัดออก แม้ว่าจะมีผู้มีอิทธิพลคอยผลักดันอยู่เบื้องหลังก็ตาม

2. กระตุ้นผู้คนในองค์กรให้มองเห็นโอกาสที่ดีกว่าที่ต้องการไปให้ถึง

ในกรณีของตันแอบเปิ้ล ถ้าผู้คนต้องยอมเสียสละความสบายชั่วขณะที่จะต้องเดินไปที่ตันแอบเปิ้ล วิสัยทัศน์ที่ดีบอกให้รู้ว่าการเสียสละมีความจำเป็นแม้ว่าอาจต้องยอมสละความสะดวกสบายใน

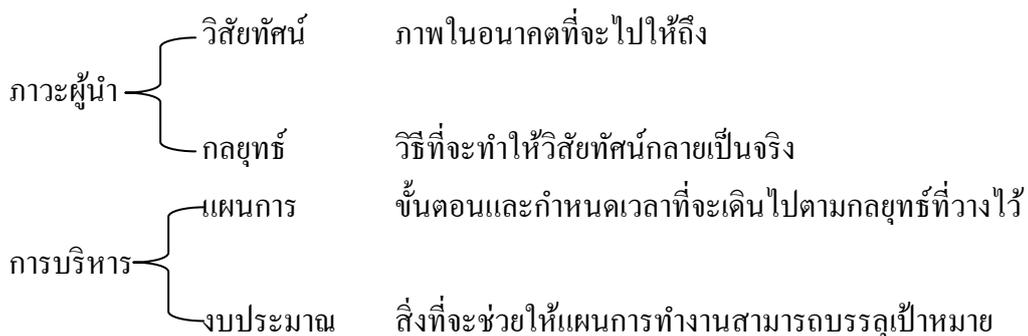
กิจกรรมประจำวัน หรืออาจต้องยอมตัดใจกระทำการบางอย่างที่เจ็บปวดก็ตาม เพื่อจะเกิดประโยชน์ และสิ่งตอบแทนที่ดีกว่าในอนาคต

3. ทำให้ผู้คนในองค์กรประสานร่วมกันปฏิบัติในทิศทางเดียวกันทำให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว

ในการประชุมที่มีหลากหลายทางเลือกที่จะต้องลงรายละเอียด จะไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว อาจต้องรอเสนอขออนุมัติจากผู้มีอำนาจสูงสุด จึงทำให้เสียทั้งเวลาและต้นทุน แต่ด้วยวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน จะทำให้หาข้อยุติได้ง่าย ผู้จัดการและพนักงานสามารถรู้บทบาทและหาคำตอบได้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจากผู้บริหารระดับสูงขึ้นไป

2.3.2 สิ่งที่จะช่วยให้การเปลี่ยนแปลงประสบความสำเร็จ

คำว่าวิสัยทัศน์อาจเหมือนมีความหมายกว้างหรือสิ่งที่เข้าใจยาก แต่จริง ๆ แล้ว ทิศทางที่จะนำพาการเปลี่ยนแปลงให้ประสบความสำเร็จจะต้องเป็นเรื่องง่ายและธรรมดา เช่น “ฝนกำลังจะตก ไปหลบใต้ต้นไม้เปิดกันเถอะ เรายังจะมีผลแอปเปิ้ลกินเป็นอาหารกลางวันอีกด้วย” วิสัยทัศน์ที่จะให้การเปลี่ยนแปลงประสบผล จะต้องหมายรวมถึงจะต้องถูกกำหนดด้วยกลยุทธ์ แผนงาน และงบประมาณ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญหนึ่ง ถ้าปราศจากวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์จะมีการโต้เถียงกันไม่จบ และงบประมาณจะใช้ไปอย่างไรเหตุผล ไม่เกิดประโยชน์ ยิ่งกว่านั้น เป็นเรื่องยากที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ถ้าขาดวิสัยทัศน์ที่ดี กลยุทธ์ที่ดี หรือแผนการทำงาน

2.3.3 วิสัยทัศน์ที่มีประสิทธิภาพ

จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะอย่างน้อย 6 ประการ ได้แก่

- 1) ต้องอธิบายถึงภาพในอนาคตที่จะไปให้ถึง
- 2) เป็นความปรารถนาและดึงดูดความต้องการของลูกค้า ผู้ถือหุ้น พนักงานและผู้มีส่วนร่วม
- 3) ต้องเป็นไปได้ มีเหตุผล มีเป้าหมายที่สามารถบรรลุผลได้จริง

- 4) ต้องมีจุดมุ่งเน้น มีความชัดเจนเพียงพอที่จะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องทิศทาง
- 5) ต้องมีความยืดหยุ่น สามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
- 6) สามารถสื่อสารได้ เข้าใจง่าย สามารถสื่อให้เข้าใจได้ภายใน 5 นาที

2.3.4 กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์

1) **ขั้นเตรียมการ** เป็นขั้นตอนการสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายและให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์การรวมถึงการมีเจตคติที่ดีของสมาชิกที่มีต่อองค์กร

2) **ขั้นดำเนินการสร้างวิสัยทัศน์** มีขั้นตอนดังนี้

(1) รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น วัตถุประสงค์ ภารกิจหน่วยงาน ความคาดหวังและความต้องการของสมาชิก ผู้รับบริการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

(2) วิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหารเข้าใจและตระหนักในสถานภาพปัจจุบัน และศักยภาพของหน่วยงานโดยใช้ SWOT

S Strength จุดแข็ง คือ วิเคราะห์จุดแข็งหรือจุดเด่น

W Weakness จุดอ่อน คือ วิเคราะห์จุดด้อย

O Opportunity โอกาส คือ วิเคราะห์โอกาสที่เป็นไปได้ หรือความเหมาะสม

T Treatment อุปสรรค คือ วิเคราะห์อุปสรรคที่ขวางกั้น

(3) กลุ่มผู้บริหารเสนอมุมมองแห่งอนาคต เป็นลักษณะของการสร้างฝันของผู้บริหารแต่ละคน (Create Individuals Dream) จะได้มุมมองที่หลากหลายและครอบคลุม

(4) นำมุมมองของผู้บริหารแต่ละคนมารวมและเชื่อมโยงกัน (Share and Relate the Dreams) เพื่อให้มุมมองของแต่ละคนมาเชื่อมโยงกัน แล้วเรียงลำดับความสำคัญ

(5) คัดเลือกและตัดสินใจอนาคตของหน่วยงานที่เป็นความฝันของทุกคน

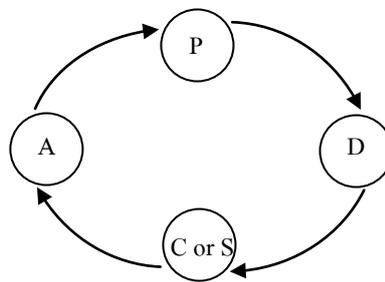
(6) จัดเวลาจำนวนให้สื่อความหมายชัดเจน ปลูกเร้า ทำท่าย สร้างพลังจิตใจ มีสาระครอบคลุมองค์ประกอบของวิสัยทัศน์

3) **ขั้นนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ** เมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ตามขั้นตอนการสร้างวิสัยทัศน์แล้ว จะได้วิสัยทัศน์ของหน่วยงาน และเมื่อคณะกรรมการบริหารแล้ว ควรสื่อสารให้สมาชิกทุกคนได้รับทราบและเข้าใจตรงกัน กำหนดแผนงานและโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และนำแผน/โครงการไปปฏิบัติ

4) ขึ้นประเมินวิสัยทัศน์ การประเมินวิสัยทัศน์ทำให้ทราบว่า วิสัยทัศน์นั้น มีพลังและมีประสิทธิภาพเพียงใด โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานตามแผน และโครงการว่ามีความก้าวหน้า ที่มุ่งไปสู่วิสัยทัศน์เพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์อย่างไร

2.3.5 จากวิสัยทัศน์สู่รูปธรรม

ในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่รูปธรรมนั้น ผู้บริหารองค์การย่อมมีบทบาทสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้มีการวางแผนที่รัดกุม สนับสนุนและจัดการให้มีการปฏิบัติตามแผน ควบคุมและประเมินผล โดยอาจยึด หลักการของเดมมิง (Deming) ดังแสดงในแผนภูมิวงจรเดมมิง (Deming's Wheel) ต่อไปนี้

P	Plan	วางแผน
D	Do	ปฏิบัติการตามแผน
C or S	Check or Study	ตรวจสอบและประเมินผล ²
A	Action	การปรับแก้ หรือ ศึกษา

องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดการนำภาพอนาคต(วิสัยทัศน์)ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมควรมีดังนี้

- 1) นโยบายและแผนงานที่ชัดเจน เป็นไปอย่างมีระบบและประสานประโยชน์ตามนโยบายและแผนอย่างจริงจัง
- 2) การปรับเปลี่ยนผู้บริหารได้ง่าย เช่นเดียวกับภาคเอกชนในกรณีที่บริหารงานผิดพลาดหรือเป็นผู้ที่ขาดความก้าวหน้า
- 3) ใช้เครื่องมือเครื่องใช้เทคนิคการปรับปรุงงาน เช่นเดียวกับภาคเอกชนเพื่อทำงานให้รวดเร็วและลดขั้นตอนในการทำงาน
- 4) การพัฒนาเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน ตลอดจนการปรับทัศนคติข้าราชการให้เป็นผู้รับใช้ประชาชนมากกว่าเป็นผู้ปกครองหรือเป็นนาย และให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบงานและสังคม
- 5) การใช้เทคนิควิชาการบริหาร (Management Technique) มาช่วยในการบริหาร

- 6) การใช้ความรู้เฉพาะสาขา (Professional) เพื่อปฏิบัติงานให้ได้ผล
- 7) การใช้เทคนิคอื่นๆ ประกอบการบริหารให้เป็นผลสำเร็จ
- 8) การใช้ความรู้ ข่าวสาร ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกแก่ผู้ที่อยู่ในสังคมเมืองในภูมิภาคควรมีนโยบายในการกระจายอำนาจ ทั้งการกระจายงานและกระจายเงิน เพื่อพัฒนาระบบบริหารราชการ
- 9) การปรับปรุงองค์กร โครงสร้างและกำลังคนของหน่วยงานให้กระชับรัดและคล่องตัวเหมาะสมกับภาระหน้าที่ขององค์กรและสภาพปัจจุบัน เปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ
- 10) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้สามารถปฏิบัติได้คล่องตัวและรวดเร็ว

2.4 สรุปทฤษฎี/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลการศึกษาพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาอยู่มากมาย ดังเช่นการคมนาคมและพื้นที่สีเขียวรวมถึงยังอุดมไปด้วยศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ยังคงอยู่ตั้งแต่สมัยครั้งยังเป็นนครหลวงของประเทศ พร้อมกันนี้พื้นที่ฝั่งธนบุรีได้เริ่มต้นการพัฒนาในด้านต่างๆ ขยับขยายมาจากพื้นที่ฝั่งพระนครมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโครงการรถไฟฟ้าสายต่างๆ ที่เชื่อมต่อการเดินทางของพื้นที่ทั้งสองฝั่งมากขึ้น หรือโครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมในพื้นที่ต่างๆ ของพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่จะเอื้ออำนวยให้การเดินทางของประชาชนสะดวกมากขึ้น อีกทั้งพื้นที่ฝั่งธนบุรียังอุดมไปด้วยพื้นที่สีเขียว เสมือนหนึ่งเป็นปอดชั้นนอกของเมืองหลวง

นอกจากนี้แผนการพัฒนาเมืองที่กรุงเทพมหานครได้วางไว้ ยังได้วิเคราะห์ศักยภาพของกรุงเทพมหานครในด้านต่างๆ แล้วพบว่ากรุงเทพมหานครมีศักยภาพที่จะพัฒนาให้เป็นเมืองชั้นนำในระดับโลกได้ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน อย่างไรก็ตามการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้จะต้องได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยทางกรุงเทพมหานครได้วางกรอบการพัฒนาไว้เป็นแผนการพัฒนาระยะเวลา 12 ปีที่จะทำให้กรุงเทพมหานครเป็น Gate Way ของภูมิภาค

ซึ่งเมื่อนำแผนการพัฒนาเมืองของกรุงเทพมหานครมาวิเคราะห์ร่วมกับศักยภาพของพื้นที่ฝั่งธนบุรีแล้วนำมาประกอบกันเป็นวิสัยทัศน์ของการพัฒนาเมืองเป็นซึ่งหัวใจสำคัญของขบวนการพัฒนา โดยคือเตอร์ได้เปรียบเทียบบุคลากรในระดับจัดการว่ามีหน้าที่ในการวางแผนงานและจัดการให้แผนงานดังกล่าวเกิดเป็นรูปธรรมขึ้น แต่ทั้งหมดก็เกิดขึ้นมาจากกลยุทธ์ที่กลุ่มผู้นำหรือผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้จัดการ โดยกลยุทธ์ที่ดีนั้นจะต้องมาจากวิสัยทัศน์ที่โดดเด่นด้วย และนี่คือหัวใจของการพัฒนาและความสำคัญของวิสัยทัศน์ อันเปรียบเสมือนยอดของปิรามิดที่นำมาสู่กลยุทธ์ของการพัฒนาเมืองก่อนกระจายไปเป็นแผนพัฒนาในด้านต่างๆ และลงสู่ขั้นตอนของการปฏิบัติในที่สุด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาในงานวิจัยนี้ได้แยกประเภทของข้อมูลของการศึกษาออกเป็น ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ ตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

รวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่ฝั่งธนบุรีและนำมาใช้ในการเปรียบเทียบกับพื้นที่ฝั่งพระนคร

3.1.1 ศึกษาข้อมูลของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ดำเนินการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ฝั่งธนบุรี

3.1.1.1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ศึกษาข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ฝั่งธนบุรีอันได้แก่ ข้อมูลภูมิศาสตร์, ประชากรศาสตร์, การศึกษา, เศรษฐกิจ, การเมือง, สิ่งแวดล้อม, สังคม และวัฒนธรรม

3.1.1.2 ศึกษาแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร

ศึกษาข้อมูลแผนพัฒนาที่ทางกรุงเทพมหานครวางแผนพัฒนาไว้เป็นเวลา 12 ปี โดยเป็นโครงการที่ดำเนินการภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

3.1.1.3 ศึกษาโครงการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ศึกษาข้อมูล โครงการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรี ในปัจจุบันที่ดำเนินการตามแผนพัฒนา กรุงเทพมหานคร 12 ปี

3.1.2 วิเคราะห์งบประมาณทางการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ดำเนินการศึกษาข้อมูลงบประมาณทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ฝั่งธนบุรี เพื่อความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาระหว่างพื้นที่ฝั่งพระนครกับพื้นที่ฝั่งธนบุรี โดยจะทบทวนงบประมาณในด้านต่างๆ อันได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม, ด้านการจราจร การขนส่ง และสาธารณูปโภค, ด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม, ด้านการบริหารและการปกครอง, ด้านการคลัง, ด้านผังเมือง และการใช้ที่ดิน, และ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ

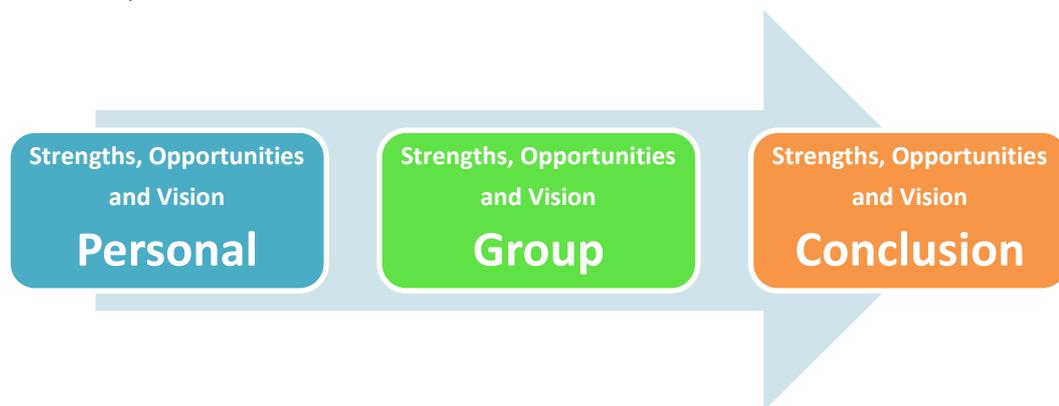
นำข้อมูลทุติยภูมิมาวิเคราะห์ต่อเพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์หาวิสัยทัศน์ตามขั้นตอนการดำเนินการของ John P. Kotter

3.2.1 สัมภาษณ์ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรี

ทำการสัมภาษณ์ ประธานสภากรุงเทพมหานคร ถึงสาเหตุและความคิดเห็นต้องบประมาณด้านการพัฒนาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ฝั่งธนบุรีและพื้นที่ฝั่งพระนคร

3.2.2 เก็บข้อมูลจากการทำ Workshop “วิสัยทัศน์ของฝั่งธนบุรี” ของนักศึกษาระดับปริญญาโท

ดำเนินการทำ Workshop โดยมีนักศึกษาปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อันประกอบด้วยนักศึกษาจากหลากหลายสาขาอาชีพเป็นกลุ่มเป้าหมาย หัวข้อคือให้นักศึกษาคำเนิการคิดวิสัยทัศน์ของฝั่งธนบุรี ในอีก 25 ปีข้างหน้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิชา BUS 632: การจัดการเชิงกลยุทธ์ในยุคโลกาภิวัตน์ (Strategic Management in Global Era) โดยได้กำหนดให้นำเอา Job Assignment ให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและโอกาสของฝั่งธนบุรีที่สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นวิสัยทัศน์ในทางด้านการพัฒนาของฝั่งธนบุรีให้เป็นเอกลักษณ์ระดับมหภาค (Unique City) เปรียบเช่นเดียวกับ เมืองขนาดใหญ่ทั่วโลก เช่น ลาสเวกัส, นิวยอร์ก, มุมไบ, เวนิส, ซิลิคอนวัลเลย์ หรือฮ่องกง

รูปที่ 3.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการทำ Work shop

3.2.2.1 วิเคราะห์ SWOT ของฝั่งธนบุรี

จากข้อมูลของฝั่งธนบุรี นำมาวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนา

3.2.2.2 คิดค้นวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมของฝั่งธนบุรี

จากข้อมูลการคิดค้นวิสัยทัศน์ของแต่ละกลุ่มที่ร่วมทำ Workshop นำมาถนงนได้เป็นวิสัยทัศน์ที่เหมาะสม และสามารถดำเนินการพัฒนาได้จริงกับฝั่งธนบุรี

บทที่ 4 ผลการศึกษา

จากการดำเนินการวิจัยได้รับผลของการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์งบประมาณทางการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

การดำเนินการศึกษาข้อมูลงบประมาณทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้น ได้ทำการสืบค้นข้อมูลจากสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย ข้อมูลรายได้ของทางกรุงเทพมหานคร และข้อมูลงบประมาณด้านการพัฒนาในด้านต่างๆ อันประกอบไปด้วย สาขาสีงแวดล้อม, สาขาการจราจร การขนส่ง และสาธารณสุข โภค, สาขาทรัพยากรมนุษย์และสังคม, สาขาการบริหารและการปกครอง, สาขาการคลัง, สาขาผังเมืองและการใช้ที่ดิน, และ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทางผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 เพื่อให้สามารถเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของจำนวนงบประมาณที่เกิดขึ้น เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ว่าพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้นมีการพัฒนาช้ากว่าพื้นที่ฝั่งพระนครเกิดจากการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาที่น้อยกว่า

4.1.1 รายรับของกรุงเทพมหานคร

เป็นรายรับของกรุงเทพมหานครที่เกิดขึ้นจริง รวมกันของทุกเขตในแต่ละปีก็จะแตกต่างกันไปด้วย ปัจจัยหลายๆอย่าง โดยหลักแล้วรายได้ของกรุงเทพมหานครจะได้อมาจาก

1. รายรับของกรุงเทพมหานคร (รายได้ประจำ)

1) ภาษีอากร

(1) กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง

- ก. ภาษีบำรุงท้องที่
- ข. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- ค. ภาษีป้าย
- ง. อากรฆ่าสัตว์

(2) ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้

- ก. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ข. ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- ค. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน
- ง. ภาษีสุรา

จ. ภาษีการพนัน

ฉ. ภาษีสรรพสามิต

ช. ภาษี/ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

2) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ

- (1) รายได้จากทรัพย์สิน
- (2) ค่าเช่าอาคารสถานที่
- (3) ค่าเช่าท่าเทียบเรือ
- (4) ค่าเช่าที่ดิน
- (5) ค่าเช่าแผงตลาดสาธารณะ
- (6) ค่าดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารและพันธบัตรรัฐบาล
- (7) เงินปันผลจากโรงพิมพ์สื่อสารักษาคินแดน

3) รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น

- (1) รายได้จากสถานธนาฑูบาล (โรงรับจำนำ)
- (2) รายได้จากสำนักงานตลาด

4) รายได้เบ็ดเตล็ด

- (1) เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน
- (2) ค่าขายแบบประกวราคา
- (3) ค่าเบ็ดเตล็ดอื่นๆ

2. รายรับของการพาณิชย์กรุงเทพมหานคร

- 1) สำนักงานสถานธนาฑูบาลกรุงเทพมหานคร
- 2) สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร
- 3) สำนักงานพัฒนาที่อยู่อาศัย

รายละเอียดของรายรับของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 ถึงปี พ.ศ. 2555 นั้นสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ก. ด้านท้ายของเอกสารงานวิจัย

4.1.2 รายจ่ายด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร

ในงานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นไปที่งบประมาณด้านการพัฒนาตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานครเท่านั้น ไม่รวมถึงงบประมาณด้านการบริหารงาน เพื่อพิสูจน์จำนวนงบประมาณที่กรุงเทพมหานครจัดสรรให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรี เปรียบเทียบกับพื้นที่ฝั่งพระนคร โดยในงบประมาณด้านการพัฒนาตามแผนพัฒนานั้นจะประกอบไปด้วย แผนสาขาต่างๆ 7 แผนดังนี้

- 1) แผนสาขาสิ่งแวดล้อม

- 2) แผนสาขาการจราจร การขนส่ง และสาธารณูปโภค
- 3) แผนสาขาทรัพยากรมนุษย์และสังคม
- 4) แผนสาขาการบริหารและการปกครอง
- 5) แผนสาขาการคลัง
- 6) แผนสาขาผังเมืองและการใช้ที่ดิน
- 7) แผนสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ซึ่งแต่ละแผนจะถูกแบ่งออกเป็น

งบกลาง คือ งบประมาณด้านการพัฒนาที่ไม่ได้ระบุเฉพาะเจาะจงว่าเป็นงบประมาณด้านการพัฒนาสำหรับพื้นที่เขตใด และถือว่าเป็นงบประมาณด้านการพัฒนาร่วมกันของกรุงเทพมหานคร

งบประมาณของพื้นที่ฝั่งธนบุรี คือ งบประมาณด้านการพัฒนาของพื้นที่เขตฝั่งธนบุรี

งบประมาณของพื้นที่ฝั่งพระนคร คือ งบประมาณด้านการพัฒนาของพื้นที่เขตฝั่งพระนคร

โครงการต่อเนื่อง คือ โครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องมาจากปีงบประมาณก่อนหน้าและยังไม่แล้วเสร็จ อันจำเป็นต้องใช้งบประมาณต่อเนื่องภายในปัจจุบันเพิ่มเติม

โครงการใหม่ คือ โครงการพัฒนาที่เริ่มการพัฒนาในปีงบประมาณปัจจุบัน

4.1.3 งบประมาณรายจ่ายด้านการพัฒนาแบ่งตามแผนการพัฒนา ทั้ง 7 แผน

จากข้อมูลตามแผนการพัฒนาทั้ง 7 แผนเมื่อนำมาวิเคราะห์กับสัดส่วนจำนวนประชากรภายในพื้นที่ทั้งสองฝั่งของกรุงเทพมหานครจะสามารถแสดงออกมาได้ว่า

ตารางที่ 4.1 จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร

	เขต	2549	2550	2552	2553	2554
1	เขตธนบุรี	134,589	132,034	126,883	124,499	121,539
2	เขตบางกอกใหญ่	80,863	79,637	76,608	75,621	73,864
3	เขตคลองสาน	86,163	84,821	80,894	79,546	77,471
4	เขตตลิ่งชัน	106,811	107,812	106,963	106,753	106,786
5	เขตบางกอกน้อย	132,394	130,540	126,823	124,352	120,032
6	เขตบางขุนเทียน	137,934	141,698	150,492	155,821	161,642
7	เขตภาษีเจริญ	135,149	134,407	132,670	131,363	130,493
8	เขตหนองแขม	131,344	135,554	142,772	145,361	148,298
9	เขตราษฎร์บูรณะ	93,548	92,929	90,559	89,297	87,841
10	เขตบางพลัด	107,139	105,347	102,320	101,276	100,319
11	เขตจอมทอง	166,377	165,070	162,151	160,451	158,646
12	เขตบางแค	191,521	192,597	193,478	193,190	192,276
13	เขตทวีวัฒนา	68,423	70,196	73,428	74,592	75,460
14	เขตทุ่งครุ	110,469	111,621	114,180	115,131	115,823
15	เขตบางบอน	99,348	101,263	103,470	104,535	104,768
รวมพื้นที่ฝั่งธนบุรี		1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258

	เขต	2549	2550	2552	2553	2554
1	เขตพระนคร	65,835	64,356	61,374	60,313	58,771
2	เขตดุสิต	119,927	117,867	114,488	111,496	108,815
3	เขตหนองจอก	133,415	138,667	147,668	151,292	154,371
4	เขตบางรัก	49,730	49,124	47,503	47,053	46,087
5	เขตบางเขน	181,390	182,335	185,901	188,164	188,252
6	เขตบางกะปิ	149,860	150,139	150,166	149,606	148,645
7	เขตปทุมวัน	62,102	61,040	58,858	57,368	54,996
8	เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	58,768	57,461	54,601	53,526	52,093
9	เขตพระโขนง	98,096	98,496	96,880	95,661	94,482

ตารางที่ 4.1 จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร (ต่อ)

	เขต	2549	2550	2552	2553	2554
10	เขตมีนบุรี	122,825	127,727	133,149	135,032	136,236
11	เขตลาดกระบัง	142,460	144,800	152,528	157,477	160,850
12	เขตยานนาวา	88,383	88,061	85,789	84,286	82,481
13	เขตสัมพันธวงศ์	31,142	30,646	29,283	28,617	28,001
14	เขตพญาไท	77,343	77,202	75,493	74,693	73,533
15	เขตห้วยขวาง	76,402	77,033	76,987	77,292	77,720
16	เขตดินแดง	144,461	141,765	136,696	134,480	131,847
17	เขตบึงกุ่ม	140,580	145,172	147,712	147,030	146,197
18	เขตสาทร	93,808	92,021	89,294	88,179	86,214
19	เขตบางซื่อ	150,547	147,797	142,338	138,653	135,001
20	เขตจตุจักร	167,837	166,581	164,210	162,838	161,409
21	เขตบางคอแหลม	104,479	103,391	99,994	98,870	96,422
22	เขตประเวศ	146,401	149,883	155,077	156,567	158,457
23	เขตคลองเตย	121,504	119,909	114,694	112,906	110,481
24	เขตสวนหลวง	115,490	116,293	115,883	115,966	115,419
25	เขตดอนเมือง	161,600	163,080	165,433	166,354	166,210
26	เขตราชเทวี	98,601	97,747	77,078	76,233	72,900
27	เขตลาดพร้าว	119,168	120,417	122,371	122,520	122,180
28	เขตวัฒนา	80,596	80,744	80,674	80,929	80,847
29	เขตหลักสี่	116,922	116,055	114,180	112,908	111,120
30	เขตสายไหม	169,109	173,076	178,637	183,333	185,987
31	เขตคันนายาว	84,562	85,027	85,912	86,340	87,169
32	เขตสะพานสูง	84,934	86,043	88,013	88,578	88,918
33	เขตวังทองหลาง	114,950	114,984	115,713	115,697	115,083
34	เขตคลองสามวา	138,962	144,423	154,766	160,480	165,352
35	เขตบางนา	101,695	101,360	99,561	98,869	97,039
รวมพื้นที่ฝั่งพระนคร		3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585
รวมกรุงเทพมหานคร		5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843

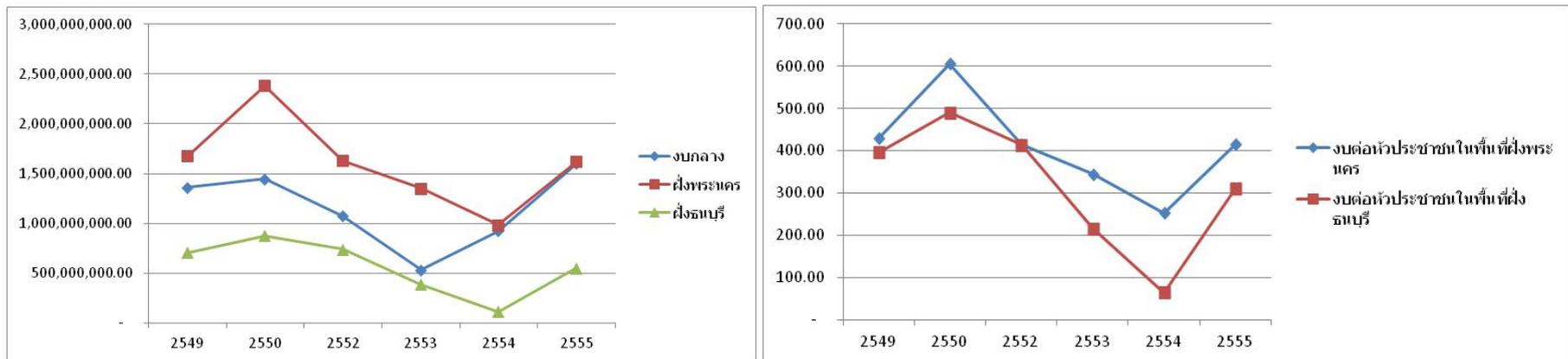
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (2555)

4.1.3.1 แผนสาขาลี้ภัย

ตารางที่ 4.2 งบประมาณการพัฒนาทางด้านลี้ภัย

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	1,359,921,900	1,444,832,400	1,070,584,200	530,300,700	925,128,500	1,596,627,700
งบพื้นที่ฝั่งพระนคร	1,676,301,300	2,381,895,200	1,625,187,200	1,350,416,000	983,937,300	1,616,729,100
งบพื้นที่ฝั่งธนบุรี	704,440,500	875,119,600	737,480,700	384,510,600	114,693,800	549,304,900
รวม	3,740,663,700	4,701,847,200	3,433,252,100	2,265,227,300	2,023,759,600	3,762,661,700
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งพระนคร	428.30	605.97	414.70	344.53	252.32	414.59
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	395.29	490.12	413.46	215.80	64.61	309.42

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

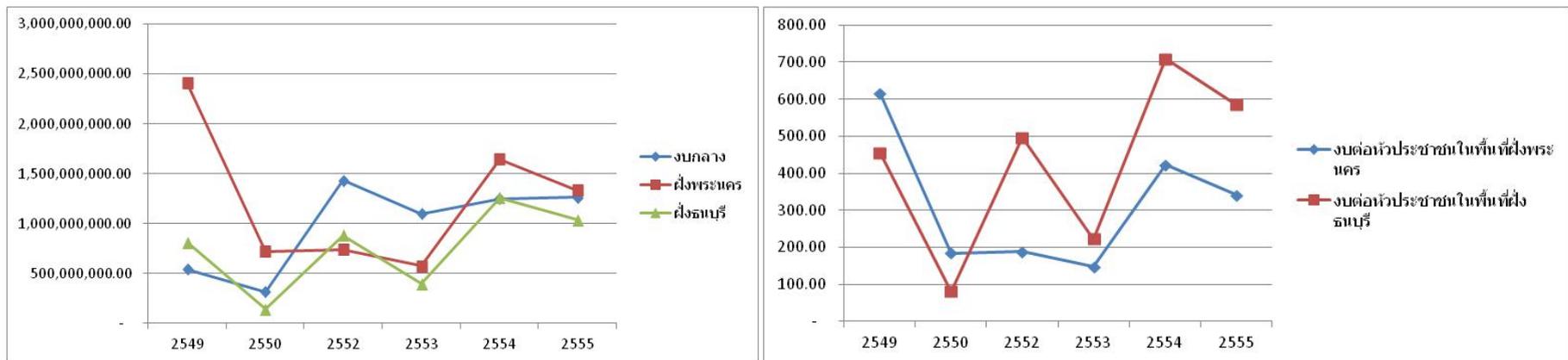
รูปที่ 4.1 งบประมาณการพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม

4.1.3.2 แผนสาขาการจราจร การขนส่ง และสาธารณูปโภค

ตารางที่ 4.3 งบประมาณการพัฒนาทางด้านการจราจร การขนส่ง และสาธารณูปโภค

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	545,556,800.00	316,500,000.00	1,434,430,000.00	1,100,890,000.00	1,248,670,000.00	1,262,754,800.00
ฝั่งพระนคร	2,408,549,400.00	724,437,000.00	740,293,000.00	578,284,900.00	1,645,611,600.00	1,333,780,985.00
ฝั่งธนบุรี	813,576,000.00	144,000,000.00	885,072,500.00	396,079,300.00	1,257,652,200.00	1,038,584,300.00
รวม	3,767,682,200.00	1,184,937,000.00	3,059,795,500.00	2,075,254,200.00	4,151,933,800.00	3,635,120,085.00
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งพระนคร	615.39	184.30	188.90	147.54	422.00	342.03
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	456.53	80.65	496.20	222.29	708.43	585.03

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

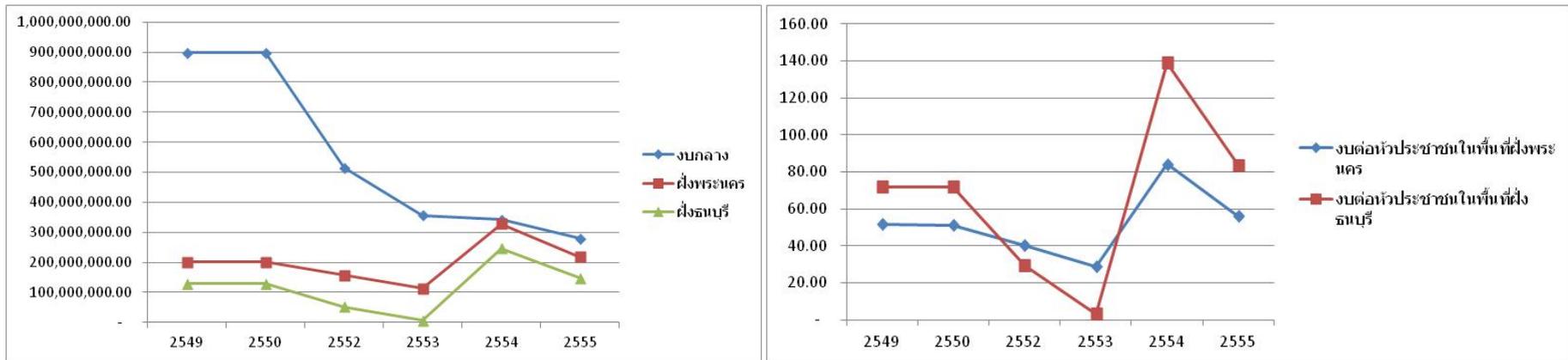
รูปที่ 4.2 งบประมาณการพัฒนาทางการจราจร การขนส่ง และสาธารณูปโภค

4.1.3.3 แผนสาขาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

ตารางที่ 4.4 งบประมาณการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	897,599,100.00	897,599,100.00	515,169,500.00	356,429,300.00	342,399,700.00	280,909,200.00
ฝั่งพระนคร	201,850,000.00	201,850,000.00	157,140,000.00	112,352,400.00	328,277,900.00	218,470,700.00
ฝั่งธนบุรี	128,268,500.00	128,268,500.00	52,239,000.00	5,752,300.00	246,881,000.00	148,485,900.00
รวม	1,227,717,600.00	1,227,717,600.00	724,548,500.00	474,534,000.00	917,558,600.00	647,865,800.00
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งพระนคร	51.57	51.35	40.10	28.66	84.18	56.02
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	71.98	71.84	29.29	3.23	139.07	83.64

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

รูปที่ 4.3 งบประมาณการพัฒนาทางด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม

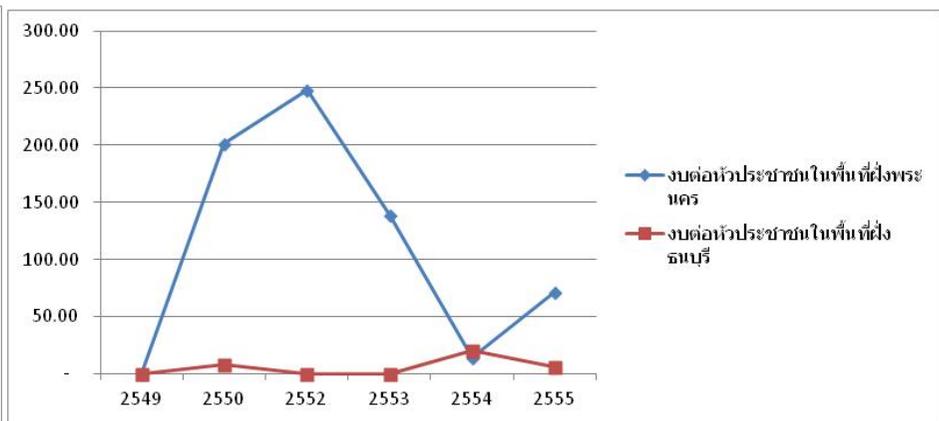
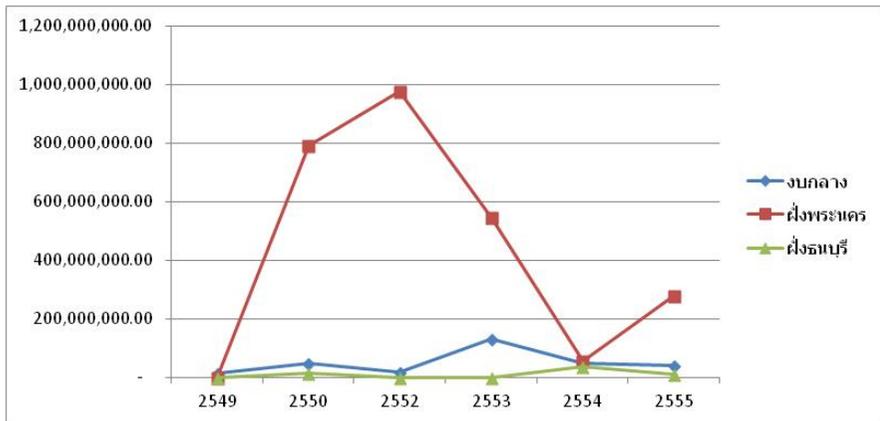
4.1.3.4 แผนสาขาการบริหารและการปกครอง

ตารางที่ 4.5 งบประมาณการพัฒนาทางด้านการบริหารและการปกครอง

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	14,857,500.00	47,960,000.00	20,235,600.00	130,122,500.00	49,506,500.00	42,851,900.00
ฝั่งพระนคร	-	792,000,000.00	974,455,600.00	544,497,900.00	55,848,800.00	278,290,000.00
ฝั่งธนบุรี	-	14,420,000.00	-	-	36,990,000.00	10,000,000.00
รวม	14,857,500.00	854,380,000.00	994,691,200.00	674,620,400.00	142,345,300.00	331,141,900.00
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งพระนคร	-	201.49	248.66	138.92	14.32	71.36
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	-	8.08	-	-	20.84	5.63

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

**(-) คือ ในปีนั้นๆ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาให้กับพื้นที่นั้นๆ ซึ่งทำให้ไม่มีงบประมาณด้านการพัฒนาต่อหัวไปด้วย

รูปที่ 4.4 งบประมาณการพัฒนาทางด้านการบริหารและการปกครอง

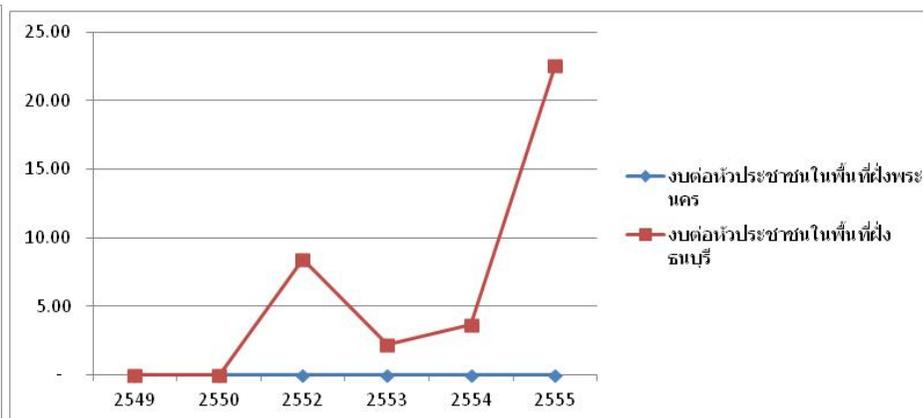
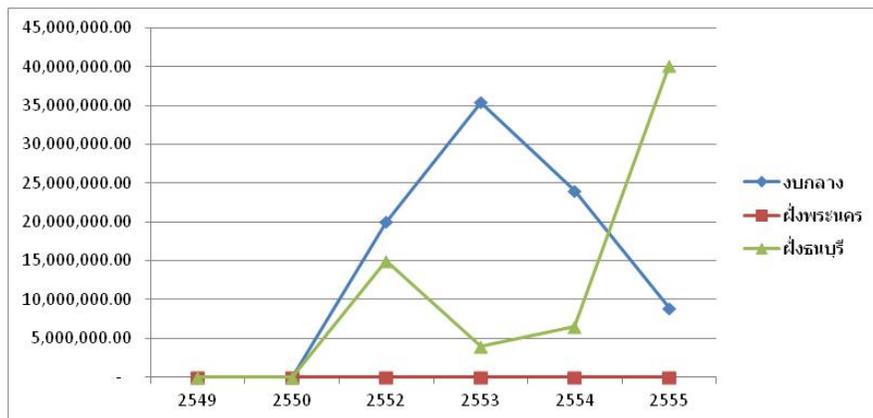
4.1.3.5 แผนสาขาการคลัง

ตารางที่ 4.6 งบประมาณการพัฒนาทางการคลัง

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	-	-	20,000,000.00	35,400,000.00	24,000,000.00	8,950,000.00
ฝั่งพระนคร	-	-	-	-	-	-
ฝั่งธนบุรี	-	-	15,000,000.00	3,989,000.00	6,519,300.00	40,146,700.00
รวม	-	-	35,000,000.00	39,389,000.00	30,519,300.00	49,096,700.00
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งพระนคร	-	-	-	-	-	-
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	-	-	8.41	2.24	3.67	22.61

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

**(-) คือ ในปีนั้นๆ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาให้กับพื้นที่นั้นๆ ซึ่งทำให้ไม่มีงบประมาณด้านการพัฒนาต่อหัวไปด้วย

รูปที่ 4.5 งบประมาณการพัฒนาทางด้านการคลัง

งบประมาณการพัฒนาทางด้านการคลังเป็นเป็นงบประมาณที่ทำการพัฒนาเพื่อพัฒนาระบบการจัดการคลังของกรุงเทพมหานคร ยกตัวอย่างเช่น โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

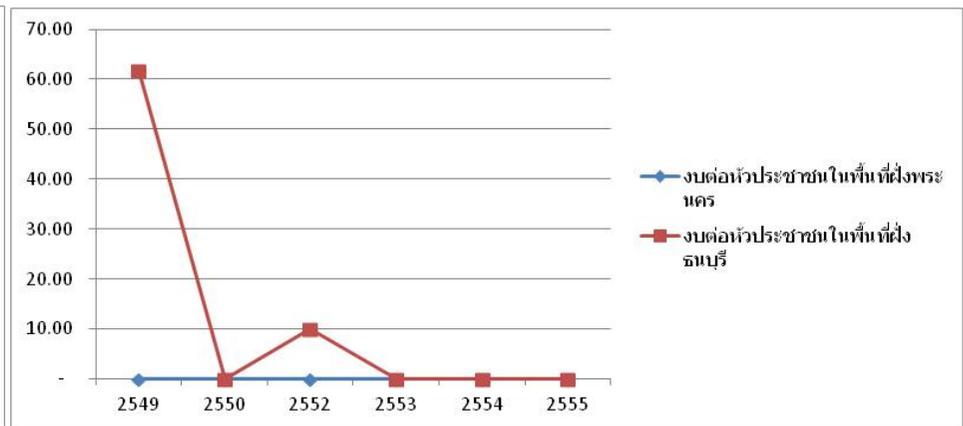
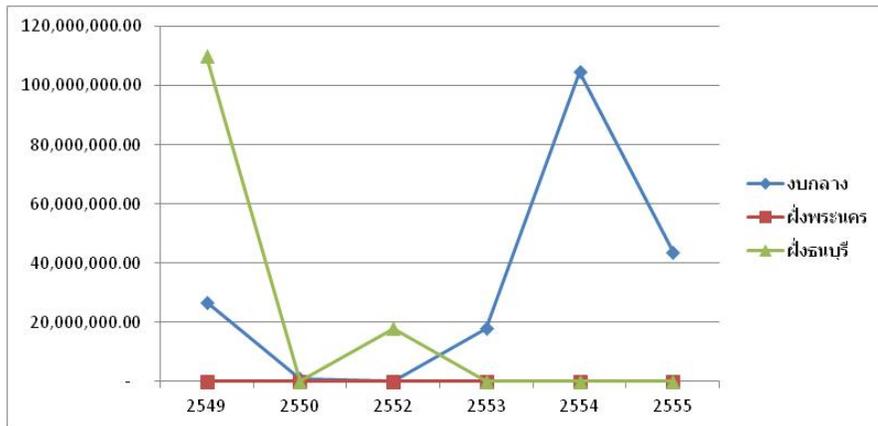
4.1.3.6 แผนสาขาผังเมืองและการใช้ที่ดิน

ตารางที่ 4.7 งบประมาณการพัฒนาทางด้านผังเมืองและการใช้ที่ดิน

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	26,800,000.00	1,000,000.00	-	18,000,000.00	104,650,000.00	43,877,500.00
ผังพระนคร	-	-	-	-	-	-
ผังธนบุรี	110,000,000.00	-	18,000,000.00	-	-	-
รวม	136,800,000.00	1,000,000.00	18,000,000.00	18,000,000.00	104,650,000.00	43,877,500.00
จำนวนประชากรพื้นที่ผังธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ผังพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ผังพระนคร	-	-	-	-	-	-
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ผังธนบุรี	61.73	-	10.09	-	-	-

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

**(-) คือ ในปีนั้นๆ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาให้กับพื้นที่นั้นๆ ซึ่งทำให้ไม่มีงบประมาณด้านการพัฒนาต่อหัวไปด้วย

รูปที่ 4.6 งบประมาณการพัฒนาทางด้านผังเมืองและการใช้ที่ดิน

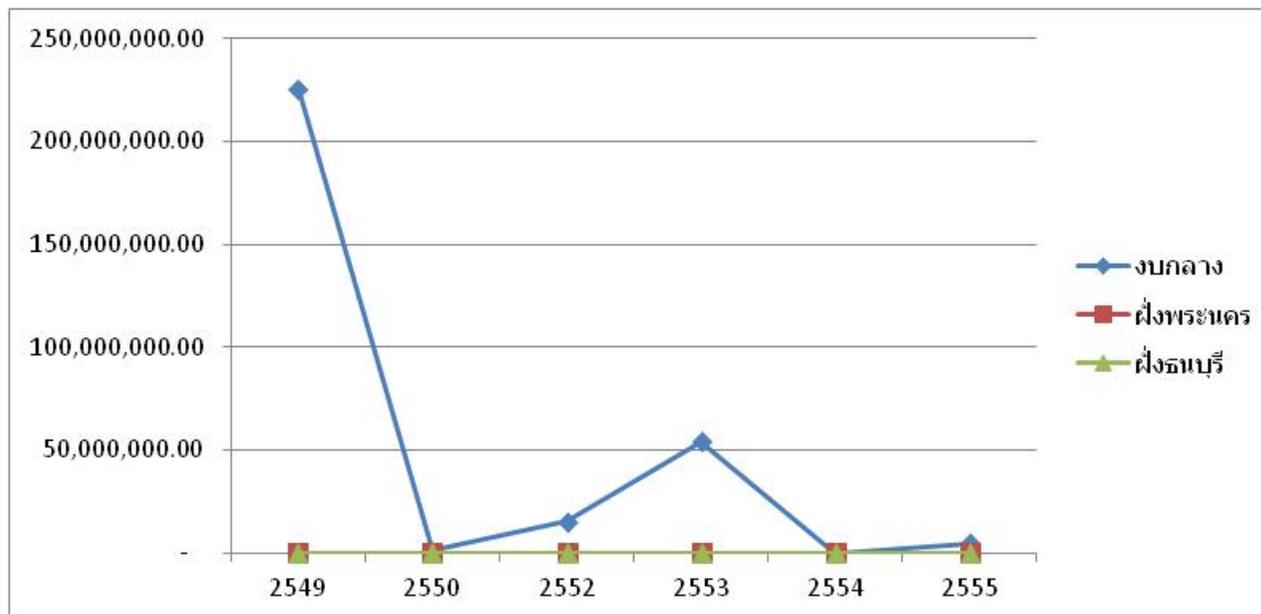
4.1.3.7 แผนสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ 4.8 งบประมาณการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

	2549	2550	2552	2553	2554	2555
งบกลาง	225,540,000.00	1,000,000.00	15,271,700.00	54,000,000.00	100,000.00	4,600,000.00
ฝั่งพระนคร	-	-	-	-	-	-
ฝั่งธนบุรี	-	-	-	-	-	-
รวม	225,540,000.00	1,000,000.00	15,271,700.00	54,000,000.00	100,000.00	4,600,000.00
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,782,072	1,785,526	1,783,691	1,781,788	1,775,258	1,775,258
จำนวนประชากรพื้นที่ฝั่งพระนคร	3,913,884	3,930,722	3,918,904	3,919,606	3,899,585	3,899,585
รวมจำนวนประชากรกรุงเทพมหานคร	5,695,956	5,716,248	5,702,595	5,701,394	5,674,843	5,674,843
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งพระนคร	-	-	-	-	-	-
งบต่อหัวประชาชนในพื้นที่ฝั่งธนบุรี	-	-	-	-	-	-

*งบประมาณด้านการพัฒนาที่ถือเป็นงบกลางจะไม่ถูกนำมาคำนวณเป็นงบประมาณต่อหัว เนื่องจากเป็นงบประมาณส่วนกลางของกรุงเทพมหานคร

**(-) คือ ในปีนั้นๆ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาให้กับพื้นที่นั้นๆ ซึ่งทำให้ไม่มีงบประมาณด้านการพัฒนาต่อหัวไปด้วย

รูปที่ 4.7 งบประมาณการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
ที่มา : สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร (2555)

4.1.4 สรุปผลงบประมาณด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร

จากรายละเอียดของงบประมาณตามภาคผนวก ก. และข. จะสามารถสรุปงบประมาณออกมาได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 สรุปผลงบประมาณด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร

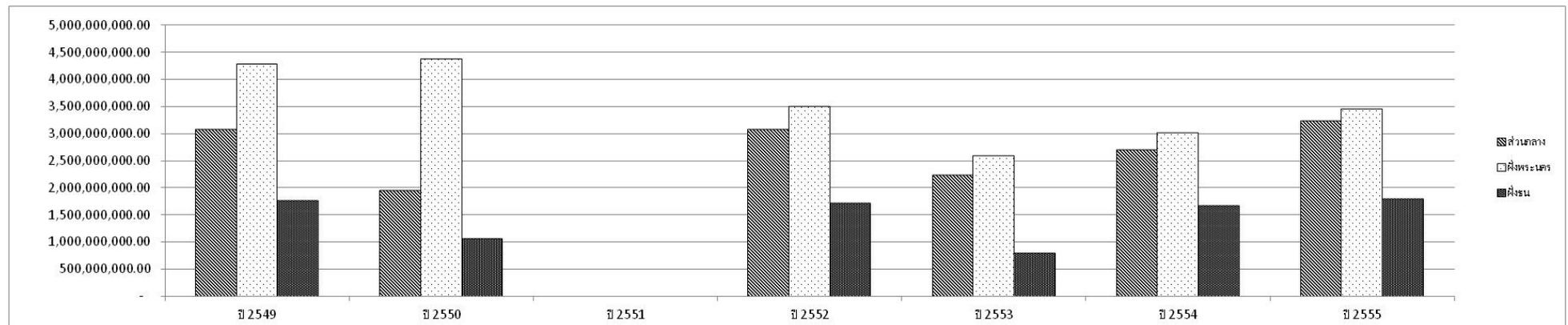
งบประมาณการพัฒนา กรุงเทพมหานครฯ		ปี พ.ศ.						
		ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555
รายรับ	รวม	52,519,896,433.73	45,457,776,340.98	48,295,502,354.97	41,379,132,848.12	46,821,295,803.02	56,675,030,081.00	55,780,839,544.00
รายจ่าย โครงการ ต่อเนื่อง	ส่วนกลาง	2,566,281,600.00	1,892,581,300.00		3,006,425,700.00	2,149,542,500.00	1,947,945,900.00	2,237,990,300.00
	ฝั่งพระนคร	3,739,733,700.00	4,032,092,100.00		3,110,522,800.00	2,325,167,200.00	1,996,951,800.00	2,983,000,985.00
	ฝั่งธน	1,505,285,000.00	990,119,600.00		1,535,166,200.00	710,783,900.00	400,566,700.00	1,468,699,000.00
รายจ่าย โครงการ ใหม่	ส่วนกลาง	503,993,700.00	53,960,000.00		69,265,300.00	75,600,000.00	746,508,800.00	1,002,580,800.00
	ฝั่งพระนคร	546,967,000.00	344,100,000.00		386,553,000.00	260,384,000.00	1,016,723,800.00	464,269,800.00
	ฝั่งธน	251,000,000.00	59,420,000.00		172,626,000.00	79,547,300.00	1,262,169,600.00	317,822,800.00
รวม	ส่วนกลาง	3,070,275,300.00	1,946,541,300.00	-	3,075,691,000.00	2,225,142,500.00	2,694,454,700.00	3,240,571,100.00
	ฝั่งพระนคร	4,286,700,700.00	4,376,192,100.00	-	3,497,075,800.00	2,585,551,200.00	3,013,675,600.00	3,447,270,785.00
	ฝั่งธน	1,756,285,000.00	1,049,539,600.00	-	1,707,792,200.00	790,331,200.00	1,662,736,300.00	1,786,521,800.00

ที่มา : สำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร (2555)

*ปี 2551 ในส่วนของงบประมาณรายจ่ายสำหรับการพัฒนานั้นไม่มีข้อมูลเปิดเผยทำให้ไม่สามารถระบุรายละเอียดของงบประมาณได้

**ส่วนกลาง คือ รายจ่ายงบประมาณด้านการพัฒนาที่ไม่ได้ระบุเฉพาะเจาะจงว่าเป็นรายจ่ายของเขตภายในฝั่งธนบุรี หรือฝั่งพระนคร จึงถือเป็นรายจ่ายร่วมของกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลในตารางสามารถนำมาแสดงในรูปภาพได้ดังนี้

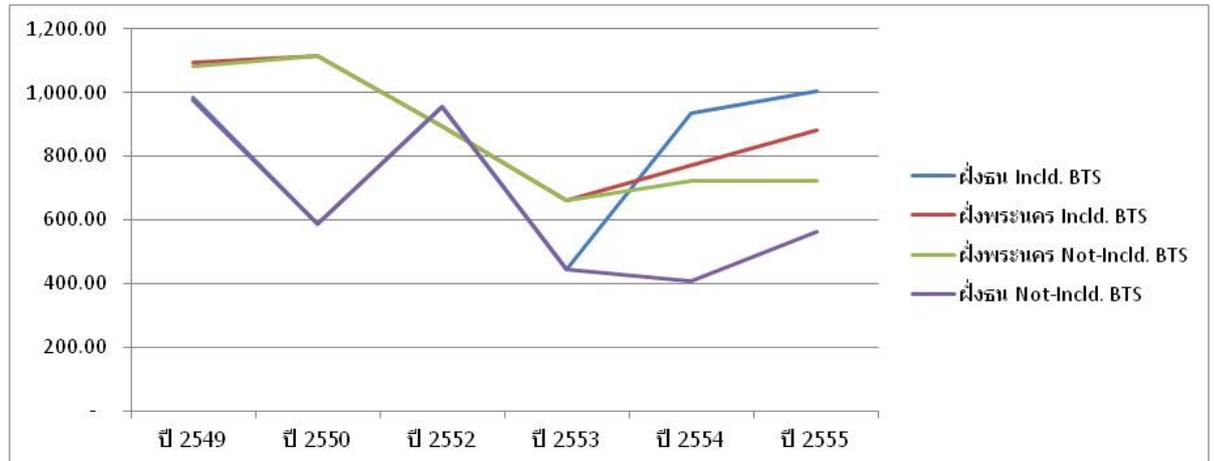
รูปที่ 4.8 สรุปผลงบประมาณด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลที่ได้ พบว่างบประมาณของพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้น ได้รับน้อยกว่าฝั่งพระนครถึง 50% ของงบประมาณด้านการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งพระนคร แต่อย่างไรก็ดี งบประมาณดังกล่าวอาจเป็นเพราะ พื้นที่และจำนวนประชากรของพื้นที่ฝั่งธนบุรีน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนคร อย่างไรก็ตามทางผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม โดยหากวิเคราะห์อ้างอิงกับจำนวนประชากรจะพบว่า

ตารางที่ 4.10 งบประมาณด้านการพัฒนา ต่อหัวประชากรในพื้นที่

	งบประมาณการพัฒนา		ปี พ.ศ.						
	กรุงเทพมหานครฯ		ปี 2549	ปี 2550	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	
Incl. BTS	รวม	พื้นที่ฝั่งพระนคร	4,286,700,700.00	4,376,192,100.00	3,497,075,800.00	2,585,551,200.00	3,013,675,600.00	3,447,270,785.00	
		พื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,756,285,000.00	1,049,539,600.00	1,707,792,200.00	790,331,200.00	1,662,736,300.00	1,786,521,800.00	
	ต่อหัว	พื้นที่ฝั่งพระนคร Incl.	1,095.25	1,113.33	892.36	659.65	772.82	884.01	
		พื้นที่ฝั่งธนบุรี Incl. BTS	985.53	587.80	957.45	443.56	936.62	1,006.34	
	Not-Incl. BTS	งบประมาณการพัฒนา		ปี พ.ศ.					
		กรุงเทพมหานครฯ		ปี 2549	ปี 2550	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555
รวม		พื้นที่ฝั่งพระนคร	4,236,700,700.00	4,376,192,100.00	3,497,075,800.00	2,585,551,200.00	2,818,375,600.00	2,825,270,785.00	
		พื้นที่ฝั่งธนบุรี	1,741,285,000.00	1,048,539,600.00	1,707,792,200.00	790,331,200.00	723,738,600.00	1,002,521,800.00	
ต่อหัว		พื้นที่ฝั่งพระนคร Not-Incl.	1,082.48	1,113.33	892.36	659.65	722.74	724.51	
		พื้นที่ฝั่งธนบุรี Not-Incl. BTS	977.11	587.24	957.45	443.56	407.68	564.72	

จากตารางข้างต้นสามารถแสดงในรูปกราฟได้ดังนี้

รูปที่ 4.9 งบประมาณด้านการพัฒนา ต่อหัวประชากรในพื้นที่

ซึ่งข้อมูลทั้งหมดที่ได้สรุปมานั้นสามารถวิเคราะห์ได้ว่า พื้นที่ฝั่งธนบุรีได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครมาโดยตลอด แม้ในปี พ.ศ. 2555 ทางพื้นที่ฝั่งธนบุรีจะได้รับงบประมาณต่อหัวมากกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครขึ้นมาแต่ก็เป็นเพราะได้รับงบประมาณในการพัฒนารถไฟฟ้าส่วนต่อขยายตากสิน-บางแค ซึ่งหากไม่นับรวมงบประมาณด้านการพัฒนารถไฟฟ้าแล้วจะพบว่า งบประมาณด้านการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรีจะน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครอย่างเห็นได้ชัด

4.2 สัมภาษณ์ประธานสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

รูปที่ 4.10 นาย สุทธิชัย วีรกุลสุนทร ประธานสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
ที่มา : สภากรุงเทพมหานคร (2555)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลงบประมาณด้านการพัฒนาของพื้นที่ฝั่งพระนครและพื้นที่ฝั่งธนบุรีนั้น เป็นผลให้ทราบว่างบประมาณที่ได้รับจากกรุงเทพมหานคร พื้นที่ฝั่งธนบุรีได้รับน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครกว่า 50% แม้จะวิเคราะห์เป็นงบประมาณต่อหัวจำนวนประชากรแล้วก็ตาม จึงเป็นเหตุให้ทางผู้ดำเนินการวิจัย ได้ติดต่อขอคำเนิการสัมภาษณ์ นาย สุทธิชัย วีรกุลสุนทร ประธานสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร คนปัจจุบัน เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่องบประมาณด้านการพัฒนาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ฝั่งธนบุรีและพื้นที่ฝั่งพระนครดังกล่าว

4.2.1 โครงการการพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่ได้รับการต่อต้าน

“คนทั่วไปมักมองว่าพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีการพัฒนาน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครซึ่งก็เป็นเรื่องจริง” ประธานสภากรุงเทพมหานครกล่าว แต่หากสอบถามถึงการจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาของกรุงเทพมหานครจริงๆแล้วนั้นพบว่ากรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณเป็นโครงการขนาดใหญ่มากมายให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรี ดังโครงการต่อไปนี้

4.2.1.1 โครงการระบบขนส่งมวลชน หรือการก่อสร้างศูนย์คมนาคมตากสิน

รูปที่ 4.11 ศูนย์คมนาคมขนส่งตากสิน

ศูนย์คมนาคมขนส่งตากสินกำหนดพื้นที่พัฒนาเป็นศูนย์คมนาคมขนส่ง โดยพื้นที่ด้านทิศเหนือ ขนานกับถนนราชพฤกษ์ (ตากสิน-เพชรเกษม) เป็นระยะทางประมาณ 400 เมตร ด้านทิศใต้ จรดอาคารพาณิชย์และที่อยู่อาศัย ระหว่างซอยวุฒากาศ 43 ถึงซอยรัชดาภิเษก 9 รวมระยะทางประมาณ 900 เมตร ทิศตะวันออก ขนานกับคลองบางสะแกห่างจากคลองประมาณ 200 เมตร ซึ่งจะเป็นแนวก่อสร้างถนนตัดใหม่ เชื่อมถนนราชพฤกษ์ (ตากสิน-เพชรเกษม) กับถนนตัดใหม่เชื่อมรัชดาภิเษก-วุฒากาศ และทิศตะวันตกขนานกับถนนวุฒากาศระหว่างซอยวุฒากาศ 23-43 เป็นระยะทางประมาณ 500 เมตร

ศูนย์คมนาคมขนส่งตากสิน จะเป็นศูนย์การคมนาคมเชื่อมต่อการเดินทางระบบรถไฟฟ้าสายสีแดงสายแม่กลอง ช่วงหัวลำโพง-มหาชัย รถไฟฟ้าสายสีเขียวของ กทม. สายตากสิน-เพชรเกษม อยู่ใกล้กับจุดรถไฟฟ้าสายสีม่วงบางซื่อ-ราษฎร์บูรณะ และสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย ท่าพระ-บางแค ของ รฟม.และจะเป็นศูนย์การเดินทางของคนกรุงเทพมหานครด้านพื้นที่ฝั่งธนบุรีและด้านทิศใต้

รถไฟฟ้าสายสีแดงที่ได้ทำการศึกษาออกแบบพร้อมกันนี้ จะมีรถไฟฟ้าบริการ 2 รูปแบบ คือ แบบจอดทุกสถานี และแบบเร่งด่วนจอดเฉพาะสถานีใหญ่ๆ โดยแบบจอดทุกสถานีเริ่มตั้งแต่สถานีหัวลำโพง-ลาดหญ้า-วงเวียนใหญ่-ตลาดพลู-ศูนย์ตากสิน-จอมทอง-วัดไทร-วัดสิงห์-บางบอน-รางสะแก-รางโพธิ์-สามแยก-ทุ่งสีทอง-บางน้ำจืด-คอกควาย-บ้านขอม และสถานีมหาชัยเป็นสถานีสุดท้าย อยู่บริเวณด้านทิศเหนือของถนนพระรามที่ 2 เยื้องซอยรุ่งเศรษฐกิจ ใช้เวลาเดินทาง 50 นาที

ส่วนรถไฟแบบเร่งด่วนจะจอดเฉพาะสถานีหัวลำโพง ศูนย์ตากสิน บางบอน และมหาชัย ใช้เวลาดัน-ปลายทางเพียง 30 นาที ส่วนรถไฟฟ้าสายสีเขียวที่เชื่อมต่อกับสายสีแดงบริเวณศูนย์ตากสิน แล้วจะเบนขึ้นไปทางทิศเหนือเพื่อไปเชื่อมกับสายสีน้ำเงิน ที่สถานีบางหว้า บนถนนเพชรเกษม

ภายในศูนย์ตากสินจะมีอาคารเปลี่ยนถ่ายการขนส่งตัวอาคารเชื่อมกับสถานีรถไฟฟ้าทั้ง 2 สาย ภายในอาคารมีส่วนพาณิชย์กรรม ร้านค้าต่างๆ ส่วนสำนักงานเพื่อให้ผู้โดยสารสามารถซื้อสินค้า หรือทำธุรกรรมระหว่างที่รอเปลี่ยนถ่ายการเดินทาง อาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารเป็นส่วนที่พักของผู้โดยสารที่รอการขึ้นรถเหมือนสนามบิน และส่วนที่เป็นอาคารที่จอดรถ เพื่อให้ผู้โดยสารนำรถส่วนตัวมาจอดไว้แล้วเดินทางด้วยรถไฟฟ้าเข้าเมือง

นอกจากนี้ยังได้ออกแบบพื้นที่จอดรถของขสมก. และขนส่งสายใต้ไว้ด้วย เพื่อให้เป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนหลายระบบ

โครงการนี้ถูกประชาชนที่ได้รับผลกระทบกว่า 1,000 คนต่อต้านการดำเนินการโดยประชาชนและนักการเมืองในพื้นที่แจ้งว่าการดำเนินการก่อสร้างจะทำให้การจราจรติดขัดมากขึ้น

4.2.1.2 โครงการก่อสร้างถนน ข.2 ขนาดกว้าง 40 เมตร

เชื่อมต่อจากถนนพระรามสองไปยังถนนวุฒากาศ กับศูนย์กลางการขนส่ง อยู่ด้านหลังพื้นที่สีเขียว 40 เมตรจากวัดศาลาล้าน บริเวณเขตวัดราชโอรส แต่เนื่องจากโครงการศูนย์กลางการขนส่งไม่ผ่านประชามติจึงต้องยกเลิกโครงการดังกล่าวนี้ไปด้วย

รูปที่ 4.12 ตัวอย่างถนนของโครงการ ข.2

4.2.1.3 โครงการถนน ง.3 บริเวณถนนสุขสวัสดิ์ มูลค่างบประมาณ 2 หมื่นล้านบาท

รูปที่ 4.13 แผนที่โครงข่าย ง3

ปัจจุบันการเดินทางเชื่อมระหว่างถนนสุขสวัสดิ์ไปถนนพระรามที่ 2 และถนนสายแยกตากสิน – เพชรเกษม ต้องผ่าน แยกดาวคะนอง และแยกมไหสวรรค์ซึ่งทั้งสองแยกดังกล่าว มีปริมาณการจราจรสูงในช่วงโมงเร่งด่วนก่อให้เกิดความล่าช้าในการเดินทางเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ที่อยู่ระหว่างถนนสุขสวัสดิ์ ถนนพระรามที่ 2 และถนนสายแยกตากสิน – เพชรเกษม นั้น ยังขาดเส้นทางโครงข่าย ที่มีประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงถนนสายหลักทั้ง 3 สาย เพื่อรับและกระจายติดขัดเป็นอย่างมากยิ่งไปกว่านั้น เมื่อโครงการถนนวงแหวนอุตสาหกรรมเปิดให้บริการ ยิ่งทำให้ปริมาณการจราจรจากถนนพระรามที่ 3 และถนนปู่เจ้าสมิงพราย มุ่งมายังถนนสุขสวัสดิ์มีปริมาณสูงมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นการเพิ่มโครงข่ายต่อเนื่องกับโครงการถนนวงแหวนอุตสาหกรรมกับถนนสายหลักอื่นๆ ในพื้นที่บริเวณนี้จึงมีความจำเป็น ด้วยการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อ ซึ่งจะช่วยให้การเดินทางบนถนนสายหลักมีความคล่องตัวและต่อเนื่องมากขึ้น เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้เป็นอย่างดี

กรุงเทพมหานคร จึงได้ริเริ่ม โครงการก่อสร้างถนนตามแนวผังเมือง ง3 เชื่อมถนนสุขสวัสดิ์ – พระรามที่ 2 – ถนนสามแยกตากสิน – ถนนเพชรเกษม – ถนนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ ในการรองรับ การเดินทาง และเสริมโครงข่ายฝั่งตะวันตกของพื้นที่กรุงเทพฯ ตอนล่างและกรุงเทพฯ ตอนบนให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด โดยช่วยให้การเดินทางบนถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนเพชรเกษม ถนนพระรามที่ 2 ถนนสุขสวัสดิ์ ถนนวงแหวนอุตสาหกรรม รวมทั้งระบบขนส่งอื่นๆ ในพื้นที่ที่มีความคล่องตัว เกิด ความต่อเนื่อง และยังคงพัฒนาพื้นที่ปิดล้อมที่ยังขาดโครงข่ายถนนสายรองช่วงถนนพระรามที่ 2 ถนน สุขสวัสดิ์และถนนกาญจนาภิเษก(วงแหวนรอบนอกด้านใต้)อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ยังอยู่ในระหว่างการทำประชาคมติเพื่อรอการดำเนินการ

4.2.1.4 ทางยกระดับข้ามแยกบางบอน

เนื่องจากบริเวณแยกบางบอนใกล้กับตลาดบางบอนมีการจราจรที่ติดขัดมาก ทางกรุงเทพมหานครจึง ได้จัดสรรงบประมาณ 400 ล้านบาทเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาจราจร โดยการสร้างสะพานข้ามแยก ดังกล่าวแต่โครงการนี้ได้รับการต่อต้านอย่างรุนแรงจากประชาชนที่อาศัยตลาดบางบอนเป็นสถานที่ ประกอบอาชีพ โดยเกรงว่าสะพานข้ามแยกจะทำให้ตลาดบางบอนมีสถานะซบเซาลง จึงเป็นสาเหตุที่ ทำให้โครงการนี้ ชะลอการก่อสร้างไว้

4.2.2 สาเหตุของการพัฒนาที่ล่าช้า

ประชาชนชาวพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีแนวคิดของการใช้ชีวิตที่อยู่กันอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นก็คืออยู่แล้ว เพียงพอแล้ว ถ้ามีการพัฒนาอะไรใหม่ๆที่เจริญมากๆ ส่วนใหญ่จะไม่ยอมรับ ก็มีการเดินประท้วงและ ทำให้เกิดการปลุกกระดม ทำให้โครงการต่างๆไม่ผ่านประชาคมติ จึงสามารถกล่าวได้ว่าสาเหตุที่ทำให้ การพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีการพัฒนาล่าช้า นั่นคือ “คน”

คนที่กล่าวถึงนี้ ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลดังต่อไปนี้

4.2.2.1 ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืนที่ดิน

ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่ต้องได้รับการเวนคืนที่ดิน มักจะเป็นกลุ่มหลักของการต่อต้านโครงการ ที่จะดำเนินการ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนกลุ่มนี้โดยตรง อีกทั้ง ค่าตอบแทนจากการเวนคืนที่ดินก็ไม่ยุติธรรมกับสถานะปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น มูลค่าทรัพย์สิน รวมถึงโอกาสในการประกอบธุรกิจมีมูลค่าปัจจุบัน 5 ล้านบาทแต่การประเมินค่าตอบแทนจากการ เวนคืนที่ดิน ประเมินจากราคาที่ดินล่าสุดจากกรมที่ดิน ซึ่งอาจจะมีมูลค่า 1 ล้านบาท ส่งผลกระทบให้

ประชาชนที่ไม่ได้รับคำตอบอย่างยุติธรรมเกิดการรวมตัวกันต่อต้านโครงการดังกล่าวอย่างรุนแรง

4.2.2.2 ผู้ที่สูญเสียผลประโยชน์จากการพัฒนาโครงการ

จากประชาชนที่ต่างสูญเสียผลประโยชน์ เมื่อมีการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มคนขนาดใหญ่มากขึ้น จึงเกิดเป็นม็อบต่อต้านในที่สุด โดยมีม็อบต่อต้านเหล่านี้จะทำการประชาสัมพันธ์โจมตีโครงการดังกล่าวอย่างรุนแรงพร้อมทั้งโน้มน้าวให้ประชาชนที่แม้จะไม่ได้รับผลกระทบในการพัฒนาเกิดการต่อต้านโครงการดังกล่าวไปด้วย จนเมื่อความรู้สึกต่อต้านเกิดการขยายตัวมากขึ้นจนสุดท้ายเป็นผลให้ประชาชนทั่วทั้งพื้นที่ฝั่งธนบุรีเกิดการต่อต้านโครงการดังกล่าวและทำให้โครงการที่กำลังจะดำเนินการพัฒนาไม่ผ่านการทำประชาพิจารณ์

4.2.2.3 นักการเมืองต่างขั้วอำนาจ

อ้างอิงจากการสัมภาษณ์ เนื่องจากในปัจจุบันพื้นที่กรุงเทพมหานครในแต่ละพื้นที่จะมีนักการเมืองที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนอยู่เพียง สองพรรคการเมืองหลักๆ และเมื่อพรรคใดพรรคหนึ่งดำเนินการพัฒนาใดๆ ตัวแทนพรรคการเมืองอื่นๆที่ไม่ต้องการให้อีกฝ่ายดำเนินการพัฒนาโครงการได้ เนื่องจากการดำเนินการเกมทางการเมืองก็จะดำเนินการปลุกกระดมให้เกิดความคิดต่อต้านการดำเนินการพัฒนาโครงการดังกล่าว เพราะหากคู่แข่งสามารถดำเนินการพัฒนาได้สำเร็จและได้รับความนิยชมจากประชาชนภายในพื้นที่แล้ว ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปย่อมไม่ส่งผลดีต่อพรรคการเมืองของตน

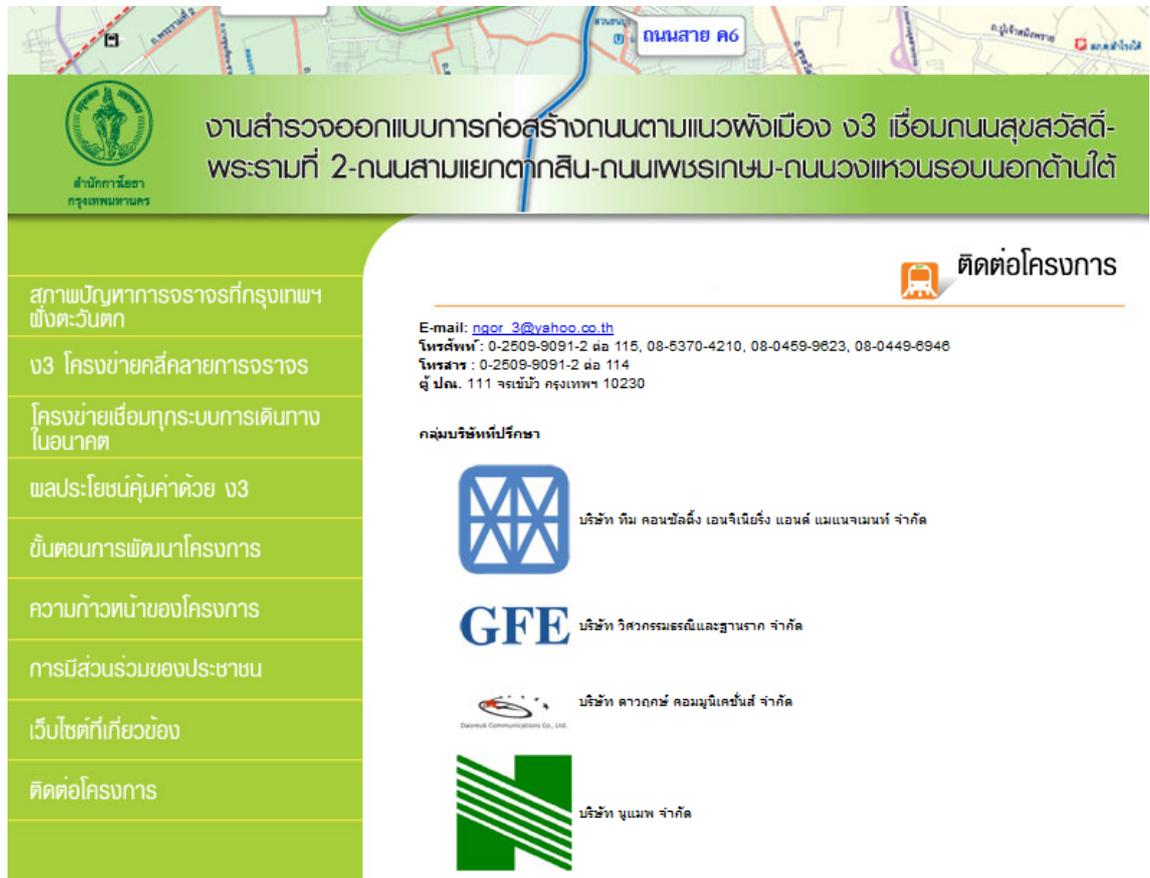
ประชาชนในกลุ่มของผู้สูญเสียผลประโยชน์และนักการเมืองต่างขั้วจะดำเนินการปลุกปั่นให้ประชาชนในกลุ่มแรกและประชาชนทั่วไปเกิดความรู้สึกต่อต้านโครงการพัฒนาดังกล่าวของกรุงเทพมหานคร จึงเป็นเหตุให้โครงการที่ทางกรุงเทพมหานครจัดสรรงบประมาณมาให้เหล่านั้นต้องไม่ผ่านการประชาพิจารณ์ จนต้องยกเลิกโครงการและดำเนินการคืนงบประมาณที่ได้จัดสรรให้กับทางกรุงเทพมหานครทั้งหมด ซึ่งหากไม่ได้รับการต่อต้านและได้รับการประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้องจากทางผู้ดำเนินโครงการแล้ว พื้นที่ฝั่งธนบุรีจะได้รับการพัฒนาเทียบเท่ากับพื้นที่ฝั่งพระนคร และได้รับการแก้ไขข้อเข้าใจผิดที่ว่า พื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นพื้นที่ชั้นรองของกรุงเทพมหานคร

4.2.3 แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการพัฒนาล่าช้า

ประธานสภากรุงเทพมหานครได้กล่าวเพิ่มเติมถึง วิธีการในการแก้ไขปัญหาไว้ดังนี้

1. บริษัทที่ทางกรุงเทพมหานครจัดจ้างให้เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการควรจะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มผู้นำชุมชนให้เข้าใจในเนื้อหาสาระที่ทางกรุงเทพมหานครจะดำเนินการและสิ่งที่เป็นประโยชน์กับประชาชนและคนในชุมชน เช่นการจัดทำ

Website ได้ตอบสำหรับประชาชนที่ได้รับผลกระทบหรือต้องการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินการโครงการดังกล่าวขึ้น

งานสำรวจออกแบบการก่อสร้างถนนตามแนวผังเมือง ง3 เชื่อมถนนสุขสวัสดิ์-พระรามที่ 2-ถนนสามแยกตากสิน-ถนนเพชรเกษม-ถนนวงแหวนรอบนอกด้านใต้

สำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร

ติดต่อโครงการ

E-mail: ngr_3@yahoo.co.th
โทรศัพท์ : 0-2509-9091-2 ต่อ 115, 08-5370-4210, 08-0459-9623, 08-0449-6946
โทรสาร : 0-2509-9091-2 ต่อ 114
ผู้ ปณ. 111 จรเข้มวี กรุงเทพฯ 10230

กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา

 บริษัท จีเอ็ม คอนซัลติง เอนจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด

 บริษัท วิศวกรรมธรณีและฐานราก จำกัด

 บริษัท ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด

 บริษัท บูเมท จำกัด

รูปที่ 4.14 ตัวอย่าง เว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์โครงการ ง3 ที่เปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

2. จัดสรรงบประมาณในการตอบแทนค่าเวนคืนที่ดินของประชาชนอย่างสมเหตุสมผล เนื่องจากในปัจจุบันค่าตอบแทนเวนคืนที่ดินทาง กรุงเทพมหานครประเมินในการเวนคืนของบางพื้นที่ของโครงการนั้น ไม่สมเหตุสมผลกับมูลค่าทรัพย์สินของประชาชนในปัจจุบันทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เกิดความไม่พอใจและทำให้เกิดการต่อต้านในที่สุด

3. ความกล้าตัดสินใจของผู้นำ เช่นผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากการดำเนินการพัฒนาต้องได้รับแรงกดดันจากหลายๆฝ่าย หากผู้นำการพัฒนาไม่กล้าตัดสินใจให้เด็ดขาดแล้วการพัฒนาย่อมเกิดขึ้นได้ยาก ยกตัวอย่างเช่นในสมัยผู้ว่าฯสมิทธิ์ที่หากการทำประชาพิจารณ์ได้รับผลเกินครึ่งหนึ่ง หรือคือประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับให้ดำเนินการพัฒนาได้แล้วนั้นทางผู้ว่าฯสมิทธิ์จะดำเนินการพัฒนาทันทีโดยหวั่นไหวไปกับกระแสการต่อต้านของประชาชนบางกลุ่มที่คัดค้านการ

พัฒนา เพราะฉะนั้นหากผู้บริหารกรุงเทพมหานครกลัวกระทบกับความเชื่อมั่นของประชาชนและกลัวจะส่งผลสู่สถานะทางการเมืองคนแล้วการพัฒนาที่จะสามารถดำเนินการต่อได้ยาก

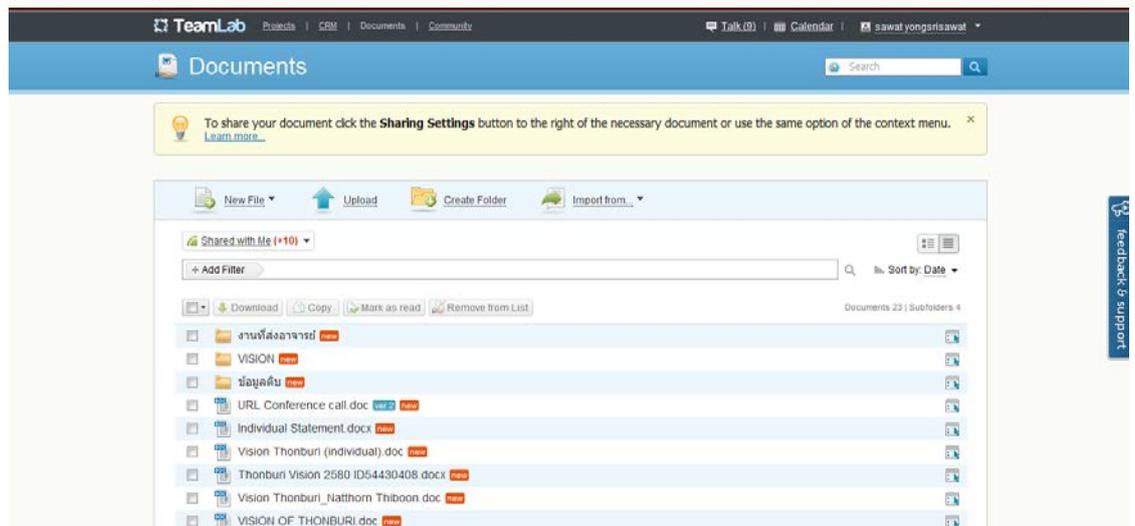
4.3 เก็บข้อมูลจากการทำ Workshop “วิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี” ของนักศึกษาปริญญาโท

ดำเนินการทำ Workshop โดยมีนักศึกษาปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 12 กลุ่มเป็นจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 85 คน อันประกอบด้วยนักศึกษาจากหลากหลายสาขาอาชีพ ซึ่งหัวข้อคือให้นักศึกษาดำเนินการคิดวิสัยทัศน์ของฝั่งธนบุรี ในอีก 25 ปีข้างหน้า อันเป็นส่วนหนึ่งของวิชา BUS 632: การจัดการเชิงกลยุทธ์ในยุคโลกาภิวัตน์ (Strategic Management in Global Era) เพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและโอกาสของฝั่งธนบุรีที่สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นวิสัยทัศน์ในทางด้านการพัฒนาของฝั่งธนบุรีให้เป็นเอกลักษณ์ระดับมหภาค (Unique City) เช่นเดียวกับ เมืองขนาดใหญ่ทั่วโลก เช่น ลาสเวกัส, นิวยอร์ก, มุมไบ, เวนิส, ซิลิคอนวัลเลย์ หรือฮ่องกง

รูปที่ 4.15 บรรยากาศการทำ Work Shop ของนักศึกษาปริญญาโท 85 คน

ในการทำ Workshop ครั้งนี้ได้นำ Technology ใหม่ ๆ ในการดำเนินโครงการมาเสนอและใช้กันอย่างแพร่หลาย รวมถึงการแชร์เอกสารและข้อมูลต่างๆ ร่วมกับสมาชิกภายในกลุ่ม คือ <http://www.teamlab.com/>

รูปที่ 4.16 เว็บไซต์ TeamLab.com

นอกจากนี้ยังได้นำ Technology ในการประชุม online อันได้แก่ <http://www.anymeeting.com/>

The image shows two parts of the AnyMeeting service. The top part is the website's landing page, which features the AnyMeeting logo and navigation links (Home, Features, About, Support, Contact, Blog). It highlights the ability to host video conferences for free, with features like Video, Audio, Screen Sharing, Recording, Chat, and Social. It also lists 'Over 100,000 signed up.' Below this, three pricing options are shown: a free plan for 200 attendees (ad-supported), a \$17.99/month plan for 25 attendees (popular), and a \$69.99/month plan for 200 attendees (no ads).

The bottom part is a screenshot of a live AnyMeeting session in a Windows Internet Explorer browser. The browser address bar shows 'http://www.anymeeting.com/WebConferences/default.aspx?ip_eks=GroupTen1'. The meeting interface includes a top bar with 'Mic & Cam', 'Screen Share', and 'My Mood' buttons. On the left, there's an 'Attendees (4)' list with names like Weerachal Amornsakdakul Cha, Boripat from Thailand, Chakrit Nolsuwan, and Peeranat Wisanunartwipakorn. A 'Chat' window is open on the right, showing a message from Peeranat Wisanunartwipakorn from Thailand. A central video area shows three participants. A 'Screen sharing has started.' notification is displayed in the center, with a 'STOP SCREEN SHARING' button below it. The bottom right corner shows an 'AUDIENCE VIEW' section.

รูปที่ 4.17 เว็บไซต์ AnyMeeting.com

โดยขั้นตอนการดำเนินการในการทำ Work shop นั้นจะเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ จุดแข็ง และ โอกาส รวมถึงวิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรีรายบุคคล จากนั้นให้นักศึกษาจัดกลุ่มเพื่อให้แต่ละบุคคลนำเสนอแนวคิดของตน และวิเคราะห์หาจุดร่วมและแนวคิดที่ทางกลุ่มเห็นชอบมากที่สุด มาเป็นจุดแข็ง และ โอกาส รวมถึงวิสัยทัศน์ของกลุ่ม ในขั้นตอนสุดท้ายนั้นทางผู้ศึกษาจะนำแนวคิดของแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์หาจุดร่วม ความเป็นไปได้และต่อยอดแนวคิดเพื่อปรับให้ได้วิสัยทัศน์ที่เหมาะสมที่สุดของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

รูปที่ 4.18 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการทำ Work shop

โดยนักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ทำการวิเคราะห์และนำเสนอผลงานออกมาได้อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1

จุดแข็ง (Strength)

- 1) เป็นแหล่งประวัติศาสตร์สำคัญ มี Sense of place ก่อตั้งมาพร้อมกับการสถาปนากรุงธนบุรี
- 2) มีสถานีขนส่งสายใต้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมสู่ภาคตะวันตกและภาคใต้
- 3) มีเส้นทางเชื่อมต่อสู่ภาคตะวันออก โครงการทางพิเศษบางพลี-สุขสวัสดิ์ หรือวงแหวนด้านใต้ ซึ่งแนวสายทางเริ่มตั้งแต่วงแหวนกาญจนาภิเษกด้านใต้ บริเวณถนนพระรามที่ 2- ถนนสุขสวัสดิ์ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางทิศตะวันออก ตัดผ่านถนนสุขุมวิท ศรีนครินทร์ เทพารักษ์ ไปบรรจบถนนบางนา-บางปะกง บริเวณบางพลี
- 4) มีเส้นทางคมนาคมสายหลักเชื่อมต่อพื้นที่ฝั่งพระนคร ที่เอื้อประโยชน์ให้ที่ดินมีศักยภาพมากขึ้น เช่นถนนราชพฤกษ์ ที่เชื่อมต่อไปจนถึงจังหวัดนนทบุรีมีเส้นทางคมนาคมทางน้ำจำนวนมากในระดับ แม่น้ำ คูคลอง
- 5) มีเส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สามารถ ออกสู่ทะเลได้
- 6) มีการพัฒนาเส้นทางจราจร และเปิดให้บริการระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานครได้เพิ่มขึ้น

- 7) จัดให้มีที่จอดรถจักรยานในถนนที่สภาพถนนเอื้ออำนวยเพื่อส่งเสริมการใช้จักรยาน
- 8) สร้างทางเชื่อม ตรอก ซอย ปรับปรุงเส้นทางลัด เพื่อลดความแออัด
- 9) ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่สีเขียว เช่น ป่าชายเลน สวน
- 10) ความหลากหลายทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ประเพณีที่มีการดำรงอยู่อย่างเอกภาพและ
สมานฉันท์
- 11) มีชุมชนเก่าแก่ที่ยังคงประกอบอาชีพดั้งเดิม และเป็นแหล่งผลิตสินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มี
ชื่อเสียงโดดเด่น(OTOP) เช่น บ้านบาตร
- 12) ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงประวัติศาสตร์และเชิงสุขภาพ
- 13) เป็นพื้นที่ที่มีการจัดเทศกาลสำคัญๆ เช่น วันที่ 28 ธันวาคม วันสมเด็จพระเจ้าตากสิน
มหาราช
- 14) การเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของพื้นที่มาจากภาคการผลิต และภาคการค้าเป็นสำคัญ
โดยเฉพาะการผลิตในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม
- 15) เศรษฐกิจภาคการค้าจะเป็นการผสมผสานระหว่างแหล่งการค้าแบบดั้งเดิม (Traditional
Trade) ในลักษณะของตลาดสดและตลาดนัดเป็นหลัก และการค้าสมัยใหม่ (Modern Trade) ใน
รูปแบบของห้างสรรพสินค้า
- 16) มีมาตรการควบคุมคุณภาพอากาศ เสียง และปริมาณมูลฝอย
- 17) ให้ความสำคัญในด้านการบริการสวัสดิการสังคมสงเคราะห์แก่เด็ก
- 18) ปรับปรุงสภาพตลาดของกรุงเทพมหานครให้ถูกสุขลักษณะเพื่อเพิ่มปริมาณผู้ซื้อ
- 19) จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าและอาหารราคาประหยัดในทุกพื้นที่เพื่อลดค่าครองชีพของ
ประชาชน
- 20) มีมาตรการพัฒนาความรู้ ทักษะให้กับบุคลากรด้านการศึกษา และนันทนาการ
- 21) นโยบายสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจมีวิถีชีวิตพอเพียง
- 22) นโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาระบบบริหารจัดการให้เป็นศูนย์กลางภูมิภาคและนำอยู่อย่างยั่งยืน

โอกาส (Opportunity)

- 1) เป็นแหล่งอุตสาหกรรมริมถนนพระราม 2 บางขุนเทียน และเอกชัย
- 2) เป็นพื้นที่เศรษฐกิจการสร้างงานใหม่
- 3) อยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้า BTS ซึ่งเป็นโครงข่ายเส้นทางคมนาคมในอนาคต เพื่อ
เชื่อมต่อระหว่าง พื้นที่พระนครและธนบุรีรวมไปถึงจังหวัดปริมณฑลโดยรอบ
- 4) ส่งเสริมให้ประชาชนลดภาวะโลกร้อน และประหยัดพลังงาน
- 5) เพิ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรที่ไม่หวังผลกำไร
- 6) ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนจากโรคป้องกันได้และโรคระบาด

- 7) ส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนและยกระดับมาตรฐานโรงเรียนในสังกัด
- 8) พัฒนาเยาวชนสามารถให้มีความรู้ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าการศึกษาคณะบังคับ
- 9) จัดศูนย์ส่งเสริมอาชีพครบวงจรจัดฝึกอบรมทักษะทางอาชีพที่เหมาะสมกับชุมชน และตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง
- 10) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดบริการสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์แก่เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- 11) ส่งเสริมให้ประชาชนมีการเล่นกีฬา ออกกำลังกาย และใช้เวลาว่างให้มีประโยชน์มากขึ้น
- 12) เพิ่มมาตรการพัฒนาความปลอดภัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองในพื้นที่เสี่ยง เช่น เพิ่มแสงสว่างจากการติดไฟฟ้า ติดกล้องวงจรปิด (CCTV)
- 13) นโยบายการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- 14) พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

วิสัยทัศน์ (Vision): Green Transit City Centre

บทวิเคราะห์

ทางกลุ่มได้นำเสนอโดย ธนบุรีจะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการขนส่ง เชื่อมโยงการคมนาคมที่สะดวกสบายภายในธนบุรีอย่างทั่วถึงต่อเนื่องไปยังจังหวัดอื่น รวมทั้งประเทศต่างๆ โดยคำนึงถึงธรรมชาติและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมจะทำให้ธนบุรีมีเศรษฐกิจที่ดี มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงการมีสาธารณูปโภคที่ทันสมัยและทั่วถึง การมีพื้นที่สีเขียว การอนุรักษ์ธรรมชาติและส่งเสริมการท่องเที่ยว

กลุ่มที่ 2

จุดแข็ง (Strength)

- 1) เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพฯและภาคใต้
- 2) เป็นตลาดกล้วยไม้ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
- 3) มีโรงพยาบาลศิริราชที่เป็นโรงพยาบาลรัฐที่ดีที่สุดในไทย
- 4) ด้านประวัติศาสตร์เป็นเมืองเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ ก่อตั้งมาพร้อมกับการสถาปนากรุงธนบุรี มีแหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ชุมชนดั้งเดิมและแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ตั้งอยู่หลายแห่ง
- 5) มีทรัพยากร, ระบบนิเวศ, ป่าชายเลน และเกษตรกรรม
- 6) เป็นแหล่งอนุรักษ์ถิ่นคุณกะลา "ลิงแสม"
- 7) มีคลองใหญ่น้อยมากมายเชื่อมถึงกัน สามารถใช้คมนาคมทางน้ำได้ดี
- 8) มีศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน
- 9) สภาวะแวดล้อมดี มีพื้นที่สีเขียวจำนวนมาก
- 10) เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ศูนย์รวมความรู้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 11) เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
- 12) โรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลธนบุรี มีความพร้อม ด้านแพทย์ที่เชี่ยวชาญ เป็นศูนย์กลาง โครงการ Medical HUB

โอกาส (Opportunity)

- 1) พื้นที่ติดกับสมุทรสาครซึ่งมีอุตสาหกรรมเยอะและอาหารทะเล
- 2) เขตพื้นที่ติดกับนครปฐม ตลาดปากคลองตลาด ที่เป็นแหล่งค้าส่งกล้วยไม้
- 3) เป็นประตูสู่ภาคใต้ ทั้งถนนพระราม 2 และถนนเพชรเกษม
- 4) กรุงเทพมหานครมีนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- 5) แนวโน้มการท่องเที่ยวของโลกเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงประวัติศาสตร์และเชิงสุขภาพ
- 6) โบราณสถาน โบราณวัตถุ ชุมชนดั้งเดิม ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำลำคลองและมีถนนเข้าถึง
- 7) เป็นเส้นทางขนส่งไปทางใต้และ Logistic ไปมาเลเซีย สิงคโปร์ โดยเริ่มจากท่าเรือคลองเตย
- 8) การเปิดท่าเรือน้ำลึกทวาย ธนบุรีน่าจะเป็นจุดเชื่อมโยงเส้นทางขนส่งที่สำคัญระหว่างท่าเรือน้ำลึกทวาย สู่อำเภอแหลมฉบังได้
- 9) อนาคตเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยใหม่รองรับที่แหล่งเศรษฐกิจสีลมข้ามมาฝั่งธนบุรีแทนเพราะราคาถูกลงกว่า และปัจจุบันเริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้น

10) ในอนาคตมีการเปิด AEC พื้นที่บริเวณนี้จะเป็นช่องทาง Logistic ที่สำคัญสู่ภาคใต้และประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย

11) สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญอย่างโดดเด่นได้ เช่น บริเวณคลอง, โบราณสถาน, หมู่บ้านของคนท้องถิ่น และชายทะเล

วิสัยทัศน์ (Vision): “ชนบุรีมุ่งสู่การท่องเที่ยวครบวงจรเชิงอนุรักษ์และทันสมัย หนึ่งในการแพทย์ระดับสากล คุณภาพชุมชนสู่ประเทศพัฒนา ตระการตาด้วยพื้นที่สีเขียว”

บทวิเคราะห์

เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีจุดแข็ง ทางด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่แล้วจึงเหมาะเป็นอย่างยิ่งที่นำมาเป็นวิสัยทัศน์ของพื้นที่ นอกจากนั้นยังมีโรงพยาบาลศิริราชและโรงพยาบาลอื่นๆ ภายในพื้นที่ที่มีความพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาลระดับสากล นอกจากนี้ยังมีจุดแข็งทางด้านมหานครที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้สิ่งแวดล้อมสีเขียวที่เหมาะสมจะนำมาพัฒนามากขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ในอนาคตอีก 25 ปีข้างหน้าของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

กลุ่มที่ 3

จุดแข็ง (Strength)

- 1) มีแม่น้ำลำคลองเชื่อมต่อกันในบริเวณกว้างซึ่งครอบคลุมอยู่ในหลายเขต และมีวัดอูยริมคลองเป็นจำนวนมาก
- 2) มีถนนเชื่อมต่อกันทุกเขต
- 3) มีถนนพระราม 2 เป็นเส้นและถนนบรมราชชนนีซึ่งเป็นเส้นทางหลักสำคัญในการเดินทางหรือขนส่งสินค้าไปยังภาคใต้
- 4) มีพื้นที่ติดทะเล ในเขตบางขุนเทียนเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 5) มีสถานีขนส่งซึ่งสามารถเดินทางไปสู่ภาคใต้ได้
- 6) จากสถิติอาชญากรรมในพื้นที่ฝั่งธนบุรี โดยพิจารณาพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตการปกครองของกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ 7-9 พบว่าอัตราการเกิดอาชญากรรมลดลงอย่างต่อเนื่องและลดลงมากในปี 2554 แสดงถึงศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตลอดจนคุณภาพของประชากร
- 7) ผู้นำให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมีมาตรการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง ติดตั้งกล้องวงจรปิด ในพื้นที่เสี่ยง
- 8) หน่วยงานต่างๆ ได้รับความร่วมมือจากภาคประชาชนในการสอดส่องดูแลเช่นมีอาสาสมัครผู้ขับจักรยานยนต์รับจ้าง ผู้ขับรถแท็กซี่ พนักงานรักษาความปลอดภัย อปพร.

9) มีวัฒนธรรมชาวสวนเป็นมรดกสืบทอดมาหลายชั่วอายุคน มีระบบเครือญาติที่แน่นแฟ้นเอื้อเพื่ออาทรต่อกัน เลื่อมใสในพุทธศาสนา รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีในรอบปี สังคมภูมิปัญญาสืบทอดกันมา

10) มีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานอย่างหนาแน่นไปตามแม่น้ำลำคลอง และมีสังคมวัฒนธรรม วิถีชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติ

11) มีการจัดตั้ง “ศูนย์ชนบุรีศึกษา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม” เพื่อเป็นแหล่งรวมวิชาการ และเผยแพร่ความรู้ทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

12) ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง, สุขภาพจิตและอายุยืนยาวที่ดีเนื่องจากพื้นที่ที่ยังเป็นธรรมชาติ

13) คนในครอบครัวและชุมชนมีความรักความสามัคคี

14) ความรุนแรงและปัญหาในครอบครัวหรือชุมชนลดลงทุกปี

15) คนในชุมชนรู้จักและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

16) เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อย โอกาสที่ถูกทอดทิ้ง มีจำนวนลดลง

17) คนในครอบครัวหรือชุมชนมีกิจกรรมร่วมกันเนื่องจากมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมค่อนข้างมาก

18) ประชาชนมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและเป็นของตนเอง

19) บริเวณรอบบ้านและชุมชน มีสิ่งแวดล้อมที่ดี

20) ส่งชนบุรี มีจุดแข็งในเรื่องของทำเลที่ตั้ง ซึ่งกำลังจะเป็นส่วนที่ใกล้กับการเป็น Economic Transport ในอนาคตเช่น โครงการ East-West Corridor

21) ใกล้ เมืองหลวง เดินทางสะดวก

22) ยังมีพื้นที่หลายส่วนที่ประกาศให้เป็นพื้นที่สีเขียว มลพิษน้อย เหมาะแก่การพักอาศัยและท่องเที่ยว

23) มีเส้นทางเชื่อมต่อหลายโครงการที่ทำให้การเดินทางสะดวก ขนส่งง่าย

24) หลังจากผ่านวิกฤต น้ำท่วมไปแล้วทำให้แต่ละฝ่ายให้ความสนใจแก้ไขปัญหาต่างๆ มากขึ้น

25) พื้นที่ว่างที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ยังมีอยู่มาก

26) เป็นเส้นทางที่ต้องผ่านกรณีเดินทางสู่ภาคใต้

27) มีพื้นที่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา

28) มีแหล่งน้ำ (คลอง) ตัดผ่านหลายสาย

29) แม้สังคมชนบุรีจะดูมองว่าความ “ความเจริญทางวัตถุ คือ ความทันสมัยทัดเทียม”สากล” แต่หากจะคิดทบทวนให้ดีแล้วสิ่งเหล่านั้นต่างหาก “คือ บ่อเกิดของความ”แห่งเส้นทางจิตใจและการสูญเสียความผูกพันทางสายใยที่เชื่อมโยงระหว่างผู้ “คน” ซึ่งปัจจุบันสังคมในเมืองใหญ่กำลังเผชิญและดูเหมือนจะหลีกเลี่ยงได้”ยาก สังคมของผู้คนในย่านฝั่งธนฯจึงมี “น้ำใจไมตรีและรอยยิ้มยังคงพบเห็น”และสัมผัสได้

30) ในย่านชุมชนเก่าแก่ หลายสถานที่ไม่คุ้นเคยแต่กลับมีความสำคัญทั้งในแง่ของประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มัสยิดต้นสน สุสานประวัติศาสตร์ วัดโมลีโลกยารามราชวรวิหาร ป้อมวิไชยประสิทธิ์ ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ฯลฯ เหล่านี้เป็น”ร่องรอยส่วนหนึ่งของสิ่งก่อสร้างใน ‘ธนบุรี’ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยมีความเจริญรุ่งเรืองและคงเป็นราชธานีสุดท้ายก่อนที่จะเข้าสู่ยุคสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

31) แม้จะมีความต่างอยู่บ้างในเรื่องของขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งมีทั้งไทยและ”มุสลิม ฯลฯ” แต่ผู้คนในย่านนี้ก็สามารออาศัยอยู่ร่วมกัน ได้ด้วยความสงบสุขมา”หลายชั่วอายุคน

โอกาส (Opportunity)

- 1) สามารถพัฒนาแม่น้ำลำคลองที่เชื่อมต่อกันเป็นเส้นทางคมนาคมหรือสถานที่ท่องเที่ยวได้
- 2) พื้นที่ติดทะเลสามารถพัฒนาเป็นเส้นทางคมนาคมหรือท่าเทียบเรือได้
- 3) ถนนพระราม2และถนนบรมราชชนนีสามารถพัฒนาเป็นเส้นทางเดินทางและขนส่งภายใน
- 4) ภูมิภาคาอาเซียนได้
- 5) สามารถพัฒนาเส้นทางรถไฟให้เชื่อมต่อกับเส้นทางรถไฟสายอาเซียนในอนาคตได้
- 6) รัฐบาลมีนโยบายในการนำ IT เข้ามาใช้เพื่อพัฒนาด้านความปลอดภัย ดังเห็นได้จาก กล้อง CCTV หรือ การนำ RFID มาใช้จำกัดความเร็วของรถตู้โดยสารสาธารณะ
- 7) ปัจจุบันมีการคิดค้นเทคโนโลยีขั้นสูงต่างๆเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อย่างเช่น ระบบวิเคราะห์ข้อมูลอาชญากรรมจากสถิติและแนวโน้มเพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าว่าพื้นที่ไหนเวลาใด เสี่ยงเกิดเหตุร้ายเทคโนโลยีที่ช่วยป้องกันและรับมือกับปัญหาภัยพิบัติต่างๆ ก็จะได้รับ การพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและมีการนำมาใช้งานอย่างแพร่หลายมากขึ้น เช่น ระบบดับเพลิงอัจฉริยะ ช่วยคาดการณ์ความเสี่ยงจากอัคคีภัยในเมือง และรับมือกับปัญหาเพลิงไหม้หรือไฟป่า, ระบบควบคุม อุทกภัยแบบอัจฉริยะ ด้วยเซ็นเซอร์ตรวจวัดปริมาณน้ำฝนบริเวณเขื่อนกั้นน้ำท่วม ตามแนวชายฝั่ง ทะเลและแม่น้ำลำคลอง
- 8) มีสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงและบุคลากรที่มีคุณภาพเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีในพื้นที่ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อประยุกต์ใช้ให้ตอบสนองความต้องการของคนในพื้นที่เป็นเรื่องง่าย
- 9) เสนอให้มีการกำหนดเขตการใช้ที่ดินทางเกษตรกรรมการวางผังเฉพาะ รวมทั้งการฟื้นฟูสภาพภูมิทัศน์เครือข่ายคลอง และสิ่งแวดล้อมเพื่อนำมาพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เพื่อสืบทอดวิถีชีวิต ชุมชนชาวสวนไผ่ยังคงดำรงอยู่ต่อไป
- 10) กรุงเทพมหานครควรพัฒนาพื้นที่สวนเดิมเป็นการทำเกษตรกรรมเข้มข้น เกษตรกรรม ทางเลือกเกษตรกรรมท่องเที่ยว หรือสวนเกษตรจัดสรร ตลอดจนการจัดการทางด้านทัศนคติเพื่อ ส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจและหวงแหนในอาชีพของบรรพบุรุษ
- 11) AEC กำลังจะเข้ามา ทำให้มีโอกาสด้านการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น

12) หากเส้นทางรถไฟของจีนผ่านเข้ามาประเทศไทย อาจจะตัดผ่านชลบุรีทำให้เกิดเป็นแหล่งธุรกิจที่หลากหลาย

วิสัยทัศน์ (Vision): “ชลบุรีเป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งระดับโลก (The World Class of Logistic Center) เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (Green and Good Life) และเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีการขนส่ง รวมถึงการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมที่ดั้งเดิม”

บทวิเคราะห์

เนื่องด้วย จุดแข็งทางด้านการคมนาคมรอบนอก ที่สามารถเชื่อมต่อระหว่างภูมิภาคต่างๆของประเทศ รวมถึงการเปิดท่าเรือท่าเรือหลักทวายของพม่า และ AEC จึงทำให้แนวคิดการพัฒน์พื้นที่ฝั่งชลบุรีให้เป็นศูนย์กลางด้านคมนาคมขนส่งระดับโลกจึงมีความเหมาะสมและเชื่อมโยง อย่างไรก็ตามเนื่องจากพื้นที่ฝั่งชลบุรีมีศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่อยู่มากมาย จึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินการให้การคมนาคมขนส่งนี้จะต้องมีส่วนที่รักษาและดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมที่ดีต่างๆเหล่านี้ด้วย ในขณะที่คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ฝั่งชลบุรีก็ต้องเป็นไปตามแผนการพัฒนาของกรุงเทพมหานครที่จะเป็นโอกาสในการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

กลุ่มที่ 4

จุดแข็ง (Strength)

1) ฝั่งชลบุรี เป็นทางผ่านจากกรุงเทพฯ ไปสู่จังหวัดใกล้เคียง อาทิกรณีการมุ่งลงไปยังนครปฐม ราชบุรี กาญจนบุรี และพื้นที่ภาคใต้

2) “ฝั่งชลบุรี” คือ ที่ที่พึ่งทางใจเพราะยังคงมีสิ่งที่คุณคนโหยหาไม่ว่าจะเป็นชุมชน ธรรมชาติ เรือกสวน คุกคลอง และวิถีชีวิต แบบดั้งเดิม หลงเหลือไว้ให้ชื่นชม

3) มีโครงข่าย คลองที่เชื่อมต่อกันหลายสาย มีชุมชนริมน้ำเก่าแก่ที่มีการสืบทอด ศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่นมายาวนาน มีวัดวาอาราม และศาสนสถานสำคัญต่างๆ รวมทั้งสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าตั้งเรียงรายอยู่ริมน้ำ จึงมีศักยภาพในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ

(1) มีพื้นที่สีเขียวเป็นจำนวนมาก

(2) มีพื้นที่ติดกับปากอ่าวทะเล พัฒนาเป็นเมืองท่าในการส่งสินค้าทางทะเลได้

(3) มีเส้นทางคมนาคมที่สามารถผ่านลงทางภาคใต้และออกไปทิศตะวันตกออกไปประเทศพม่าโดยผ่านจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรีได้สะดวก

(4) ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีที่หลากหลาย มีพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว

(5) เป็นเมืองที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน

โอกาส (Opportunity)

1) การเกิด “ภาคมหานคร” เป็นผลจากนโยบายการพัฒนาประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะกรุงเทพฯ แต่มีการขยายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปในเขตจังหวัดปริมณฑล คือ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตที่เรียกว่า เขตมหานคร (Metropolis) ที่หมายถึง เขตพื้นที่ที่มีเมืองศูนย์กลางและมีพื้นที่เมืองอื่น ๆ อยู่ล้อมรอบศูนย์กลางดังกล่าว โดยเขตพื้นที่เมืองที่ล้อมรอบเหล่านี้มีการผสมผสานทางเศรษฐกิจและสังคมกับเมืองศูนย์กลาง อาทิ ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้มีการขยายขอบเขตไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ปริมณฑลมากขึ้น

2) ยุทธศาสตร์กลไกการประสานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การที่จะพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑลไปสู่บทบาทในระดับนานาชาติ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวต้องมีขอบเขตการพัฒนาในหลายมิติ ตั้งแต่ระดับชาติลงมาถึงระดับท้องถิ่นและเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหน่วยงานหลายหน่วยงาน และที่สำคัญการพัฒนาต้องได้รับการบูรณาการให้สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยปรับปรุงกระบวนการบริหารการพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและให้ความสำคัญต่อ Good Governance หรือธรรมาภิบาล การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารกรุงเทพฯ และปริมณฑลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดตั้งกองทุนพัฒนามหานครเพื่อระดมทุนในการพัฒนาประเทศและปริมณฑล

3) ทิศทางและกรอบการพัฒนาภาคมหานครเพื่อบรรลุเป้าหมายในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียที่มีศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระดับนานาชาตินั้น จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมได้ก็ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม

4) พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะแบบบูรณาการที่เกิดการเชื่อมโยงระหว่างระบบหลักและระบบรอง และการเชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ กับปริมณฑล ซึ่งมีเป้าหมายให้ระบบขนส่งสาธารณะบนรางเป็นระบบการเดินทางหลัก และมีระบบขนส่งทางถนนทำหน้าที่เป็นระบบรอง และพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างระบบหลักกับระบบรองอย่างมีประสิทธิภาพ

5) บูรณาการแผนพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการกับการพัฒนาเมืองตามผังเมืองรวมและเป็ไปในทิศทางเดียวกันกับภาคมหานคร โดยการผลักดันให้เกิดองค์กรพัฒนาภาคมหานคร ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพทำหน้าที่ประสานการพัฒนา กับหน่วยงานระดับรัฐบาลและจังหวัดในเขตปริมณฑล เนื่องจากขอบเขตของมหานครมีขนาดใหญ่กว่าและขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ ยังขยายเข้าไปในเขตจังหวัดปริมณฑลส่งผลทำให้เกิดความต้องการระบบสาธารณูปโภค

และสาธารณูปการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งภาคมหานครและมีการวางแผนร่วมกันเพื่อให้เกิดเอกภาพในการพัฒนาต่อไป

6) เร่งรัด การพัฒนาโครงข่ายขนส่งมวลชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้ครอบคลุม พื้นที่บริการเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับการขยายตัวของเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

7) เตรียม การพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง และพัฒนาโครงข่ายทางหลวง และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่สำคัญตามแนวระเบียงเศรษฐกิจฝั่งตะวันออก-ตะวันตกแนวเหนือ-ใต้ และการเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจในประเทศเพื่อนบ้านในฝั่งตะวันตก (ทวาย) รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและการเข้าสู่ AEC ปี 2558

8) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำในรูปแบบ Home Stay ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พัฒนาพื้นที่ริมน้ำให้เป็นที่พักผ่อนสาธารณะ

9) การพัฒนาให้เป็นเมืองท่าในการขนส่งสินค้า เนื่องจากฝั่งธนบุรีมีพื้นที่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา รวมถึงการคมนาคมที่ค่อนข้างสะดวก

วิสัยทัศน์ (Vision): “ธนบุรี เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มี ศิลปะ วัฒนธรรม อย่างเป็นเอกลักษณ์ ก้าวล้ำเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน”

บทวิเคราะห์

เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งในด้านชุมชนเก่าแก่ และศิลปะ วัฒนธรรม มากมายจึงเหมาะเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้ และหากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาเมืองมากขึ้น ก็จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของพื้นที่ โดยยังคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งของพื้นที่ด้วย

กลุ่มที่ 5

จุดแข็ง (Strength)

- 1) มีพื้นที่สีเขียวอยู่มาก และยังเป็นที่ทำกรเกษตร พื้นดินเหมาะแก่การเพาะปลูก
- 2) มีแม่น้ำหลายสาย เหมาะแก่การพัฒนาการสัญจรทางเรือ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ริมน้ำ
- 3) มีพื้นที่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้สามารถขนถ่ายสินค้าทางน้ำได้ เช่น ธุรกิจท่าทราย หรือ อาจมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องเช่น ตลาดท่าเรือต่างๆ ปัจจุบันเช่น ท่าเรือคลองสาน
- 4) ธนบุรีมีพื้นที่ติดต่อกับหลายจังหวัด เช่น นนทบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรปราการ และมีถนนวงแหวนรอบนอก เป็นเส้นทางคมนาคมหลักสู่ภาคใต้
- 5) มีสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรม และวิถีชีวิตมากมาย
- 6) มีวัดที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นจำนวนมากในทุกเขตพื้นที่ สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้
- 7) มีการส่งเสริมปรับปรุงสภาพแวดล้อมของเมือง พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทำงานและผู้อยู่อาศัย โดยปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแวดล้อมพื้นที่ริมน้ำ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชน
- 8) มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นแหล่งศูนย์กลางการศึกษาของฝั่งธนบุรี และบริเวณจังหวัดใกล้เคียง

โอกาส (Opportunity)

- 1) การเข้าร่วม AEC และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวจะทำให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น
- 2) มีโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ย่านฝั่งธนบุรีของกลุ่มสยามพิวรรธน์ กับซีพี ซึ่งจะเป็นการพัฒนาที่เรียกว่า Magnificent Location คือการพัฒนาที่คำนึงถึงคุณค่าของสถานที่ที่จะทำ ให้แตกต่างจากโครงการอื่น เพื่อให้ก้าวข้ามผ่านจากเดิมสมัยก่อนที่พัฒนากันในคอนเซ็ปต์ที่เรียกว่า มิกซ์ยูส เปิดบริการ 2558
- 3) มีแผนการพัฒนาระบบขนส่งทั้งทางบก รถไฟฟ้า เรือ และรถไฟที่กำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่ในปัจจุบัน
- 4) โครงการส่วนต่อขยายรถไฟฟ้ามหานครแล้วเสร็จปี 2558 และคาดว่าในอนาคตมีโอกาสที่จะมีสถานีรถไฟฟ้ามากขึ้นในฝั่งธนบุรี ส่งเสริมการเดินทางให้สะดวกมากขึ้น
- 5) สามารถเพิ่มศักยภาพทางธุรกิจ เช่น แหล่งท่องเที่ยว จุดแวะพัก สำหรับผู้เดินทางสู่ภาคใต้
- 6) สามารถเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวให้เป็นจุดเด่น ประยุกต์กับการคมนาคมทางน้ำ เช่น ท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม, ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- 7) สภาพภูมิทัศน์เมืองให้สวยงาม พัฒนาให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ส่งเสริมให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตลาดน้ำที่สำคัญของฝั่งธนบุรี

8) สามารถสร้างแหล่งเรียนรู้เชิงนิเวศวิทยาและ การศึกษาทางธรรมชาติ เช่น สวนกล้วยไม้ สวนส้มบางมด สวนสมุนไพร

วิสัยทัศน์ (Vision): “สวรรค์แห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ก้าวล้ำคมนาคม อุดมแหล่งเรียนรู้ ธานีบุรี ... เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

บทวิเคราะห์

เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีจุดแข็งด้านอารยธรรมเก่าแก่ ที่มีวัดวาอารามมากมาย ซึ่งแต่ละวัดก็จะมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เหมาะสมที่จะเป็นจุดเด่นในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบกับมีแม่น้ำลำคลองมากมายจึงยิ่งเหมาะสมที่พัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางเรือ นอกจากนี้เส้นทางการคมนาคมกับพื้นที่รอบนอกและการพัฒนาก่อสร้างเส้นทางรถไฟฟ้าเพิ่มเติมก็มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภูมิภาค จุดแข็งอีกหนึ่งอย่างคือพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน ประกอบกับพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติมากมายจึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาต่อเป็นจุดเด่นอย่างหนึ่งของวิสัยทัศน์

กลุ่มที่ 6

จุดแข็ง (Strength)

1) สภาพอากาศ: จากปัจจุบันธนบุรียังไม่ได้เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ และพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงสภาพดั้งเดิมอยู่ ดังนั้นธนบุรียังคงมีพื้นที่พื้นที่สีเขียวอยู่ค่อนข้างมาก

2) ความหนาแน่นของชุมชนที่อยู่อาศัย: บ้านเรือนส่วนใหญ่มีลักษณะการปลูกสร้างในแบบดั้งเดิม เป็นบ้านมีพื้นที่โดยรอบแบบห่างๆ ลักษณะบ้านยังคงเป็นแบบสมัยโบราณ เช่น ยังคงมีตลาดและชุมชนเก่าแก่หลงเหลืออยู่ ซึ่ง อาจจะพัฒนามาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

3) ประวัติศาสตร์, โบราณสถาน หรือ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ: เป็นเมืองที่มีประวัติยาวนาน และยังคงหลงเหลือโบราณสถานในหลายพื้นที่ เช่น พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม, วันอินทรากรม, ถนนที่สวยงามที่สุดในประเทศ

4) วิถีชีวิตของคนที่ยังเรียบง่าย ไม่เร่งรีบแบบสังคมเมือง: ผู้คนส่วนใหญ่เติบโตมาจากครอบครัวชาวสวนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ หรือ ทำมาหากิน ละแวกบ้าน จึงมีวิถีชีวิตที่ค่อนข้างเรียบง่ายแล้วไม่จำเป็นต้องรีบเร่งในการเดินทาง

5) มีจำนวนพื้นที่สีเขียวค่อนข้างมาก และยังสามารถขยายพื้นที่ได้ในอนาคต: โดยธนบุรีจะดำเนินการแผนในอนาคตด้วยสโลแกน “ปอดคนเมือง” ร่วมกับพื้นที่จังหวัดข้างเคียง เช่น จังหวัดสมุทรปราการ, สมุทรสาคร

- 6) เป็นพื้นที่เพื่อการอยู่อาศัยในแบบเรียบง่าย: ในอนาคตผังชนบุรีจะเป็นที่อยู่อาศัยหลักสำหรับคนเมือง
- 7) เป็นประตูสู่ภาคใต้ เพื่อประโยชน์ทางการขนส่งสินค้า: การขนส่งสินค้าระหว่างกรุงเทพฯและจังหวัดทางภาคใต้ จำเป็นต้องผ่านทางผังชนบุรี ซึ่งในอนาคตจะมีการสร้างทางรถไฟรางคู่เพื่อการขนส่งที่สะดวก และสามารถติดต่อกับชายกับต่างประเทศได้
- 8) เมืองยังไม่มีสิ่งก่อสร้างมากนัก ยังไม่มีการขยายตัวอย่างเต็มที่
- 9) อยู่ใกล้ปากอ่าว สะดวกในการติดต่อกับชายกับต่างประเทศ

โอกาส (Opportunity)

- 1) ความเจริญทางคมนาคม: ระบบการขนส่งมวลชนเริ่มขยายตัวเข้าสู่ผังชนบุรีมากขึ้น เช่น รถไฟฟ้าส่วนต่อขยายจากทางฝั่งพระนคร และสะพานภูมิพล 1, 2 ที่เชื่อมต่อระหว่างผังชนบุรีและฝั่งพระนครทำให้การเดินทางสะดวกและประหยัดเวลาได้อย่างมาก
- 2) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: เนื่องจากสภาพสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่เป็นบ้านพักอาศัย จึงสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงภูมิทัศน์ได้ง่าย
- 3) มีแม่น้ำลำคลองหลายสาย: สามารถส่งเสริมหรือฟื้นฟูเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต ดังเช่น เวนิสตะวันออก มีคลองที่สำคัญๆทางประวัติศาสตร์ เช่น คลองรอบกรุง คลองบางกอกน้อย คลองบางกอกใหญ่ คลองภาษีเจริญ
- 4) เป็นศูนย์กลางการขนส่งของมวลชนจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น นครปฐม , นนทบุรี, สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มองว่าในอนาคตระบบขนส่งมวลชนสาธารณะจะครอบคลุมทั่วทั้งชนบุรี คนจากจังหวัดใกล้เคียงที่จำเป็นต้องเข้ามาทำงานในเมือง จะไม่จำเป็นต้องขับรถส่วนตัวเข้ามาอีก สามารถใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะได้ตามเขตรอบต่อของผังชนบุรี ซึ่งจะมีการจัดพื้นที่ให้บริการจอดรถยนต์ส่วนตัวไว้เพื่อใช้ระบบขนส่งมวลชนเข้ามาในเมือง
- 5) จัดโซนพื้นที่สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย: พยายามผลักดันกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมและจัดโซนพื้นที่ให้กับโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อมบริเวณพื้นที่ชนบุรีและจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้ชนบุรีเป็น “ปอดคนเมือง “
- 6) ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางน้ำ และส่งเสริมการท่องเที่ยวทางเรือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเน้นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Concept เพลินกาย สบายใจ)
- 7) ส่งเสริมผลิตภัณฑ์พื้นเมือง และอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม

วิสัยทัศน์ (Vision): “ชนบุรี เป็นเมืองแห่งความสงบ ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เหมาะแก่การเรียนรู้ และท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสมัยชนบุรี”

บทวิเคราะห์

เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนที่อยู่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีการขยายตัวมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยได้มีการกระจายออกสู่พื้นที่โดยรอบกรุงเทพมหานคร ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือพื้นที่ฝั่งธนบุรี เป็นผลให้พื้นที่ฝั่งธนบุรีได้รับการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยของชนเมืองอย่างกว้างขวางทั่วทั้งพื้นที่ จึงเป็นผลให้พื้นที่ฝั่งธนบุรีมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่มีความสงบ ปลอดภัย พร้อมทั้งยังมีพื้นที่สีเขียวมากมาย จึงยิ่งทำให้เหมาะสมกับการพัฒนาควบคู่กับพื้นที่ที่อยู่อาศัย ประกอบกับมีจุดแข็งทางศิลปะ วัฒนธรรมต่างๆมากมาย จึงควรจัดให้มีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควบคู่ไปด้วย

กลุ่มที่ 7

จุดแข็ง (Strength)

- 1) เป็นศูนย์กลางของการคมนาคม
- 2) เนื่องจากมีเส้นทางหลวงสายหลักสู่ภาคใต้ และภาคเหนือ
- 3) มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ก่อตั้ง
- 4) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- 5) เป็นเขตที่มีพื้นที่สีเขียว
- 6) มีการลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์ (โครงการส่วนต่อขยายเส้นทาง BTS)
- 7) พื้นที่อุตสาหกรรมที่สนับสนุนต่อการการลงทุนในภาคการผลิต
- 8) เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับภาคการเกษตร เนื่องจากมีดินที่ดี
- 9) มีโรงพยาบาลชั้นนำซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์
- 10) มีสถานศึกษาที่มีคุณภาพชั้นนำของประเทศ
- 11) มีชุมชนที่มีการรวมตัวกันจากหลายเชื้อชาติ ศาสนา

โอกาส (Opportunity)

- 1) โครงการส่วนต่อขยายเส้นทาง BTS กระตุ้นเศรษฐกิจภาคอสังหาริมทรัพย์ เช่น คอนโดมิเนียม
- 2) ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อพัฒนาการเดินทาง สามารถพัฒนาให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในอนาคต
- 3) มีการลงทุนสร้างศูนย์การค้าริมแม่น้ำเจ้าพระยา ย่านเจริญนคร
- 4) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ที่เป็นพื้นที่สำคัญทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในภาคกลาง เช่น สมุทรสาคร, สมุทรปราการ
- 5) เป็นศูนย์กลางในด้านการขนส่ง Logistic แห่งใหม่ สู่ภูมิภาคอื่นทั่วโลก

- 6) แนวโน้มการท่องเที่ยวของโลกเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- 7) เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยแหล่งใหม่ที่รองรับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ
- 8) เกิดการร่วมมือระหว่างกลุ่มพื้นที่อุตสาหกรรมทำให้ภาคธุรกิจเข้มแข็ง
- 9) ได้รับการผลักดันด้าน Green Innovative จากภาครัฐและเอกชนให้เป็นเมืองต้นแบบ เนื่องจากเป็นเมืองที่มีพื้นที่สีเขียวจำนวนมาก

วิสัยทัศน์ (Vision): “Thonburi is the logistics hub of AEC and the leader in Eco City.”

บทวิเคราะห์

วิสัยทัศน์ในการพัฒนาให้ธนบุรีกลายเป็นศูนย์กลางการขนส่งของ AEC นั้น สืบเนื่องมาจากโอกาสในโอกาสของพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่มีการเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านอ้างอิงตามการก่อสร้างท่าเรือทวายของพม่า และโครงการรถไฟความเร็วสูงของมาเลเซียและสิงคโปร์ อีกทั้งยังมีเส้นทางคมนาคมกับพื้นที่โดยรอบที่เหมาะสมกับการดำเนินการ นอกจากนี้พื้นที่ฝั่งธนบุรียังมีพื้นที่สีเขียวอยู่มากจึงเหมาะสมกับการพัฒนาให้เป็น ECO City ควบคู่กับศูนย์กลางการขนส่งด้วย

กลุ่มที่ 9

จุดแข็ง (Strength)

- 1) มีเส้นทางคมนาคมที่หลากหลาย ทำให้สะดวกในการเดินทางมายังฝั่งธนบุรี
 - (1) ทางรถยนต์
 - (2) ทางรถไฟ
 - (3) ทางน้ำ
- 2) ถนนสายหลักจากภาคใต้เข้าสู่ใจกลางเมืองหลวงจำเป็นต้องผ่านพื้นที่ฝั่งธนบุรี ในส่วนของถนนพระรามสอง หมายความว่า ฝั่งธนบุรีเป็นประตูสู่ภาคใต้
- 3) มีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เช่น วัดอรุณ
- 4) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น สวนผลไม้, ตลาดน้ำ
- 5) มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ทำให้มีวัฒนธรรมที่หลากหลายรูปแบบ
- 6) พื้นที่ในฝั่งธนบุรี เป็นพื้นที่เปล่าอยู่จำนวนมาก โดยเฉพาะเขตที่ติดไปทางจังหวัดสมุทรสาครและนครปฐม สามารถพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวได้
- 7) พื้นที่ฝั่งธนบุรีมีอาณาเขตติดกับทะเลอยู่มากกว่าฝั่งพระนคร ซึ่งอำนวยความสะดวกในเรื่องของการคมนาคมหรือการทำอาชีพประมง
- 8) วัฒนธรรมเก่าแก่ของชาวธนบุรียังมีหลงเหลืออยู่ให้เห็นในหลายๆพื้นที่

9) สถานที่ท่องเที่ยวของธนบุรีมีอยู่มากมาย และยังคงสวยในเรื่องของการเดินทางจากใจกลางเมืองหลวงมาเที่ยวพักผ่อนยังสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว

10)เขตอุตสาหกรรมหลักๆของกรุงเทพมหานครอยู่ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

11)การคมนาคมกำลังถูกพัฒนาไปในทางที่ดี ไม่ว่าจะเป็นโครงการรถไฟฟ้า และการสัญจรทางถนนจากฝั่งธนบุรีข้ามไปยังฝั่งพระนคร โดยการใช้สะพานข้ามแม่น้ำ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่หลายสะพานให้เลือกใช้ตามพื้นที่ต่างๆ

12)ชุมชนแต่ละชุมชนในแต่ละพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีความสนิทกลมเกลียวและความรักใคร่สามัคคีปรองดองกันอย่างเหนียวแน่น

13)ฝั่งธนบุรีมีผลไม้และอาหารที่โดดเด่นประจำแต่ละพื้นที่ อาทิเช่น ส้มบางมด ลอดช่องวัดเจษฎารวมไปถึงร้านอาหารทะเลมากมายหลายร้านให้เลือก

โอกาส (Opportunity)

1) ให้ฝั่งธนบุรี เป็นศูนย์กลาง Logistic ที่สามารถขนส่งสินค้า ทั้งทางรถยนต์ ทางเรือ และ ทางน้ำ

2) ให้เป็นจุดศูนย์กลางในการถ่ายสินค้าที่ขนส่งมาจากภาคใต้ ก่อนที่จะส่งไปยังภาคต่าง ๆ ในประเทศ

3) พัฒนาโรงแรม ออฟฟิศ และห้างสรรพสินค้าให้ทันสมัย สถานออกกำลังกาย สถานบันเทิง ศูนย์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งเส้นทางรถไฟระหว่างถนนพระรามสอง

4) สร้างถนนมอเตอร์ไฮเวย์จากแสมดำลัดไปยังจ.เพชรบุรี โดยตรงไม่ต้องผ่านถนนพระรามสอง

5) ทำนุบำรุง และ ส่งเสริมให้เป็นมรดกของโลก ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในฝั่งธนบุรี

6) อนุรักษ์ ให้คงความเป็นธรรมชาติ และส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

7) สนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรม นักท่องเที่ยว มาที่ฝั่งธนบุรี ก็สามารถเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละเชื้อชาติได้

8) สร้างศูนย์รถไฟฟ้าใต้ดินเชื่อมต่อกับแถวธนบุรี-ปากท่อ ไปยังกาญจนบุรี เพชรบุรี

9) พัฒนา Community Mall สำหรับแรงงานต่างด้าว สวนสาธารณะ สถานบันเทิง เพื่อดึงเงินจากชาวต่างชาติและสร้างอาชีพให้พนักงานแถวนั้น

10)พัฒนาร้านอาหารแทบบางขุนเทียนชายทะเลยาวไปจนถึงสมุทรสงคราม ด้วยการปรับปรุงร้าน ดิโอสเตอร์โฆษณา รวมทั้งการสร้างตลาดนัดชาวประมงเพื่อการท่องเที่ยว

11)พัฒนาระบบโลจิสติกส์ขนส่งโดยเปลี่ยนท่าเรือ BMS ตรงพระประแดงให้เป็นท่าเรือหลักสำหรับฝั่งธนบุรีเพื่อช่วยในการลดเวลาไปยังท่าเรือคลองเตย

- 12) พัฒนาคมนาคมสร้างรถไฟฟ้าใต้ดินเชื่อมต่อกันระหว่างฝั่งธนบุรีส่วนเหนือและส่วนใต้เข้าหากัน
- 13) โฆษณารวมทั้งการสร้างรถไฟฟ้าและคมนาคมอื่นเพื่อเข้าถึงสถานที่ได้โดยง่าย เช่น ชุมชน กูฎิจิน ต้องมีคมนาคมที่สะดวกและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีส่วนในการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยว
- 14) ลงโฆษณาผ่านโทรทัศน์โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบ
- 15) พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีและปลอดภัยอยู่เสมอ พัฒนาไกด์อาสาท้องถิ่น เก็บรายได้เข้าประเทศ
- 16) พัฒนาการคมนาคมด้วยการสร้างรถไฟฟ้าและรถคู่ประจำทางเพื่อเข้าถึงพื้นที่ได้
- 17) รวบรวมกลุ่มอุตสาหกรรม “ฝั่งธนอุตสาหกรรมเข้มแข็ง” และพัฒนาสมาคมอุตสาหกรรมฝั่งธนเพื่อให้คนในพื้นที่ไม่ต้องทำงานไกล
- 18) สร้างระบบคมนาคมไม่ว่าจะเป็นรถไฟฟ้า รถคู่ข้ามฝั่ง เปลี่ยนระบบรถเมลใหม่ทั้งหมดรวมทั้งสะพานข้ามแม่น้ำเพื่อเชื่อมต่อระหว่างฝั่งธนและฝั่งพระนครให้ดียิ่งขึ้น
- 19) พัฒนาระบบถนนให้มีประสิทธิภาพ เช่นสร้างอุโมงค์ใต้ดิน
- 20) พัฒนาสิ่งจำเป็นและอำนวยความสะดวกให้เหมือนกันฝั่งพระนคร เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงหนัง ฯลฯ
- 21) ขยายเส้นทางรถไฟฟ้าจากหัวลำโพงข้ามมายังฝั่งธน โดยที่รถไฟฟ้าใต้ดินสามารถเชื่อมโยงจากฝั่งธนช่วงเหนือและช่วงใต้ได้ (เช่น จาก ปิ่นเกล้า มา ประชาอุทิศได้ เป็นต้น)
- 22) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอำเภอต่าง ๆ ในฝั่งธนบุรีว่ามีสถานที่อะไรน่าสนใจบ้าง
- 23) ควรมีสินค้าชุมชนในแต่ละเขต เช่น ในเขตธนบุรี มีขนมฝรั่งกูฎิจิน เป็นเอกลักษณ์ของขายซึ่งสามารถพัฒนาตลาด OTOP สำหรับสินค้าจากฝั่งธนไปยังฝั่งพระนครและรอบข้างได้
- 24) พัฒนาคมนาคมให้เดินทางสะดวกสบาย
- 25) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจำเป็นต้องประชาสัมพันธ์เรื่อง ของดีของเด่นในท้องถิ่นว่าดีอย่างไร โดยที่ออกงานไทยเที่ยวไทย ฯลฯ
- 26) ลงโฆษณาในนิตยสาร อินเทอร์เน็ต โดยมีตัวแทนท่องเที่ยวเป็นตัวกระจายข่าว

วิสัยทัศน์ (Vision): “เป็นผู้นำที่เชี่ยวชาญในด้านศูนย์กลางบริการด้านดูแลสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยองค์ความรู้ประกอบด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมขั้นสูง เพื่อพัฒนาสุขภาพประชาชนอย่างยั่งยืนภายใต้สภาพแวดล้อมสีเขียวอันอุดมสมบูรณ์”

บทวิเคราะห์

เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีโรงพยาบาลที่มีคุณภาพอยู่มากมาย โดยเฉพาะโรงพยาบาลศิริราชที่เป็นศูนย์กลางการรักษาของประเทศ จึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างที่จะมีการพัฒนาให้พื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาล นอกจากนี้พื้นที่ฝั่งธนบุรียังมีจุดแข็งด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และพื้นที่สีเขียวอยู่แล้วจึงยิ่งเหมาะสมที่จะพัฒนาให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย

กลุ่มที่10

จุดแข็ง (Strength)

- 1) มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานกว่า 200 ปี
- 2) เป็นประตูสู่ภาคใต้ และ ภาคตะวันตก
- 3) มีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ประมาณ 2.0% ต่อปี (พ.ศ.2533-พ.ศ.2543)
- 4) มีการคมนาคมที่สะดวก อาทิ มีถนนเชื่อมต่อตลอดทั่วพื้นที่, มีถนนเพชรเกษมเชื่อมต่อกับภาคใต้และมี BTS (สายสีน้ำเงิน) เชื่อมต่อกับฝั่งพระนคร, มี BRT เชื่อมต่อกับฝั่งพระนคร ฯลฯ
- 5) มีพื้นที่สีเขียว (สวนสาธารณะ) 619,211.1 ไร่ จาก 281,250 ไร่ (450 ตร.กม.) หรือ ประมาณ 2.2% ของพื้นที่ทั้งหมด (พ.ศ.2555)
- 6) มีระบบเครือข่ายของคลองฝั่งธน ที่เชื่อมต่อกันทั่วทั้งพื้นที่
- 7) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์มากมาย
- 8) เริ่มมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในบริเวณเขตบางขุนเทียน และ บางบอน
- 9) มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่มีคุณภาพ ในการผลิตบัณฑิตคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงาน

โอกาส (Opportunity)

- 1) การเส้นทางรถไฟฟ้ายาวไปยังบางแค สายสีน้ำเงิน
- 2) พัฒนาระบบเครือข่ายของคลองฝั่งธน เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ
- 3) แผนการเปิดท่าเรือน้ำลึกทวาย ของพม่า ทำให้ธนบุรีมีโอกาสที่จะเป็นแหล่งกระจายสินค้าออกต่างประเทศผ่านทางชายแดนตะวันตกของประเทศ (สร้างศูนย์แสดงสินค้า, โกดังสินค้า, Hub ในการกระจายสินค้า)
- 4) ความหนาแน่นของท่าเรือคลองเตย ดังนั้น ทำท่าเรือใหม่ที่ชายทะเลบางขุนเทียน

- 5) จากภัยคุกคามของการกัดเซาะชายฝั่งบางขุนเทียน โดยจะต้องแก้ไขโดยการสร้างเขื่อนริมทะเล เพื่อป้องกันปัญหา แต่ในทางกลับกันเราจะมีโอกาสที่จะทำการถมทะเล เพื่อสร้างเมืองใหม่ ที่เป็น Mega City Complex เช่น มีคาซิโน, สวนสนุก, โรงแรม 5 ดาว (คล้ายๆเช่นโตซ่า ของ สิงคโปร์)
- 6) รถไฟฟ้า BTS สายสีส้ม, สีแดง
- 7) การเปิดการค้าเสรีของ AEC

วิสัยทัศน์ (Vision): “เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจครบวงจร บูรณาการธุรกิจการค้า อุตสาหกรรมการผลิต กระจายสินค้า และการท่องเที่ยว เพื่อเป็นเมืองนำอยู่ที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

บทวิเคราะห์

สืบเนื่องจากจุดแข็งที่บอกว่าพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีโรงงานอุตสาหกรรมโดยรอบอยู่มากจึงเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและศูนย์กลางเศรษฐกิจ โดยมีโอกาสจากการเปิดการค้าเสรี AEC และการเปิดท่าเรือน้ำลึกทวาย ที่สามารถเดินทางโดยตรงมายังพื้นที่ฝั่งธนบุรีได้

กลุ่มที่ 11

จุดแข็ง (Strength)

- 1) มีการดำรงอยู่ของเมืองเชิงประวัติศาสตร์ เป็นศูนย์กลางการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย
- 2) เป็นศูนย์กลางการศึกษาศาสนา
- 3) มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทะเลกรุงเทพฯ รักษาสภาพแวดล้อมป่าชายเลน เพิ่มพื้นที่สีเขียวและแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ
- 4) มีศักยภาพทางการเกษตร
- 5) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และ วัฒนธรรม
- 6) เป็นแหล่งที่อยู่อาศัย สงบ ร่มรื่น การเดินทางสะดวก ECO-Residence

โอกาส (Opportunity)

- 1) เป็นพื้นที่ที่ไม่มีตึกสูง หรือสิ่งปลูกสร้างขนาดใหญ่ ยังมีพื้นที่แหล่งเกษตรกรรมอยู่ ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาสูง
- 2) เป็นพื้นที่ใกล้กรุงเทพ สามารถรองรับการเจริญเติบโตและการพัฒนาของ กทม และเขตปริมณฑลได้
- 3) เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ โดยมีศักยภาพเป็นศูนย์กลางการแพทย์ เชิงท่องเที่ยวแห่งเอเชียได้
- 4) อยู่ใกล้แหล่งอุตสาหกรรมอาหาร เป็นแหล่งอาหารของคนเมือง

5) เป็นแหล่งศูนย์รวมและกระจายสินค้าและอาหารทะเล

6) การจัดสรรงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากความแออัดของชุมชนเมือง ทำให้ต้องมีการขยายความเจริญของเขตเมืองออกสู่ปริมณฑล

วิสัยทัศน์ (Vision): “ธนบุรี เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่ศูนย์กลางทางการแพทย์ เขตท่องเที่ยวแห่งเอเชีย”

บทวิเคราะห์

เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีการจัดการผังที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ประกอบกับมีโรงพยาบาลที่เป็นศูนย์กลางอย่างโรงพยาบาลศิริราชภายในพื้นที่ และมีจุดแข็งทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่มากมาย จึงทำให้เกิดโอกาสในการพัฒนาให้เป็นการรักษาพยาบาลเชิงท่องเที่ยวได้ จึงมีความเหมาะสมที่นำจุดนี้มาเป็นจุดเด่นของวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเมืองได้

กลุ่มที่ 12

จุดแข็ง (Strength)

- 1) พื้นที่เขตธนบุรีเป็นพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานครสู่ ภาคตะวันตกและภาคใต้
- 2) มีถนนพระราม 2 ซึ่งเป็นถนนขนาด 12 ช่องทางจราจรเป็น Corridor ลงสู่ภาคใต้
- 3) มีพื้นที่ติดชายทะเลในเขตบางขุนเทียน
- 4) มีโรงงานอุตสาหกรรม บ้านพักอาศัย ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล
- 5) มีโรงพยาบาลศิริราชซึ่งเป็นโรงพยาบาลประกอบโรคศิลปะที่มีความทันสมัยที่สุดในประเทศ
- 6) มีโรงพยาบาลยันฮีซึ่งมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในด้านศัลยกรรมติดอันดับต้นๆของเอเชีย
- 7) บ้านพักคนชราบางแค
- 8) ใช้พลังงานไฟฟ้าจาก โรงไฟฟ้าบางกรวย ซึ่งจ่ายไฟฟ้าให้กับเขตกรุงเทพมหานครเป็นหลัก (ถึงแม้จะอยู่ในเขตธนบุรี
- 9) มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ซึ่งมีความสามารถในเรื่องงานวิจัย วิศวกรรม เทคโนโลยี และ นวัตกรรม
- 10) จัดทำท่าเรือน้ำลึกในเขตชายทะเลบางขุนเทียน เพื่อเป็นจุดขนส่งกระจายสินค้าขนาดใหญ่ เพราะ สามารถกระจายสินค้าไปทั่วประเทศได้ง่าย
- 11) ทางพิเศษ ยกระดับ 2 ชั้น
- 12) ขยายเส้นทางรถไฟจากวงเวียนใหญ่ สู่ อำเภอ มหาชัย เพื่อนำวัตถุดิบจัดส่งเข้านิคมอุตสาหกรรม

- 13) ย้ายสถานีขนส่งสายใต้จากตำแหน่งปัจจุบัน(พุทธมณฑล สาย 2) มาอยู่บริเวณถนนพระราม 2 เนื่องจากเป็นถนนสายหลักที่เชื่อมต่อกับถนนเพชรเกษม
- 14) จัดแบ่งพื้นที่สำหรับจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งมีเส้นทางเชื่อมต่อ กับ ระบบขนส่งและ สาธารณูปโภคที่จัดเตรียมไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 15) พื้นที่พักอาศัยเขตชานเมืองสามารถเชื่อมต่อกับทางด่วนพระราม 2 (เฉลิมมหานคร) เพื่อหลีกเลี่ยงความแออัดในเมือง
- 16) เขตธุรกิจและสถานบันเทิงที่มีความทันสมัยและครบวงจร ประกอบไปด้วยห้างสรรพสินค้าที่ทันสมัย อาคารสำนักงาน
- 17) เขตพื้นที่สำหรับระบบการจัดการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานจัดเก็บขยะ รีไซเคิลและแปรรูปเป็นพลังงาน ส่งเสริมพลังงานแสงอาทิตย์ และ พลังงานลมและคลื่นที่เกิดจากการขนส่งของท่าเรือน้ำลึกให้เพียงพอสำหรับเขตชลบุรี
- 18) Bicycle Lane
- 19) สร้างระบบการจัดการด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานจัดเก็บขยะ รีไซเคิลและแปรรูปเป็นพลังงาน ส่งเสริมพลังงานแสงอาทิตย์ และ พลังงานลม และ คลื่นที่เกิดจากการขนส่งของท่าเรือน้ำลึกให้เพียงพอสำหรับเขตชลบุรี
- 20) สร้างเส้นทาง Flood Ways สำหรับระบายน้ำลงทะเลโดยสร้างเป็นคลองขุดเขตน้ำท่วมภาคกลางตอนบนนครสวรรค์ลงสู่อ่าวไทย ซึ่งในช่วงเวลาปกติสามารถใช้เป็นเส้นทางคมนาคมหรือขนส่งสินค้าจากภาคกลางตอนบนสู่ตอนล่าง
- 21) การย้ายระบบสาธารณูปโภคลงใต้ดิน เพื่อสร้างทัศนียภาพที่ดีโดย Combine ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เคเบิลใยแก้วนำแสง
- 22) เป็น HUB ด้านสาธารณสุขที่ดีติดอันดับโลก โดยนานาชาติยอมรับในด้านการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความเชี่ยวชาญและทันสมัย และครบวงจร
- 23) การบริการด้านสุขภาพ พื้นที่พักผ่อนสำหรับครอบครัว และผู้สูงอายุ ซึ่งจัดตั้งศูนย์ดูแลคนชรา ที่มีความพร้อมด้านการแพทย์และเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีแก่ผู้ที่อาศัยในเขตชลบุรี
- 24) จัดตั้งสถาบันวิจัย ที่มีชื่อเสียงในการการพัฒนาด้านนวัตกรรม โดยอาศัยความร่วมมือกับโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- 25) จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารเนื่องจากยุคสมัยที่พัฒนาขึ้นความต้องการด้านข้อมูลต้องมีความรวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น

โอกาส (Opportunity)

- 1) ด้านเทคโนโลยีจะเป็นตัวนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริการ และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม

- 2) มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ที่เชื่อมกับสถาบันการศึกษา
- 3) มีความเข้มแข็งของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวกับระดับโอกาสที่เพิ่มขึ้นของการวิจัยและพัฒนา
- 4) การเปิดการค้าเสรีอาเซียน ทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางด้านการขนส่งสินค้า ไม่ว่าจะเป็นทางเรือ ทางบก หรือทางอากาศ และเส้นทางการคมนาคมจะคับคั่งมากยิ่งขึ้น
- 5) การจัดแบ่ง Zoning ทำให้สามารถวิเคราะห์ระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นได้ เช่น ขนาดถนนที่เพียงพอในแต่ละพื้นที่พื้นที่สีเขียว การจัดทัศนียภาพภายในเมือง ยกตัวอย่าง มหานครนิวยอร์ก หรือเมืองบาเซิล
- 6) เนื่องจากการเปิดการค้าเสรีอาเซียน ทำให้แรงงานจำนวนมากไหลเข้ามาในประเทศไทย ดังนั้นเราจึงสามารถสร้างหอพักไว้รองรับแรงงานต่างด้าวพวกนี้ และสร้างห้างสรรพสินค้าและขายของนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน จะได้รับความนิยมนั่นเอง
- 7) กระแสการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นที่นิยม ทำให้ทุกคนหันมาสนใจกับการจัดเก็บขยะ รีไซเคิลและแปรรูปเป็นพลังงาน ส่งเสริมพลังงานแสงอาทิตย์ และ พลังงานลม และ คลื่น
- 8) สมัยนี้ ผู้คนให้ความสนใจ ใส่ใจกับการศึกษาทางด้านนวัตกรรมมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงเป็นโอกาสดีที่จะเปิดศูนย์ศึกษาด้านงานวิจัย วิศวกรรม เทคโนโลยี และ นวัตกรรมขึ้น

วิสัยทัศน์ (Vision): “เป็นหนึ่งในด้านการแพทย์ นำหน้าพลังงานทดแทน วางแผนพัฒนาผังเมือง ศูนย์กลางการศึกษาและนวัตกรรม อุตสาหกรรมก้าวล้ำนำสมัย เศรษฐกิจก้าวไกลไปทั่วโลก”

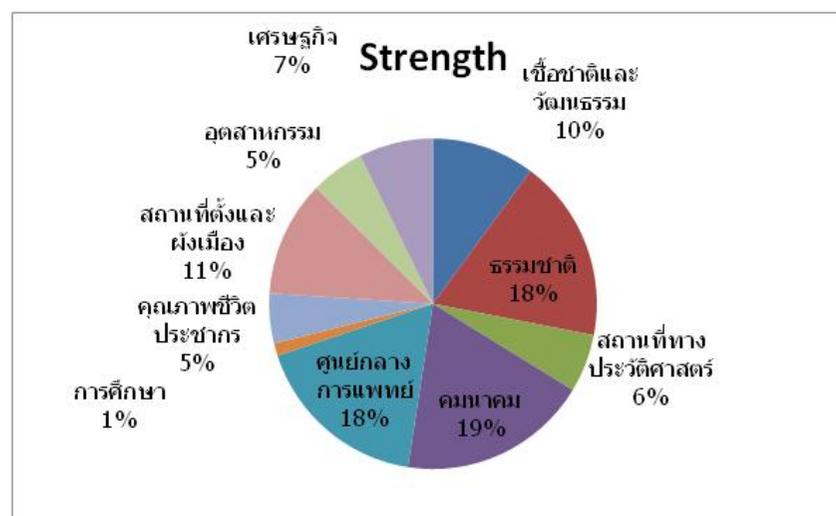
บทวิเคราะห์

เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีโรงพยาบาลที่เป็นจุดแข็งของพื้นที่อย่างโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งเป็นโรงพยาบาลอันดับหนึ่งด้านการรักษาพยาบาลของประเทศอยู่ จึงนับเป็นจุดเด่นของวิสัยทัศน์ของพื้นที่ นอกจากนี้ในพื้นที่ฝั่งธนบุรีได้มีการผลิตงานทดแทนที่ได้จากธรรมชาติอยู่มากมาย จึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาให้เกิดการใช้พลังงานทดแทนภายในพื้นที่อย่างจริงจัง อีกทั้งยังมีมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพอยู่ในพื้นที่มากมาย จึงสามารถที่จะให้การสนับสนุนให้มีการพัฒนาให้ เป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาล และอุตสาหกรรมการผลิตที่เป็นหนึ่งในจุดแข็งของพื้นที่ เพื่อพัฒนา เศรษฐกิจของพื้นที่ฝั่งธนบุรีให้มีการขยายตัวและเป็นที่ยอมรับในระดับโลก

จากผลการวิเคราะห์ของนักศึกษาแต่ละกลุ่มนั้น หากทำการวิเคราะห์แนวความคิดของแต่ละบุคคลจะสามารถสรุปออกมาได้อย่างหลากหลายดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 ความถี่ของจุดแข็งของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จำแนกตามหมวดหมู่ต่างๆ (รายบุคคล)

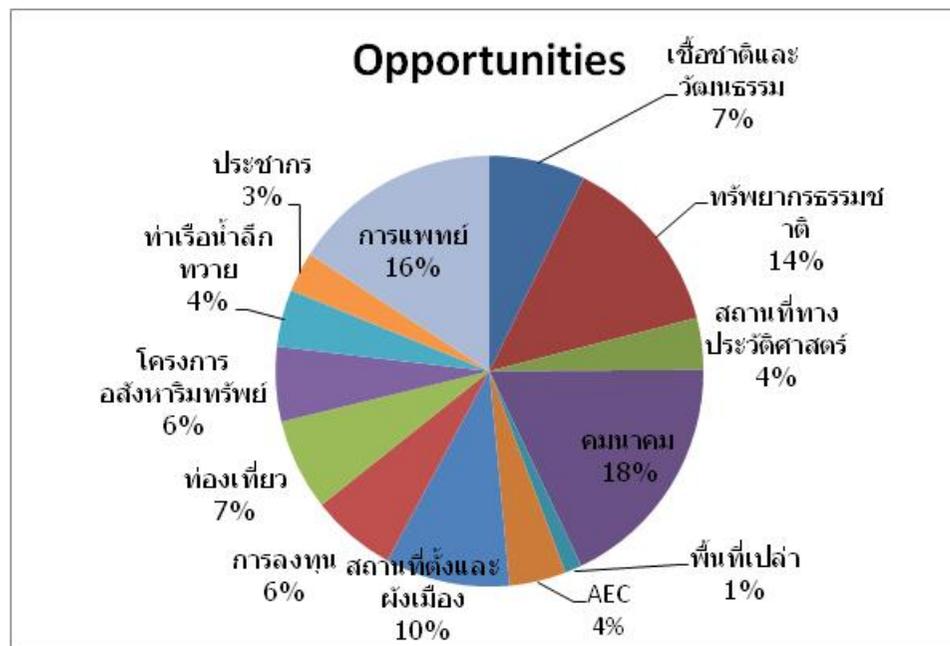
Strength									
เชื้อชาติและวัฒนธรรม	ธรรมชาติ	สถานที่ทางประวัติศาสตร์	คมนาคม	ศูนย์กลางการแพทย์	การศึกษา	คุณภาพชีวิตประชากร	สถานที่ตั้งและผังเมือง	อุตสาหกรรม	เศรษฐกิจ
25	44	14	46	43	3	12	28	13	18

จากผลการวิเคราะห์จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีจุดแข็งอยู่ที่การคมนาคมซึ่งมีเส้นทางคมนาคมรอบนอกไปสู่พื้นที่ใกล้เคียง และเป็นเส้นทางคมนาคมสู่ภาคใต้ นอกจากนี้จุดแข็งด้านอื่นๆ ได้แก่ พื้นที่สีเขียวซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี รวมถึงสวนสาธารณะต่างๆมากมาย และศูนย์กลางการรักษาที่มีโรงพยาบาลศิริราชเป็นศูนย์กลางของการรักษาพยาบาลของพื้นที่ฝั่งธนบุรี นอกจากนี้ยังมีโรงพยาบาลอื่นๆ อีกมากมายที่รองรับ

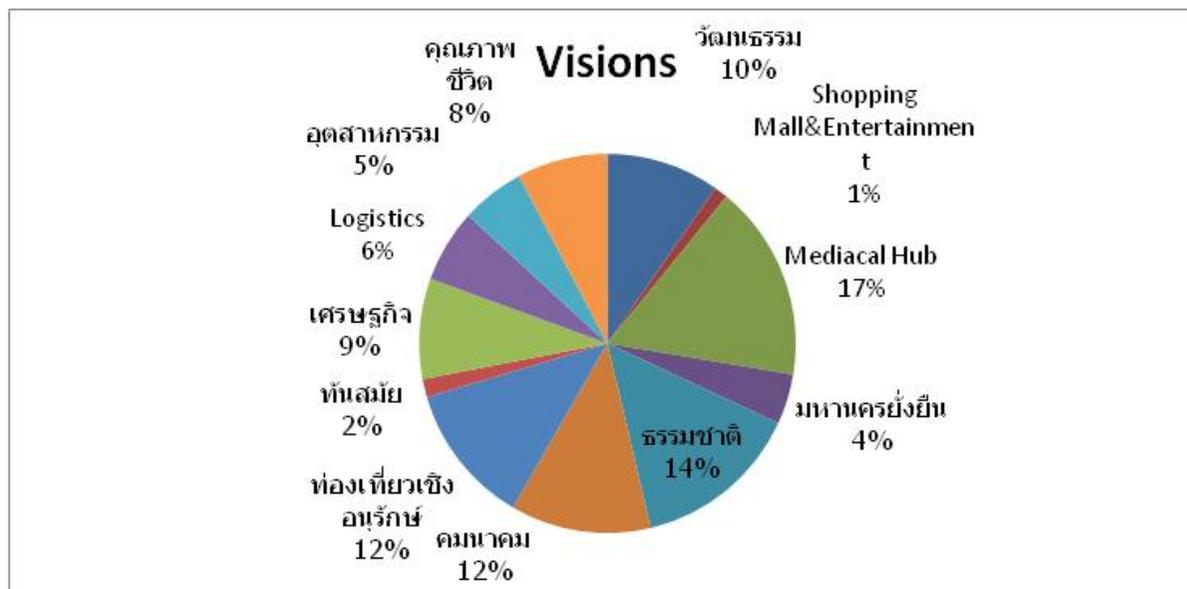
ตารางที่ 4.12 ความถี่ของโอกาสของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จำแนกตามหมวดหมู่ต่างๆ (รายบุคคล)

Opportunities												
เชื้อชาติและวัฒนธรรม	ทรัพยากรธรรมชาติ	สถานที่ทางประวัติศาสตร์	คมนาคม	พื้นที่เปล่า	AEC	สถานที่ตั้งและผังเมือง	การลงทุน	ท่องเที่ยว	โครงการอสังหาริมทรัพย์	ทำเรื่อน้ำลึกลงทวย	ประชากร	การแพทย์
17	32	9	42	3	10	22	15	16	13	10	7	37

ตารางที่ 4.13 ความถี่ของวิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จำแนกตามหมวดหมู่ต่างๆ (รายบุคคล)

Visions									
วัฒนธรรม	Shopping Mall&Entertainment	Mediacal Hub	มหานครยั่งยืน	ธรรมชาติ	คมนาคม	ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ทันสมัย	เศรษฐกิจ	Logistics
25	3	43	11	37	31	31	4	22	16

จากผลการทำ Workshop ของนักศึกษารายบุคคลพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาล หรือ Medical Hub เป็นหลัก และด้านอื่นๆรองลงมาเช่น ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, การคมนาคม, การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และศิลปะวัฒนธรรมจากประวัติศาสตร์อันยาวนานของพื้นที่ฝั่งธนบุรี ซึ่งข้อมูลนี้สามารถสรุปและทำการวิเคราะห์หาจุดร่วมที่สามารถทำให้เป็นไปได้จริงในสถานการณ์ปัจจุบันของฝั่งธนบุรีดังจะกล่าวต่อไปในส่วนต่อไป

4.3.1 วิเคราะห์ SWOT ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

จากข้อมูลของพื้นที่ฝั่งธนบุรี นำมาสรุปผลการวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาได้ดังต่อไปนี้

4.3.1.1 จุดแข็ง (Strength)

1. ในปัจจุบัน

1) มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานกว่า 200 ปี (ประวัติศาสตร์ของอาณาจักรธนบุรีเริ่มตั้งแต่ปี 2310)

(1) อาณาจักรธนบุรี เป็นอาณาจักรของคนไทยในช่วงเวลาสั้น ๆ ภายหลังจากที่อาณาจักรอยุธยาล่มสลายไป ระหว่าง พ.ศ. 2310 - 2325 รวมระยะเวลา 15 ปี ซึ่งมีพระมหากษัตริย์ปกครองเพียงพระองค์เดียว คือ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

2) มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์มากมาย ซึ่งสามารถเพิ่มรายได้ให้กับประชากรและพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ฝั่งธนบุรีได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้แก่

(1) พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ณ วงเวียนใหญ่

(2) พระราชวังเดิม ตั้งอยู่ใกล้กับป้อมวิไชยประสิทธิ์

(3) วัดโมลีโลกยาราม ริมคลองบางกอกใหญ่

(4) วัดกัลยาณมิตรวรวิหาร

(5) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี ริมคลองบางกอกน้อย

(6) ชุมชนกุฎีจีน

(7) สถานีรถไฟบางกอกน้อย หรือสถานีรถไฟธนบุรี

(8) ป้อมวิไชยประสิทธิ์ ปัจจุบันป้อมนี้ใช้เป็นที่ยิงสลุต ในพระราชพิธีสำคัญต่างๆและติดตั้งเสาธง เพื่อชักธงราชนาวีและธงผู้บัญชาการทหารเรือ

(9) บ้านบุ ชุมชนเก่าอยู่ริมคลองบางกอกน้อยทางเหนือ

(10) ตลาดพลู

(11) ตลาดน้ำตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน

(12) บ้านพิพิธภัณฑ์ เขตทวีวัฒนา

(13) ตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน

(14) วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร เขตบางกอกใหญ่

(15) สะพานพระราม 8 เขตบางพลัด

3) เป็นประตูสู่ภาคใต้ และ ภาคตะวันออกของประเทศไทย ซึ่งเอื้อต่อการคมนาคมและการขนส่งทางบกและทางน้ำ จึงเอื้อต่อการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการกระจายสินค้าสำหรับสองภูมิภาคนี้ได้ และสามารถพัฒนาระบบคมนาคมไปยังภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงความหนาแน่นของการจราจรในฝั่งพระนคร

(1) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) จากสะพานเนาจําเนียร เขต บางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร - ชายแดนประเทศมาเลเซีย (ด่านพรมแดนสะเดา) อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

(2) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระรามที่ 2) จากแยกบางปะแก้ว เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร - ทางแยกต่างระดับวังมะนาว อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

4) มีการคมนาคมที่สะดวก

(1) มีถนนเชื่อมต่อตลอดทั่วพื้นที่ของฝั่งธน

(2) ถนนเพชรเกษมเชื่อมต่อกับภาคใต้

(3) มีสะพานพระราม 8 ซึ่งเป็นโครงการพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อบรรเทาการจราจรบนสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้ารองรับการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ฝั่งพระนครกับพื้นที่ฝั่งธนบุรี เป็นจุดเชื่อมต่อโครงการพระราชดำริตามแนวจตุรทิศ ทำให้การเดินทางระหว่างพื้นที่ฝั่งพระนครกับพื้นที่ฝั่งธนบุรีให้สะดวกสบายขึ้น และยังสามารถลดมลพิษทางอากาศบริเวณในเมือง โดยเริ่มเปิดให้ใช้ตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

(4) นอกจากนี้ยังมีสะพานอื่นๆ ได้แก่

ก. สะพานกรุงธน หรือ สะพานซังฮี ถ.ราชวิถี เชื่อมเขตดุสิต-เขตบางพลัด (เริ่มเปิดให้ใช้ตั้งแต่วันที่ 7 มี.ค. 2500)

ข. สะพานพระราม 3 เชื่อมถ.รัชดาภิเษกฝั่งธนบุรี-ถ.พระรามที่ 3 พื้นที่ฝั่งพระนคร (เริ่มเปิดให้ใช้ตั้งแต่วันที่ 30 มี.ค. 2543)

ค. สะพานพระราม 6 ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างเขตบางซื่อ-เขตบางพลัด

ง. สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า เชื่อม ถ.สมเด็จพระปิ่นเกล้าเขตพระนคร-เขตบางพลัดและบางกอกน้อย (เริ่มเปิดให้ใช้ 24 ก.ย. 2516)

จ. สะพานสมเด็จพระเจ้าตากสิน หรือ สะพานสาทร เป็นสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา เชื่อมถนนสาทร (เขตสาทร-เขตบางรัก) กับถนนกรุงธนบุรี (เขตคลองสาน) (เริ่มเปิดให้ใช้ 6 พ.ค.2525)

(5) BTS: โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ โดยศักยภาพของการพัฒนาโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินเป็นการลงทุนเพื่อให้เกิดการเดินทางรอบวงแหวนรัชดาภิเษก เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ฝั่งธนบุรีและพื้นที่ฝั่งพระนคร ซึ่งมีความสำคัญในการสนับสนุนด้านการเดินทางของประชาชนทั่วไป และสนับสนุนการเดินทางของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้คาดว่า โครงการก่อสร้างรถไฟฟ้า กระตุ้นการพัฒนาเมืองให้เติบโตโดยเฉพาะ สายสีน้ำเงิน ในช่วงท่าพระ-บางแคนั้นมีอัตราความหนาแน่นของประชากรไม่มาก ซึ่งถือเป็นการชี้้นำการเจริญเติบโตของเมือง

(6) BRT (Bus Rapid Transit) หรือ โครงการรถโดยสารด่วนพิเศษ: รถโดยสารด่วนพิเศษ BRT สายแรกของกรุงเทพมหานคร วิ่งจากสถานีราชพฤกษ์ ไปตามถนนรัชดาภิเษก (ท่าพระ-ตากสิน) ขึ้นสะพานพระราม 3 เลี้ยวซ้ายเข้าถนนนราธิวาสราชนครินทร์ ไปสุดทางที่แยกตรงถนนสาทร โดยวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ ต้องการลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว โดยเพิ่มทางเลือกในการเดินทางให้กับประชาชนมากขึ้น

5) เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลศิริราช เขตบางกอกน้อย ซึ่งศูนย์กลางทางการแพทย์ในระดับนานาชาติ ที่จะมีทั้งศูนย์การให้บริการทางการแพทย์ ศูนย์พิพิธภัณฑการแพทย์ ศูนย์เทคโนโลยีต่างๆ จึงเป็นจุดแข็งที่ทำให้พื้นที่ฝั่งธนบุรีมีพัฒนาการทางเทคโนโลยีด้านการแพทย์ อีกทั้งยังเป็นแหล่งผลิตบุคลากรด้านการแพทย์และพยาบาลที่สำคัญของประเทศ

6) เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลยันฮี ซึ่งเป็นศูนย์กลางที่มีชื่อเสียงในด้านการให้บริการเสริมความงามและการทำศัลยกรรม

7) มีพื้นที่สีเขียว (หรือพื้นที่สวนสาธารณะ) ทั้งหมด 15 เขต คิดเป็น พื้นที่ประมาณ 24.12% จากพื้นที่สวนสาธารณะทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 50 เขต (คำนวณจากพื้นที่สวนสาธารณะขนาด 6,192,110.68 ต่อ 25,673,140.12 ตร.ม.) หรือ มีอัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรเฉพาะพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีค่าเท่ากับ 3.47 ตร.ม./คน ข้อมูลล่าสุดเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2555

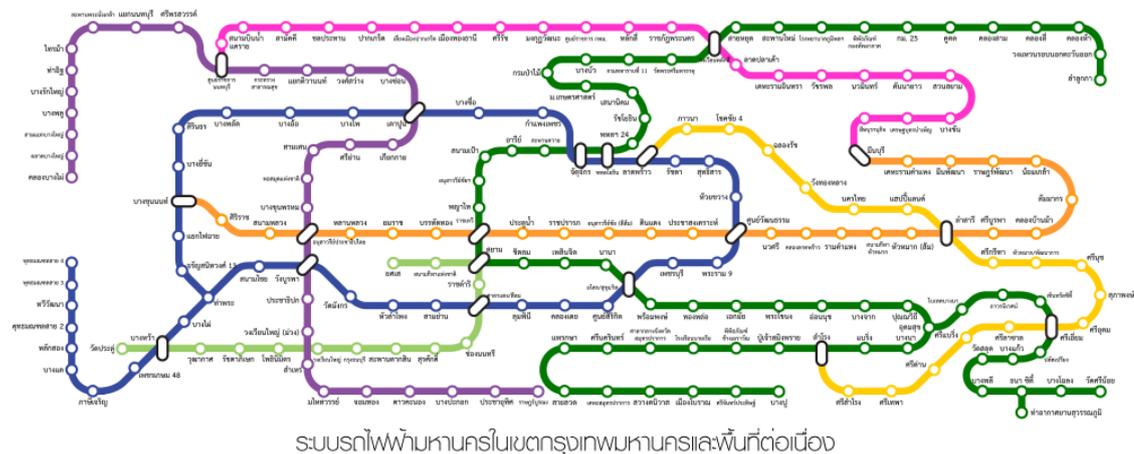
ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร

แสดงจำนวนพื้นที่สวนสาธารณะปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร (ณ วันที่ 30/3/2012)						
ลำดับ	ชื่อ สำนักงานเขต	จำนวน (แห่ง)	จำนวน ประชากร (คน)	พื้นที่รวม (ตร.ม.)	อัตราส่วนพื้นที่สีเขียว (คน/ตร.ม.)	กลุ่มเขต
1	เขตคลองสาน	99	81,844	201,921.12	2.47	ธนบุรี
2	เขตจอมทอง*	86	163,113	217,605.00	1.33	ธนบุรี
3	เขตดลิ่งชัน	158	107,399	625,786.64	5.83	ธนบุรี
4	เขตทวีวัฒนา	44	72,761	967,112.00	13.29	ธนบุรี
5	เขตทุ่งครุ	128	113,544	379,400.52	3.34	ธนบุรี
6	เขตธนบุรี*	105	128,506	166,989.00	1.3	ธนบุรี
7	เขตบางกอกน้อย*	141	128,032	224,151.40	1.75	ธนบุรี
8	เขตบางกอกใหญ่*	108	77,368	58,709.28	0.76	ธนบุรี
9	เขตบางขุนเทียน	214	146,901	1,059,172.88	7.21	ธนบุรี
10	เขตบางแค*	86	193,839	223,504.20	1.15	ธนบุรี
11	เขตบางบอน	116	103,459	574,524.80	5.55	ธนบุรี
12	เขตบางพลัด*	123	103,252	185,468.08	1.8	ธนบุรี
13	เขตภาษีเจริญ	89	133,413	360,299.88	2.7	ธนบุรี
14	เขตราษฎร์บูรณะ	113	91,485	287,867.20	3.15	ธนบุรี
15	เขตหนองแขม	129	141,539	659,598.68	4.66	ธนบุรี
รวมเฉพาะฝั่งธนบุรี 15 เขต		1,739	1,786,455	6,192,110.68	3.47	ธนบุรี
รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 50 เขต		5,753	5,712,636	25,673,140.12	4.49	50 เขต
จำนวนประชากรของเฉพาะ 15 เขตฝั่งธนบุรี (จากสำนักทะเบียนราษฎร์) = 1,786,455 คน						
ขนาดพื้นที่สีเขียว (รวมเฉพาะ 15 เขตฝั่งธนบุรี) = 6,192,110.68 ตร.ม.						
: อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรเฉพาะฝั่งธนบุรี (รายเขต) = 3.47 ตร.ม./คน						
จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 50 เขต (จากสำนักทะเบียนราษฎร์) = 5,712,636 คน						
ขนาดพื้นที่สีเขียว (รวมของกรุงเทพมหานคร จากทั้งหมด 50 เขต) = 25,673,140.12 ตร.ม.						
: อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร (รายเขต) = 4.49 ตร.ม./คน						
หมายเหตุ : * แสดงถึง อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากร (รายเขต) น้อยกว่า 2.0						
โดย : สำนักสิ่งแวดล้อม และ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล (กรุงเทพมหานคร)						

2. ในอนาคต

1) มีโครงการ สร้างถนนตามแนวผังเมือง ง3 เชื่อมกรุงเทพฯ ผังตะวันตกและปริมณฑลสู่พื้นที่ชั้นใน คือสร้างแนวทางเชื่อมถนนสุขสวัสดิ์-พระรามที่ 2-ถนนสามแยกตากสิน-ถนนเพชรเกษม-ถนนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ เพื่อลดปัญหาการจราจร ช่วยให้การเดินทางบนถนนสายหลักมีความคล่องตัวและต่อเนื่องมากขึ้น เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ ถือเป็นจุดแข็งที่จะดึงดูดการเคลื่อนย้ายทำเลที่อยู่อาศัย ธุรกิจและอุตสาหกรรมต่าง ๆ มายังพื้นที่ฝั่งธนบุรี

2) โครงการระบบรถไฟฟ้ามหานครในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งของ "โครงการแผนแม่บท การขนส่งมวลชนระบบรางในเขตกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ต่อเนื่อง" ซึ่งเป็น แผนโครงการเพิ่มเติมภายในปี พ.ศ. 2572 และทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจระหว่างเส้นทางเหล่านั้น

รูปที่ 4.20 ระบบรถไฟฟ้ามหานครในเขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง
ที่มา : การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย (2547)

ตารางที่ 4.15 โครงข่ายระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง

โครงข่ายระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง	
โครงข่ายหลัก	
(ประกอบด้วย รถขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร, ระบบรถไฟฟ้ามหานคร, ระบบรถไฟฟ้าชานเมือง)	
	<p>สายเฉลิมพระเกียรติฯ 1 (สายสุขุมวิท, สายสีเขียวอ่อน) เปิดใช้งาน/ก่อสร้างส่วนต่อขยาย – กรุงเทพมหานคร, การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พรานนก-สมุทรปราการ ระยะทาง 33 กิโลเมตร</p>
	<p>สายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน) เปิดใช้งาน/ก่อสร้างส่วนต่อขยาย – การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย วงแหวนรอบใน และบางแค ระยะทาง 48 กิโลเมตร</p>
	<p>สายสีม่วง อยู่ระหว่างก่อสร้าง – การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย บางใหญ่-ราษฎร์บูรณะ ระยะทาง 40 กิโลเมตร</p>
	<p>สายสีแดงอ่อน อยู่ระหว่างก่อสร้าง – การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย ดุสิต-สุวรรณภูมิ ระยะทาง 50 กิโลเมตร</p>
	<p>สายสีแดงเข้ม อยู่ระหว่างประมูลงานก่อสร้าง – การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย รังสิต-มหาชัย ระยะทาง 65 กิโลเมตร</p>
	<p>สายสีส้ม อยู่ระหว่างออกแบบโครงการและเตรียมประมูลงานก่อสร้าง – การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย บางบำหรุ-บางกะปิ ระยะทาง 24 กิโลเมตร</p>

ที่มา : การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (2547)

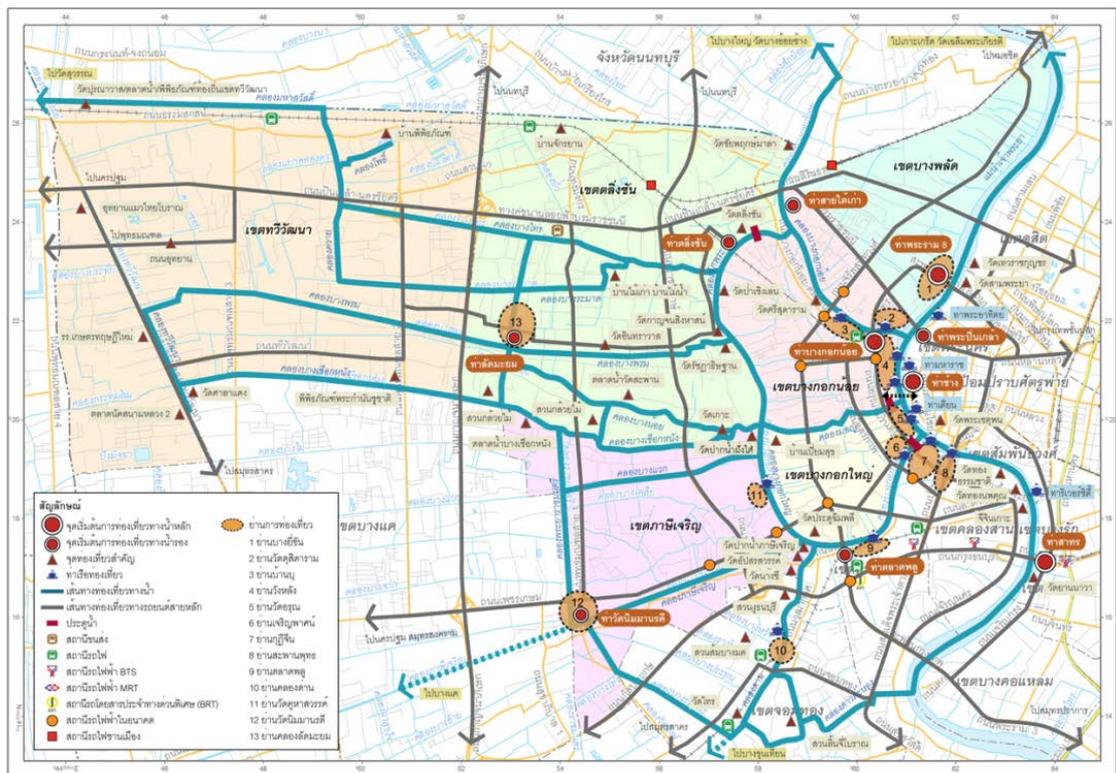
4.3.1.2 โอกาส (Opportunities)

1. ในปัจจุบัน

1) เส้นทางรถไฟฟ้าไปยังบางแค สายสีน้ำเงิน ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของชุมชนทั้งแหล่งที่อยู่อาศัย โรงงาน ย่านธุรกิจการค้า

2) มีโครงการพัฒนาระบบเครือข่ายของคลองฝั่งธน เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางน้ำ

(1) โครงการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาเส้นทางเดินเรือ พื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีเอกลักษณ์สำคัญ คือ มีโครงข่ายคลองที่เชื่อมต่อกันหลายสาย มีชุมชนริมน้ำเก่าแก่ที่มีการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นมายาวนาน มีวัดวาอารามและศาสนสถานสำคัญต่าง ๆ รวมทั้งสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าตั้งเรียงรายอยู่ริมน้ำ จึงมีศักยภาพในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ ทำให้สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ได้เล็งเห็นถึงปัญหาและศักยภาพของเส้นทางน้ำ จึงมีแนวคิดในการดำเนินการจัดทำ แผนฟื้นฟูและพัฒนาเส้นทางเดินเรือย่านฝั่งธนบุรี เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาการคมนาคมทางน้ำในพื้นที่ให้กลับมามีชีวิตชีวาดังเดิม โดยดำเนินการภายใต้นโยบายการบริหารกรุงเทพมหานคร ของ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร

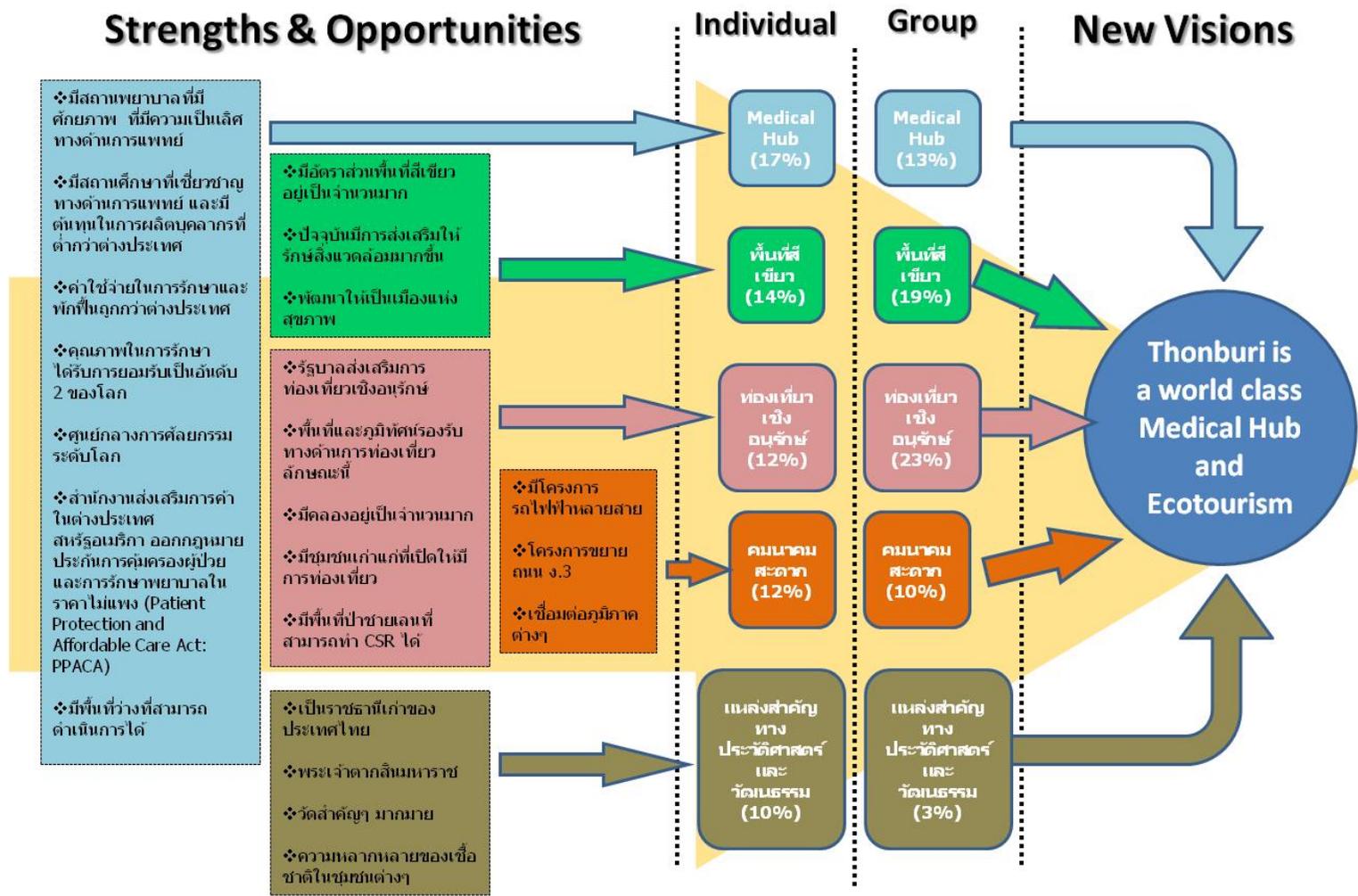
รูปที่ 4.21 โครงการพัฒนาระบบเครือข่ายของคลองฝั่งธน
ที่มา : สภาองค์กรชุมชนกรุงเทพมหานคร (2547)

2. ในอนาคต

- 1) แผนการเปิดท่าเรือน้ำลึกทวาย ของพม่า ทำให้พื้นที่ฝั่งธนบุรีมีโอกาสที่จะเป็นแหล่งกระจายสินค้าออกต่างประเทศผ่านทางชายแดนตะวันตกของประเทศ โอกาสสร้างศูนย์แสดงสินค้า, โกดังสินค้า, Hub ในการกระจายสินค้า บริเวณฝั่งเนื่องจากระบบสาธารณูปโภค โครงสร้างการคมนาคมเอื้ออำนวย เพิ่มความสะดวกต่อการเดินทาง ในการเชื่อมต่อเกือบทุกภูมิภาคของประเทศไทย
- 2) รถไฟฟ้า BTS สายสีส้ม, สีแดง เชื่อมต่อเขตคลังสินค้า ทำให้การคมนาคมบริเวณนั้นสะดวกมากขึ้น
- 3) การเปิดการค้าเสรีของ AEC ทำให้มีโอกาสในเรื่องของการพัฒนาการค้า การลงทุนมากยิ่งขึ้น

4.4 การกำหนดวิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

จากข้อมูลการคิดค้นวิสัยทัศน์ของนักศึกษาแต่ละกลุ่มที่ร่วมทำ Workshop มาแล้วนั้น เมื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้แล้ว จะพบว่าทางเลือกที่เป็นจุดแข็งและมีโอกาสในการพัฒนาสูงคือ การพัฒนาทางการแพทย์ ซึ่งถูกนำมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาถึง 17% จากความคิดทั้งหมดของนักศึกษา ทั้ง 85 คน ด้วยปัจจัยทางด้านจุดแข็งและโอกาสในอนาคต จึงเหมาะสมที่จะพัฒนาเพื่อให้เกิดความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ฝั่งธนบุรี จากนั้นหากได้รับการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงและสามารถสร้างทัศนคติที่ดีแก่ประชาชนชาวพื้นที่ฝั่งธนบุรีขึ้นมาได้แล้วนั้น การพัฒนาทางการแพทย์สามารถยอมรับจากประชาชนและสามารถดำเนินการได้โดยง่าย

รูปที่ 4.22 แผนภาพแสดงการดำเนินการทำ Work shop ของนักศึกษาปริญญาโท

ซึ่งจากข้อมูลที่กำลังมาในข้างต้นนั้น สามารถนำมาคิดเป็นวิสัยทัศน์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรีได้ว่า **“Thonburi is a world class Medical Hub and Ecotourism”** หรือสามารถอธิบายได้ว่า พื้นที่ฝั่งธนบุรีจะเป็นจุดศูนย์กลางการรักษาระดับโลกและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เมื่อคนทั่วโลกนึกถึงการรักษาที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ราคาสมเหตุสมผล ครบวงจรทั้งการรักษาและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นสมคูลย์แล้วจะต้องนึกถึงคำว่า “ธนบุรี”

4.4.1 ข้อมูลสนับสนุนวิสัยทัศน์ด้าน การพัฒนา Medical Hub

เมื่ออ้างอิงจากแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 12 ปี แล้วจะพบว่า ทางกรุงเทพมหานครมีความต้องการที่จะพัฒนาให้กรุงเทพเป็น Gateway ของภูมิภาครวมถึง เป็นศูนย์กลางทางด้านสุขภาพและการรักษา จึงนับเป็นโอกาสอันดีที่พื้นที่ฝั่งธนบุรีจะนำจุดนี้มาพัฒนาให้เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี

นอกจากนี้ประชาชนให้ความสำคัญกับสุขภาพ ต้องการแหล่งธรรมชาติ รวมถึงประชากรโลกเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น จึงควรพัฒนาให้พื้นที่ฝั่งธนบุรี เป็นศูนย์การแพทย์ที่ครบวงจรและทันสมัย ที่จะรวมการบริการด้านสุขภาพในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการรักษาโรค การโภชนาการ การดูแลผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ ธนบุรีจะถูกพัฒนาให้เป็นศูนย์การแพทย์เชิงท่องเที่ยว ที่จะสร้างความแตกต่างจากการแพทย์ทั่วไป และเมื่อทำการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส ที่พื้นที่ฝั่งธนบุรี สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาให้พื้นที่ฝั่งธนบุรี เพื่อก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์คือ พื้นที่ฝั่งธนบุรี มีโรงพยาบาลที่มีชื่อเสียง และมีมาตรฐานทั้งด้านการรักษาโรค และ เสริมความงาม มากมาย เช่น

- 1) โรงพยาบาลศิริราช มีคุณภาพ และชื่อเสียงในด้านการรักษาโรค
- 2) โรงพยาบาลในเครือบางปะกอก มีสาขาครอบคลุมพื้นที่ฝั่งธนบุรี
- 3) โรงพยาบาลทหารเรือ โรงพยาบาลรัฐบาลขนาดใหญ่ของฝั่งธนบุรี
- 4) โรงพยาบาลยันฮี มีชื่อเสียงในด้านการให้บริการเสริมความงาม
- 5) โรงพยาบาลบางมด มีชื่อเสียงด้านทำศัลยกรรมติระดับโลก

จะเห็นได้ว่า โรงพยาบาลในพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีความหลากหลาย และพร้อมที่จะให้คำปรึกษาและบริการทางการแพทย์ในทุกด้าน แต่ที่ยังขาดอยู่นั้นก็คือ การส่งเสริมในการพัฒนาด้านรูปลักษณ์และมาตรฐานของโรงพยาบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริม และเร่งผลักดันให้โรงพยาบาลในพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีมาตรฐานในระดับเดียวกัน เพื่อให้ผู้ที่ใช้บริการรู้สึกมั่นใจ และไว้ใจที่จะรักษาใช้บริการ และเมื่อการบริการได้มาตรฐาน การแพทย์ในพื้นที่ฝั่งธนบุรีจะเป็นที่ยอมรับของผู้ที่รักสุขภาพ และใส่ใจในด้านความงาม ที่ต้องการ การบริการที่ได้มาตรฐาน ไม่ว่าจะการบริการจะมีราคาสูง

หรือไม่ ส่งผลให้การแพทย์ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี สามารถสร้างรายได้ให้กับภาคธุรกิจของโรงพยาบาล และยังสามารถให้มีการจ้างงานในพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพิ่มมากขึ้น

นอกจากจะมีโรงพยาบาลที่ให้บริการด้านสุขภาพ และ เสริมความงามที่มีประสิทธิภาพแล้ว ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี ยังมีสถานบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากรทางการแพทย์

นอกจากนี้แล้ว หากมองในด้านการคมนาคมของพื้นที่ฝั่งธนบุรี พบว่ามีเส้นทางคมนาคมที่ครบครัน ที่ จะรองรับผู้ที่ต้องการมาใช้บริการทางการแพทย์ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี สามารถเดินทางได้สะดวก ไม่ว่าจะเป็นทางรถยนต์ที่มีถนนหนทาง ทางด่วน ที่เชื่อมโยงกับเขตต่าง ๆ หรือ เดินทางโดยรถไฟฟ้า ที่รวดเร็ว ซึ่งในปัจจุบัน ภาครัฐบาลได้สร้างรางไฟฟ้า ส่วนต่อขยายมายังพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ มีความสะดวกสบายในการเดินทางมาใช้บริการด้านการแพทย์ที่พื้นที่ฝั่งธนบุรี

พื้นที่ฝั่งธนบุรี มีแหล่งธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นสวนผลไม้ มีชายฝั่งทะเลบางขุนเทียน เราจึงควรใช้จุดแข็งที่พื้นที่ฝั่งธนบุรียังมีแหล่งธรรมชาติอยู่ มาเสริมและพัฒนาให้เป็นการแพทย์ในเชิงท่องเที่ยว เพื่อเป็นการสร้างความแตกต่าง ทำให้การแพทย์ของพื้นที่ฝั่งธนบุรี มีจุดเด่นมากยิ่งขึ้น โดยที่เราจะอนุรักษ์ธรรมชาติในพื้นที่ฝั่งธนบุรี เพื่อส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อเป็นการต่อยอดด้านบริการสุขภาพ สำหรับผู้ป่วยที่ต้องการพักผ่อนร่างกายในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ สะดวก โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปไกล

ศูนย์การแพทย์จะสร้างพันธมิตรทางการค้ากับธุรกิจอื่น ๆ เช่น ธุรกิจท่องเที่ยว การบิน การโรงแรม โดยจะมีการเสนอแพคเกจการรักษาพยาบาล และการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น รักษาโรค ตรวจร่างกาย เสริมความงาม ร่วมกับการท่องเที่ยว เช่น จัดทริปช้อปปิ้ง ดีกอล์ฟ หรือ สปา เป็นต้น โดยที่ศูนย์พยาบาลจะบริการจัดการจองตั๋วเครื่องบิน สำหรับลูกค้าต่างจังหวัด หรือลูกค้าต่างประเทศ จองที่พักโรงแรม ตามความต้องการของลูกค้า และเสริมการดูแลสุขภาพ โดยที่โรงพยาบาลจัดให้มีโปรแกรมด้านโภชนาการ รับประทานอาหารที่ปลอดภัย ปราศจากสารพิษ พักในสถานที่ไร้มลพิษอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า เมื่อเราสร้างความแตกต่าง โดยการนำจุดแข็งในด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ เสริมให้มีการเสนอบริการด้านท่องเที่ยวที่เน้นทางด้านสุขภาพร่วมด้วย จะเป็นการตอบสนองความต้องการ ที่ไม่อาจหาได้จากที่ใดในโลก ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี ยังคงมีจุดแข็งอีกมากมาย เช่น มีพื้นที่เปล่าอยู่มาก สามารถมาพัฒนาเป็นศูนย์การแพทย์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก เป็นที่สนใจของต่างชาติแล้ว จะทำให้มีเม็ดเงินจำนวนมหาศาลเข้ามา ไม่เพียงแต่ฝั่งธนบุรี แต่ยังทำให้ประเทศชาติมีรายได้ และเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

4.4.1.1 เป้าหมายการสร้างชนบุรีให้เป็น ศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์

4.4.1.1.1 พัฒนาเป็นศูนย์กลางสุขภาพ ศูนย์ธุรกิจการแพทย์ที่ทันสมัย ระดับโลก

ให้การสนับสนุนแพทย์ของไทย มีความสามารถรักษาโรคซับซ้อนที่รักษายาก ด้วยบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ พร้อมอุปกรณ์เครื่องมือ ทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพสูง พร้อมทั้งให้บริการทั้งชาวไทย และ ชาวต่างชาติ เพื่อเป็นการดึงเม็ดเงินจากชาวต่างชาติ เข้ามาในประเทศไทย แล้วนำรายได้นั้นมาจัดบริการช่วยเหลือคนที่มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นที่สังคมและจริยธรรมทางการแพทย์ยอมรับ

ให้การสนับสนุนแก่ โรงพยาบาลศิริราชปิยะมหาราชากรุณย์ (Siriraj Piyamaharajkarun Hospital) โรงพยาบาลแห่งใหม่ในสังกัดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล หนึ่งในโครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำในเอเชียอาคเนย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการแพทย์สยามินทราธิราช (Sayamindradhiraj Medical Institute) โดย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ปัจจุบันเป็น Medical Hub ให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรีอยู่แล้ว เพื่อให้เป็นเลิศทางการแพทย์ในเอเชียอาคเนย์

รูปที่ 4.23 โรงพยาบาลศิริราชปิยะมหาราชากรุณย์

ที่มา : โรงพยาบาลศิริราชปิยะมหาราชากรุณย์ (2555)

สนับสนุนมหาวิทยาลัยมหิดลในการ จัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา เพื่อผลิตยา และวัคซีน ในรักษาโรคที่เกิดขึ้นใหม่ ภายในประเทศ เพื่อลดการนำเข้ายาจากต่างประเทศ

- 1) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมยา และพัฒนาเครื่องมือแพทย์ไทย
- 2) ส่งเสริมการลงทุนในกิจการผู้สูงอายุ ค่ารักษาพยาบาล
- 3) สร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ

เนื่องจากการบริการสุขภาพ เป็นสิทธิมนุษยชน ทุกคนไม่ว่ารวย หรือ จน เชื้อชาติ ศาสนาใด ย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ Thonburi Medical Hub จะมีการจัดการให้มีความเหลื่อมล้ำน้อยที่สุด โดยมีนโยบายจัดสรรสถานพยาบาลทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีการบริการด้านสุขภาพ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อประโยชน์สาธารณะ กับ จุดมุ่งหมายเพื่อผลกำไรและการค้า

ตารางที่ 4.16 นโยบายจัดสรรสถานพยาบาลทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

สถานพยาบาลด้านสุขภาพ		สถานภาพตามกฎหมายของสถานพยาบาล	
		ภาครัฐ	ภาคเอกชน
จุดมุ่งหมาย	เพื่อประโยชน์สาธารณะ	30	20
	เพื่อผลกำไรและการค้า	10	40

4.4.1.1.2 Boutique Hospital

ในปัจจุบันนี้มีโรงพยาบาลส่วนใหญ่ของพื้นที่ฝั่งธนบุรียังค่อนข้างมีการพัฒนาทางด้านความนำสมัยค่อนข้างน้อย ซึ่งส่งผลให้ผู้ใช้บริการเกิดความไม่น่าเชื่อถือในคุณภาพและบริการของโรงพยาบาล ทำให้ผู้ใช้บริการเปลี่ยนไปใช้โรงพยาบาลใหญ่ๆ หรือโรงพยาบาลในต่างประเทศ จึงเป็นแนวคิดให้เกิดการพัฒนาโรงพยาบาลรูปแบบใหม่ นั่นคือโรงพยาบาลแบบบูติก หรือ Boutique Hospital

รูปที่ 4.24 ห้องพักรักษาผู้ป่วยของ Boutique Hospital

แนวคิดนี้เริ่มมีการนำไปใช้บ้างแล้วในประเทศแถบอาหรับ แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายของการรักษาก็ยังค่อนข้างสูงจึงเป็นสาเหตุให้ทำไม โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ถึงได้รับความนิยมมากในหมู่คนอาหรับ เพราะมีความใกล้เคียงกับ Boutique Hospital มากที่สุด

หากพื้นที่ฝั่งธนบุรีสามารถพัฒนาโรงพยาบาลส่วนใหญ่ ให้มีความเป็นบุติกมากขึ้น นั่นคือ

- 1) สถานที่และการตกแต่งระดับเดียวกับโรงแรม 5 ดาว

รูปที่ 4.25 พื้นที่โดยรอบของ Boutique Hospital

การตกแต่งสถานที่ เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ใช้บริการรู้สึกเชื่อมั่นในคุณภาพของการให้บริการ นอกจากนี้ยังสามารถดึงดูด ชาวต่างชาติที่ต้องการใช้บริการในโรงพยาบาลที่มีความทันสมัยใน

รูปลักษณะภายนอก เช่น ชาวตะวันออกกลาง และชาวยุโรป นอกจากนั้นหากได้รับรางวัลด้านการตกแต่งในระดับโลกแล้วจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้ใช้บริการมีความต้องการมาใช้บริการมากขึ้น

2) การให้บริการของบุคลากร เป็นการให้บริการด้วยมาตรฐานระดับสูง

รูปที่ 4.26 การให้บริการของ Boutique Hospital

สิ่งสำคัญที่ผู้ใช้บริการคาดหวังนั้นคือ การได้รับการรักษาด้วยมาตรฐานระดับสูง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทางโรงพยาบาลจะต้องทำการพัฒนาคุณภาพของการให้บริการให้ เทียบเท่าการให้บริการของโรงแรมระดับห้าดาวและมีมาตรฐานการรักษาเทียบเท่าโรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ และทำให้ได้รับการยอมรับในระดับโลก

3) ความเพียบพร้อมของเครื่องมือในการให้บริการ

รูปที่ 4.27 เครื่องมือทางการแพทย์ของ Boutique Hospital

หากเครื่องมือพร้อมก็ย่อมเป็นการดีกว่า แต่ในระยะแรกอาจใช้วิธีการพัฒนาให้มีโรงพยาบาลศูนย์กลางที่มีเครื่องมือเพียบพร้อม ส่วนโรงพยาบาลในเครือนั้นใช้หลักการเป็นสถานที่พักฟื้น หรือกายภาพบำบัดแทน เพื่อลดค่าใช้จ่าย แต่ในระยะยาวก็ควรจะมีการพัฒนาเครื่องมือให้เพียบพร้อมรองรับความต้องการทางการแพทย์ของผู้ใช้บริการ

จากที่กล่าวไปในข้างต้นหลักการดังกล่าวนี้จะช่วยเพิ่มจุดเด่นให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรีมากขึ้น นั่นคือไม่เพียงศูนย์กลางทางการแพทย์เท่านั้น แต่ยังเป็นการรักษาแบบบูรณาการ ที่ช่วยให้ดึงดูดผู้ให้บริการให้มาใช้บริการมากขึ้น

สำหรับค่าใช้จ่ายบริการของโรงพยาบาลบูติกนั้น จะดำเนินการจัดเก็บเช่นเดียวกับหลักของโรงพยาบาลศิริราช ปิยมหาราชการุณย์คือ ค่าใช้จ่ายจะถูกกว่าการรักษาทั่วไปของโรงพยาบาลเอกชน ประมาณ 30% แต่ก็แพงกว่าการรักษาของโรงพยาบาลรัฐบาล แต่กำไรที่ได้จากการรักษาแบบบูติกนั้น จะนำมาส่งเสริมการรักษาให้กับผู้บริการที่ ใช้บริการในระดับธรรมดา

ทั้งนี้ทั้งนั้น การจะดำเนินการพัฒนาตามแนวคิดนี้ให้สามารถใช้ได้จริงนั้นภาครัฐต้องให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นในโรงพยาบาลต่างๆ ภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

4.4.1.1.3 ศูนย์กลางการรักษาพยาบาล (Medical Hub)

นอกจากนี้หากพื้นที่ผังขนบุรีสามารถจัดตั้งศูนย์กลางการรักษาพยาบาล หรือ Medical Hub เป็นพื้นที่ศูนย์รวมของการรักษา อันประกอบไปด้วยโรงพยาบาล, มหาวิทยาลัยทางด้านการแพทย์, สถานที่พักผ่อนและ Health Resort สำหรับญาติของผู้ใช้บริการแล้ว จะสามารถเป็นจุดดึงดูดได้มากขึ้น โดยพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการก่อสร้าง Medical Hub นั้นจะต้องเป็นไปตามกฎหมายต่อไปนี้

1. กฎกระทรวงสาธารณสุข ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมสถานพยาบาลพ.ศ. 2485

ได้ระบุถึงรายละเอียดสถานพยาบาลและคุณลักษณะไว้ว่า ที่ตั้งของสถานพยาบาลต้องอยู่ในทำเลที่ไม่เป็นอันตรายแก่สุขภาพและมีอากาศดีพอแก่ความประสงค์

2. เกณฑ์และมาตรฐานผังเมืองรวม พ.ศ. 2549

กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง เป็นกฎหมายที่ควบคุมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินตราขึ้น บังคับใช้ในรูปของพระราชบัญญัติ การผังเมือง พ.ศ. 2518 สาระสำคัญกล่าวถึงการวางและจัดทำผังเมืองรวม และผังเมืองเฉพาะ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

โดยกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 เป็นกฎหมายที่ประกาศให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในเขตกรุงเทพมหานครตราขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 มีอายุการบังคับใช้ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2549 ถึง 15 พฤษภาคม 2554 และสามารถขยายระยะเวลาการบังคับใช้ต่อไปได้อีก 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 1 ปี

โดยในกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 ได้บัญญัติไว้ว่า โรงพยาบาลควรตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เข้ถึงได้โดยสะดวกและอยู่ในเขตตัวเมือง โดยอ้างมาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข ได้ระบุเกี่ยวกับสถานีอนามัยและโรงพยาบาลดังนี้

- 1) ในระยะรัศมี 7 กิโลเมตรและจำนวนประชากร 4,000 คน ควรมีสถานีอนามัยชั้น 2 จำนวน 1 แห่งขนาดพื้นที่ประมาณ 1 - 2 ไร่
- 2) ในระยะรัศมี 15 กิโลเมตรและจำนวนประชากรน้อยกว่า 5,000 คน ควรมีโรงพยาบาลขนาด 30 เตียงจำนวน 1 แห่ง ขนาดพื้นที่ 15 ไร่
- 3) สแควนอำเภอที่มีประชากร 15,000 - 30,000 คน ควรมีโรงพยาบาลประจำอำเภอขนาด 60 เตียงพื้นที่ 25 ไร่

ตารางที่ 4.17 บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุข (1)

ประเภท	มาตรฐานต่ำสุด		สถานที่ตั้ง
	เตียง/ประชากร	พื้นที่ต้องการ (ไร่)	
โรงพยาบาล	60/100,000	25	เข้าถึงได้โดยสะดวก
โรงพยาบาล	30/50,000	15	อยู่ในเขตตัวเมือง
โรงพยาบาล	10/5,000	10	อยู่ในเขตตัวเมือง
ศูนย์บริการ	0	2	อยู่ในเขตตัวเมือง

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข อ้างถึงโดย JICA ใน City Planning Manual (2554)

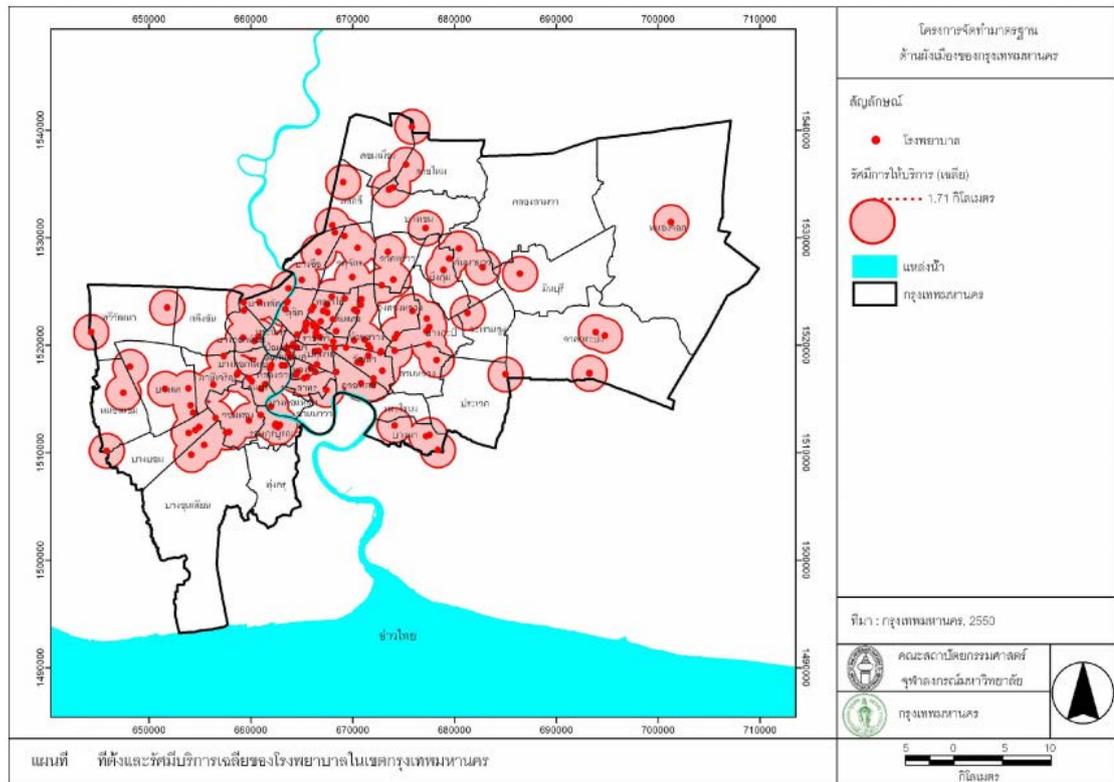
นอกจากนี้สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ สรุปมาตรฐานทางค านการแพทย์และสาธารณสุขไว้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 บริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุข (2)

ประเภท	ขนาดพื้นที่ 1 แห่ง (ไร่)	จำนวนประชากร (คน)	ระยะรัศมี (กิโลเมตร)	หมายเหตุ
โรงพยาบาลขนาด 10 เตียง	1 - 2	5,000 - 10,000	15	ควรเตรียมพื้นที่สำหรับขยาย เมื่อมีประชากรในระยะรัศมีบริการเพิ่มขึ้น
โรงพยาบาลขนาด 30 เตียง	15	10,000 - 50,000	15	
โรงพยาบาลขนาด 60 เตียง	25	50,000 - 100,000	15	
สถานีอนามัยชั้น 2	1 - 2	4,000	7	โดยคำนวณความต้องการจำนวนเตียง 1 เตียงต่อประชากร 1,000 คน
สถานีอนามัยชั้น 1	1 - 2	10,000	ไม่เกิน 15	

ที่มา : เกณฑ์และมาตรฐานผังเมืองรวม พ.ศ. 2549, สำนักพัฒนามาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมือง (2554)

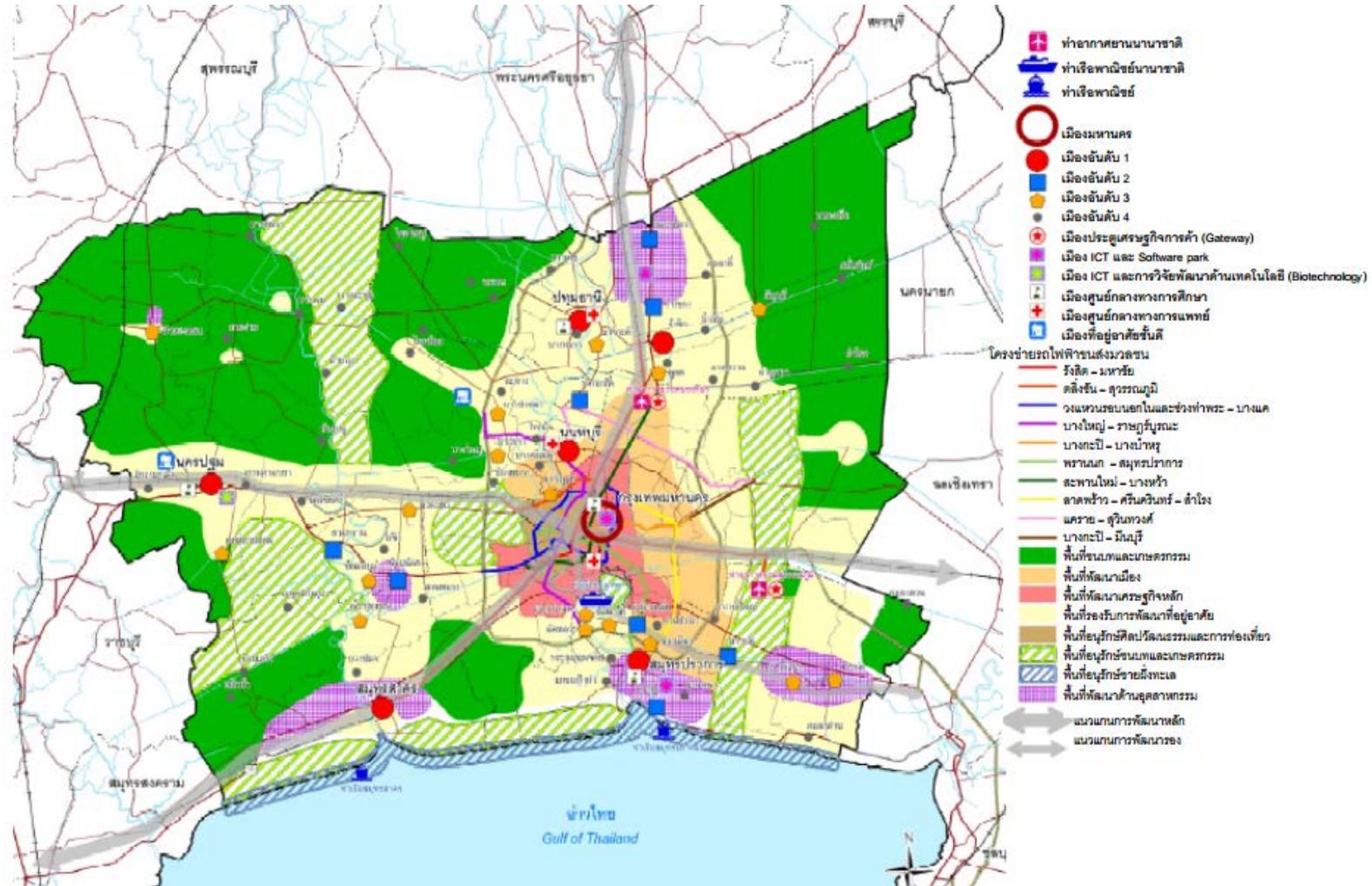
จากการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสถานพยาบาลในกรุงเทพมหานครพบว่า กรุงเทพมหานครมีสถานพยาบาลทั้งหมด 314 แห่ง โดยพื้นที่กลุ่มเขตเมืองชั้นในค านตะวันออกมีสถานพยาบาลกระจุกตัวอยู่มากที่สุดคือ 105 แห่ง คิดเป็นร ้อยละ 33 ของสถานพยาบาลทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ส วนกลุ่มเขตชานเมืองด้านตะวันตกหรือพื้นที่ฝั่งธนบุรีในเขตบางขุนเทียนนั้นมีสถานพยาบาลเป็นจำนวนน ้อยที่สุดคือ 21 แห่ง คิดเป็นร ้อยละ 7 ของสถานพยาบาลทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ซึ่งทั้ง 21 แห่งนั้นเป็นสถานพยาบาลของเอกชนทั้งหมด

รูปที่ 4.28 ที่ตั้งและรัศมีบริการเฉลี่ยของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ฟังภาค

นอกเหนือจากข้อกำหนดทางด้านการจัดตั้งสถานพยาบาลดังกล่าวแล้ว กรมโยธาธิการและผังเมืองยังได้ดำเนินการวางผังภาคจำนวน 6 ฟัง ซึ่งนอกจากผังภาคเหนือ ผังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผังภาคกลาง ผังภาคตะวันออก และผังภาคใต้แล้ว ยังมีผังภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัด เพื่อให้ผังภาคมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเกิดผลในทางปฏิบัติโดยการประสานนโยบาย แผนงาน โครงการ และการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานต่างๆของภาครัฐ

รูปที่ 4.29 ผังภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, กรมโยธาธิการและผังเมือง พ.ศ. 2549

2. ผังเมืองรวม

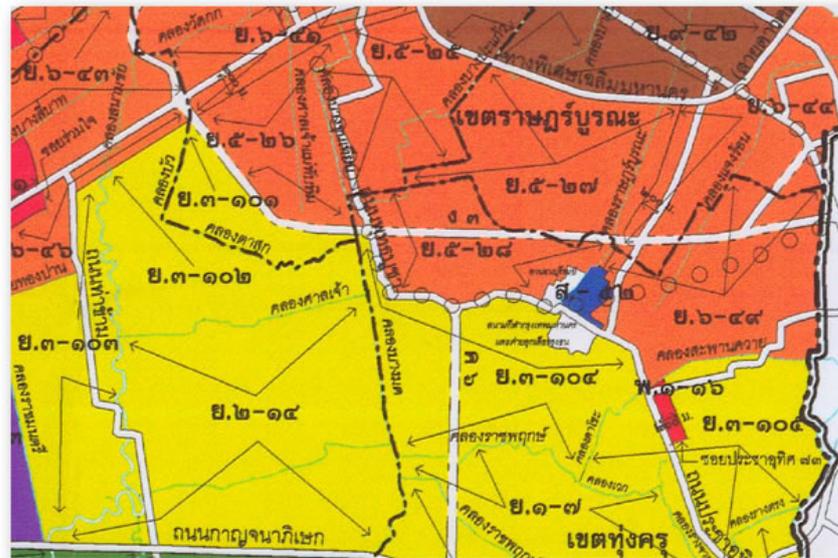
ผังเมืองรวม หมายถึง แผนผัง นโยบายและโครงการรวมทั้งมาตรการควบคุมโดยทั่วไปเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการดำรงรักษาเมือง และบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน การคมนาคม และการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค บริการสาธารณะ และสภาพแวดล้อม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการผังเมือง การบังคับใช้ผังเมืองรวม จะตราเป็นกฎกระทรวง

กรุงเทพมหานครได้ ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่ 2) และ ประกาศเป็นกฎกระทรวงให้ ใช้ บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 ผังเมืองรวมฉบับดังกล่าวได้ มีการเพิ่ม กำหนดเกี่ยวกับอัตรา วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (Floor Area Ratio หรือ FAR) และอัตรา วน อยละของพื้นที่ว่าง วนพื้นที่อาคารรวม (Open Space Ratio หรือ OSR) รวมทั้งการกำหนดเงื่อนไขให้ สามารถเพิ่มอัตรา วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (FAR Bonus) ในกรณีที่ มีการเพิ่มพื้นที่ ว่าง ว่าง เพื่อการ ประโยชน์ สาธารณะ หรือ มีการเพิ่มพื้นที่เพื่อการจอดรถยนต์ในบริเวณโดยรอบสถานีระบบขนส่งมวลชน

1) แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินและข้อกำหนด

กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ได้จำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ไว้จำนวน 8 ประเภท คือ

(1) ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

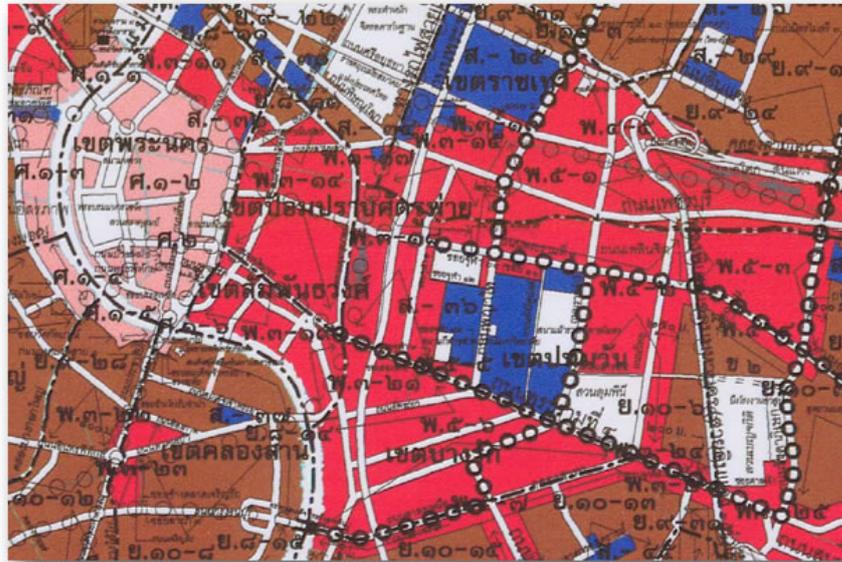

ก. ที่ดินประเภท ย.1 – ย.4 (สีเหลือง) กำหนดให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย

ข. ที่ดินประเภท ย.5 – ย.7 (สีส้ม) กำหนดให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง

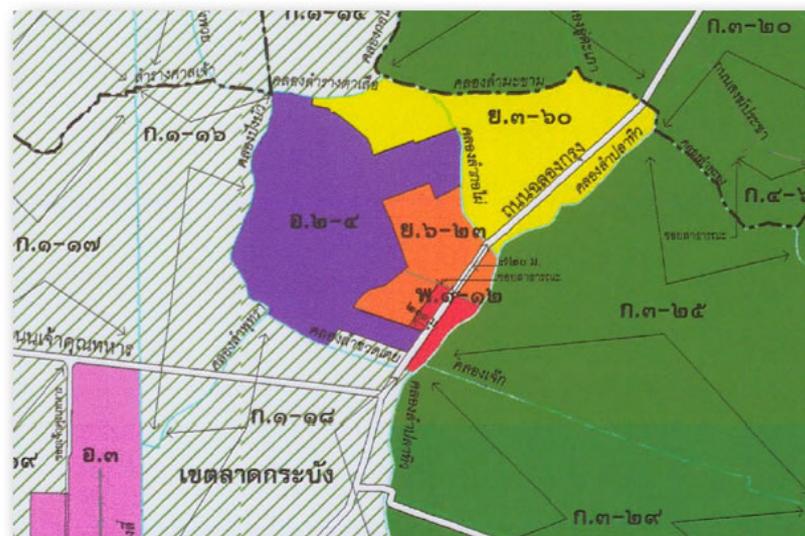
ค. ที่ดินประเภท ย.8 – ย.10 (สีน้ำตาล) กำหนดให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบ ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อประกอบกิจการตามที่กำหนด

(2) ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม (สีแดง) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือที่ดินประเภท พ.1 – พ.5

ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกิน ร้อยละสิบของ ที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด

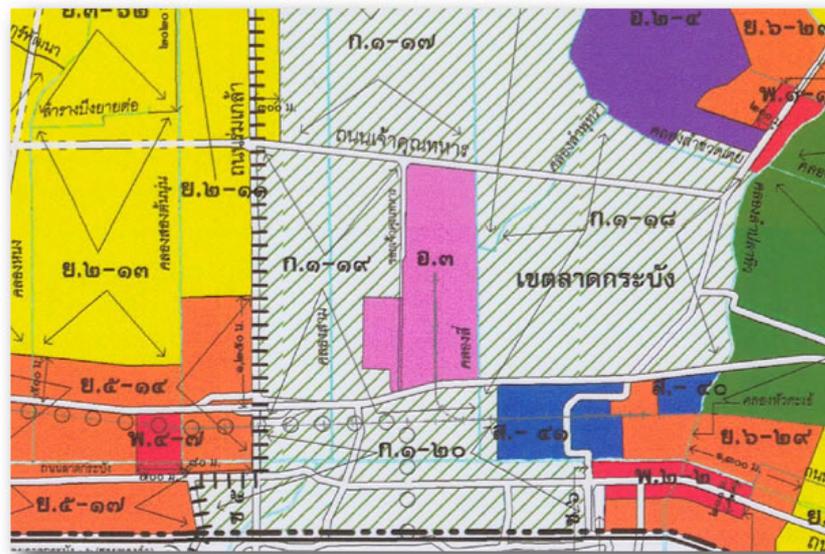
(3) ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม (สีม่วง) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ที่ดินประเภท อ.1 กำหนดเป็นเขตอุตสาหกรรม เพื่อการบริหารและจัดการ
สิ่งแวดล้อม สำหรับการประกอบกิจการประเภทอุตสาหกรรมการผลิตที่มีมลพิษน้อย

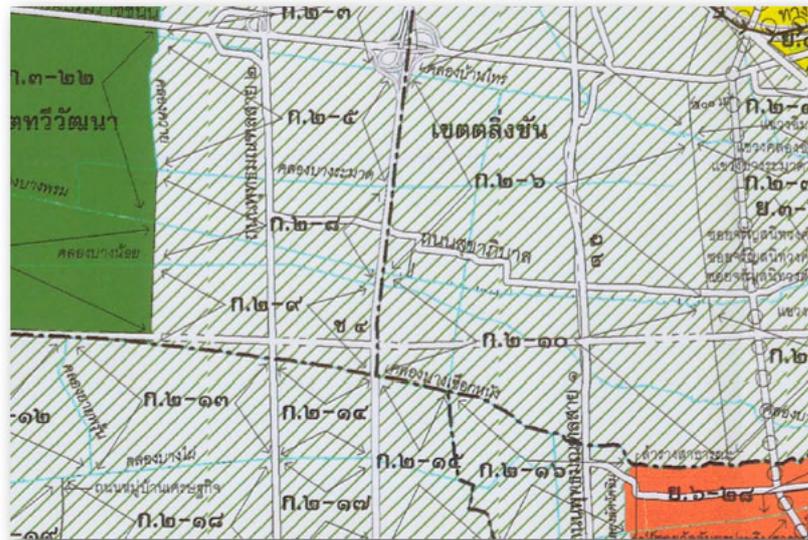
ข. ที่ดินประเภท อ.2 กำหนดเป็นนิคมอุตสาหกรรม ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ว่า
ด้วยการนิคมอุตสาหกรรม ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม การ
สาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้
ไม่เกินร้อยละสิบของที่ดินในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อกิจการตามที่กำหนด

(4) ที่ดินประเภทคลังสินค้า (สีเม็ดมะปราง) กำหนดเป็นที่ประเภท อ.3

ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อคลังสินค้า อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการบรรจุสินค้า
อุตสาหกรรมเกี่ยวกับ การประกอบชิ้นส่วนต่างๆ โดยไม่มีการผลิต และอุตสาหกรรมบริการชุมชน ที่
ไม่ก่อเหตุรำคาญ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการ ใช้ประโยชน์ที่ดิน
เพื่อกิจการ อื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบของที่ดิน ประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์
ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด

(5) ที่ดินประเภทอนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม (ส.ชา.บ.ก. และ ส.ชา.บ.ก.เจ.)

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ที่ดินประเภท ก.1

ข. ที่ดินประเภท ก.2

ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ และการอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ ไม่เกินร้อยละห้า และร้อยละสิบของที่ดิน ประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด

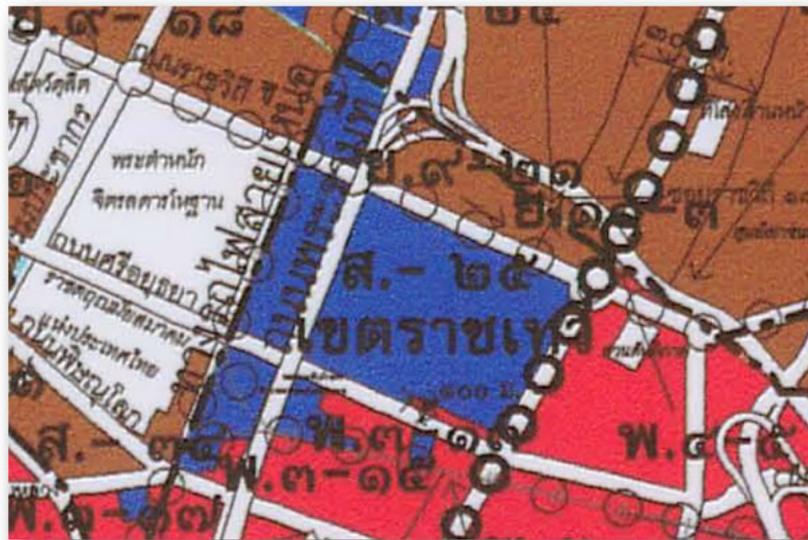
(6) ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม (ส.ชา.บ.ก.) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ที่ดินประเภท ศ.1

ข. ที่ดินประเภท ศ.2

ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการส่งเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม
ท้องถิ่น การท่องเที่ยว พานิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและ
สาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ ใหญ่ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละ
ห้า ของที่ดินประเภทนี้ ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด

(8) ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ (สีน้ำเงิน)

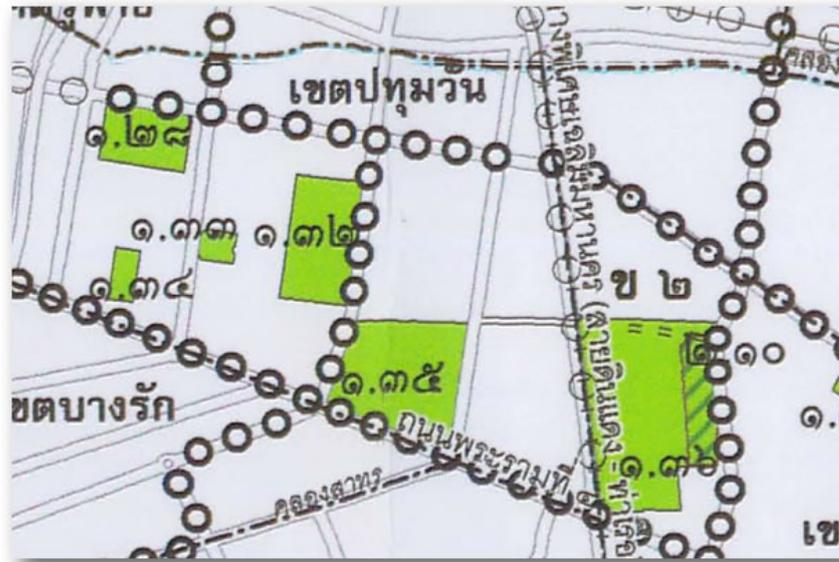

กำหนดให้เป็นที่ดินประเภท ศ. ที่ดินประเภทนี้ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสถาบันราชการ การศาสนา
การศึกษา การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ หรือสาธารณูปโภค การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อ
วัตถุประสงค์อื่น ให้ใช้ได้เฉพาะที่จำเป็น หรือเกี่ยวเนื่องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินหลัก

2) แผนผังแสดงที่โล่งและข้อกำหนด

ที่โล่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- (1) ที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สีเขียวอ่อน)

ให้ใช้ประโยชน์เพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

- (2) ที่โล่งพักน้ำเพื่อการป้องกันน้ำท่วม (สีเขียวอ่อนมีเส้นทแยงสีเขียว)

ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการป้องกันน้ำท่วมการสาธารณสุขโรคที่เกี่ยวกับการป้องกันน้ำท่วม หรือ สวนสาธารณะเท่านั้น

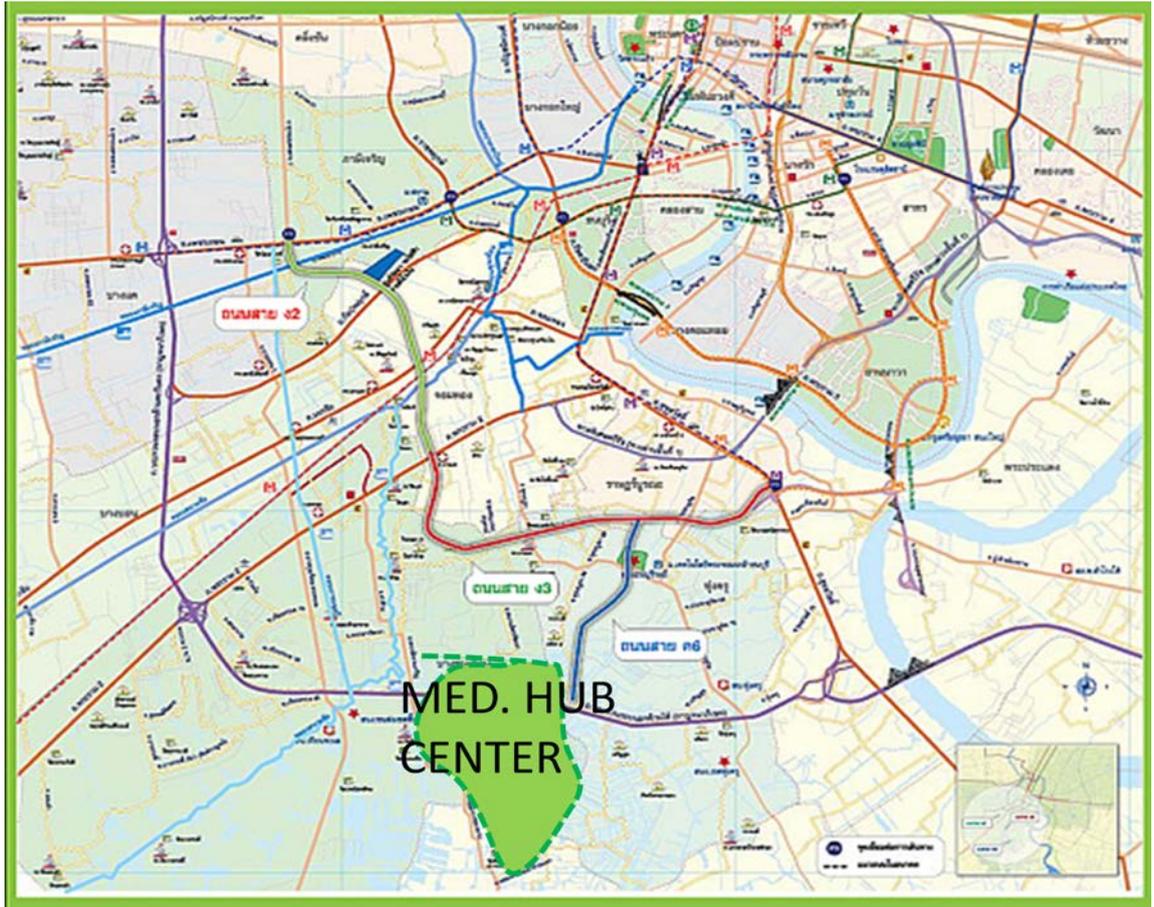
จากการศึกษาข้อกำหนดทางด้านกฎหมายสาธารณสุขและการวางผังเมืองของกรุงเทพมหานครทำให้พบว่า การที่จะดำเนินการก่อสร้างศูนย์กลางการรักษายาบาลนั้นจะต้องดำเนินการตามกฎหมายต่างๆที่กำหนดไว้ดังนี้

- 1) เป็นพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก
- 2) อยู่ในพื้นที่สีเขียวในแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์จากที่ดิน
- 3) มีพื้นที่โล่งว่างเพียงพอต่อการก่อสร้างและดำเนินการ
- 4) มีอากาศบริสุทธิ์ และสิ่งแวดล้อมสีเขียว

และเมื่อพิจารณาถึงพื้นที่ ที่ตรงกับข้อกำหนดดังกล่าวแล้วพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การก่อสร้างศูนย์กลางการรักษายาบาล หรือ Medical Hub ในพื้นที่ฝั่งธนบุรีมี 2 พื้นที่คือ

- 1) พื้นที่บริเวณคลังชั้น
- 2) พื้นที่บริเวณบางขุนเทียน ใกล้กับถนนพระรามสอง

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงจำนวนโรงพยาบาลภายในพื้นที่เป็นหนึ่งในข้อกำหนดแล้วจะพบว่าพื้นที่บริเวณบางขุนเทียนจะมีจำนวนโรงพยาบาลน้อยกว่ามาก และโรงพยาบาลในพื้นที่ทั้งหมดเป็นโรงพยาบาลของเอกชน โดยไม่มีโรงพยาบาลของรัฐในพื้นที่

รูปที่ 4.32 พื้นที่ก่อสร้าง โครงการ Medical Hub บางขุนเทียน

4.4.2 ข้อมูลสนับสนุนวิสัยทัศน์ด้าน การพัฒนาพื้นที่สีเขียว

4.4.2.1 แนวคิดการสร้างพื้นที่สีเขียว

ต้นกำเนิดของพื้นที่สีเขียว (green belt) มาจากทฤษฎีของกรีกที่มีต่อขนาดของเมืองในอุดมคติ (ideal city size) คือ เมืองจะเติบโตอย่างถูกควบคุมไว้ทางกายภาพการขยายตัวควรจะจัดหาที่อื่นๆ ให้ใหม่ ต่อมาอังกฤษได้นำแนวความคิดนี้มาใช้กับนครลอนดอน โดยเริ่มตั้งแต่สมัยพระนางเจ้าอลิซาเบทที่ 1 ใน พ.ศ. 2123 ได้มีประกาศห้ามก่อสร้างที่อยู่อาศัยภายในรัศมี 3 ไมล์ของรอบเมือง เพื่อป้องกันที่อยู่อาศัยขยายตัวออกไปและความยากจนต่างๆ แต่นโยบายนี้ประสบความสำเร็จล้มเหลว จนกระทั่งศตวรรษที่ 19 แนวความคิดเรื่องพื้นที่สีเขียวได้ถูกนำมาฟื้นฟูขึ้นใหม่ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้มีการพัฒนาเมืองใหญ่จำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาเรื่องราคาที่ดินในเมืองเพิ่มขึ้น และมีปัญหาด้านการจราจรมากขึ้น ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะกำหนดให้มีพื้นที่สีเขียว ก็เพื่อที่จะป้องกันไม่ที่ดินถูกทำลายหรือทอดทิ้ง ภายนอกนี้ ยังทำให้เกิดธรรมชาติที่สวยงาม เกิดคุณค่าด้านภูมิทัศน์ (landscape) และมีศักยภาพทางด้านสันตนาการ การทำให้เกิดพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ที่พัฒนาแล้ว มีผลให้เป็นปอดสีเขียว (green lungs) ของเมืองเพื่อใช้ในการหายใจและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเป็นพิษด้วย

4.4.2.2 ประเภทของพื้นที่สีเขียว

การแบ่งประเภทของพื้นที่สีเขียวสามารถแบ่งได้หลายแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์โดยมหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ได้แบ่งประเภทของพื้นที่สีเขียวตามวัตถุประสงค์ในการใช้ประโยชน์เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งได้แก่ พื้นที่สีเขียวที่เป็นพื้นที่ป่าไม้ประเภทต่าง ๆ รวมถึงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำแหล่งโบราณคดี และศิลปวัฒนธรรม ที่ควรอนุรักษ์และเพื่อการศึกษาค้นคว้า เป็นต้น
- 2) พื้นที่สีเขียวเพื่อการจัดระเบียบการใช้พื้นที่ชุมชนและพื้นที่สีเขียวโดยรอบชานเมือง เพื่อเป็นส่วนควบคุมการขยายตัวของเมืองเข้าสู่กล้าพื้นที่เกษตรกรรมหรือพื้นที่สีเขียวที่เป็นริ้วเส้นทางคมนาคมและริ้วชายน้ำต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่เกษตรกรรมที่สงวนไว้เป็นพื้นที่ล้อมเมือง พื้นที่โล่งว่างต่างๆ พื้นที่ปลูกต้นไม้ริมทางเท้า พื้นที่สีเขียวริมแม่น้ำลำคลอง ริ้วสีเขียวริมเส้นทางคมนาคมและพื้นที่สีเขียวตามประกาศของผังเมือง เป็นต้น
- 3) พื้นที่สีเขียวเพื่อการนันทนาการหรือที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นส่วนของพื้นที่เพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมประเพณี หรือกิจกรรมเพื่อการนันทนาการหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ สวนสาธารณะต่าง ๆ สวนหย่อม สนามกีฬาสนามเด็กเล่น สวนสัตว์ พื้นที่ขายน้ำ ริมตลิ่ง ที่ว่างชายฝั่งทะเลหรือชายหาด ที่โล่งว่างเพื่อการนันทนาการ พื้นที่พิเศษ (สนามกอล์ฟ) เขตโบราณสถานและเปิดพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

จากงานวิจัยมาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน โดยศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ □ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ □ ที่เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้ คำนิยามของ “พื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนเมือง” ว่าหมายถึง พื้นที่โล่งว่างในเขตเทศบาล ซึ่งมีพืชพรรณเป็นองค์ประกอบหลักได้ □ บการจัดการตามหลักวิชา วนวัฒนวิทยาและหลักการทางภูมิสถาปัตยกรรม เพื่อเสริมสร้างภูมิทัศน์ให้เอื้ออำนวยต่อการพักผ่อนหย่อนใจและเพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมของเมืองอันจะทำให้ชุมชนเมืองเป็นเมืองสีเขียวที่ร่มรื่นสวยงาม และน่าอยู่ตลอดไป โดยได้แบ่งประเภทของพื้นที่สีเขียวตามลักษณะทางกายภาพเป็น 5 ประเภทดังนี้

1) พื้นที่ธรรมชาติ เป็นพื้นที่ธรรมชาติ เป็นแหล่งรวมของระบบนิเวศที่จำเป็นต้องอนุรักษ์ให้คงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ตลอดไป โดยมีการจัดการที่เหมาะสม ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณต้นน้ำ ป่าไม้ภูเขา

2) พื้นที่สีเขียวเพื่อบริการ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกายและเสริมสร้างทัศนียภาพที่สวยงามให้กับเมืองในรูปแบบสวนสาธารณะ สวนหย่อม สนามกีฬากลางแจ้ง สนามเด็กเล่น ลานเมือง สวนพฤกษศาสตร์สวนรุกขชาติ และสวนสัตว์

3) พื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อเสริมสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การเพิ่มก๊าซออกซิเจน และลดอุณหภูมิความร้อนในเมือง แม้ประชาชนจะไม่สามารถเข้าไปใช้บริการได้โดยตรง แต่มีคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเสมือนปอดของชุมชนเมือง เช่น สวนในบ้าน พื้นที่สีเขียวในโรงเรียน หน่วยงานราชการ ศาสนสถานสนามกอล์ฟ เป็นต้น

4) พื้นที่สีเขียวริมเส้นทางสัญจร เป็นพื้นที่สีเขียวที่อยู่ในแนวเส้นทางสัญจรสาธารณะซึ่งมีบทบาททั้งการเสริมสร้างคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อมและการบริการ ได้แก่ พื้นที่ตามแนวถนน ริมทางเดิน แนวลอยร่น ริมแม่น้ำ ลำคลอง ริมทางรถไฟ

5) พื้นที่สีเขียวเพื่อเศรษฐกิจชุมชน เป็นการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ผู้เป็นเจ้าของ ได้แก่ สวนไม้ผลยืนต้น สวนป่าเศรษฐกิจ พื้นที่ว่างในบริเวณสถานประกอบการจากการแบ่งประเภทของพื้นที่สีเขียวข้างต้น จะเห็นได้ว่า พื้นที่สีเขียวสามารถแบ่งออกได้หลายประเภทตามวัตถุประสงค์ของผู้สนใจ

โดยในเขตชุมชนเมืองยังมีพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน ได้แก่ พื้นที่ว่างรกร้าง พื้นที่ส่วนราชการ พื้นที่ศาสนสถาน พื้นที่สถานศึกษา พื้นที่ลานกิจกรรมของชุมชน พื้นที่ว่างภายหลังการพัฒนาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ พื้นที่ว่างตามอาคารบ้านเรือนและสถานประกอบการของเอกชน เป็นต้น

ปัจจุบันมีกระแสความคิดใหม่ๆ ในการเชื่อมต่อพื้นที่นันทนาการทั่วเมืองแทนการกระจุกตัวเป็นจุดๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดของ “สวนสาธารณะในเมือง” เป็น “เมืองในสวนสาธารณะ”

และสวนสาธารณะจะขยายต่อเชื่อมกับที่ว่างสาธารณะต่างๆในเมือง เช่น ลานสวนสาธารณะ ถนนทางจักรยาน และทางเดินเท้า ทำให้เมืองมีความสวยงามมากขึ้น เรียกว่า “อุทยานวิถี” (Greenways)

รูปที่ 4.33 อุทยานวิถี (Greenways)

ที่มา : รายงานฉบับสมบูรณ์แผนแม่บทพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2546)

อุทยานวิถี (Greenways) เป็นสวนสาธารณะแนวยาวที่เชื่อมต่อพื้นที่สำคัญของเมือง ที่โล่งว่างของเมืองเข้าด้วยกัน โดยมีหลากหลายลักษณะคือ

- 1) เส้นทางสีเขียว (Parkway) ได้แก่ ระบบทางเท้าในพื้นที่ที่สามารถจัดให้คนเดินต่อเนื่องในสภาพภูมิทัศน์ที่ดี เช่น ปัดถนนที่มีการใช้งานน้อย หรือเส้นทางรถไฟที่เลิกใช้แล้วเป็นเส้นทางเดิน
- 2) เส้นทางเลียบลำน้ำ (Blueway) ได้แก่ พื้นที่ริมน้ำต่างๆ
- 3) เส้นทางลาดผิว (Paveway) ได้แก่ ทางเท้าย่านที่มีคนใช้เป็นจำนวนมาก ปรับให้เป็นทางเดินที่สะดวก มีม้านั่ง ร้านขายเครื่องดื่ม ส่งเสริมกิจกรรมการพักผ่อนแบบเมืองในระหว่างทาง
- 4) เส้นทางเดินเชื่อมลานต่างๆ (Glazeway) ได้แก่ เส้นทางเชื่อมลานอาคารและทางเดินในกลุ่มอาคารธุรกิจและพาณิชย์
- 5) ทางเดินลอยฟ้า (Skyway) ได้แก่ การเชื่อมเส้นทางเดินระดับเหนือศีรษะ ทำให้การสัญจรทางเท้าสะดวกกว่าการเดินบนระดับบนดิน โดยให้มีภูมิทัศน์ต่อเนื่องสวยงาม
- 6) เส้นทางนิเวศ (Ecoway) ได้แก่ การสร้างระบบนิเวศในเส้นทางที่สามารถทำได้ในเมือง
- 7) เส้นทางจักรยาน (Cycleway) ได้แก่ การจัดเส้นทางให้จักรยานสามารถสัญจรได้อย่างสะดวก ปลอดภัยและร่มรื่นในเมือง

4.4.2.3 เป้าหมายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร เป็นมหานครขนาดใหญ่แห่งหนึ่งของโลก ขนาดพื้นที่โดยรวมเท่ากับ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร โดยประชากรในกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,695,956 คน ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 3,630.92 คนต่อตารางกิโลเมตร กรุงเทพมหานครมีสวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่สุดคือ สวนหลวง ร.9 ขนาดพื้นที่ 500 ไร่ เป็นสวนสาธารณะระดับเมือง ให้บริการประชาชนทั่วทั้งกรุงเทพมหานคร นอกจากนั้นจะเป็นสวนสาธารณะระดับต่างๆลดหลั่นกันลงมา รวมพื้นที่สวนสาธารณะทั้งสิ้น 2,481.69 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนพื้นที่สวนสาธารณะต่อประชากรในกรุงเทพมหานครเท่ากับ 0.70 ตารางเมตรต่อคน นับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ว่าสัดส่วนของสวนสาธารณะต่อประชากรจะต้องเท่ากับ 15 ตารางเมตรต่อคน ขณะที่เมืองใหญ่แห่งอื่นของโลกล้วนแล้วแต่มีสัดส่วนสวนสาธารณะต่อประชากรสูงกว่ากรุงเทพมหานครเกือบทั้งสิ้น

ตารางที่ 4.19 ตารางแสดงมาตรฐานเนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากรในประเทศต่างๆ

ประเทศ	เนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากร 1,000 คน (หน่วย : ไร่)	เนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากร 1 คน (หน่วย : ตารางเมตร)
มาตรฐานสากล	9.38	15
สหรัฐอเมริกา	25	40
อังกฤษ	17.50	23
เม็กซิโก	9.40	15
โปแลนด์	9.40	15
สิงคโปร์	6.80	10.90
ญี่ปุ่น	3.37	5.4
มาเลเซีย	1.80	2.90
ไทเป	0.25	0.40

ที่มา : Park and Greenery Space Planning in a large City : Laboratory of Urban Landscape Design, Nobura Masuda, Prefecture, College of Agriculture. (2551)

ตารางที่ 4.20 มาตรฐานเนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากรในประเทศไทย

หน่วยงาน	เนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากร 1,000 คน (หน่วย : ไร่)	เนื้อที่สวนสาธารณะต่อประชากร 1 คน (หน่วย : ตารางเมตร)	หมายเหตุ
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	10	16	ใช้เป็นมาตรฐานสำหรับประเทศไทย
บริษัท Litchfield Whiting Brown & Associate	10	16	ใช้สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร
สำนักผังเมือง	10	16	ใช้สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร
JICA	10	16	ใช้สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร
การเคหะแห่งชาติ	2	3.20	เพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัย
ผังนครหลวงฉบับปรับปรุง	1.80	2.88	รวมเนื้อที่สนามกีฬา 0.40 ไร่ต่อ 1,000 คน และสนามเด็กเล่น 0.30 ไร่ต่อ 1,000 คน เป็นมาตรฐานที่ผังเมืองนิยมใช้

ที่มา : เอกสารการจัดการพื้นที่สีเขียว, สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร (2551)

การคาดประมาณประชากรในปี พ.ศ. 2555 จะมีประชากรตามทะเบียนราษฎรประมาณ 6,775,672 คน จากข้อมูลสวนสาธารณะของ กทม. ในปัจจุบันมีพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจประมาณ 10,429.84 ไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนต่อประชากรโดยประมาณ 2.93 ตารางเมตรต่อคน ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ของสำนักผังเมืองที่ให้เพิ่มพื้นที่สีเขียว 6 และสวนสาธารณะอย่างน้อยให้มีอัตราส่วนพื้นที่ต่อจำนวนประชากร 4 ตารางเมตรต่อคนในระยะสั้น (5 ปี) 10 ตารางเมตรต่อคนในระยะปานกลาง (10 ปี) และ 16 ตารางเมตรต่อคนในระยะยาว (20 ปี) ดังนั้นในอนาคต 5 ปีข้างหน้ากรุงเทพมหานครจะต้องหาพื้นที่สีเขียวเพิ่มให้ได้อีกประมาณ 6,509.34 ไร่เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.4.2.4 พัฒนาผังเมืองโดยยึดหลักพื้นที่สีเขียว

สำหรับแนวทางการดำเนินการเพื่อให้พื้นที่สีเขียวคงอยู่ สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2549 ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานคร หรือพื้นที่ฝั่งธนบุรี เป็นพื้นที่อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม และพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ดั้งเดิมสามารถดำรงชีพโดยอาชีพเกษตรกรรมได้ นอกจากนี้กรุงเทพมหานครได้จัดตั้งโรงเรียนเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริกรุงเทพมหานคร เพื่อสาธิตเป็นต้นแบบให้เกษตรกรโดยทั่วไปสามารถนำไปปฏิบัติกับที่ดินของ

ตนเอง และกรุงเทพมหานครยังส่งเสริมให้ประชาชนปลูกต้นไม้ในบริเวณบ้านเรือน ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองให้คงอยู่อย่างยั่งยืนได้ จากรายงาน โครงการจัดหาและพัฒนาสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น และภูมิทัศน์ของเมืองโดยสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร ได้ให้คำนิยามของสวนสาธารณะว่า “สวนสาธารณะ เป็นการใช้ที่ดินประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับชีวิตความเป็นอยู่แบบเมือง (Urban life) สามารถตอบสนองความต้องการการพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์” โดยลักษณะการพักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) **Passive Recreation** เป็นการพักผ่อนหย่อนใจในลักษณะความสงบ การผ่อนคลาย ความเครียด ความเหน็ดเหนื่อย ได้แก่ การชื่นชมภูมิทัศน์ของเมือง การใกล้ชิดกับธรรมชาติ การฟังดนตรี ชมสัตว์ นั่งเล่น ฯลฯ

2) **Active Recreation** เป็นการพักผ่อนหย่อนใจที่ต้องใช้แรงในการดำเนินกิจกรรม เช่น การออกกำลังกาย เดิน วิ่ง พายเรือ จักรยาน ฯลฯ

รูปที่ 4.34 สวนสาธารณะภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

อ้างอิงจากแผนผังแสดงที่โล่งของสำนักผังเมือง ได้วิเคราะห์และเสนอระบบสวนสาธารณะที่จะต้องจัดหาเพิ่มเติมในบริเวณพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่ขาดแคลนดังนี้

- 1) สวนสาธารณะระดับเมือง (300 ไร่) 2 แห่ง
- 2) สวนสาธารณะระดับย่าน (100 ไร่) 5 แห่ง
- 3) สวนสาธารณะระดับชุมชน (50 ไร่) 20 แห่ง

รูปที่ 4.35 การจัดพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

โดยนอกจากจะดำเนินการจัดทำสวนสาธารณะแล้วยังสามารถดำเนินการจัดทำเป็นสวนสาธารณะรูปแบบใหม่ขึ้นได้ดังนี้

1. สวนแนวตั้ง (Vertical Garden)

ปัจจุบันเนื่องจากมูลค่าของที่ดินในเมืองมีราคาสูงขึ้น แนวโน้มของการเพิ่มพื้นที่สีเขียวจึงอยู่ในรูปของการจำกัดพื้นที่เพื่อประหยัดเนื้อที่ใช้สอย แนวความคิดการจัดทำ “สวนแนวตั้ง” (Vertical Garden) จึงเป็นสวนที่เหมาะสมกับคนเมือง เนื่องจากใช้พื้นที่ขนาดเล็กเท่านั้น สวนแนวตั้งเป็นแนวคิดที่มีมานานแล้ว โดยสวนริมรั้ว หรือกำแพงไม้เลื้อยก็จัดว่าเป็นสวนแนวตั้งได้

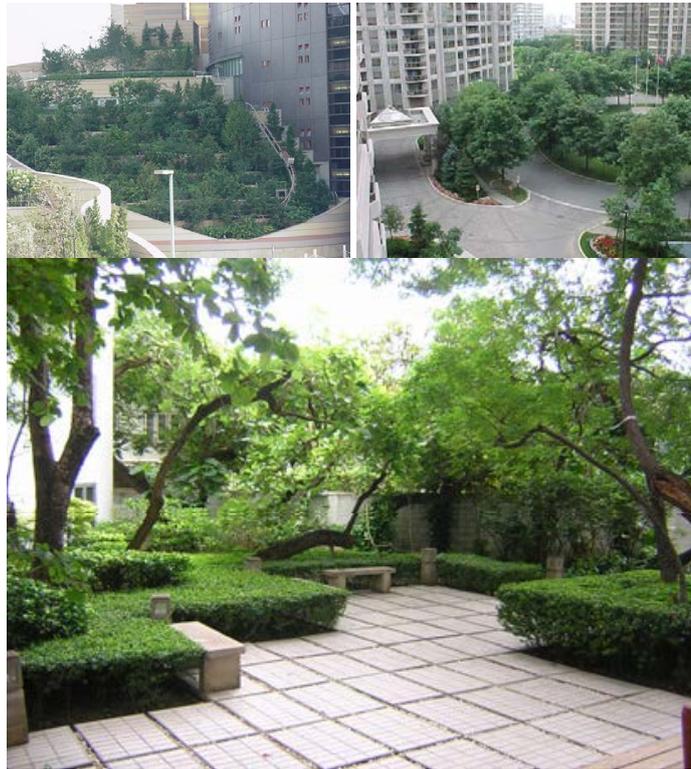
รูปที่ 4.36 สวนแนวตั้ง (Vertical Garden)

รูปที่ 4.37 สวนแนวตั้งสเกลใหญ่ผลงานของ Patrick Blanc

2. สวนลอยฟ้า

นอกจากสวนแนวตั้งยังมีแนวคิดในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวใกล้ตัวมากขึ้น แนวความคิดหนึ่งคือการเพิ่มพื้นที่สีเขียวบนอาคารที่อยู่อาศัย สำนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น เป็นการพักผ่อนหย่อนใจแก่ผู้อาศัยหรือทำงานในอาคารนั้นๆ

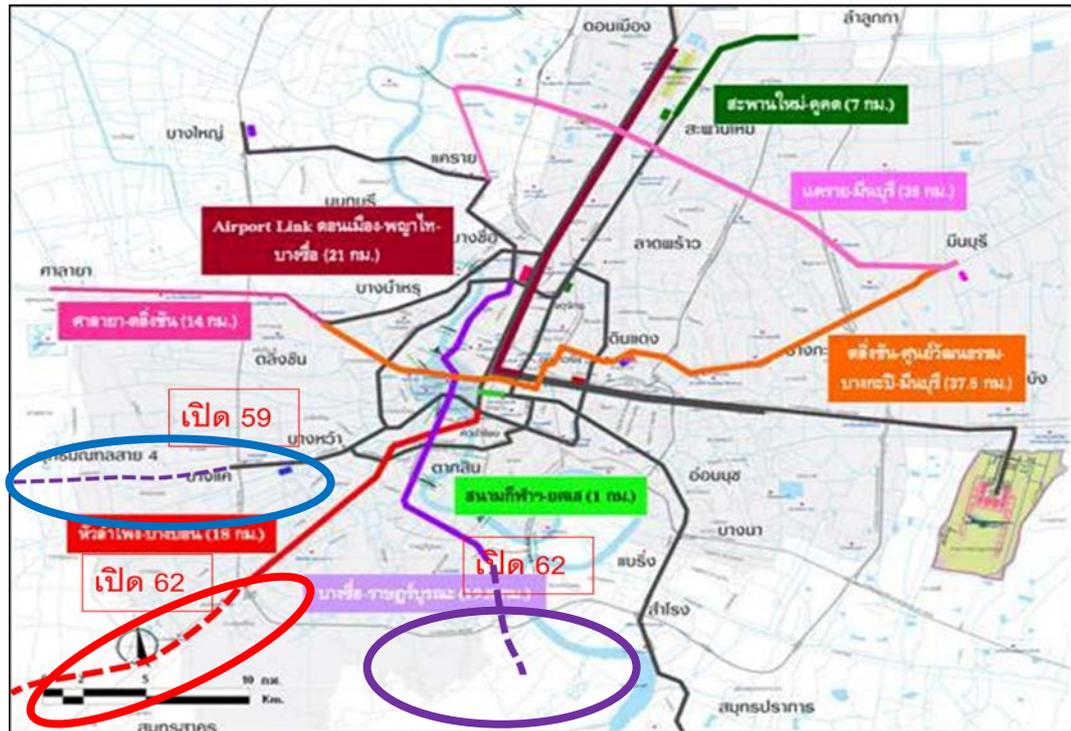

รูปที่ 4.38 สวนลอยฟ้า

4.4.3 ข้อมูลสนับสนุนวิสัยทัศน์ด้าน การคมนาคม

4.4.3.1 พัฒนาระบบคมนาคมให้ทันสมัย รวดเร็ว ครอบคลุมในฝั่งธนบุรี

ขยายส่วนต่อรถไฟฟ้า ให้ครอบคลุมพื้นที่ฝั่งธนบุรีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้มาใช้บริการ หรือญาติผู้ให้บริการ ให้สามารถเดินทางระหว่าง โรงพยาบาลต่างๆ ได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

รูปที่ 4.39 เส้นทางคมนาคมที่จะได้รับการพัฒนาในอนาคต

4.4.4 ข้อมูลสนับสนุนวิสัยทัศน์ด้าน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4.4.4.1 จัดให้มีบริการเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และสร้างพันธมิตรกับธุรกิจอื่นๆ

จัดให้มีโปรแกรมรักษาสุขภาพ พร้อมท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี โดยโรงพยาบาลต่างๆ จะให้บริการจองตั๋วเครื่องบิน การจองที่พักก่อนเข้ารับการรักษา หรือที่พัก เพื่อฟื้นฟูร่างกาย จัดทริปท่องเที่ยว สปา ตามความต้องการลูกค้า โดยสามารถสร้างพันธมิตรทางธุรกิจกับผู้ให้บริการด้านต่างๆ เพื่อดึงดูดให้การเข้ามารักษาในพื้นที่ฝั่งธนบุรี ไม่ใช่เป็นเพียงการรักษาเท่านั้นแต่ยังหมายรวมถึงการมาท่องเที่ยว ศิลปะ วัฒนธรรม ซึ่งเป็นจุดแข็งของพื้นที่ฝั่งธนบุรีอยู่แล้วด้วยนั่นเอง

รูปที่ 4.40 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

4.4.5 การพัฒนาของแต่ละเขตภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรีที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

1. เขตธนบุรี

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

สำหรับ เขตธนบุรีนั้นเปรียบได้กับเป็นจุดศูนย์กลางของฝั่งธนบุรี โดยมี Land Mark ที่สำคัญคือวงเวียนใหญ่ ที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หรือพระเจ้ากรุงธนบุรี เพราะฉะนั้นสำหรับเขตธนบุรีนั้นจึงเหมาะที่จะนำความเป็นจุดศูนย์กลางมาใช้ประโยชน์ ดังนี้

รูปที่ 4.41 พระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

1) Thonburi Hub : หรือการเป็นจุดศูนย์กลางการเดินทาง เปลี่ยนสถานีรถไฟฟ้า และเป็นแหล่งรวมความเจริญและทันสมัยของฝั่งธนบุรี ด้วยการขยายพื้นที่โดยรอบสถานีรถไฟฟ้าวงเวียนใหญ่ให้เป็นศูนย์การค้าแนวอนขนาดใหญ่อันเดียวกับ ศูนย์การค้าสยาม หรือ Siam Square และทำการปรับปรุงสถานีรถไฟฟ้าวงเวียนใหญ่-มหาชัย ให้เป็นรถไฟฟ้าบนดินสาย อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสิน-Medical Hub แทน โดยมี Super Sky Walk เชื่อมต่อกับรถไฟฟ้า BTS สถานีวงเวียนใหญ่

รูปที่ 4.42 Super Sky Walk

ที่มา : สำนักงานกรุงเทพมหานคร (2555)

รถไฟฟ้าสาย อนุสาวรีย์พระเจ้าตากสิน-Medical Hub นี้จะเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าสายสีม่วง พารานก-พระประแดงซึ่งเชื่อมต่อกับสถานีรถไฟบางกอกน้อยที่อยู่ติดกับ โรงพยาบาลศิริราช และรถไฟฟ้าสายสีแดง หัวลำโพง-มหาชัย เพื่อให้สามารถเดินทางไปมหาชัยได้

2) พิพิธภัณฑ์พระเจ้ากรุงธนบุรี : ณ.บริเวณใกล้เคียงกับ Thonburi Hub นั้นเหมาะสมที่จะก่อตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์พระเจ้ากรุงธนบุรี เพราะเป็นที่ตั้งของพระบรมราชานุสาวรีย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินด้วย ซึ่ง ณ. ที่นั่นก็มีห้างเมอร์รี่คิงส์ สาขาวงเวียนใหญ่

ห้างเมอร์รี่คิงส์ สาขาวงเวียนใหญ่ ในขณะนี้ได้ถูกคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดจากบริษัท มหาราชสรรพสินค้า จำกัด คดีหมายเลขแดงที่ ล. 15995/2553 โดยกองบังคับคดีล้มละลาย 5 ศาลล้มละลายกลาง กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2553 (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2554)

จึงทำให้ต้องปิดตัวลงและกลายเป็นอาคารเปล่าขนาดใหญ่ ทำให้ในขณะนี้เจ้าของได้ประกาศขายอาคารพร้อมที่ดินในราคา 300 ล้านบาท จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาบูรณะและจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์กรุงธนบุรี เพื่อให้เป็นสถานที่ให้ความรู้แก่คนรุ่นใหม่ถึงประวัติศาสตร์และความสำคัญของกรุงธนบุรี นอกจากนี้ยังสามารถเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทยได้ด้วย ทั้งยังเป็นสถานที่ที่เป็นจุดศูนย์กลางของการเดินทางที่สามารถเดินทางมาได้อย่างสะดวกสบายในอนาคต

รูปที่ 4.43 Merry King วงเวียนใหญ่

2. เขตบางกอกใหญ่

รูปที่ 4.44 ภาพบรรยากาศ วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตบางกอกใหญ่ นั้นจะเป็นเขตที่เหมาะสมกับการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทางเรือผ่านคลองต่างๆ โดยจุดเด่นอยู่ที่วัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหารและพระราชวังเดิมของสมเด็จพระเจ้าตากสินภายในพื้นที่กองทัพเรือ

รูปที่ 4.45 ภาพบรรยากาศ พระราชวังเดิม หรือพระราชวังกรุงธนบุรี
ที่มา : กองทัพเรือ (2552)

3. เขตคลองสาน

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตคลองสานในขณะนี้ได้ถูกจับตามองเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นพื้นที่ ที่ได้มีการเริ่มต้นก่อสร้างให้เป็นแหล่งเศรษฐกิจใหม่ของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ในอนาคตอันใกล้จะมีการร่วมทุนของกลุ่มบริษัท สยามพิวรรธน์ และเครือ ซี.พี. เพื่อเข้ามาซื้อที่ดิน และลงทุนพัฒนาโครงการห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาในย่านเจริญนคร ซึ่งคาดว่าจะใช้เม็ดเงินลงทุนกว่า 3.5 หมื่นล้านบาท และจะส่งผลให้มีการจ้างงานกว่า 3.5 แสนตำแหน่งนั้น จะเป็นการพลิกโฉมทำเลที่อยู่อาศัยในย่านเจริญนครให้ขยายตัวอย่างมากในอนาคตอันใกล้

รูปที่ 4.46 การร่วมทุนของกลุ่มบริษัท สยามพิวรรธน์ และเครือ ซี.พี.
ที่มา : นายสุวิชา เพียรราษฎร์ (2555)

ซึ่งในปัจจุบันนั้นก็ยังมีบางโครงการที่เป็นแนวคิดในการก่อสร้างเริ่มต้นและคาดว่าจะเปิดในเร็ว ๆ นี้

รูปที่ 4.47 คอมมิวนิตีมอลล์“เสนาเฟสต์” ของกลุ่มบริษัท เสนาดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
ที่มา : สุวิชา เพียรราษฎร์ (2554)

เพราะฉะนั้นในการพัฒนาตามวิสัยทัศน์นี้บริเวณเขตคลองสานจะกลายเป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของฝั่งธนบุรีและจะเป็นจุดท่องเที่ยวที่มีความทันสมัยให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวต่างชาติ

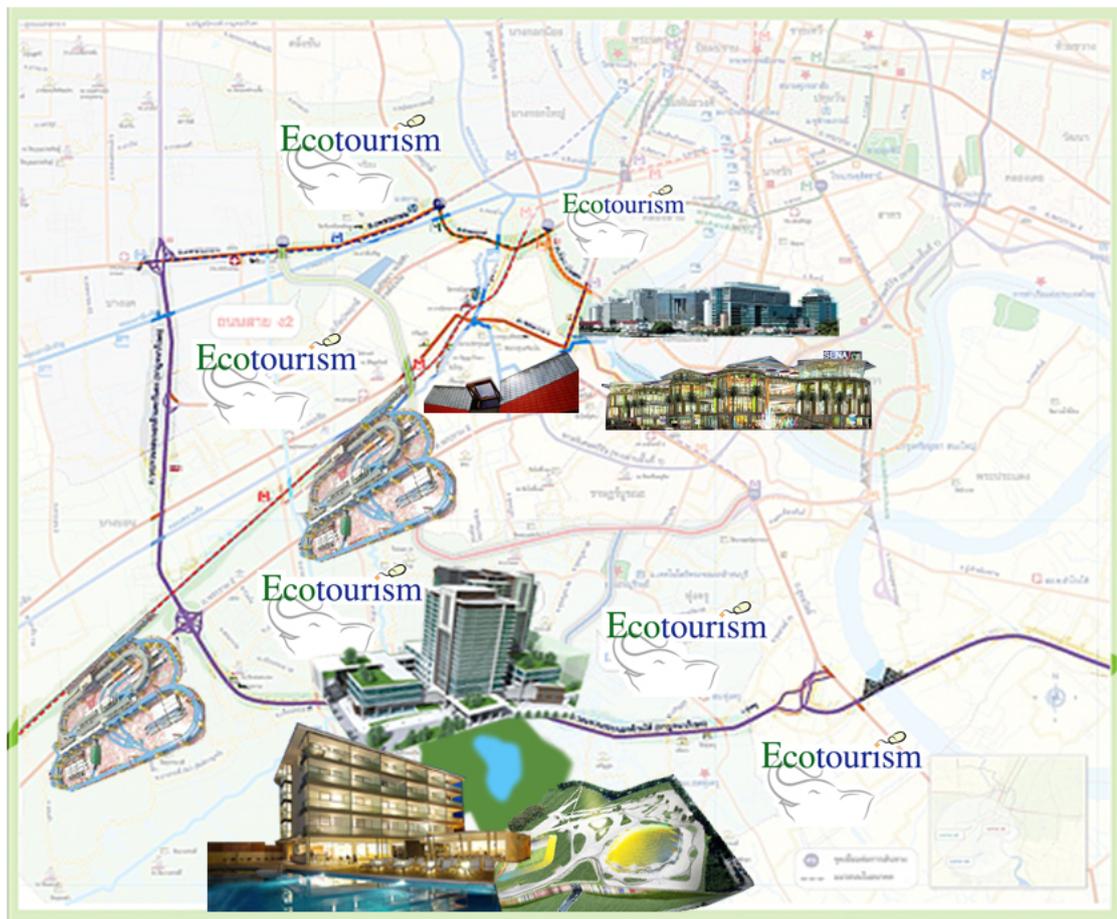
4. เขตตลิ่งชัน

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตตลิ่งชันเป็นเขตที่จะดำเนินการพัฒนาเพื่อรองรับวิสัยทัศน์ของผังชนบุรีในด้านของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และด้านการคมนาคมดังนี้

1) การท่องเที่ยวทางน้ำ ตามคลองที่มีอยู่มากมายของเขตตลิ่งชัน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากทางกรุงเทพมหานคร เพื่อชมวิถีชีวิตริมฝั่งคลอง และชุมชนเก่าแก่ต่างๆ

2) การคมนาคม เนื่องจากภายในเขตตลิ่งชันมีทางสายหลักถึง 6 สาย จึงนับว่าเป็นทางสายหลักในการคมนาคมทางรถยนต์ เชื่อมต่อระหว่างโรงพยาบาลศิริราชและ Medical Hub ที่ถนนพระรามสอง

รูปที่ 4.48 แผนที่เส้นทางเชื่อมต่อระหว่างโรงพยาบาลศิริราชและ Medical Hub

5. เขตบางกอกน้อย

รูปที่ 4.49 โรงพยาบาลศิริราช และสถานีรถไฟธนบุรีในอดีต

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตบางกอกน้อยเป็นที่ตั้งของ โรงพยาบาลศิริราชซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางการรักษาพยาบาลตามวิสัยทัศน์ของฝั่งธนบุรี เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาดังนี้

1) การคมนาคม เนื่องจากถนนบริเวณ โดยรอบโรงพยาบาลจะเป็นถนน 4 เลนซึ่งแคบและมักจะมีปัญหาจราจรบ่อยครั้ง จึงเป็นที่จะต้องได้รับการขยายถนนเพิ่มเติม เพื่อให้รองรับการเดินทางได้โดยสะดวก และจะต้องเชื่อมต่อกับถนนที่สามารถเดินทางไปยังทางยกระดับกาญจนาภิเษกของเขตตลิ่งชันเพื่อเดินทางไปยัง Medical Hub ได้

2) สถานีรถไฟบางกอกน้อย ตามแผนของกรุงเทพมหานครจะได้รับการพัฒนาเป็นสถานีรถไฟ ซึ่งรถไฟจากสถานีบางกอกน้อยนี้จะเดินทางไปเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้ามหานครสายเฉลิมรัชมงคลที่วงเวียนใหญ่เพื่อเดินทางต่อไปยัง Medical Hub ได้

3) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากภายในเขตบางกอกน้อยนั้นจะมีคลองที่เชื่อมต่อกับเขตภาษีเจริญและเขตตลิ่งชัน ประกอบกับมีชุมชนเก่าแก่มากมาย จึงเหมาะที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อเนื่องกันไป

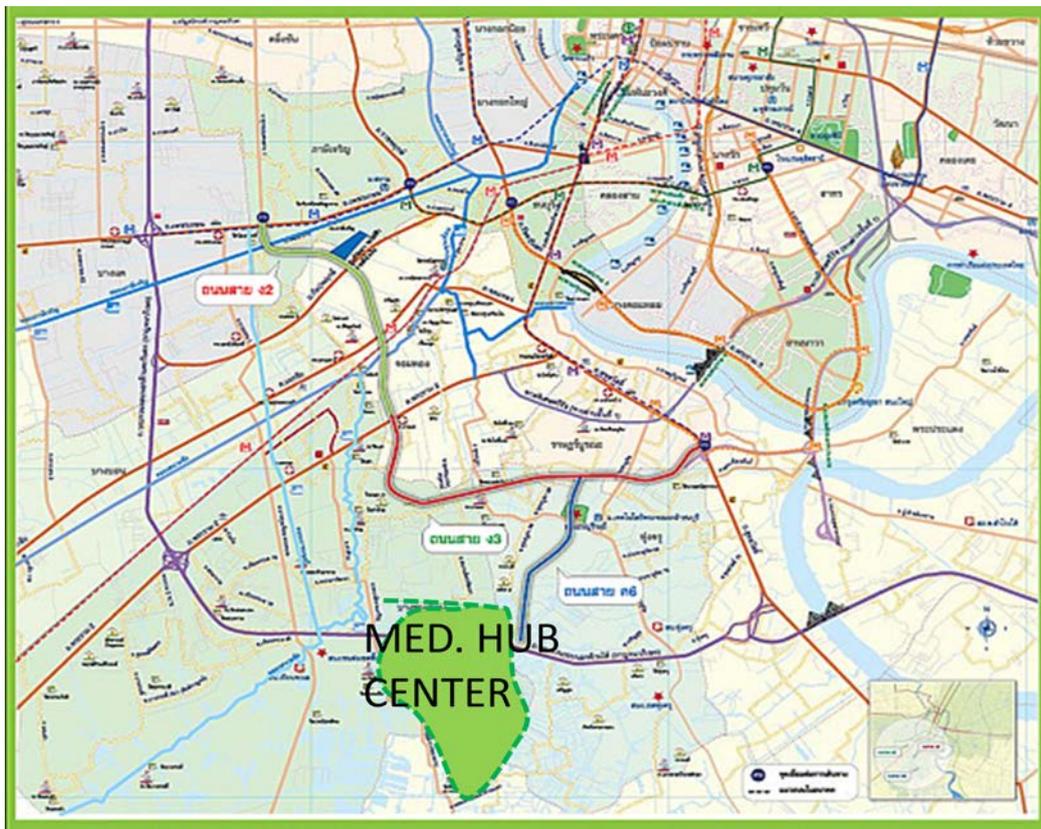
รูปที่ 4.50 พื้นที่ของเขตบางกอกน้อย

6. เขตบางขุนเทียน

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตบางขุนเทียนถือว่าเป็นเขตหลักอีก 1 เขตของการพัฒนาฝั่งธนบุรีตามวิสัยทัศน์ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของ Medical Hub ซึ่งจะดำเนินการตามนี้

1) ก่อตั้ง Medical Hub เนื่องจากภายในเขตบางขุนเทียนมีพื้นที่ว่างอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก อยู่ภายนอกตัวเมือง อันอุดมไปด้วยธรรมชาติและอากาศบริสุทธิ์ จึงเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการก่อตั้ง Medical Hub ขึ้นที่นี่

รูปที่ 4.51 แผนที่ตั้ง Medical Hub

โดยภายใน Medical Hub นี้จะประกอบไปด้วย

- (1) ศูนย์การแพทย์ขนาดใหญ่
- (2) สถาบันการวิจัยทางการแพทย์
- (3) มหาวิทยาลัยทางการแพทย์เฉพาะทาง
- (4) รีสอร์ทและสถานที่พักผ่อนมากมาย เพื่อรองรับผู้ป่วยและญาติ
- (5) ศูนย์การค้าแนวราบขนาดใหญ่

(6) สวนสาธารณะพร้อมบึงตรงกลาง Hub เพื่อเป็นสถานที่พอกอากาศและเป็นที่พักผ่อนของประชาชนใน Hub

(7) สถานีรถไฟประจำ Hub เพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางกับภายนอก โดยเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าสาย สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช(วงเวียนใหญ่)-มหาชัย

รูปที่ 4.52 Medical Hub

โดย Medical Hub นี้จะเปรียบได้กับเป็นนิคมด้านการแพทย์แห่งใหม่ ที่จะมีชื่อเสียงในระดับโลก

2) สถานีเชื่อมต่อรถไฟฟ้า เนื่องจากภายในเขตบางขุนเทียนนั้นจะมีรถไฟฟ้าเชื่อมต่อกันระหว่างรถไฟฟ้าจาก Medical Hub และรถไฟฟ้าสายสีแดง เพราะฉะนั้นภายในเขตจึงต้องดำเนินการก่อสร้างสถานีเชื่อมต่อเพื่อให้ผู้โดยสารสามารถเปลี่ยนเส้นทางเข้าสู่ Hub ได้

3) ท้องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลน เนื่องจากภายในพื้นที่เขตเป็นพื้นที่ติดทะเลอ่าวไทย ซึ่งอุดมไปด้วยป่าชายเลนและศูนย์ศึกษาธรรมชาติ จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อรองรับญาติผู้ป่วยและบุคคลทั่วไป ที่มีความสนใจ

7. เขตภาษีเจริญ

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตภาษีเจริญ เหมาะที่จะเป็นพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทางเรือ เพราะภายในพื้นที่ประกอบไปด้วยแหล่งวัฒนธรรมหลากหลายริมคลองต่างๆภายในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีตลาดน้ำภายในพื้นที่ด้วย

ภายในพื้นที่ของเขตภาษีเจริญยังมีในส่วนของบ้านพักคนชราบางแห่งที่ควรจะย้ายมาอยู่ภายในพื้นที่ของ Medical Hub เพราะจะเป็นผลดีกับผู้สูงอายุมากกว่า พร้อมทั้งยังอยู่ใกล้กับสถานพยาบาลที่เพียบพร้อมมากกว่าด้วย

8. เขตหนองแขม

สถานที่สำคัญ ศูนย์ศึกษา และแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตหนองแขมเป็นอีก 1 เขตที่เหมาะสมกับการจัดท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งทางด้านธรรมชาติและทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม เนื่องจากภายในเขตมีสถานที่ที่เหมาะสมมากมาย เช่น สวนกล้วยไม้ สำนักดาบพุทไธสวรรย์ และอุตุเรือจิว ซึ่งสามารถเดินทางเยี่ยมชมได้ทั้งทางบกและทางเรือ

9. เขตราชฎีร์บูรณะ

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตราชฎีร์บูรณะเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจเพิ่มเติม เช่นเดียวกับเมืองสำคัญๆ ทั่วโลกที่จะมีพื้นที่เดินชมทิวทัศน์ริมน้ำ

รูปที่ 4.53 พื้นที่ทางเดินริมแม่น้ำเจ้าพระยา

10. เขตบางพลัด

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตบางพลัด เป็นเขตที่เป็นทางผ่านในการเดินทางเข้าสู่ Medical Hub เพราะฉะนั้นจึงเหมาะสมที่จะได้รับการพัฒนาทางด้านการคมนาคมให้มีการเดินทางที่สะดวกขึ้น ทั้งในส่วนของรถไฟฟ้า และ รถยนต์ โดยเฉพาะทางยกระดับ ให้มีความคล่องตัวมากขึ้นและสามารถรองรับการเดินทางได้มากขึ้น

11. เขตจอมทอง

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตจอมทองนั้นเหมาะที่จะได้รับการพัฒนาในด้านการคมนาคม เพื่อเชื่อมต่อกับ Medical Hub ผ่านทางถนนพระรามที่สอง เพื่อให้การเดินทางมายัง Medical Hub สามารถทำได้โดยสะดวกขึ้น นอกจากนี้ในเขตจอมทองยังมีตลาดน้ำวัดไทรที่ขึ้นชื่อมาก สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชื่อมต่อกับเขตภาษีเจริญและเขตหนองแขมได้

รูปที่ 4.54 ตลาดน้ำวัดไทร

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2553)

12. เขตบางแค

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตบางแคจะได้รับการพัฒนาหลักๆ อยู่ 2 เรื่องคือ

1) เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากในเขตบางแคจะมีคลองเชื่อมต่อระหว่างเขตภาษีเจริญ เขตทวีวัฒนา และเขตคลองสานอยู่มากมาย

2) เรื่องการคมนาคม เนื่องจากในเขตบางแคจะมีถนนสายสำคัญอย่างเช่น ถนนกาญจนาภิเษกที่เป็นจุดเชื่อมต่อถนนจากเขตบางพลัดที่เดินทางมาจาก โรงพยาบาลศิริราช จึงควรได้รับการพัฒนาให้สามารถเดินทางได้สะดวกมากขึ้นแม้การเดินทางในปัจจุบันจะค่อนข้างสะดวกมากอยู่แล้วก็ตาม

13. เขตทวีวัฒนา

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตทวีวัฒนาเหมาะสมที่จะจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ตามสวนและอุทยานต่างๆ และอาจริเริ่มให้มีการก่อสร้างตลาดน้ำขนาดใหญ่ เช่นเดียวกับตลาดน้ำ 4 ภาค ของพญา โดยตั้งอยู่เลียบกับคลองทวีวัฒนา เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ใกล้เคียงกับ Medical Hub

14. เขตทุ่งครุ

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตทุ่งครุเหมาะสมที่จะจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในลักษณะท่องเที่ยวตามสวนต่างๆ ภายในเขต เนื่องจากภายในเขตทุ่งครุจะประกอบไปด้วยสวนผลไม้และสวนกล้วยไม้อยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งยังคงเป็นสวนที่ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านเท่านั้น หากได้รับการพัฒนาให้ส่งเสริมในส่วนของการท่องเที่ยวเพิ่มเติมเพื่อเสริมรายได้ให้กับเกษตรกร แต่การทำในลักษณะนี้ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง

15.เขตบางบอน

การพัฒนาของเขตเพื่อสอดคล้องกับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์

เขตบางบอนเหมาะสมที่จะเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบ เที่ยวชิมสวนผลไม้และท่องเที่ยวชมสวนกล้วยไม้ภายในเขต

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การดำเนินการวิจัยในหัวข้อการวิเคราะห์การพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรีนี้ พบว่าทางกรุงเทพมหานคร จัดสรรงบประมาณต่อหัวให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรีน้อยกว่าพื้นที่ฝั่งพระนครมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งภายหลังจากสัมมนาประชาชนสภากรุงเทพมหานคร จึงทราบว่าแท้จริงแล้วทางกรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาให้กับพื้นที่ฝั่งธนบุรีมาโดยตลอดแต่เนื่องจากการขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี จึงทำให้เกิดการต่อต้านจากประชาชน ส่งผลให้การพัฒนาของพื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็นไปอย่างล่าช้ากว่าพื้นที่ฝั่งพระนครมาก เพราะฉะนั้นการแก้ไขปัญหาที่ดีจึงต้องเริ่มจากการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสร้างแรงจูงใจให้เกิดความต้องการในการพัฒนาแก่ประชาชนก่อน

อันดับต่อมาเป็นการศึกษาการสร้างวิสัยทัศน์เมืองของพื้นที่ฝั่งธนบุรีตามหลักของ John P. Kotter โดยเริ่มต้นจากการศึกษาจุดแข็งและโอกาสของพื้นที่ฝั่งธนบุรีในปัจจุบัน ด้วยการทำ Work shop ของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม 85 คน พบว่าพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีศักยภาพที่เหมาะสมต่อการพัฒนาอยู่มากมาย โดยเฉพาะทางด้านการแพทย์ การคมนาคม และพื้นที่สีเขียว ซึ่งเมื่อวิเคราะห์วิสัยทัศน์ส่วนใหญ่ของนักศึกษารายบุคคลและรายกลุ่มในการพัฒนาพื้นที่ฝั่งธนบุรีแล้ว พบว่าวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมคือ การพัฒนาให้พื้นที่ฝั่งธนบุรีเป็น จุดศูนย์กลางของการรักษาพยาบาลในระดับโลกและต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากพื้นที่ฝั่งธนบุรีมีศักยภาพทางด้านการรักษาพยาบาลและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่แล้วจากการวิเคราะห์จุดแข็งและโอกาส อีกทั้งเมื่อทำการเปรียบเทียบข้อมูลกับกฎหมายผังเมืองและข้อมูลทางด้านสาธารณสุขของสำนักผังเมืองแล้วจะพบว่าพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจัดตั้งเป็นศูนย์การรักษาพยาบาลหรือ Medical Hub นั้นจะมีพื้นที่เหมาะสมอยู่ สองที่คือ ดลิ่งชันและบางขุนเทียนซึ่งเป็นพื้นที่สีเขียวสามารถจัดตั้งได้ตามกฎหมายผังเมือง อีกทั้งเมื่อดูจากแผนผังของพื้นที่โล่งก็จะพบว่าสามารถดำเนินการได้ทั้งสองพื้นที่ อย่างไรก็ตามจำนวนโรงพยาบาลของพื้นที่บางขุนเทียนจะน้อยกว่าดลิ่งชันมาก และทั้งหมดเป็นโรงพยาบาลเอกชน

ข้อจำกัดของการศึกษาในเรื่องนี้คือ ข้อจำกัดทางด้านข้อมูลด้านงบประมาณ เนื่องจากเป็นข้อมูลทางราชการที่มีข้อจำกัดทางการเปิดเผยและข้อมูลงบประมาณด้านการพัฒนาปี พ.ศ. 2551 พบว่าไม่มีรายละเอียดของโครงการ การเข้าพบเพื่อสัมมนาที่ท่านประธานสภากรุงเทพมหานคร เนื่องจากท่านประธานสภากรุงเทพมหานครมีภารกิจในการบริหารจัดการค่อนข้างมาก จึงควรที่จะต้องทำการนัดล่วงหน้าเป็นระยะหนึ่ง และระหว่างรอเข้าสัมมนา อาจจะโดนภารกิจที่เร่งด่วนกว่าแทรก อย่างไรก็ตาม

ตามข้อจำกัดที่สำคัญที่สุดของโครงการนี้คือ ความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลที่จะผิดพลาดไม่ได้ เพราะหากข้อมูลผิดพลาดเพียงบางส่วนอาจส่งผลกระทบต่อข้อสรุปที่เป็นอัตราส่วนได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านการพัฒนาเมืองดังนี้

- 1) การพัฒนาเมืองจำเป็นต้องเป็นไปตามกฎหมายผังเมืองและได้รับความเห็นชอบจากประชาชน ผ่านการประชาคม
- 2) การดำเนินการพัฒนาใดๆ สิ่งจำเป็นที่สำคัญคือการประชาสัมพันธ์ เพราะจากการค้นหาข้อมูลและการสัมภาษณ์พบว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดการต่อต้านนั้นก็คือการที่ประชาชนไม่เข้าใจ หรือไม่เห็นประโยชน์จากการพัฒนาที่กำลังดำเนินการ
- 3) การเวนคืนที่ดินเพื่อดำเนินการพัฒนาใดๆ ควรดำเนินการอย่างเป็นธรรม
- 4) การก่อสร้างศูนย์กลางการรักษารหรือ Medical Hub ควรดำเนินการ ในพื้นที่เขตบางขุนเทียน เพราะภายในเขตบางขุนเทียนเป็นพื้นที่สีเขียวตามกฎหมายผังเมือง, เป็นพื้นที่ที่สามารถเดินทางได้โดยสะดวก, มีอากาศบริสุทธิ์, และพื้นที่ตะวันตกเฉียงใต้ของกรุงเทพมหานครมีจำนวนโรงพยาบาลต่อพื้นที่น้อยที่สุดและทั้งหมดเป็นโรงพยาบาลเอกชน
- 5) แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรี ควรได้รับการประชาสัมพันธ์และให้การสนับสนุนอย่างแพร่หลายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ รวมถึงญาติผู้ที่เข้ามาทำการรักษาพยาบาลที่ Medical Hub

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

หากผู้สนใจในงานวิจัยนี้ต้องการดำเนินการวิจัยในการพัฒนาเมืองนั้นควรพิจารณาข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) การพิจารณางบประมาณสำหรับการพัฒนาควรดำเนินการพิจารณาอ้างอิงจากขนาดของพื้นที่เพิ่มเติมด้วย และการพิจารณารายหัวประชากรควรเป็นจำนวนประชากรที่อยู่อาศัยภายในพื้นที่จริง ไม่ใช่จำนวนทะเบียนราษฎร์ที่จดทะเบียน
- 2) หากสามารถสืบค้นข้อมูลรายได้ของพื้นที่ทั้งสองฝั่ง สามารถนำมาเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดอัตราการจัดสรรงบประมาณของกรุงเทพมหานครได้
- 3) ควรดำเนินการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่อาศัยภายในพื้นที่ฝั่งธนบุรีถึงความคิดเห็นต่อการดำเนินการพัฒนาใดๆ

4) ควรดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่า 1 คน โดยควรที่จะเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างชั่วอานากัน เพราะ 1 ในสาเหตุของการพัฒนาล่าช้าได้อย่างอิงสาเหตุมาจากการเมือง

5) การสร้างวิสัยทัศน์ควรอ้างอิงตามหลักทฤษฎี และการวิเคราะห์ SWOT ก็ควรวิเคราะห์ในส่วนของ จุดอ่อน(Weakness) และอุปสรรค(Threat) ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ศุภชัย ศิริกุลพิพัฒน์, กทม. เล็งสร้างสะพานข้ามเจ้าพระยาเชื่อมกรุงเทพฯ-ฝั่งธนฯแก้ปัญหาทรุด
 [Online], Available : <http://its.in.th/index.php/component/content/article/1-latest-news/7765-2011-08-12-23-35-25> [19 มีนาคม 2555].
- ประชา เทรระกุล, ตัดถนนใหม่ 6 เลน 30กม.แก้จราจรฝั่งธนฯ เดินหน้าถนน ง.3บูรณพรางความเห็น
 [Online], Available : <http://www.dailynews.co.th/thailand/10298> [19 มีนาคม 2555].
- พัฒนพันธุ์ วงษ์พันธ์, กทม. ผุดถนนใหม่ 128สายรับรถไฟฟ้า เปิดทำเลทองฝั่งธน-บูมโซนตะวันออก
 [Online], Available : http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1312336953 [19 มีนาคม 2555].
- สราวุธ วัชรพล, บีทีเอสผ่านฝั่งธนฯทำที่ดิน 2 ข้างทางพุ่งขึ้น [Online], Available :
<http://www.numesai.com/เศรษฐกิจ/บีทีเอสผ่านฝั่งธนฯทำที่ดิน-2-ข้างทางพุ่งขึ้น.html> [19 มีนาคม 2555].
- สำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร, 2548, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปี 2549, หน้า 68-85.
- สำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร, 2549, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปี 2550, หน้า 69-80.
- สำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร, 2551, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปี 2552, หน้า 80-91.
- สำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร, 2552, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปี 2553, หน้า 79-109.
- สำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร, 2553, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปี 2554, หน้า 85-109.
- สำนักงานงบประมาณ กรุงเทพมหานคร, 2554, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปี 2555, หน้า 87-128.
- สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.), แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนใน กรุงเทพมหานคร (Mass Rapid Transit Systems Master Plan, MTMP) [Online], Available :
<http://www.otp.go.th> [26 กันยายน 2554].

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และ
รายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2549 [Online], Available :
http://stat.dopa.go.th/xstat/pop49_1.html [28 กันยายน 2554].

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และ
รายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2550 [Online], Available :
http://stat.dopa.go.th/xstat/pop50_1.html [28 กันยายน 2554].

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และ
รายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2551 [Online], Available :
http://stat.dopa.go.th/xstat/pop51_1.html [28 กันยายน 2554].

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และ
รายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2552 [Online], Available :
http://stat.dopa.go.th/xstat/pop52_1.html [28 กันยายน 2554].

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และ
รายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553 [Online], Available :
http://stat.dopa.go.th/xstat/pop53_1.html [28 กันยายน 2554].

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน ทั่วประเทศ และ
รายจังหวัด ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2554 [Online], Available :
http://stat.dopa.go.th/xstat/pop54_1.html [28 กันยายน 2554].

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร, 2552, แผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ 12 ปี
(พ.ศ. 2552 -2563) , ฉบับที่ 1, หน้า 26-38.

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร, 2551, แผนบริหารราชการกรุงเทพ 2552-2555,
ฉบับที่ 1, หน้า 31-111.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายสวัสดิ์ ยงศรีสวัสดิ์
วัน เดือน ปีเกิด	30 มีนาคม 2528
ประวัติการศึกษา	
ระดับมัธยมศึกษา	ระยองมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนครสวรรค์ พ.ศ. 2545
ระดับปริญญาตรี	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2549
ระดับปริญญาโท	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารโครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2554
ทุนการศึกษา หรือทุนวิจัย	ทุนอุดหนุนสนับสนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2555
ประวัติการทำงาน	โปรแกรมเมอร์ เว็บสตาร์ ดอท คอม พ.ศ. 2549-2550 ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายโปรแกรมเมอร์ เวลด์ แมเนจเม้นต์ ซิสเต็ม ลิมิเท็ด พ.ศ. 2550-ปัจจุบัน